

BARCELONA CULTURA 07

BARCELONA CULTURA 07
BALANÇ

INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA

Consell d'Administració

President
Carles Martí
Vicepresidenta
Montserrat Ballarín

Vocals
Jordi Martí
Jaume Ciurana
Ángeles Esteller
Ricard Gomà
Carles Guerra
David Albet
Josep M. Montaner
Carlota Subirós
Mara Dierssen
Isaki Lacuesta
Pius Alibek
Carme Cazalla
Josep Sánchez

Delegat de Cultura
Jordi Martí
Gerent
Marta Clari
Secretària
Lluïsa Pedrosa

Palau de la Virreina
La Rambla, 99
08002 Barcelona
www.bcn.cat/canalcultura

BARCELONA CULTURA. BALANÇ 2007

Direcció
Montserrat Tort
Pilar Roca

Coordinació
Assumpta Manils

Indicadors i recerca
Pere Casas
Ester Galimany

Redacció
Marta Pérez

Coordinació editorial
Ana Álvarez

Disseny gràfic
Luz de la Mora

Correcció de textos
Rosa Chico

Impressió
SYL Creaciones gráficas y publicitarias, S.A.

Dipòsit legal: B-40.371-2008

© Edició 2007: Institut de Cultura
de l'Ajuntament de Barcelona
© Textos: els autors
© Fotografia de la coberta: Maria Espeus

NOTA AQUESTA EDICIÓ
Per elaborar aquest BALANÇ s'ha partit de la informació que han facilitat les entitats que hi apareixen, tant la que ha estat escrita expressament per a aquesta publicació com les dades que han fet públiques aquestes mateixes entitats a través de les seves pàgines web o altres mitjans de comunicació.
Un cop recollit tot el material, s'ha dut a terme la tasca de redacció, resum i adaptació dels textos i les dades originals, amb l'objectiu de presentar la informació de la manera més clara i entenedora possible. Qualsevol desajust que s'hagi pogut produir durant aquest procés d'elaboració s'intentarà tenir en compte amb vista a futures edicions.
D'altra banda, un recull d'aquesta mena obliga a prendre decisions respecte a l'estructura, l'ordenació, la selecció i la prioritització dels continguts. En aquest sentit, el present BALANÇ és el resultat d'una de les moltes possibles maneres d'enfocar la mirada sobre l'activitat cultural de tot un any a la nostra ciutat. Evidentment, n'hi pot haver d'altres igualment vàlides.
Finalment, agraïm la col·laboració de les entitats, organitzacions, associacions i institucions que apareixen en aquesta publicació, sense la qual aquest BALANÇ no hauria estat possible.

BARCELONA CULTURA 07
BALANÇ

Ajuntament de Barcelona

Institut de cultura

Barcelona ha estat des de sempre una ciutat rica en cultures, que la nodreixen i la representen. Una ciutat creativa i creadora, participativa i cosmopolita, oberta i acollidora. La nostra és una capital que es formula preguntes contínuament i, des de l'Ajuntament, creiem que cal tenir una visió de conjunt del que està passant a la ciutat per poder respondre-les.

Ara us presentem **BARCELONA CULTURA. BALANÇ 2007**, una publicació que, per primera vegada, recull una gran part de les iniciatives culturals, tant de titularitat pública com privada, que s'han dut a terme a Barcelona durant tot un any, i que ens permet redescobrir la riquesa cultural de la nostra ciutat. Fa una immersió en el que ha suposat l'any 2007 en l'àmbit de les arts visuals i el disseny, la història i la memòria, les lletres, les arts escèniques, la música, els audiovisuals, les festes i les tradicions, els múltiples i variats festivals de la ciutat...

Estem orgullosos d'haver aconseguit elaborar aquest recull tan extens, d'ús i difusió públics. La iniciativa parteix de la voluntat d'entendre millor la ciutat on vivim i convivim. Esperem que aquest document ens ajudi a aconseguir-ho i a reflexionar sobre la cultura a la Barcelona del segle XXI.

JORDI HEREU ALCALDE DE BARCELONA

SUMARI

PRESENTACIÓ **JORDI MARTÍ**.....9

1. BARCELONA CIÈNCIA.....13

MARA DIERSSEN 14

    1. El programa Barcelona Ciència 2007 18

    2. Museus de ciències i col·leccions vives.....21

2. ARTS VISUALS I DISSENY.....29

CARLES GUERRA 31

    1. Museus d'arts visuals i disseny 34

    2. Centres d'arts visuals i disseny 45

    3. Festivals i iniciatives diverses.....56

3. HISTÒRIA I MEMÒRIA.....59

    HISTÒRIA I PATRIMONI: LA PRIORITAT DE LA RECERCA
    I DEL CONEIXEMENT **ALBERT GARCIA ESPUCHE I XAVIER SUÑOL** 61

    1. Museus d'història, arqueologia i etnologia 64

    2. Arxius històrics i centres d'estudi 72

    3. Espais d'interès arquitectònic 76

    4. Activitats i iniciatives diverses 78

4. LLETRES I BIBLIOTEQUES.....81

    LECTURES A LA BIBLIOTECA MÒBIL

ANTON MARIA ESPADALER 82

    1. Biblioteques 86

    2. Món editorial 90

    3. Promoció i normalització de la llengua catalana.....95

    4. Festivals i iniciatives diverses.....98

5. ARTS ESCÈNIQUES.....101

CARLOTA SUBIRÓS 103

    1. Sales d'arts escèniques 106

    2. Espais singulars i centres d'assaig 120

    3. Les companyies d'arts escèniques.....124

    4. Festivals i iniciatives diverses.....128

6. MÚSICA 131

    PENSAR DES DE ZERO **DAVID ALBET** 132

    1. Grans equipaments musicals 136

    2. Temporades i cicles musicals.....141

    3. Sales de música en viu 145

    4. Festivals i iniciatives diverses.....150

7. AUDIOVISUALS 153

    TEMPS DE TRANSFORMACIONS **ISAKI LACUESTA**.....155

    1. Rodatges a Barcelona 158

    2. Barcelona-Catalunya Film Commission.....160

    3. El públic i les sales 162

    4. Els premis i la presència a festivals internacionals 164

    5. Festivals de cinema i audiovisuals 166

8. FESTIVALS DE BARCELONA 169

    ELS FESTIVALS I BARCELONA **RICARDO SZWARCER** 172

    1. El Festival de Barcelona Grec.....174

    2. Més festivals a Barcelona 177

        Festivals d'arts visuals.....178

        Festivals literaris.....180

        Festivals d'arts escèniques 182

        Festivals de música.....192

        Festivals d'audiovisuals 204

        Festivals multidisciplinaris 215

9. LA MERCÈ I LES TRADICIONS DE BARCELONA.....219

    L'ESPECTACLE AL CARRER. LA MERCÈ I ALTRES FESTES
    DE LA CIUTAT **MARTA ALMIRALL** 220

    1. Festes d'àmbit de ciutat.....224

    2. Altres festes a la ciutat.....228

    3. Activitats i iniciatives diverses 232

10. ESPAI PÚBLIC I PROXIMITAT 235

    ELS USOS DE L'ESPAI PÚBLIC **JOSEP MARIA MONTANER** 237

    1. Equipaments de proximitat.....240

    2. Creació artística 244

    3. Festes de proximitat.....248

    4. Mostres, cicles, festivals.....252

    5. Altres iniciatives 259

11. DIÀLEG 263

    L'ARQUITECTURA DEL DIÀLEG: EL CONSELL DE CULTURA
    DE BARCELONA **CARLES GINER**.....265

    1. El desplegament del Pla Estratègic de Cultura.....270

    2. El món a Barcelona.....272

    3. Barcelona al món 276

    4. La Fundació Barcelona Cultura i els Cercles d'Amics 280

TAULES ANNEXES 285

PRESENTACIÓ **JORDI MARTÍ**

DELEGAT DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'activitat cultural en una ciutat com Barcelona és polièdrica, abasta tota mena de gèneres i estils i, probablement, la seva heterogeneïtat n'és el tret més distintiu. Alhora, les ciutats tenen un aire difícil de descriure que les diferencia. És aquesta característica la que intentem atrapar quan descobrim ciutats desconegudes, o quan expliquem als visitants la nostra pròpia ciutat. Entendre una ciutat no serà mai tenir-ne un relat definitiu, més aviat és una actitud que ens permet anar aprofundint en els múltiples replecs que amaga la vida urbana.

L'any 2007 ha posat en relleu la necessitat de millorar les condicions i els espais per als creadors de la nostra ciutat. Les transformacions econòmiques i urbanístiques fan que altres activitats més rendibles ocupin progressivament espais fins ara dedicats a les arts. A la ciutat hi ha experiències en aquest àmbit molt remarcables: l'Hangar, que el 2007 ha celebrat el desè aniversari, La Caldera, dedicada a la dansa contemporània, la Sala Beckett i el seu Obrador, autèntic laboratori de formació dels nous dramaturgs catalans, la Nau Ivanow i el projecte de la Factoria Escènica Internacional (FEI), que combina creació amb formació en les noves arts escèniques, l'Associació d'Idees Ema, ubicada a l'antiga fàbrica La Escocesa, o el clàssic Ateneu Popular de Nou Barris, que tanta importància ha tingut en la represa del circ a Catalunya. Alguns han tancat, ho sabem, i d'altres corren perill, és per això que també l'any 2007 s'ha iniciat el projecte Fàbriques de Creació, que pretén bastir una xarxa de nous espais a disposició de l'activitat artística però també de la vertebració dels barris de Barcelona.

El 2007 també ens ha permès veure la peculiar simbiosi entre la creació barcelonina i els nous formats de difusió. Pensem en el cinema. S'està consolidant una nòmina de creadors que aposten per un treball independent i de marcada aposta artística. El Goya a la pel·lícula *La soledad* de Jaime Rosales ha estat un dels darrers reconeixements. Però al costat d'aquesta producció que es mou en els marges de la indústria, Barcelona té una nòmina de festivals independents, Asiàtic, l'Alternativa o el Docs, l'èxit dels quals contrasta amb la davallada de la venda d'entrades a les sales de cinema. En l'àmbit literari, la Setmana de Poesia, Kosmópolis, Món Llibre o l'èxit indiscutible de la Setmana de Novel·la Negra tornen a ser espais especialment capaços de difondre la nova creació literària que es mou a la ciutat. En el terreny de les arts visuals, el Loop, un any més, s'ha consolidat com un esdeveniment que permet ampliar la difusió d'una disciplina tan minoritària i experimental com la videocreació. I ja fa temps que cada any festivals de música com el Sònar, el Primavera Sound o el BAM són, entre altres coses, altaveus de la nova creació musical independent en uns moments en què disminueix la venda tradicional de discs.

Els esdeveniments culturals intel·ligents ofereixen una experiència i una vinculació més complexa a l'usuari, i permeten fer circular propostes difícils de bellugar en el circuit comercial, però a més aporten un aire molt particular a la fotografia cultural de Barcelona. Una ciutat de creació ha d'activar també noves maneres de fer arribar els continguts al públic, que proporcionin experiències culturals més complexes i diversificades. És el cas del programa Barcelona Ciència, que s'ha desenvolupat aquest any a la nostra ciutat.

La vida dels equipaments culturals de Barcelona és un altre element especialment significatiu en l'esdevenir cultural de la ciutat. Al març del 2007 s'inaugurava la nova seu del

Museu de la Música, que convertia definitivament l'Auditori de Barcelona en una ciutat de la música; el juliol obria les portes la Biblioteca Sagrada Família i al novembre la Biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver. Al setembre s'inaugurava la remodelació de la biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, i al final de l'any s'estrenava el nou centre de documentació del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), que coincidia amb la notícia del nomenament de Manuel Borja-Villel com a nou director del Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, i la convocatòria d'un concurs internacional per decidir-ne el substitut. Aquesta ha estat una notícia que ha comportat debats i reaccions diverses, però que confirma l'èxit i la consolidació del MACBA durant aquests darrers temps. Però també ha estat l'any en el qual, coincidint amb el vintè aniversari del Harlem Jazz Club i el vint-i-cinquè de la sala Sidecar, s'ha proposat una modificació normativa que ha de permetre millorar i ampliar els espais dedicats a la música en viu a la ciutat i, sobretot, considerar-los del tot com a equipaments culturals. Barcelona necessita continuar ampliant i renovant el seu parc d'infraestructures de difusió artística i cultural, però molt especialment en aquells espais de dimensions reduïdes que mantenen el sabor cultural de la ciutat.

La capacitat d'usar l'espai públic que té la nostra ciutat per a l'activitat cultural s'ha continuat demostrant el 2007. Un ús, sens dubte, complex i divers: de la Festa de la Ciència a la Ciutadella —un molt bon exemple de com l'espai públic és útil per a iniciatives sensibles, cuidades i que cerquen la complicitat propera de la ciutadania— a la gran cavalcada de Reis, que barreja màgia i arts de carrer, tradició i nous llenguatges expressius. Aquest és un patrimoni molt barceloní que s'ha de cuidar i fer créixer, alhora que es renuncia a un ús de l'espai públic que no cerqui la qualitat, la sensibilitat i la complicitat amb els ciutadans i ciutadanes. L'espai públic és el bé urbà més preuat, l'activitat cultural el pot activar i aportar-hi sentit, l'espectacle per l'espectacle l'envaeix i el desconsidera.

La importància creixent que la memòria té en la configuració cultural de Barcelona és un altre aspecte que no podem obviar. El passat no només és història, també és record i memòria ciutadana. Convertir-lo en iniciatives i espais culturals és un exercici delicat, la memòria sempre és una imatge parcial dels temps pretèrits i, en canvi, té la capacitat de vincular la història de la ciutat i els itineraris vitals dels seus ciutadans. El període de la Guerra Civil i la postguerra, la vida a la fàbrica i el passat industrial de Barcelona, el mateix procés de recuperació de la contracultura barcelonina dels anys setanta, són temps que la ciutat rememora de manera sostinguda. L'any 2007 s'han recuperat refugis antiaeris, s'han celebrat exposicions com la del fotògraf Agustí Centelles al Palau de la Virreina o «En Transició» al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB). La ciutat, de l'inici de la democràcia ençà, ha mirat bàsicament endavant, compromesa amb recuperar el temps perdut i fer les transformacions que calien per situar-se en el nou context; avui, en canvi, la memòria guanya pes. Ens cal continuar modernitzant la ciutat adaptant-la als nous reptes del món globalitzat, però no a qualsevol preu, no es poden esborrar les traces que permeten llegir les diferents capes que cada etapa ha dipositat en la construcció de la ciutat.

L'any 2007 ha continuat l'increment de la diversitat cultural a Barcelona, un element significatiu per a la producció cultural. Najat El Hachmi, una jove escriptora nascuda al Marroc, ha guanyat el Premi Ramon Llull amb la novel·la *L'últim patriarca*, que neix del diàleg cultural que destil·la la seva mateixa autora i apunta que la intersecció entre imaginaris culturals serà un dels jaciments més abundosos de nova creativitat. La nòmina d'escriptors nascuts en altres països que usen la llengua catalana com a vehicle de creació literària creix cada any, de la mateixa manera que ja fa més temps que les noves músiques urbanes naixien del mestissatge i la hibridació. El denominat «So Barcelona» beu de la rumba, genuïnament catalana —que, per cert, està tenint una represa prou significativa—, del flamenc que ve del sud i fins hi tot del hip hop de les perifèries urbanes nord-americanes. Una ciutat laboratori cultural que avui necessita la diversitat i la barreja com un dels seus principals combustibles.

Un dels elements centrals d'una cultura és la seva capacitat per esdevenir universal, és a dir, per traspassar fronteres i captar l'atenció fora del seu territori. L'any 2007 ha donat molts exemples de l'interès que suscita la nostra producció cultural: exposicions com «Barcelona and Modernity: Gaudí to Dalí» al Metropolitan Museum of Art de Nova York, la retrospectiva que el Museum of Modern Art (MOMA) dedicava a Pere Portabella, la gira llatinoamericana de «Literatures de l'exili», produïda pel CCCB, les nombroses itineràncies de les exposicions del MACBA, l'exposició «Cosmos Gaudí», portada a diverses ciutats xineses, o els èxits de Calixto Bieito, Àlex Rigola, el Quartet Casals, o els escriptors catalans que sota l'estela de la Fira de Frankfurt han vist traduïdes les seves obres. Un dels reptes més significatius que ha d'afrontar Barcelona en aquest terreny és ser plataforma de projecció. No es tracta d'incentivar grans accions de promoció —que massa vegades deixen un regust agredolç—, sinó apostar per la internacionalització d'institucions, festivals, empreses i tots aquells agents que operen en el sector cultural de la ciutat. Es tracta de treballar pensant que avui l'àmbit geogràfic de qualsevol creador és el món, i Barcelona ha d'aconseguir esdevenir una bona plataforma de projecció. Ens queda molt camp per córrer.

En el context del món contemporani que ens ha tocat viure es difícil, en matèria cultural, dibuixar un model per a la ciutat com ho feien els noucentistes a l'inici del segle passat. M'agrada més la idea de moviment, d'una ciutat que rememora el passat, interpel·la el present i obre i anima nous camins per a la creació. Barcelona disposa d'un sotabosc cultural molt actiu i inquiet: cal que aquest moviment envaeixi tots els estrats del nostre sistema cultural, especialment el conjunt d'equipaments i institucions més consolidats.

Es podrien afegir molts més matisos en aquest breu repàs de l'activitat cultural del 2007, per això enguany hem convidat un conjunt de professionals independents a enriquir aquest balanç amb les seves aportacions. Del que es tracta és de descobrir potencialitats, que en són moltes, per anar afinant la millora de les condicions per tal que Barcelona reforci el seu paper de capital cultural a escala humana. És el millor que podem fer per aprofitar el talent que es mou a la ciutat, i per oferir una ciutat que estimuli els seus ciutadans i ciutadanes a aventurar-se en el camí apassionant del cultiu cultural, que mena a la llibertat.

BARCELONA CIÈNCIA.
PRINCIPALS ACTIVITATS

	USUARIS
20 exposicions	1.103.768
55 trobades	15.472
48 tallers	68.922
18 espectacles	18.655
16 visites i itineraris	33.545
7 festes ciutadanes	44.330
8 altres	1.757
172 total	1.286.449

Font: Oficina Tècnica Barcelona Ciència i organitzadors.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

EQUIPAMENTS DE CIÈNCIES. USUARIS

	VISITES A EXPOSICIONS	USUARIS D'ACTIVITATS	TOTAL D'USUARIS
MUSEUS DE CIÈNCIES	2.335.843	337.200	2.673.043
COL·LECCIONS VIVES	2.780.815	—	2.780.815

Font: els equipaments.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

BARCELONA CIÈNCIA

1. EL PROGRAMA BARCELONA CIÈNCIA 2007 | 2. MUSEUS DE CIÈNCIES I COL·LECCIONS VIVES

Les iniciatives cap a la projecció social i cultural de la ciència a Barcelona han rebut una empenta significativa arran de la celebració de l'Any de la Ciència durant el 2007, la finalitat del qual ha estat promoure activitats de difusió i divulgació de la ciència i la tecnologia. En un món cada cop més complex, transformat cada dia per descobriments científics i invents tècnics, és necessari que els ciutadans i ciutadanes tinguin una informació i formació sòlides en matèria de ciència per participar en els profunds canvis que s'estan produint en el nostre entorn més proper, i donar-hi el rumb més beneficiós per a la societat catalana. L'Institut de Cultura de Barcelona, conscient de la necessitat de donar un suport ferm i decidit a un programa de divulgació científica capaç d'aconseguir aquesta formació ciutadana sòlida i profunda, en apropar la ciència a la gent del carrer ha fet un esforç especial per estimular el gust pel saber científic i incentivar la participació de la ciutadania en qüestions científiques. El programa Barcelona Ciència s'ha dut a terme en escenaris molt diversos: museus, universitats, centres d'investigació i parcs tecnològics, entre d'altres. Les activitats que s'hi han desenvolupat, que apleguen gran nombre de disciplines i àmbits científics, comprenen conferències, jornades de portes obertes, exposicions, tallers, fires o recorreguts per llocs amb interès científic. Per exemple, la ciutadania ha pogut aprendre a classificar plantes o conèixer les diferències entre diverses espècies vegetals, participar en tallers sobre tints naturals o sobre normes per garantir la seguretat dels aliments, entre d'altres, o escoltar explicacions sobre la ciència aplicada a l'art i descobrir en quines activitats de la vida quotidiana es troba present la biotecnologia.

La ciutat i tots els agents involucrats en el desenvolupament científic i tecnològic s'han bolcat en aquesta celebració, que ha tingut la participació i col·laboració de representants de les administracions públiques, els museus, els centres d'investigació, les universitats, les empreses, fundacions, els investigadors, els que ensenyen ciència, els que n'aprenen, els divulgadors i tots aquells col·lectius relacionats directament o indirectament amb l'activitat científica, amb el fi de difondre els resultats de la investigació científica i tècnica i del conjunt dels productes del pensament científic entre un públic no expert, a través de discursos fàcilment comprensibles i significatius per als destinataris.

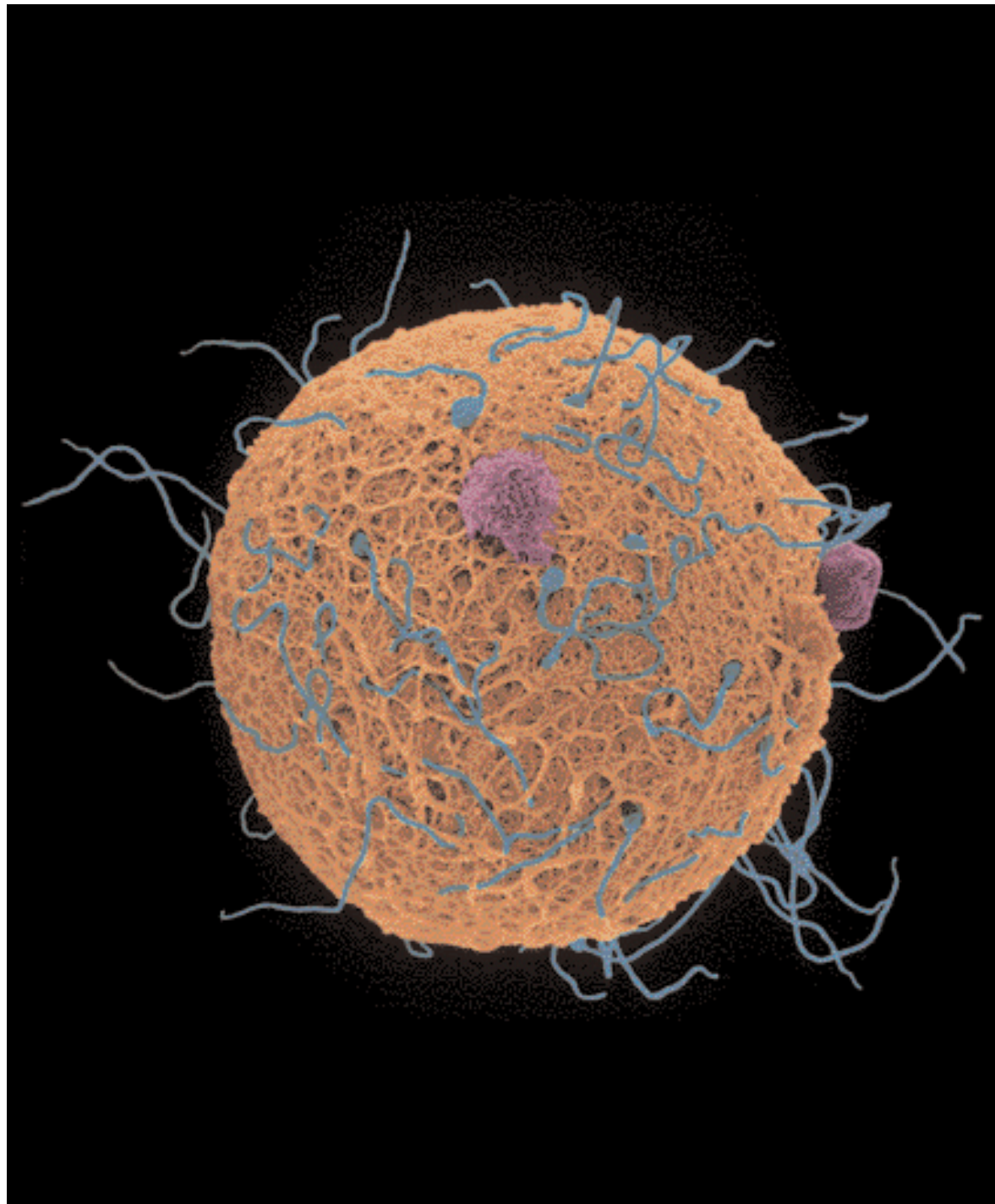
D'altra banda, a Barcelona Ciència 2007 s'ha posat un èmfasi especial per trobar la manera que la ciència no resulti una matèria àrdua i tediosa en la seva projecció al públic general. El contacte amb el pensament i el mètode científic de forma personal i directa a través de visites a laboratoris, tertúlies com els cafès científics, o xerrades obertes, com el cicle «Converses a Barcelona» i tallers, és una eina fonamental per aconseguir crear un sistema de pensament crític, innovador i una ciutadania preparada per afrontar amb coneixement de causa les discussions i decisions polítiques que el desenvolupament científic promou. S'han fet servir amb aquest objectiu tècniques de divulgació diverses i moltes d'elles innovadores, que van des de la creació d'eines com el Tiquet Ciència fins a activitats dirigides a considerar el valor de la ciència com quelcom estètic, per la bellesa que genera, pel plaer de l'experiència científica.

Un repte especialment difícil és arribar a aquelles persones que normalment no estan interessades per la ciència. Enguany a Barcelona la innovadora combinació d'elements artístics, d'imatge i so, teatre o música, amb les activitats científiques, com en l'espectacle de la companyia Teatre de la Incertesa o a la fira «Les il·lusions del cervell», aconseguix atraure sectors de la població que hi són generalment

més reticents, com els adolescents. Amb el mateix objectiu, les Trobades Escolars o la Fira de la Ciència, celebrada al parc de la Ciutadella, permeten als més joves apropiarse i familiaritzar-se des de ben aviat amb el pensament i el discurs científic.

Així mateix no podem oblidar dos aspectes que, des del meu punt de vista, són especialment rellevants. En primer lloc, la inquietud per la projecció europea de Barcelona Ciència, que ha acollit la Conferència Europea de Periodisme Científic i la trobada per a la constitució de la Xarxa Europea de Ciutats per la Ciència. Això és fonamental, ja que Espanya continua a la cua d'Europa en allò que es refereix a ciència i divulgació científica, mentre que des de la UE dóna suport a programes divulgatius extremadament sòlids i ambiciosos. En segon lloc, l'afany per recuperar la memòria històrica de personatges científics rellevants en l'àmbit de Catalunya, ja que l'avenç científic no es pot desvincular de les seves arrels històriques i els nostres científics no han de quedar en l'oblit, sinó que cal que siguin font d'inspiració.

En conjunt, gràcies a l'empenta atorgada, Barcelona ha estat capaç de desenvolupar durant aquest any un programa de projecció de la cultura científica molt ric, entre els millors si es compara amb altres poblacions d'Espanya. Tot i això, aquest programa s'ha d'assentar, ha de consolidar activitats que s'han celebrat ja durant diversos anys consecutius i ha de donar continuïtat i suport a les iniciatives, que en molts casos es continuen basant excessivament en el voluntarisme del personal investigador. Això fa perillar la seva continuïtat, atès que resulta difícil mantenir el nombre de voluntaris i el seu nivell d'implicació al llarg dels anys. La mirada vers el futur cal que consideri el desenvolupament de fórmules estables per reconèixer el treball de les persones en tasques de projecció social i cultural que suposen sovint un esforç considerable i que són irrenunciables per a Barcelona, una ciutat propera al seu entorn social.

Amb la voluntat d'acostar el coneixement científic a tothom, el setembre del 2006 van començar les activitats de Barcelona Ciència. A partir d'aquell moment i durant tot el 2007 han tingut lloc més d'un miler d'actes corresponents a 360 activitats, entre exposicions, homenatges, conferències, simposis, tallers i festes ciutadanes.

Les diferents activitats —que responien als tres eixos centrals del programa: l'ésser humà, la tecnologia i el món— han concentrat prop d'1.300.000 assistents.

El comissariat de Vladimir de Semir i el suport inestimable del Consell Promotor, format per 250 institucions i més de 150 organitzadors, han contribuït a donar cos al programa i portar les activitats de Barcelona Ciència a un centenar d'espais, des de museus, centres de recerca i universitats, fins a escoles, teatres, biblioteques i també places i carrers.

UN ANY DE FESTES I HOMENATGES

Durant aquest 2007, la ciència s'ha convertit en un baix continu que no ha deixat de sonar a les agendes de la ciutat. No és estrany, doncs, que la pregonera de la Mercè fos una oceanògrafa, o que els tres Reis Mags reivindicuessin la seva condició d'astrònoms durant la tradicional cavalcada. Durant Barcelona Ciència 2007 s'ha aprofitat també per homenatjar la memòria de destacats científics vinculats a la ciutat. Especialment remarcable ha estat la primera Festa Científica, que durant un cap de setmana de març ha contribuït a despertar noves vocacions al parc de la Ciutadella.

PROPOSTES DES DELS MUSEUS I CENTRES D'EXPOSICIÓ

El paper exercit pels museus i centres de ciència de la ciutat en la transmissió del coneixement i en la conservació i l'anàlisi del patrimoni és fonamental, i així ho han continuat fent durant tot aquest any dedicat a la ciència. Al llarg d'aquests dotze mesos, els espais expositius habitualment dedicats a la ciència han adquirit un protagonisme especial, amb un increment notable en la seva activitat d'exposicions, trobades científiques, tallers, espectacles i visites.

En l'àmbit dels museus cal destacar també el naixement de la nova iniciativa **Tiquet Ciència**, una proposta que consisteix a comprar una entrada conjunta per a set centres de ciències (el Museu de Ciències Naturals, el Jardí Botànic, el Museu Marítim, el Zoo de Barcelona, CosmoCaixa, el Museu AGBAR i el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Terrassa). Al conjunt dels centres s'han venut més de 2.500 tiquets.

LA CIÈNCIA A L'ABAST DE TOTHOM

Que tothom toqui, experimenti, provi i regiri. Els centres de recerca i les universitats, amb la complicitat dels investigadors, han aprofitat el 2007 per organitzar activitats obertes a la ciutadania. Conferències i xerrades però també tallers i curiositats.

PREGUNTES AMB RESPOSTA: CITES AMB LA REFLEXIÓ I EL DEBAT

Respondre preguntes, plantejar debats. Barcelona Ciència ha facilitat a la ciutat el privilegi de conversar directament amb alguns dels millors especialistes de diferents disciplines. Aquestes trobades s'han dirigit tant a professionals dels diferents rams com també a ciutadans i ciutadanes curiosos que han volgut trobar explicacions a qüestions quotidianes on la ciència té molt a dir.

EL DIA DE DEMÀ: LA CIÈNCIA A LES AULES

L'activitat científica, entesa en un sentit ben ampli, s'està convertint en un dels pols d'atracció de l'economia barcelonina. Els alumnes més joves han pogut comprovar durant aquest any que les ciències i les lletres no són orientacions excloents, i que l'activitat científica no és tan complicada com sembla.

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA TAMBÉ S'HI HAN SUMAT

L'aigua va ser el motor de les inquietuds científiques dels romans que vivien a Barcino. La construcció de l'Hospital de la Santa Creu l'any 1404 va marcar un abans i un després en el curs de la medicina a la ciutat. Quines són les semblances entre el professor Bacterio i en Panoràmix, dos grans científics de vinyeta? Totes aquestes, i moltes altres històries, van omplir les Biblioteques de Barcelona durant el 2007. Aquests equipaments, molt connectats amb les inquietuds quotidianes dels barcelonins, també van acompanyar el programa Barcelona Ciència.

I LA CIÈNCIA ES VA FER ESPECTACLE

L'aigua va ser el motor de les inquietuds científiques dels romans que vivien a Barcino. La construcció de l'Hospital de la Santa Creu l'any 1404 va marcar un abans i un després en el curs de la medicina a la ciutat. Quines són les semblances entre el professor Bacterio i en Panoràmix, dos grans científics de vinyeta? Totes aquestes històries, i moltes altres, han omplert les Biblioteques de Barcelona durant el 2007. Aquests equipaments, molt connectats amb les inquietuds quotidianes dels barcelonins, també han acompanyat el programa Barcelona Ciència.

1. EL PROGRAMA BARCELONA CIÈNCIA | 2. MUSEUS DE CIÈNCIES I COL·LECCIONS VIVES

Les col·leccions del Museu de Ciències Naturals es troben ubicades en dos edificis emblemàtics del parc de la Ciutadella. La col·lecció de geologia s'exhibeix al Museu Martorell, primer museu públic de Barcelona, i la col·lecció de zoologia es pot visitar al Castell dels Tres Dragons, obra modernista de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, concebut com a cafè-restaurant de l'Exposició Universal de 1888. El museu promou la difusió i l'ensenyament de les ciències naturals a través de diferents activitats adreçades al públic general i als escolars en particular. Algunes de les exposicions permanents que s'hi poden visitar són «La classificació del regne animal», «L'apicultura», «Roques, minerals i fòssils» o «El color secret dels minerals».

ACTIVITATS DESTACADES

El Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella ha vist créixer el nombre d'usuaris respecte al 2006 en un 34%. Aquest important increment es pot explicar per la confluència de diversos factors: l'ampliació de l'horari habitual d'obertura, la participació en festes emblemàtiques de la ciutat (com Santa Eulàlia o la Mercè) i, molt especialment, el ressò del programa Barcelona Ciència 2007, que ha servit tant per impulsar noves activitats com per consolidar-ne d'altres ja iniciades amb anterioritat.

Entre les exposicions temporals, la més destacada de l'any ha estat, sens dubte, «Orígens. UniversTerraVidaHumanitat», una producció del mateix museu presentada a l'edifici de zoologia que ha rebut entorn de 60.000 visitants. Així mateix, a l'edifici de geologia s'han pogut visitar «L'àguila cuabarrada, una espècie amenaçada» i «El secret del color dels minerals», aquesta darrera integrada a l'exposició permanent de mineralogia.

El museu ha mantingut també el seu programa d'exposicions itinerants amb la mostra «Els altres arquitectes» (coproduïda pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona, Museos Científicos Coruñeses i la Fundació Caixa de Girona), presentada a la Casa del Hombre-Domus, Museos Científicos Coruñeses entre el 30 de març i el 14 d'octubre, on ha rebut més de cent mil visitants.

En el marc de les exposicions permanents del museu cal remarcar la renovació conceptual i de disseny desenvolupada per a l'exposició «Centenari de Darwin» a l'edifici de zoologia.

En l'àmbit de les col·leccions, durant el 2007 s'hi han incorporat més de 23.000 exemplars nous. És important esmentar que el museu custodia més d'un milió tres-cents-mil exemplars en el conjunt de les seves col·leccions.

173.505 usuaris
2 exposicions temporals

Al Jardí Botànic de Barcelona podem conèixer la vegetació de les cinc regions del món amb clima mediterrani: la conca mediterrània, Califòrnia, Xile, Sud-àfrica i Austràlia.

Les espècies s'agrupen recreant els seus ecosistemes naturals en el marc d'una institució que no només divulga, sinó que resulta molt útil per a les investigacions realitzades a l'Institut Botànic en pro de la biodiversitat.

ACTIVITATS DESTACADES

En el marc del programa Barcelona Ciència, el Jardí ha ofert l'exposició temporal «Els colors ocults de la natura», la primera mostra dissenyada i produïda pel Jardí Botànic de Barcelona.

A més, durant l'any 2007 i amb el suport de la Xarxa de Parcs de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, s'han iniciat les obres per completar la xarxa de camins del Jardí.

S'han establert nous convenis de col·laboració amb diverses entitats educatives, que permeten completar cicles de formació de postgrau al Jardí, així com pràctiques professionals per a diversos alumnes de diferents entitats i etapes formatives de grau superior.

El Jardí Botànic ha continuat participant en xarxes internacionals de col·laboració i recerca. És el cas del projecte Semclimed, inscrit al programa de la Unió Europea INTERREG III B i dirigit pel Banc de Llavors Forestals de la Generalitat Valenciana. Aquest té per objecte reforçar xarxes entre centres botànics del territori de la Mediterrània occidental.

51.807 usuaris | 2 exposicions temporals amb l'Institut Botànic

35.943 usuaris | 2 exposicions temporals amb el Jardí Botànic

L'Institut Botànic de Barcelona és un centre de recerca especialitzat en la sistemàtica vegetal i l'estudi de la flora de la Mediterrània, la principal tasca del qual és la recerca botànica. Disposa de laboratoris de recerca importants i ben equipats i d'una biblioteca especialitzada. Així mateix, conserva els principals herbaris que des del segle XVIII han reunit a Catalunya els investigadors que s'han interessat per les plantes i que, actualment, depassen els 750.000 exemplars.

L'Institut Botànic de Barcelona desenvolupa també exposicions temporals i altres activitats de divulgació.

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 s'ha continuat treballant en les línies de recerca d'acord amb el pla estratègic del quinquenni 2006-2009 aprovat per l'European Science Foundation.

També s'ha seguit el procés d'informatització de les dades de les col·leccions científiques de l'herbari per publicar-les a internet a través de la xarxa mundial d'informació sobre els éssers vius GBIF.

S'han dut a terme programes públics d'exposicions temporals entre les quals destaca «Suzanne Davit, una il·lustradora a l'Institut Botànic», inaugurada el 3 de maig i prorrogada fins al 31 de desembre. La mostra presentava una selecció de 72 obres originals del fons de làmines de l'Institut Botànic que va fer aquesta il·lustradora en la seva estada en aquest centre.

COSMOCAIXA | www.laCaixa.es/ObraSocial | Titularitat: privada

CosmoCaixa és l'espai de l'Obra Social 'la Caixa' dedicat a exposicions i activitats científiques per a tothom. La Sala de la Matèria, amb 3.500 m² d'exposició permanent, permet fer un viatge per l'evolució de la matèria, amb experiments, peces reals i éssers vius distribuïts en quatre àrees: Matèria inerta, Matèria viva, Matèria intel·ligent i Matèria civilitzada, a més del Mur geològic, el Bosc inundat i el Planetari.

D'altra banda, CosmoCaixa acull exposicions temporals i ofereix activitats familiars d'animació científica durant els caps de setmana i les vacances escolars, i activitats per a grups i per a centres educatius prèvia reserva i inscripció.

ACTIVITATS DESTACADES

CosmoCaixa també ha participat de ple en el programa Barcelona Ciència. A més, al llarg del 2007 ha desenvolupat un programa d'activitats especials, adreçades al gran públic, en commemoració dels dies mundials sobre qüestions científiques: Dia de la Meteorologia, de la Biodiversitat i del Medi Ambient.

Les exposicions programades pel al 2007 han estat: «Einstein 1905, cent anys de física», «Aquí Planeta Tierra», «Mart-Terra, biodiversitat», «Física i música» i «Ecodisseny».

La reconeguda primatòloga Jane Goodall ha visitat al febrer CosmoCaixa Barcelona per presentar el seu llibre i definir les línies d'actuació de la futura seu de l'Institut Goodall a Espanya.

Al setembre, en el marc del programa del tercer aniversari, CosmoCaixa s'ha sumat als actes de la Setmana Aeronàutica i de l'Espai, amb la ja tradicional «Nit de Telescopis» i amb una conferència a càrrec de Aleksey Leonov, el primer astronauta que va fer un passeig espacial.

Al novembre, en el marc de la 12a Setmana de la Ciència, i per tercer any consecutiu, s'ha convocat la Mostra del Llibre de Ciències en col·laboració amb l'Institut de Cultura de Barcelona i la llibreria Laie.

2.458.832 usuaris | 6 exposicions temporals

1.102.939 usuaris

El Parc Zoològic de Barcelona obrí per primera vegada les seves portes el dia de la Mercè de l'any 1892. La concepció del Zoo ha anat evolucionant amb els temps, en un procés en què la dignificació de les condicions de vida dels animals ha esdevingut el primer dels objectius.

ACTIVITATS DESTACADES

El Parc Zoològic de Barcelona ha seguit, durant el 2007, l'Estratègia mundial dels zoològics per a la conservació, i per tant ha desenvolupat una sèrie d'activitats d'investigació, conservació i educació.

Al llarg del 2007 ha col·laborat en diferents programes internacionals i europeus de reproducció i manteniment d'espècies en perill d'extinció, així com en el posterior retorn a la natura. És el cas d'una sèrie d'espècies autòctones com l'esplugabous, el martinet blanc, el martinet de nit, la cigonya blanca, la daina, la tortuga mediterrània, el ferreret o les llúdries.

Són molts els treballs d'estudi de la conducta i de recerca científica que s'han desenvolupat també amb la col·laboració de les universitats, la Xarxa de Parcs Naturals i altres institucions.

Així i tot, al llarg del 2007 l'educació s'ha considerat l'objectiu principal del Zoo de Barcelona i el que dona sentit a la seva existència. Al llarg d'aquest any el Zoo ha organitzat diferents activitats adreçades tant al públic infantil com al públic adult amb la intenció que entenguin, apreciïn, respectin i estimin els animals.

L'Aquàrium de Barcelona és el centre marí lúdic i educatiu més important del món en temàtica mediterrània. Un conjunt de 35 aquaris, 11.000 exemplars de 450 espècies diferents, un túnel submarí de 80 metres, sis milions de litres d'aigua i un immens oceanari, únic a Europa, fan d'aquest centre un espectacle únic i una referència d'oci que ja ha estat visitat per més de 14 milions de persones.

ACTIVITATS DESTACADES

La combinació de divulgació, entreteniment i educació ha caracteritzat la programació de l'Aquàrium en aquest 2007. Des dels seus departaments d'Educació i Programació s'han elaborat una sèrie d'activitats amb un triple objectiu: apropar els visitants al fascinant món submarí, en especial a la mar Mediterrània, sensibilitzar sobre la preservació del medi marí, i ser un suport per al professorat. Per a això l'Aquàrium s'ha ofert com una eina de treball completa, divertida i interessant.

1.626.069 usuaris

El Museu Geològic del Seminari de Barcelona es va fundar l'any 1874 i troba el seu precedent en el Gabinet d'Història Natural, creat el 1817. El seu fons museístic, un dels més importants en paleontologia especialitzada en invertebrats, s'exposa a la Sala General, on trobem les col·leccions de roques, minerals i fòssils de plantes i d'animals des de l'era primària fins a la quaternària. El 1999 s'hi va inaugurar la Sala Cardenal Carles, amb una exposició permanent que sota el lema «Coneix la teva terra» té una clara vocació didàctica en temes de ciències naturals, d'enorme interès per a grups escolars.

ACTIVITATS DESTACADES

El museu durant l'any 2007 ha continuat la seva feina de catalogació i estudi de les col·leccions cedides, i ha col·laborat amb la Setmana de la Ciència amb una exposició temporal sobre el primer fòssil descrit d'un banc de peixos.

4.763 usuaris

ARTS VISUALS I DISSENY

2

**1. MUSEUS D'ARTS VISUALS I DISSENY | 2. CENTRES
D'ARTS VISUALS I DISSENY | 3. FESTIVALS I INICIATIVES
DIVERSES**

EQUIPAMENTS D'ARTS VISUALS I DISSENY. USUARIS

	VISITES A EXPOSICIONS	USUARIS D'ACTIVITATS	TOTAL D'USUARIS
MUSEUS D'ARTS VISUALS I DISSENY	4.244.768	205.726	4.450.494
CENTRES D'ARTS VISUALS I DISSENY	3.508.477	549.679	4.058.156

Font: cada equipament.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

Barcelona comença a ser una ciutat força ben equipada en l'àmbit de les arts visuals. La diversificació de les institucions d'aquest camp permet una atenció específica per disciplines. Ara bé, això mateix obre un nou cicle en el qual prenen protagonisme les iniciatives autònomes i les polítiques de proximitat. Per tant, assistim a la consolidació d'una xarxa ja històrica i a l'adveniment d'un nou model de pràctiques que el que necessitaran és un suport a la investigació, la producció i la circulació. Posar atenció sobre aquestes transformacions no sols ens dóna la clau per llegir allò que ha estat l'any 2007, sinó que també permet anticipar les urgències més imminents pel que fa a les arts visuals i els espais dedicats tradicionalment a les exposicions.

L'any 2007 s'ha tancat amb una important notícia en l'àmbit dels museus de la ciutat de Barcelona. El director del MACBA, Manuel Borja-Villel, era elegit màxim responsable del Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia (MNCARS). Més enllà de representar un relleu sobtat, el nou director del MNCARS arriba a Madrid marcat per l'experiència d'haver constituït un model de museu d'art contemporani que ha estat reconegut internacionalment. En els darrers anys el museu ha aconseguit un consens unànim del món de l'art perquè proposa una ordenació institucional adaptada a les transformacions contemporànies. La inauguració del Centre d'Estudis i Documentació durant el darrer mes de l'any ha culminat aquest procés.

Aquest fet confirma Barcelona com un laboratori de polítiques culturals. La innovació organitzativa i el suport polític a llarg termini han donat com a resultat la consolidació d'espais de producció com Hangar. El 20 de juny aquest Centre de Producció d'Arts Visuals impulsat per l'Associació d'Artistes

Visuals de Catalunya celebrava el desè aniversari. La seva pertinència en el context urbà de Barcelona i la seva funció específica en el sistema de l'art l'han convertit en font d'inspiració per a les fàbriques de creació proposades pel programa Barcelona Laboratori i el Pla estratègic de la cultura.

Així doncs, hem vist també que entre els nous nomenaments s'ha privilegiat una tendència a reconèixer fenòmens emergents de la ciutat.

La imatge de Barcelona ha modificat el seu to en un any en què els ciutadans i ciutadanes han patit la crisi d'importants infraestructures. L'exposició del fotògraf Manolo Laguillo al MACBA, un recull que aplegava vistes urbanes iniciades cap a l'any 1978 i que arribaven fins al present, ha demostrat que la ciutat té una identitat lligada als cicles de transformació. Lluny d'una voluntat hegemònica, Barcelona es descobreix més interessant i rica en matisos al llarg dels seus processos constituents. Les fotografies de Manolo Laguillo són el testimoni d'una evolució urbana comparable a la que Eugène Atget va captar al París del principi del segle xx.

En aquest sentit, la difusió de Barcelona ha tingut l'any 2007 una fita molt important amb l'exposició «Barcelona and Modernity: Gaudí to Dalí». La seva presentació al Metropolitan Museum of Art de Nova York va significar l'oportunitat d'integrar la història de la ciutat entre els relats dels principals centres metropolitans del món, com Viena o París, lligats a períodes de la cultura marcats per la fertilitat i conflictivitat. El període que cobria aquesta exposició, des de l'Exposició Universal de Barcelona l'any 1888 fins a la fi de la Guerra Civil espanyola, el 1939, suggeria així mateix una seqüència de moments històrics plens de tensions que han estat essencials en definir Barcelona.

Nova York també va ser escenari de la retrospectiva que el MOMA va dedicar a Pere Portabella, una figura política des-

tacada, intel·lectual i cineasta. L'ocasió es va aprofitar per presentar el seu darrer film, *El silenci abans de Bach*, una aposta pel cinema produït al marge de la indústria cinematogràfica però que ha provat ésser un èxit de públic a les sales d'exhibició. Un cop més, vet aquí la constatació que la producció cultural més innovadora surt de condicions de producció específiques que atorguen un caràcter genuí al resultat.

L'aparició de noves plataformes i institucions lligades a mitjans i disciplines com el vídeo i el disseny també han estat d'actualitat. En l'àmbit de l'audiovisual cal destacar la consolidació del Festival Loop de videoart, esdevingut molt aviat una referència per al mercat de l'art concentrat en aquest mitjà. El 5è Festival Loop de videoart ha registrat 180.000 visitants. I pel que fa a l'àmbit del disseny, la signatura del projecte del futur Centre del Disseny suposa el primer pas envers un equipament que ha d'ordenar i donar visibilitat a una de les activitats més significatives de la ciutat, la producció d'estils de vida.

Si fem un repàs per disciplines, cal assenyalar la incorporació dels espais d'exposicions de la Virreina a una programació concentrada en la fotografia i la imatge. Aquesta decisió posa en evidència la manca d'equipaments específics en aquest àmbit a Barcelona, tot i ser una ciutat amb llarga tradició d'interès per la fotografia i ara mateix una referència per a les pràctiques documentals. La majoria de ciutats europees tenen ja institucions dedicades a la imatge de manera exclusiva, i Madrid aviat disposarà també d'un centre d'aquesta mena d'abast nacional. No obstant això, Barcelona ha gaudit d'exposicions de fotografia destacables com la dedicada a Lee Friedlander presentada per CaixaForum i organitzada pel MOMA de Nova York, com també una altra vista al Museu Picasso, «Lee Miller. Picasso en privat», un document visual que recull els trenta-sis anys de relació entre tots dos.

1.145.249 usuaris
3 exposicions temporals

El nom de Picasso està sòlidament vinculat al de Barcelona, la ciutat on l'artista malagueny va passar els anys d'adolescència i joventut. Amb el títol genèric «El Museu Picasso es desplega» s'han presentat al mitjans de comunicació, el 30 de març de 2007, les línies estratègiques d'actuació i programació sota la nova direcció de Pepe Serra.

ACTIVITATS DESTACADES

En les línies estratègiques d'aquest nou pla d'actuació destaca la voluntat de potenciar, incrementar —amb préstecs temporals o adquisicions— i fer accessible a la ciutadania la col·lecció pròpia. L'objectiu de convertir el museu en un espai bàsic de coneixement, diàleg i educació en el sentit més ampli, apostant per una experiència de qualitat i no de quantitat, l'apropament al públic local —i aconseguir que el Museu tingui una implantació social superior—, i la diversificació de programes són els eixos bàsics d'aquest plantejament.

En aquest sentit, el museu ha renovat, fins al final del 2007, el préstec temporal de 73 obres procedents de fons privats que, incorporades a les sales permanents, donen més protagonisme a certs aspectes de la col·lecció i incideixen en d'altres que hi estan escassament representats. A més, pel que fa a la col·lecció permanent, l'estreta col·laboració amb The Art Institute of Chicago, el Musée d'Orsay i el Musée Picasso de París ha fet possible presentar de manera excepcional, de l'1 d'abril al 2 de juliol, tres obres d'aquests centres —dues de Picasso, *Òmnibus* (1901) i *Tres holandeses* (1905), i una de Cézanne, *Pomes i taronges* (c. 1899)— i oferir als visitants una visió més aprofundida de certs aspectes de la col·lecció.

Pel que fa a les mostres temporals, l'exposició dedicada a la fotografia documental i publicitària, model i artista surrealista Lee Miller (de l'1 de juny al 16 de setembre) i la mostra sobre la col·lecció personal de Picasso (a partir del 20 de desembre del 2007) han estat els eixos de la programació expositiva del museu. A més, al llarg de l'any s'han ofert tot un seguit d'activitats infantils i familiars relacionades amb aquestes exposicions i també s'han desenvolupat els tallers de Nadal, basats en la col·lecció permanent.

MUSEUS D'ARTS APLICADES

PROJECTE DEL CENTRE DEL DISSENY

El febrer de 2007 s'ha fet la presentació oficial del projecte del futur Centre del Disseny. Aquest equipament estarà ubicat en un edifici de nova construcció a la plaça de les Glòries i en principi allotjarà les col·leccions del Museu de les Arts Decoratives i el Museu Tèxtil i d'Indumentària. Actualment des d'aquests museus s'està treballant perquè el Centre del Disseny sigui una realitat en els propers anys.

Tal com s'ha comentat, l'activitat del Museu de les Arts Decoratives (ubicat al Palau Reial de Pedralbes) i del Museu Tèxtil i d'Indumentària (al carrer de Montcada), aplegats sota el denominador comú de Museus d'Arts Aplicades, ha estat marcada en els darrers temps pel desplegament organitzatiu i conceptual del projecte del futur Centre del Disseny.

ACTIVITATS DESTACADES

Un fet significatiu de l'any 2007 ha estat la tasca desenvolupada per fer créixer les col·leccions d'aquests centres. Del conjunt d'adquisicions es poden destacar les dotze peces de mobiliari del dissenyador Carles Riart, així com les peces guanyadores dels premis de disseny industrial Delta 2007. També cal fer esment de la donació de 341 vestits i complements de Pedro Rodríguez feta per la seva néta, la senyora Hilda Bencomo, i la compra d'un vestit de Mariano Fortuny i Madrazo.

En l'àmbit de les exposicions temporals, fins al 15 d'abril s'ha pogut veure «Objectes. Conceptes i dissenys per a un canvi de segle» al Museu de les Arts Decoratives —exposició presentada a l'estiu al Centre d'Art d'Escaldes-Engordany, al Principat d'Andorra—, i les exposicions «Fashion Show. Les desfilades de moda» i «Timetales. Percepció del temps en la joieria d'investigació», al Museu Tèxtil i d'Indumentària.

MUSEU DE LES ARTS DECORATIVES
51.328 usuaris | 1 exposició temporal

MUSEU TÈXIL I D'INDUMENTÀRIA
41.309 usuaris | 2 exposicions temporals

49.256 usuaris
1 exposició temporal

El Museu de Ceràmica, ubicat també al Palau Reial de Pedralbes, ens permet submergir-nos en una col·lecció dels objectes més significatius de la ceràmica decorada espanyola des de les primeres produccions hispanoàrabs fins a l'actualitat.

ACTIVITATS DESTACADES

El museu ha presentat a les seves sales la mostra «Talaveras de Puebla» de l'1 de juny al 2 de setembre, que ha itinerat després al Museu González Martí de València i al Museo de América de Madrid.

Entre les activitats programades cal destacar els cursos «Col·leccionisme i mercat de l'art», «Iniciació a la restauració de la terrissa», i «Memòria medieval als museus de Barcelona» (en col·laboració amb els Amics del MNAC i la Fundació Godia).

Respecte a la incorporació de noves peces al museu destaca el dipòsit d'una valuosa obra de Miquel Barceló.

A més, s'ha continuat mantenint contacte amb altres centres especialitzats com el Musée de Sèvres per a l'intercanvi i el préstec de peces.

El museu, instal·lat en una part dels espais que ocupava l'antic Palau Reial Major dels comtes de Barcelona, reuneix una valuosa col·lecció de diverses obres i objectes artístics que l'escultor Frederic Marès (1893-1991) va reunir al llarg de la seva vida.

La col·lecció està dividida en dues grans seccions: la d'escultura, que abasta del període preromà fins al començament del segle xx, i el Gabinet del Col·leccionista, on s'exhibeixen milers d'objectes de la vida quotidiana del segle xix. El museu també dedica un àmbit a la producció escultòrica de Frederic Marès i organitza exposicions temporals.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 el Museu Frederic Marès ha continuat les línies de treball, recerca i difusió ja iniciades en anys anteriors. En aquest marc cal ressaltar la finalització i presentació del catàleg *Escultura del món antic. Fons del Museu Frederic Marès* /5.

Pel que fa a les exposicions temporals i relacionat amb la recerca entorn del fons del museu, és destacable la mostra «La fortuna d'unes obres. Sant Pere de Rodes, del monestir al museu», que ha format part de les celebracions del 60è aniversari del museu.

També cal remarcar l'inici d'una nova línia d'exposicions, que se suma a les dedicades a l'escultura i al col·leccionisme, amb l'objectiu d'establir lligams entre el patrimoni museístic i l'art contemporani, oferint noves lectures i obrint el museu a públics nous. L'exposició «Mirada endins. Talles medievals revelades per la càmera de Domi Mora», va ser la primera d'aquesta nova línia expositiva.

Com a col·laboració especial amb l'Any Rusiñol (programa d'activitats engegat per l'Ajuntament de Sitges amb motiu de la commemoració del 75è aniversari de la mort de l'artista), el museu ha esdevingut seu principal del «Passeig literari de la Barcelona del senyor Esteve», un recorregut literari per diferents espais de la ciutat (Museu Frederic Marès, Ateneu Barcelonès, MNAC, etc.).

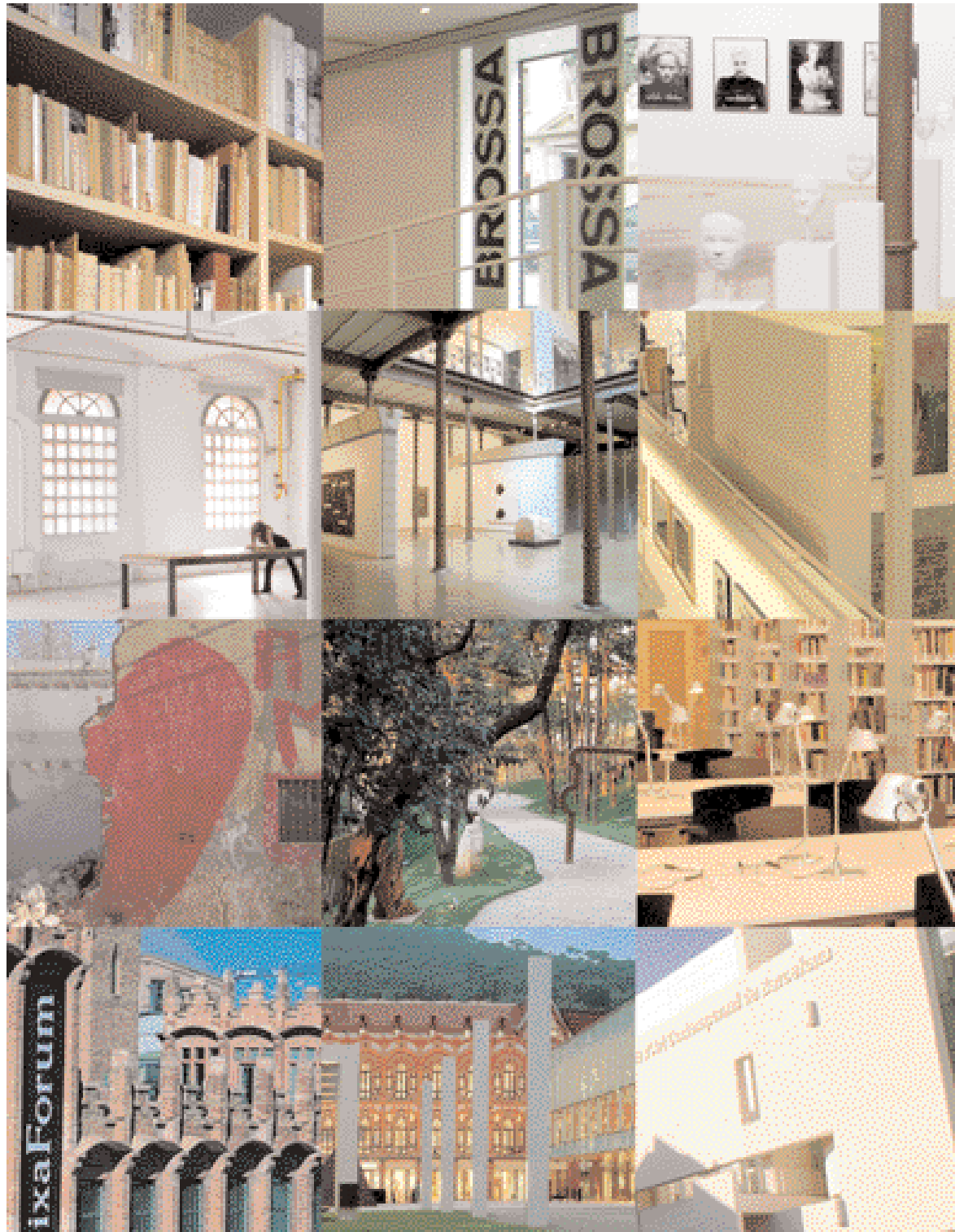
58.337 usuaris
2 exposicions temporals

El Barbier-Mueller és l'únic museu a Europa dedicat exclusivament a presentar obres d'art precolombines (del 1500 aC al segle xvi de la nostra era). La col·lecció, una de les millors en el seu gènere, ens permet conèixer l'art de les primeres cultures del continent americà.

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 el museu ha celebrat el 10è aniversari amb la creació d'un nou espai expositiu per a mostres temporals. Aquest s'ha obert al públic el 15 de novembre i té l'entrada al carrer de Montcada, on s'ha situat una monumental reproducció d'un dels caps olmeques de San Lorenzo. Amb aquest nou espai el museu podrà acollir en millors condicions exposicions temporals. L'espai s'ha inaugurat amb la mostra «Amazònia. Brasil prehistòric», i la peça invitada és el *Coiot* de la cultura purépecha del Museu Rietberg de Zuric.

28.281 usuaris
2 exposicions temporals

PICASSO I EL CIRC - LEE MILLER. PICASSO EN PRIVAT - PICASSO I LA SEVA COL·LECCIÓ - LA FORTUNA D'UNES OBRES. SANT PERE DE RODES - MIRADA ENDINS. TALLES MEDIEVALS REVELADES PER LA CÀMERA DE DOMI MORA - ARTS RITUALS DEL NOU CONTINENT - GEGO. DESAFIANT ESTRUCTURES - PALAZUELO. PROCÉS DE TREBALL - THE KILLING MACHINE - MANOLO LAGUILLO - CARLOS PAZOS - UN TEATRE SENSE TEATRE - JOAN JONAS - SOTA LA BOMBA - MEDIAE AETATIS MONETA. LA MONEDA MEDITERRÀNIA MEDIEVAL - HUMBERTO RIVAS. EL FOTÒGRAF DEL SILENCI - GRANS MESTRES DE LA PINTURA EUROPEA DE THE METROPOLITAN MUSEUM - D'EL GRECO A CÉZANNE - DIBUIXOS ESPANYOLS A LA HISPANIC SOCIETY OF AMERICA. DEL SEGLE D'OR A GOYA - NATURES MORTES. DE SÁNCHEZ COTÁN A GOYA - DIBUIXOS DE SANTIAGO RUSIÑOL (1866-1932) - CINC SEGLES DE NUMISMÀTICA CATALANA - EL CARTELL MODERN - YVES TANGUY. UNIVERS SURREALISTA - L'OBJECTE CATALÀ A LA LLUM DEL SURREALISME - NAPPER I FRITH - JOAN MIRÓ, 1956-1983. SENTIMENT, EMOCIÓ, GEST - CLAES OLDENBURG COOSJE VAN BRUGGEN. ESCULTURA, POTSER - SEAN SCULLY - UN COS SENSE LÍMITS - GREGG SMITH - CAROLINA SAQUEL - ANTONIA FRITCHE-SEBASTIEN CAILLAT- CYPRIEN QUAIRIAT - QUBO GAS - KAWAII, EL JAPÓ ARA: AYA TAKANO - KAWAII, EL JAPÓ ARA: ERINA MATSUI - NADALA 2007. PESSEBRE SERT, DE PEREJAUME - ELS CARTELLS DE TÀPIES I L'ESFERA PÚBLICA - ALS MARGES D'EUROPA - SANJA IVEKOVIC - IMAGINARIS URBANS A L'AMÈRICA LLATINA MONS INTERIORS I COMPROMÍS PÚBLIC - BAHMAN JALALI - OBJECTES. CONCEPTES I DISSENYS PER A UN CANVI DE SEGLE - TALAVERAS DE PUEBLA - «FASHION SHOW». LES DESFILADES DE LA MODA - «TIMETALES» - LA PRIMAVERA REPUBLICANA - JUAN NEGRÍN 1892-1956. BARCELONA, CAPITAL DE LA REPÚBLICA - L'ARQUEOLOGIA A BARCELONA. UN PASSAT AMB FUTUR - PIRATES - LEONARDO, GENI CURIÓS - ATRAPATS AL GEL - ORÍGENS. UNIVERSTERRAVIDAHUMANITAT - L'ÀGUILA CUABARRADA, UNA ESPÈCIE AMENAÇADA - ELS COLORS OCULTS DE LA NATURA - SUZZANE DAVIT - DESCOBRINT EL COS ESPORTIU OLÍMPIC DE LAUSANA - 2008 LANDSCAPE. SCULPTURES. DESIGN - GITANOS - JOSEP MA. BRULL - CENTELLES. LES VIDES D'UN FOTÒGRAF. 1909-1985 - EL REI DE LA CASA - CHÈ! REVOLUCIÓ I MERCAT - STASI. SECRET ROOMS - CARTOGRAFIES SILENCIADES - FOTOMERCÈ. DAVID AIROB - FOTOPERIODISME A CATALUNYA - BCN PRODUCCIÓ - HORITZÓ TV - GENERACIÓN 07 - I LIKE TO BE A RESIDENT - BAMAKO. UN ALTRE MÓN - THAT'S NOT ENTERTAINMENT! - HAMMERSHOI I DREYER - FRONTERES - APARTHEID - EN TRANSICIÓ - WORLD PRESS PHOTO - PF MANS UNIDES - PF SOMÀLIA - PF TRES VIDEOS TRISTES - MADE IN MAD - PF BARCELONA - EL CONSORCI - INSTAL·LACIÓ NÒMADES - BAC BABYLON

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA. MNAC | www.mnac.cat | Titularitat: consorci
Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Ministeri de Cultura

964.361 usuaris
11 exposicions temporals

El Museu Nacional d'Art de Catalunya es troba situat al Palau Nacional de Montjuïc, un edifici construït per a l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. El museu custodia, estudia i exhibeix les valuoses col·leccions que abasten des de l'art romànic fins a les avantguardes del segle xx (a més del Gabinet Numismàtic de Catalunya i la Biblioteca d'Art), i ofereix un viatge a través de mil anys d'art català, contextualitzat en relació amb l'art espanyol i europeu. Des de la col·lecció d'art romànic més important d'Europa, fins al modernisme i les avantguardes, al MNAC es troben totes les disciplines artístiques i els grans noms de l'art com El Greco, Zurbarán, Velázquez, Fortuny, Gaudí, Rusiñol, Casas, Gargallo, Juli González, Dalí o Picasso.

ACTIVITATS DESTACADES
El 2007 el MNAC ha continuat la línia d'exposicions pròpia combinant la programació d'artistes catalans amb artistes internacionals de gran renom. Cal destacar les iniciades el 2006, «Grans mestres de la pintura europea de The Metropolitan Museum of Art, Nova York. D'El Greco a Cézanne» o «Humberto Rivas. El fotògraf del silenci». O les dedicades a l'obra de Goya: «Dibuixos espanyols a la Hispanic Society of America. Del Segle d'Or a Goya» i «Natures mortes. De Sánchez Cotán a Goya». També cal remarcar l'exposició de dibuixos de Santiago Rusiñol (1866-1932) i les dues mostres dedicades al surrealisme: «Yves Tanguy. Univers surrealista» i «L'objecte català a la llum del surrealisme». L'activitat pública del museu s'ha complementat amb tot un seguit de cursos, conferències i seminaris especialitzats, així com tallers i activitats escolars, familiars i per a tots els públics.
Cal destacar també la intensa tasca desenvolupada en l'àmbit de la restauració i la conservació preventiva, tant de peces del MNAC com d'obres d'art d'altres museus i institucions de Catalunya, sense oblidar la publicació de catàlegs, guies i altres obres editorials.

FUNDACIÓ JOAN MIRÓ | www.bcn.fjmiro.es | Titularitat: fundació amb presència de les institucions públiques al Patronat

La Fundació Joan Miró, situada al Parc de Montjuïc, en un magnífic edifici de Josep Lluís Sert, acull la col·lecció pública més important de l'obra de Joan Miró. Els seus fons inclouen més de 300 pintures, 150 escultures, 9 obres tèxtils, l'obra gràfica completa i més de 8.000 dibuixos, cartes i documents inèdits que permeten conèixer a fons el procés creatiu de Joan Miró. La Fundació ofereix també un programa d'exposicions d'art contemporani des de les avantguardes fins a les últimes tendències i, amb un espai expositiu pioner a Barcelona, l'Espai 13, estimula la recerca artística i l'experimentació dels joves creadors.

ACTIVITATS DESTACADES
El 2007 ha estat un any especialment destacat per a la Fundació Miró. S'hi han desenvolupat grans exposicions d'artistes com ara Claes Oldenburg, Cosje Van Bruggen i Sean Scully, com també l'excelsional mostra sobre la transformació de la representació del cos humà, amb més de 50 artistes de les anomenades avantguardes històriques. També el 2007 s'ha convocat la primera edició del Premi Joan Miró, dotat amb 70.000 €. Aquest passa a ser un dels guardons més importants en art contemporani, i el 2007 s'ha atorgat a l'artista Olafur Eliasson.
La Fundació ha incorporat també durant aquest any la biblioteca personal de Joan Miró al seu fons documental.
Així mateix cal destacar la creació de l'Espai Taller al jardí dels xiprers de la Fundació. Un espai d'experimentació destinat a apropar l'art a un públic ampli, amb propostes per als escolars però també per als universitaris i el públic en general.
Les exposicions de l'Espai 13 dins el cicle «Pigments i píxels», seminaris, conferències i activitats diverses han acabat de nodrir la programació de la Fundació Joan Miró l'any 2007.

1.118.757 usuaris
4 exposicions temporals

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA. MACBA | www.macba.es | Titularitat: consorci
Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) reuneix a l'edifici de l'arquitecte nord-americà Richard Meier un conjunt significatiu de la creació artística dels últims cinquanta anys.
A més de mostrar al llarg de l'any diferents seleccions de la seva col·lecció, el museu ofereix un ampli programa d'exposicions temporals i desenvolupa activitats entorn de l'art i la cultura contemporanis.

ACTIVITATS DESTACADES
El 2007 s'ha inaugurat un nou espai del MACBA, el Centre d'Estudis i Documentació, ubicat al Convent dels Àngels i destinat a potenciar el desenvolupament del museu. Així estén el seu àmbit d'activitat més enllà de les exposicions per actuar com un centre d'investigació, com una estructura de diàleg i mediació, i com a espai social i de difusió.
D'altra banda, el Frankfurter Kunstverein i el MACBA han presentat a partir de l'octubre una important exposició d'obres de la Col·lecció MACBA, organitzada i comissariada conjuntament, i que s'ha emmarcat en la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt, amb la cultura catalana com a convidada d'honor.
Al llarg del 2007 s'ha iniciat també un ambiciós projecte pedagògic adreçat als centres educatius d'ensenyaments no universitaris. Aquesta proposta educativa s'articula al voltant de dos eixos: «Expressart. Museu portàtil», adreçat a les àrees d'infantil i primària, i els «Itineraris debat», adreçats a secundària i batxillerat.

563.181 usuaris
8 exposicions temporals

El programa d'exposicions del MACBA s'ha centrat en les dues grans exposicions de tesi: «Un teatre sense teatre» i «Sota la bomba. El jazz de la guerra d'imatges transatlàntica. 1946-1956». D'altra banda, s'han mantingut tant la programació de cinema, de manera semblant a la dels anys anteriors, com la de música, continuant les col·laboracions, ja regulars, amb LEM i el Festival Sònar, entre d'altres.

Cal destacar, finalment, que durant l'any 2007 s'han incorporat 233 noves obres a la col·lecció, entre adquisicions i donacions.

FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES | www.fundaciotapies.org | Titularitat: fundació amb presència de les institucions públiques al Patronat

75.246 usuaris
8 exposicions temporals

La Fundació Antoni Tàpies va ser creada el 1984 per l'artista Antoni Tàpies amb l'objectiu de promoure l'estudi i el coneixement de l'art modern i contemporani.

La fundació té una de les col·leccions més completes d'Antoni Tàpies i, des d'un enfocament plural i interdisciplinari, combina l'organització d'exposicions temporals d'art modern i contemporani, simposis, conferències i cicles de cinema amb mostres periòdiques dedicades a l'artista fundador.

ACTIVITATS DESTACADES

La programació temporal de la Fundació Antoni Tàpies de l'any 2007 ha incidit en manifestacions artístiques complexes que ofereixen una altra mirada sobre la cultura i la història com a forma d'accés al coneixement i com a possibilitat d'expressió crítica davant dels grans esdeveniments de la cultura de masses.

L'any 2007, la Fundació Antoni Tàpies ha continuat activa participant amb institucions europees generadores d'art contemporani com Constant, el Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat o l'Instituto Cervantes. Totes aquestes activitats, al seu torn, s'entrellacen amb la creació de xarxes properes mitjançant projectes d'investigació a llarg termini. És el cas de «Majories urbanes», un programa dirigit per Joan Roca, que es proposava com a marc per contribuir a la reflexió col·lectiva sobre les apostes del segle XXI a la metròpoli barcelonina, des del conjunt de Catalunya.

Finalment, la fundació ha conclòs la programació del 2007 amb l'anunci que tancarà les seves portes al públic durant el primer semestre de 2008 per dur a terme una reforma a l'edifici.

FUNDACIÓ FRANCISCO GODIA | www.fundacionfgodia.org | Titularitat: privada

Situada des del final del 2007 a l'edifici modernista Casa Garriga i Nogués, aquesta fundació acull una de les col·leccions privades més importants d'Espanya. Amb un total de 100 obres en exposició, el conjunt de Francisco Godia abasta un extens període de la història de l'art, des del segle XII fins als nostres dies.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant l'any 2007 la Fundación Francisco Godia ha mantingut la seva línia d'activitats i exposicions temporals a l'antiga seu del carrer de València. Les mostres temporals han estat «De Fortuny a Barceló. Col·leccionisme de la generació de Francisco Godia» i «Barceló a les col·leccions privades de Barcelona». Ambdues exposicions, com ja és habitual en la dinàmica de la fundació, han disposat de les corresponents activitats divulgatives i educatives.

També durant el 2007 s'hi han desenvolupat els tallers i les conferències que la fundació organitza periòdicament per tal de difondre diferents aspectes relacionats amb l'art.

2 exposicions temporals

FUNDACIÓ SUÑOL | www.fundaciosunol.org | Titularitat: privada

La Fundació Suñol va obrir les seves portes al públic el 21 de maig de 2007 i ofereix una plataforma de coneixement i reflexió sobre les arts plàstiques mitjançant la mostra de la col·lecció de Josep Suñol, formada per més de 1.200 obres d'art contemporani.

ACTIVITATS DESTACADES

La primera part de la col·lecció, «1915-1995», s'ha exposat des del 21 de maig del 2007 fins al 5 de gener del 2008, i ha mostrat 102 obres d'aquest període.

L'espai Nivell Zero, on tenen cabuda tot tipus d'activitats pràctiques i teòriques sobre les arts compromeses amb el segle XXI, s'ha inaugurat el 20 d'octubre amb un concert del grup de música electrònica INCITE. Les activitats que s'hi han desenvolupat al llarg del 2007 han estat «Acte 1: observació», una exposició col·lectiva, i «Acte 2: poètiques de la contemporaneïtat», un cicle de poesia on cinc poetes han comentat part de la seva obra.

Per tal que la Fundació Suñol interactués, durant el seu primer any d'existència, amb els públics interessats en el món de l'art, s'han dut a terme diverses accions per difondre'n els fons com també les seves activitats paral·leles.

5.167 usuaris

ALTRES MUSEUS I COL·LECCIONS

En l'àmbit de les arts visuals i el disseny ens trobem amb tota una sèrie d'espais expositius privats que també han tingut les portes obertes al llarg del 2007. Entre d'altres, cal destacar la **FUNDACIÓ FRAN DAUREL**, que en el transcurs de l'any ha ampliat el seu Jardí d'Escultures amb més de 5.000 m², o la **FUNDACIÓ JOAN BROSSA**, que ha organitzat diferents activitats i exposicions com «Càntir de càntics», «Fornells Pla – Brossa» o l'exposició de llibres d'artista de Joan Brossa, Pere Gimferrer i J. M. Mestres Quadreny amb gravats de Fusako Yasuda i Lluís Pessa.

El **MUSEU DE LA XOCOLATA**, creat l'any 2000 pel Gremi de Pastisseria de Barcelona i ubicat a l'antic convent de sant Agustí, disposa d'un espai expositiu de 600 m² en els quals presenta una passejada que explica la significació de la xocolata i va dels orígens a la seva arribada a Europa. Durant el 2007 el museu ha col·laborat en el disseny de la Ruta dels Drets dels Infants. Ha organitzat sessions de conta contes amb Asha Miró, sessions de cinema, tallers de Nadal i Pasqua i xerrades formatives sobre la bona alimentació. També per setè any consecutiu el museu ha organitzat el concurs de figures de xocolata, amb un total de 27 participants. Per primera vegada des de la seva creació, el museu ha presentat un exposició temporal que retia homenatge al grup teatral El Tricicle.

L'art religiós del **MUSEU DE LA CATEDRAL** o les més de tres mil obres del **MUSEU DIOCESÀ DE BARCELONA** també han estat a l'abast de tothom al llarg del 2007.

LA FUNDACIÓ CUIXART, amb l'acollidor espai del Taller Cuixart BCN, la **CASA TALLER DURANCAMPS** o la masia del **MUSEU PALMERO** són altres dels centres que cal considerar en aquest apartat.

1. MUSEUS D'ARTS VISUALS I DISSENY | 2. CENTRES D'ARTS VISUALS I DISSENY | 3. FESTIVALS I INICIATIVES DIVERSES

LA VIRREINA EXPOSICIONS | www.bcn.cat/virreinacentredelaimatge | Titularitat: Ajuntament de Barcelona

Situat al Palau de la Virreina (seu de l’Institut de Cultura de Barcelona), Virreina exposicions està integrat per l’Espai 2, al segon pis, i l’Espai Xavier Miserachs, ubicat a la planta baixa del mateix edifici i dedicat a la imatge.

ACTIVITATS DESTACADES

La Virreina exposicions ha iniciat l’any 2007 amb la continuació de la mostra «Centelles. Les vides d’un fotògraf. 1909-1985», una de les més extenses (ocupava els dos espais expositius) i més visitades dels darrers anys, que s’ha pogut veure també durant el 2007 a València i Madrid. Durant el 2008 itinerarà a Terol i el 2009 es podrà veure al Jeu de Paume de París.

El programa pròpiament del 2007 s’ha iniciat amb l’exposició «El rei de la casa» i s’ha tancat amb «Ché! Revolució i mercat».

Pel que fa a l’Espai Xavier Miserachs, s’ha pogut veure, a més de «Centelles...», les exposicions següents: «Stasi. Secret Rooms», «Cartografies silenciades», «Fotomercè 2006» i «Fotoperiodisme a Catalunya 1976-2000».

La temporada 2007 s’ha percebut com un trànsit cap a la constitució del Centre de la Imatge. En aquest cas, amb un programa d’exposicions al voltant de fenòmens contemporanis on es rastreja per conèixer la seva història més profunda. Es tractava de revisions (en el doble sentit de revisar i de tornar a mirar), amb interrogants que inquieten i exploren la consciència d’allò que està succeint avui.

110.906 usuaris
8 exposicions temporals

després d’una estada a Israel, va proposat a Doron Rabina i Koby Levy de fer una estada a Barcelona. Els resultats d’aquesta experiència s’han mostrat el maig del 2007 al Tel Aviv Artists’ Studio i, després, a La Capella de Barcelona.

23.262 usuaris | 4 exposicions temporals

CENTRE DE CULTURA CONTEMPORÀNIA DE BARCELONA. CCCB | www.cccb.org | Titularitat: consorci Ajuntament de Barcelona i Diputació de Barcelona

El CCCB és tot un referent de la cultura contemporània a la nostra ciutat. Un centre d’exposicions i d’activitats que abasta àmbits tan diversos com la música, el cinema, la dansa, la *performance* i tot el que implica experimentació artística i innovació. És un espai obert a col·lectius d’artistes, entitats, creadors i programadors independents, i ofereix una programació multidisciplinària i de qualitat que impulsa la cultura contemporània.

ACTIVITATS DESTACADES

La voluntat d’experimentar i de mirar la realitat des d’altres perspectives, una de les característiques essencials del CCCB, s’ha reflectit al llarg del 2007 en diferents projectes.

En el cas de les exposicions, la de Hammershøi i Dreyer ha estat una oportunitat única per descobrir les obres dels dos artistes danesos més transcendents. «Fronteres» ha permès reflexionar sobre el concepte de frontera i les seves tipologies, i oferir una panoràmica sobre diverses fronteres geopolítiques d’avui. L’any s’ha tancat amb les mostres «Apartheid» i «En Transició», dues exposicions que han donat la volta a temes sobre els quals s’ha escrit i parlat molt. La publicació *Exposicions CCCB 94-06* ha esdevingut una carta de presentació essencial de la institució.

En el camp de l’experimentació de formats, s’han consolidat dos projectes avantguardistes: NOW i BCNmp7, i alguns dels festivals de nova creació, com l’Hipnotik. Les set sessions del cicle «I+C+i» han demostrat la necessitat de debatre sobre nous formats i sobre la investigació en l’àmbit cultural. I, d’altra banda, la posada en marxa de l’Anella Cultural ha estat pionera en l’intercanvi de continguts en línia amb altres institucions de Catalunya.

Els debats, que han aconseguit el reconeixement del món acadèmic, han consolidat el CCCB com a referència internacional sobre qüestions d’espai urbà, de nous humanismes i de nous imaginaris. Alguns exemples han estat el cicle «Pensar Europa», amb sis-centes persones que escoltaven Hobsbawm, el gran èxit de les conferències de Garton Ash i Ian Buruma, el cicle de conferències i debat «Sentit», amb John Gray, Gianni Vattimo, Gilles Lipovetsky, Javier Muguerza... «Populismes», amb Guy Hermet, Ivan Krastev, Fermín Bouza i d’altres. I el cicle «Ciutats de l’Orient Mitjà», dirigit per Fred Hallyday, sobre Bagdad i Istanbul, que ha combinat la projecció de documentals amb taules rodones, o el debat sobre perifèries urbanes dirigit per Teresa Caldeira.

Els festivals han estat presents durant tot l’any, relacionats amb diferents disciplines i formats. En trobareu més informació al capítol 8.

La programació audiovisual també ha presentat l’Arxiu Xcèntric com un lloc de consulta permanent de cinema experimental i documental al CCCB, més de 400 títols digitalitzats per a consulta individual i col·lectiva d’algunes de les pel·lícules programades durant els sis anys de Xcèntric.

I finalment, les grans exposicions del CCCB han itinerat per diverses ciutats del món. Trobareu més informació a l’apartat «Barcelona al món» del capítol 11.

400.677 usuaris | 6 exposicions temporals

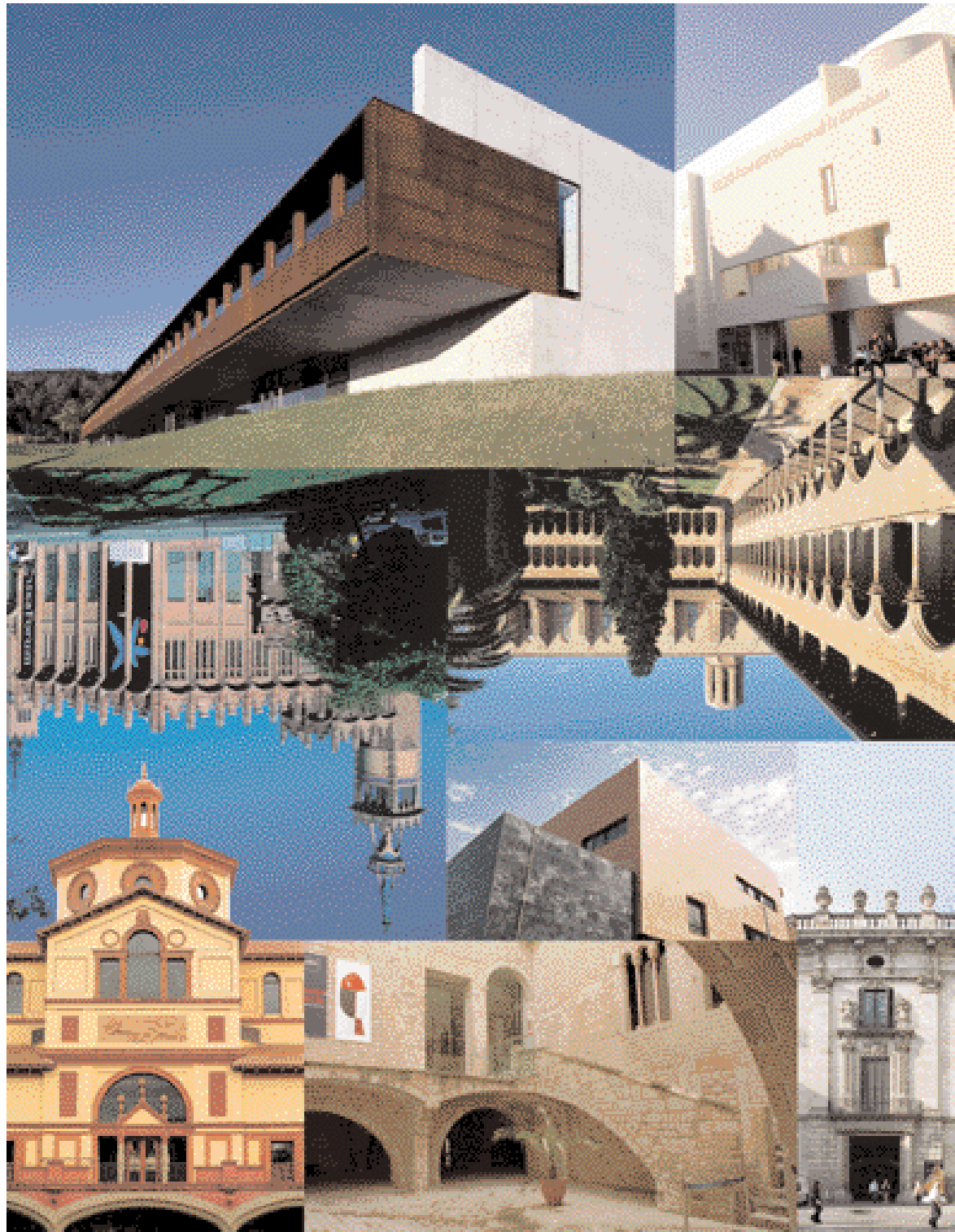
LA CAPELLA | www.bcn.cat/lacapella | Titularitat: Ajuntament de Barcelona

La Capella, un edifici del segle xv que forma part del conjunt arquitectònic de l’antic Hospital de la Santa Creu, és avui l’espai que l’Institut de Cultura de Barcelona dedica a la creació emergent dels artistes més joves. El 2003 es va posar en marxa l’R punt, un espai on es poden consultar, llegir o fol·lejar les revistes culturals més arriscades d’àmbit nacional i internacional.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant el 2007, a La Capella s’hi han pogut veure les exposicions «Horitzó TV», «Generación 2007» i «I like to be a resident». Aquest darrer projecte era el resultat de l’intercanvi entre La Capella i el Jerusalem Center for Visual Arts (JCVA) en el marc del programa «Roundabout. Encounter Program», que es va endegar el 2002 amb el propòsit de construir vincles entre el context de l’art contemporani desenvolupat a Barcelona i el d’altres ciutats d’arreu del món.

En aquesta ocasió, el format de treball no ha estat la simple exportació d’exposicions d’un indret a un altre, sinó que s’ha decidit resoldre’l per mitjà d’estades. La curadora Nirith Nelson, responsable del JCVA, va visitar a Barcelona diferents artistes fins que va decidir convidar Daniel Chust Peters i Domènec a fer una estada a Jerusalem. Al seu torn, Martí Peran, director del programa Roundabout,

CENTRE D'ART SANTA MÒNICA. CASM | www.centredartsantamonica.net | Titularitat: Generalitat de Catalunya

El CASM té com a missió l'estudi, la interpretació, la producció i l'exhibició de l'art contemporani, amb una especial atenció a la nova producció d'art català i la seva contextualització en l'àmbit internacional.

El treball amb els artistes nacionals és l'eix vertebrador de la seva programació, i amb aquest objectiu els proposa la producció d'una peça de referència en la seva carrera. D'aquesta manera vol contribuir a la consolidació de les seves carreres professionals, a la seva validació i difusió.

D'altra banda, el CASM acull també exposicions d'artistes estrangers que complementen el seu discurs expositiu.

ACTIVITATS DESTACADES

El CASM investiga nous formats de treball sense renunciar al format més tradicional de les exposicions temporals. L'any 2007 han passat per les seves sales Joan Morey amb «Postmortem», Jack Pierson amb «Sense títol», Tomás Saraceno amb «On Water», Montserrat Soto / Dionisio Cañas amb «Lugar de silencios», Jill Magid amb «Thin Blue Lines», Ceal Floyer amb «Art&Music Àfrica», Christian Jankowski amb «Living Sculptures», «Pensa/Piensa/Think» una mostra col·lectiva, Dora García amb «Contes Choisis» i «Hamsterwheel», una altra col·lectiva.

En la línia de nous formats cal destacar l'èxit de les Nits CASM, iniciades l'any 2006 i on un col·lectiu programa una nit temàtica, amb acció en directe, música, *performance*, projeccions individuals, documentació... Al llarg del 2007 s'han celebrat la «Nit Madrid! entresijos y gallinejas», el 27 d'abril; el Festival Espontani, el 8 i 9 de març, i la «Nit Hangar Obert: The Tunnel of Love» el 26 d'octubre.

61.151 usuaris
5 exposicions temporals

PALAU ROBERT | www.gencat.cat/probert | Titularitat: Generalitat de Catalunya

El Palau Robert proporciona informació turística i cultural de Catalunya, i en les diverses sales del centre s'ofereix una àmplia programació d'activitats que van des de les exposicions temàtiques a concerts o tallers pedagògics.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant l'any 2007 les sales del Palau Robert i la sala de Cotxeres van acollir 21 exposicions amb propostes relacionades amb Catalunya: territori, patrimoni, paisatge, personatges, creativitat i innovació, i també informació relacionada amb l'acció del Govern de Catalunya.

Entre les propostes expositives del 2007 cal destacar la mostra «Apropa't a la ciència. De la recerca a la innovació», en el marc de Barcelona Ciència 2007, així com la immersió en l'univers de l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán, al qual se li ha dedicat una exposició que establia una metàfora entre la seva obra i la gastronomia.

Altres mostres de les sales 1 i 2 ens han apropiat a Montserrat, a la tasca d'innovació tecnològica de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, als anys de la transició i de la recuperació de l'autogovern de la mà de l'agència EFE o al món de la gestió amb ESADE.

L'espai reservat a «La vitrina del fotògraf» ha acollit professionals de prestigi com ara Txema Salvans, Cèsar Malet, Jordi Esteva, Gervasio Sánchez i Ros Ribas.

Finalment, a l'espai de les Cotxeres s'han presentat, entre d'altres, exposicions amb un format més

reduït sobre personatges com el bisbe Pere Casaldàliga, el dramaturg Adolfo Marsillach, l'escriptor Jordi Sarsanedas o l'humorista gràfic Cesc.

D'altra banda, durant el 2007 el recinte del Palau Robert ha acollit més de 200 actes: conferències, tallers, concerts, presentacions de llibres, degustacions gastronòmiques... Una programació àmplia i heterogènia que ha sabut captar l'atenció de molts barcelonins i barcelonines.

432.711 usuaris
20 exposicions temporals

CAIXAFORUM | www.lacaixa.es/obrasocial | Titularitat: privada

CaixaForum és el Centre Cultural de l'Obra Social "la Caixa" a Barcelona i està ubicat en un edifici emblemàtic de la ciutat, l'antiga fàbrica Casaramona (obra de Josep Puig i Cadafalch), exemple de l'arquitectura modernista industrial.

Obert a tota mena de públics amb activitats educatives i familiars, concerts i actuacions, exposicions d'art antic, modern i contemporani, CaixaForum s'ha convertit en un dels espais culturals més dinàmics, actius i vius de la ciutat.

També es troba ubicada a CaixaForum la Mediateca que la Fundació "la Caixa" dedica a l'art contemporani i a la música de tots els temps.

ACTIVITATS DESTACADES

Les exposicions del 2007 han posat una atenció especial als grans mestres de la pintura i el dibuix, a l'art contemporani, el disseny i la fotografia documental. Totes les exposicions s'han acompanyar d'activitats complementàries. Els títols de les exposicions presentades han estat els següents: «Jean-Honoré Fragonard (1732-1806). Orígens i influències. De Rembrandt al segle XXI», «El món d'Anglada-Camarasa», «Hashem el Madani: retrats d'estudi i passejos fotogràfics», «Escolta amb els teus ulls. Entre el llenguatge i percepció», «William Hogarth», «Lee Friedlander», «FotoPres'07», «Agatha Ruiz de la Prada. Color, dibuixos i vestits», «L'escultura en els temples indis. L'art de la devoció», «Passió pel dibuix. De Poussin a Cézanne. Obres mestres de la Col·lecció Prat», «Cándida Höfer a Portugal», «Chaplin en imatges», «Modernisme-modernitat».

D'altra banda, a l'Espai Montcada, sota el marc «Escenaris», s'han presentat, com ja és habitual, exposicions de creadors contemporanis des d'una perspectiva innovadora. És el cas de les dedicades a Johanna Billing, Wilhelm Sasnal i David Altmejd.

CaixaForum ha organitzat, a més, al llarg del 2007, un important programa de conferències, debats, cursos i tallers.

1.674.607 usuaris
12 exposicions temporals

1.349.823 usuaris
6 exposicions temporals

CENTRE CULTURAL FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA. LA PEDRERA
| www.fundaciocaixacatalunya.org | Titularitat: privada

La Casa Milà, coneguda popularment com «la Pedrera», és la seu de la Fundació Caixa Catalunya. La sala d'exposicions temporals, que presenta l'obra d'artistes de primera línia internacional, ocupa la planta principal d'aquest edifici singular inclòs en el Patrimoni Mundial de la UNESCO.

D'altra banda, la Fundació Caixa Catalunya des de fa uns anys aposta per fer de la creació musical un dels seus principals eixos programàtics.

ACTIVITATS DESTACADES

En el balanç del 2007, Fundació Caixa Catalunya destaca els encàrrecs de música de cambra vinculats a les exposicions de la Pedrera i altres encàrrecs com són els simfònics (en el marc del Festival Internacional de Músiques de Torroella de Montgrí), els d'òperes de cambra amb el Gran Teatre del Liceu, els corals (per al Cor de Cambra del Palau de la Música i l'Escolania de Montserrat) i, finalment, els de música de cambra (Residencia de Estudiantes de Madrid).

Totes aquestes accions s'han de contextualitzar en un marc d'actuació més ampli, que va des de les exposicions que s'han fet a la Pedrera (tant les de petit format, com «Schönberg-Barcelona» o la dedicada a Ricard Viñes, com les de gran format com ara «La música i el III Reich»), fins als cicles de música contemporània (Frederic Mompou) i les «Celebracions», dedicades aquest any als compositors Taverna-Bech, Gustavo Duran, Matilde Salvador, Valls Gorina i Friedrich Cerha. Cal esmentar també la convocatòria pública d'ajuts destinats a projectes musicals que tenen a veure amb la recuperació patrimonial o la difusió de la música contemporània.

En aquesta mateixa línia, la revista *Nexus* que edita la fundació ha dedicat aquest any un número monogràfic sobre la situació de la música contemporània a Catalunya i a Europa.

D'altra banda, la fundació ha seguit dedicant esforços i recursos al patrimoni i a la difusió de l'obra d'Antoni Gaudí, amb el renovat Espai Gaudí, que constitueix el nucli central de l'exposició permanent de la Pedrera i que aquest any ha tornat a atraure a prop d'un milió de persones.

Les exposicions presentades al llarg del 2007 han estat: «Gargallo», «La música i el III Reich», «Nicolas de Staël», «Passió i negoci. L'art a la Venècia dels segles XVII i XVIII» i una sobre Ricard Viñes a l'entresol de la Pedrera.

Finalment, la fundació ha potenciat també aquest any el nombre d'exposicions que, de forma itinerant, es presenten en diverses ciutats d'Espanya. Aquesta és també una línia important per la presència i la difusió d'activitats culturals de relleu en el conjunt del territori.

FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES. FAD | www.fadweb.org | Titularitat: privada

El Foment de les Arts Decoratives (FAD) és una associació formada per més de mil cinc-cents professionals del disseny, l'arquitectura i la creativitat, amb l'objectiu de promoure aquestes disciplines dins la vida cultural i econòmica del país. El FAD s'articula a través de sis associacions: A FAD (art i artesanial), ADG FAD (disseny gràfic i comunicació visual), ADI FAD (disseny industrial), ARQ-IN FAD (arquitectura i interiorisme), Moda FAD (imatge i moda) i Orfebres FAD (joieria contemporània). A part de les sis associacions, al FAD també conviu un grup interdisciplinari de creadors joves, l'X FAD.

El FAD organitza multitud d'activitats (exposicions, conferències, presentacions...), premis i esdeveniments per promoure i renovar el conjunt de disciplines del disseny. Entre els diferents premis que organitza el FAD trobem els Premis FAD d'arquitectura i interiorisme, els Laus de disseny gràfic, publicitat i comunicació visual, els Delta de disseny industrial o els Enjoia't de joieria contemporània. També organitza les desfilades PasaFAD, el mercat de roba MerkaFAD de joves dissenyadors de moda, i els Tallers Oberts a Ciutat Vella.

ACTIVITATS DESTACADES

És impossible resumir en poc espai la intensa activitat del conjunt de les associacions del FAD durant tot un any. Aquí es presenten únicament alguns dels projectes dels diversos col·lectius, potenciat i coordinats des del FAD en el transcurs de 2007.

Al 2007 s'ha iniciat el projecte «Observatori del disseny», amb el desenvolupament d'un estudi titulat *El Disseny en dades*. També durant aquest any s'ha convocat la segona edició de les beques per a la recerca en disseny de La incubadora, un projecte per fomentar la cultura de la recerca i la innovació en el camp de totes les disciplines que tenen cabuda dins del FAD.

També s'ha portat a terme la catorzena edició de Tallers Oberts a Ciutat Vella, una iniciativa de la qual trobareu més informació al capítol 10.

Una de les exposicions presentades a la seu del FAD ha estat «20 anys dels Premis Nacionals de Disseny», una mostra organitzada pel BCD entorn dels professionals i les empreses premiats des de la creació d'aquests premis, ara fa vint anys. L'exposició era també un retrat de la història del disseny a Espanya.

COL·LEGI OFICIAL D'ARQUITECTES DE CATALUNYA. COAC | www.coac.net | Titularitat: privada

Els diferents espais expositius de la seu de Barcelona del COAC (sala d'exposicions, espai Picasso i espai fotogràfic) acullen durant tot l'any un bon nombre de propostes orientades al compromís del Col·legi d'apropar l'arquitectura a les persones.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 s'hi han pogut veure exposicions sobre diferents aspectes de l'arquitectura a la ciutat, com «Barcelona inadvertida», «La Barcelona que ens envolta» o «Habitatge assequible a Barcelona», i també una exposició sobre els projectes presentats al concurs per a la remodelació del Camp Nou amb motiu del seu 50è aniversari: «El Camp Nou 1957-2007... i 10 noves propostes». També han passat per les sales del COAC exposicions sobre alguns aspectes de l'obra d'arquitectes de prestigi reconegut (Alvar Aalto, Alejandro de la Sota...)

o de professionals que tot just s'inicien en el món de l'arquitectura, com és el cas de la mostra sobre joves arquitectes de Suïssa.

El COAC complementa el seu programa d'activitats culturals amb diferents cicles de conferències sovint relacionades amb les exposicions temporals, i també disposa del Servei d'Itineraris, que ofereix visites guiades i rutes amb l'objectiu de mostrar els valors arquitectònics i urbanístics de la ciutat. Aquest servei està adreçat principalment a professionals del sector, però també és obert a qualsevol persona interessada en l'arquitectura.

HANGAR | www.hangar.org | Titularitat: equipament públic de gestió privada

Hangar és un centre de producció d'arts visuals situat al Poblenou, una iniciativa de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya que es gestiona amb criteris públics i amb vocació de servei.

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 ha estat un any intens a Hangar, tant en el terreny institucional com en l'artístic. En la darrera convocatòria de tallers, durant el mes d'octubre, s'ha registrat la demanda més alta dels últims anys: 74 sol·licituds per a 4 tallers.

També al llarg de l'any s'ha refermat la relació amb les principals institucions d'art contemporani de la ciutat. Sobretot a través del programa d'activitats i tallers (MACBA, CASM, Femart-Francesca Bonnemaison, OFFF...) s'han fet diversos projectes de producció de gran envergadura, en gran mesura institucionals, com ara els de Joan Morey o Montserrat Soto al CASM i el de Marc Vives i David Bestué a la Fundació Lorca. A banda de projectes artístics, Hangar ha produït una sèrie de tallers sobre eines lliures per a creadors a la Universitat Laboral de Gijón.

Pel que fa a les xarxes, s'ha aprofundit en les relacions amb el teixit del Poblenou, amb participacions en la festa major (Tallers Oberts, Espai Malestar) i Escena Poblenou, i en les relacions amb el territori català a través de la Xarxa d'Espais de Producció d'Arts Visuals (<http://xarxaprod.cat>). Hangar forma part de la xarxa europea de centres de creació Art Factories i l'any 2007 ha participat en projectes d'àmbit internacional, com la Biennial d'Art Turku (Finlàndia) i els projectes europeus Signs of the City i As_tide-back.

La xarxa d'intercanvis de residències internacionals, un servei que ofereix Hangar des de 1999, ha passat de tres centres el 2007 a sis centres per al 2008. Els nous centres són Ssamzie Space a Seül (Corea), El Basilisco a Buenos Aires (Argentina) i el Contemporary Image Collective al Caire (Egipte). Aquestes xarxes es donen suport en una intensa activitat de visites recíproques.

Hangar continua essent amfitrió de dos projectes innovadors a l'Estat espanyol, la Formació Contínua per a artistes i la distribuïdora Hamaca, a més d'acollir un programa d'activitats prou complet. El Laboratori d'Hangar s'ha convertit en un servei amb molt d'èxit a l'abast tant dels usuaris com dels grans projectes.

Però el gran esdeveniment de l'any 2007 ha estat, sens dubte, la celebració al juny dels deu anys d'existència d'Hangar a Can Ricart, que coincideix amb la pròxima ampliació del centre i la seva consolidació com a model que cal seguir, particularment per al projecte de la xarxa de fàbriques de creació.

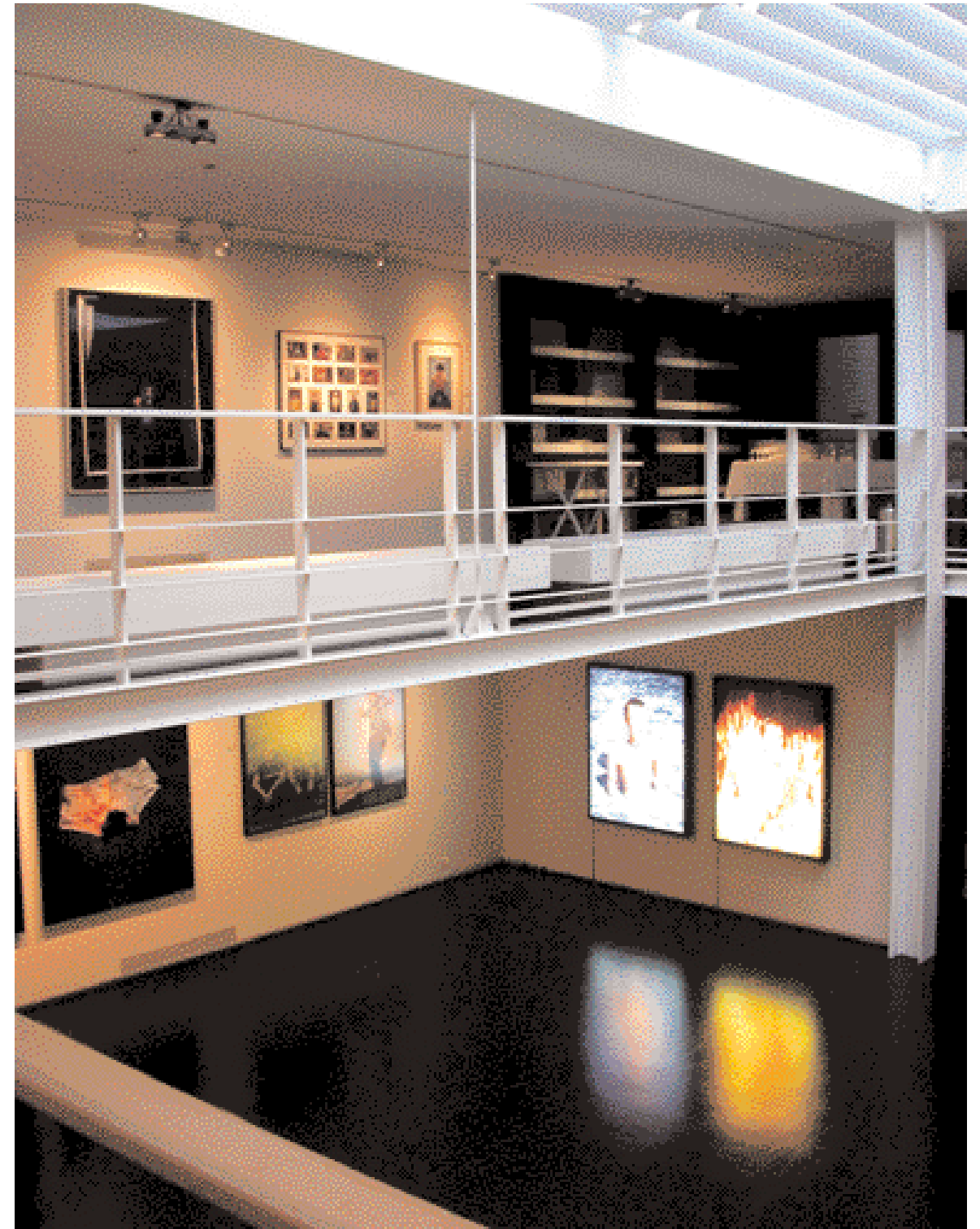
GALERIES D'ART I ALTRES CENTRES D'ARTS VISUALS

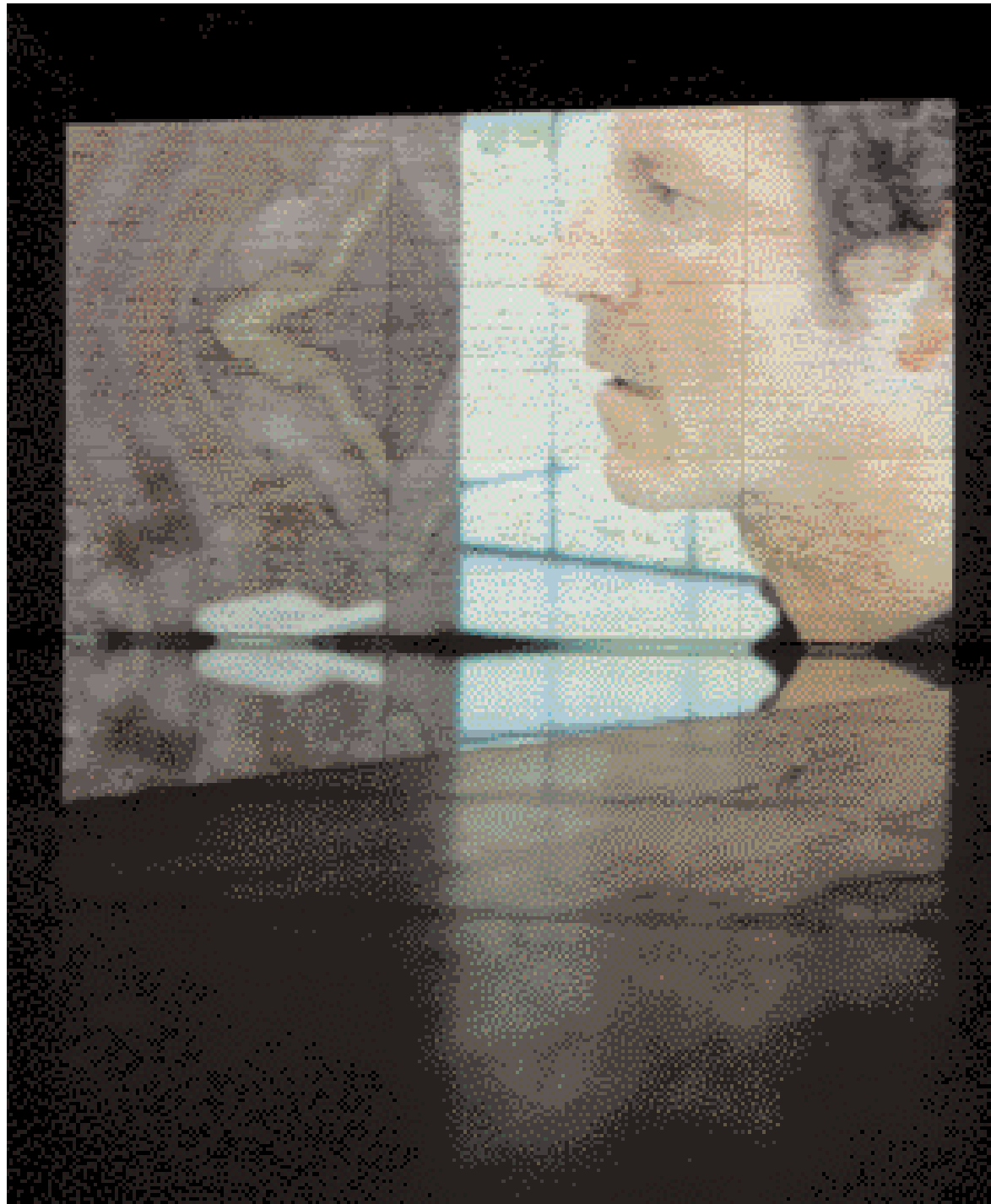
L'activitat galerista a Barcelona és extensa i reflecteix l'efervescència artística i emprenedora que viu des de fa anys la nostra ciutat.

El **GREMI DE GALERIES D'ART DE CATALUNYA**, una associació vinculada al mercat de l'art que disposa de més membres dintre del marc de l'Estat espanyol, ha treballat al llarg del 2007 per créixer en visibilitat i integrar-se en el teixit social de la ciutat, creant noves sinergies i relançant amb activitats i una campanya de comunicació específica el prestigi del món galerista.

D'altra banda, l'**ASSOCIACIÓ DE GALERIES ARTBARCELONA** també ha dut a terme diferents activitats per promoure el descobriment, la defensa i la divulgació de l'art contemporani. Entre d'altres cal destacar la inauguració conjunta de la temporada expositiva 2007/2008, el llançament del nou portal <www.artbarcelona.es> i les col·laboracions amb la Fira Loop, el grup editor Art Diary i la revista NA Magazine. Artbarcelona també ha produït durant l'any 2007 el seu butlletí promocional amb la programació de les galeries associades i un mapa dels circuits més rellevants de l'art contemporani a la ciutat.

Cal destacar, finalment, altres centres que treballen les arts visuals, com la **FUNDACIÓ FOTO COLECTANIA**, que a més de fomentar el col·leccionisme de fotografia té els millors equips de conservació i una biblioteca especialitzada, i l'**ESPAI VOLART**, que al 2007 ha presentat exposicions temporals d'artistes que integren la col·lecció de la Fundació Vila Casas, com «Trenta anys d'escultures. Lluís Blanc», «Malevos. Maria Helguera», «Patrim'06. Ynglada Guillot», «Llum i ombra a l'aigua. Guerrero Medina» i «Rajastan. Tito Dalmau».

Barcelona és rica en centres que, des de la multidisciplinarietat, treballen per enriquir el teixit artístic de la ciutat i s'aproximen a l'art més contemporani oferint espais per a la reflexió i per a la creació més arriscada.

Al llarg del 2007 caldria destacar la tasca duta a terme per l'associació **EXPERIMENTEM AMB L'ART** (www.experimentem.org) que treballa amb la intenció de posar en pràctica estratègies d'aproximació entre l'art contemporani i el públic receptor a través de projectes molt diversos.

També s'ha ofert com a laboratori de creació **AREATANGENT** (www.areatangent.com), un espai de gestació de joves creadors i de mostra i promoció de nous projectes artístics en l'àmbit de les arts escèniques, l'audiovisual o la música.

D'altra banda, cal esmentar en aquest apartat la feina feta per **ALMAZEN** (www.almazen.net), un espai d'interacció cultural al Raval de Barcelona on germinen diferents propostes artístiques i professionals en l'àmbit de la cultura. Almazen ha treballat sempre per una visió transversal de la cultura, participativa, còmplice i vital, que ajudi a construir nous models de convivència i noves formes de sostenibilitat i desenvolupament cultural.

Al llarg del 2007 des d'Almazen s'han treballat diferents àmbits: les exposicions i la difusió de llibres d'artista, la creació audiovisual, el cicle de noves fórmules escèniques (circ, literatura, teatre, clown, música, performance, videoart...), i els concerts de música alternativa, entre d'altres. A més Almazen participà a la Festa Major del Raval i organitzà un taller de capgrossos.

Cal destacar també el treball dut a terme per **SALADESTARNOMADE** (www.saladestar.com), un projecte cultural del barri de Gràcia que promou accions i iniciatives artístiques amb l'objectiu de generar ponts entre la creació contemporània i l'entorn social. En el marc del que ells anomenen Projecte Públic trobem un programa que durant el 2007 ha promogut un territori compartit entre la creació contemporània i la vida de la ciutat. Les accions impulsades des de Saladestarnomade són bàsicament dues: les beques per a la producció d'intervencions a l'espai públic a Gràcia, que s'han atorgat a partir d'un concurs resolt per mitjà d'una consulta pública, i la setmana dels tallers de creació de Gràcia, formada per un festival de petit format als tallers del barri i una jornada de portes obertes.

Finalment, i en l'àmbit de la fotografia, mereix una atenció especial el treball continuat del **CENTRE DE FOTOGRAFIA DOCUMENTAL DE BARCELONA** (CFDB) (www.lafotobcn.org), iniciativa d'un conjunt de professionals de la imatge propers als mitjans de premsa però amb un sentit creatiu i crític davant la realitat i basat en la voluntat d'estimular els ciutadans a conèixer, aprofundir i reflexionar sobre el seu entorn vital i social a través de les imatges documentals.

El 2007 el CFDB ha canviat el format de les seves activitats, repartides abans al llarg de l'any, i les ha concentrat en una experiència fotogràfica que amb el títol de Tràfic 07 ha sumat durant una setmana d'octubre al CCCB tallers de fotografia documental, diverses projeccions audiovisuals temàtiques i d'autor, debats, exposicions i un seguit d'activitats diverses i interactives obertes al públic general i gratuïtes. Els col·lectius convidats que han presentat activitats dins d'aquesta experiència fotogràfica han estat, entre d'altres, Photographic Social Vision, Al-liquindoi, Bipolar i No Photo.

També s'ha celebrat per primera vegada, durant el mes de maig del 2007, el **SWAB, INTERNATIONAL CONTEMPORARY ART FAIR** (www.swab.es), una fira internacional d'art contemporani d'iniciativa privada desenvolupada durant tres dies a les Drassanes Reials, que ha reunit un total de 42 galeries d'arreu del món.

D'altra banda, al capítol 8 trobareu ampliat els festivals que s'han celebrat l'any 2007 vinculats a l'àmbit de les arts visuals i el disseny: el **FESTIVAL LOOP** de videoart; **BAC!** Festival internacional d'art contemporani a Barcelona, organitzat per l'espai d'experimentació i creació contemporània **LA SANTA**; **eBENT**, encontre internacional de fets performàtics, i **DRAP'ART**, festival internacional de reciclatge artístic de Barcelona organitzat per l'associació Drap'Art amb seu a **LA CARBONERIA**, un espai on també durant tot l'any trobem exposicions, botiga i activitats relacionades amb el reciclatge creatiu i l'art contemporani.

HISTÒRIA I MEMÒRIA

1. MUSEUS D'HISTÒRIA, ARQUEOLOGIA I ETNOLOGIA
| 2. ARXIVS HISTÒRICS I CENTRES D'ESTUDI | 3. ESPAIS
D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC | 4. ACTIVITATS I INICIATIVES
DIVERSES

EQUIPAMENTS D'HISTÒRIA I D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC. USUARIS

	VISITES A EXPOSICIONS	USUARIS D'ACTIVITATS	TOTAL D'USUARIS
MUSEUS D'HISTÒRIA	3.087.502	286.115	3.373.617
ESPAIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC	3.970.467	—	3.970.467

ARXIVS HISTÒRICS. INDICADORS PRINCIPALS

	USUARIS	METRES LINEALS
ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT	14.762	9.638
ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ	3.267	8.500

Font: cada equipament.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ALBERT GARCIA ESPUCHE HISTORIADOR I COMISSARI DEL PROJECTE BORN
XAVIER SUÑOL SECRETARI DEL CONSELL ASSESSOR D'HISTÒRIA
HISTÒRIA I PATRIMONI: LA PRIORITAT DE LA RECERCA I EL CONEIXEMENT

Un dels trets característics del 2007 ha estat el debat al voltant de l'anomenada «memòria històrica», present al llarg de tot l'any a través de les intenses i apassionades discussions que han acompanyat l'aprovació en l'àmbit estatal de l'anomenada Llei de memòria històrica i, a Catalunya, de la Llei del Memorial Democràtic. A partir d'aquest impuls s'han desenvolupat nombroses activitats i iniciatives de commemoració d'un passat proper: el de la República, la Guerra Civil i la lluita antifranquista.

També s'ha caracteritzat el 2007 per l'inici d'un nou mandat a l'Ajuntament de Barcelona, en què s'han endegat nous programes i projectes com la creació del Consell Assessor d'Història. Aquest consell està integrat per Joaquim Albareda, Daniel Cid, Albert Garcia Espuche, Mary Nash i Josep Maria Salrach, amb Xavier Suñol com a secretari, i ha esdevingut un marc de reflexió i anàlisi de les estratègies i les prioritats en aquest àmbit.

En dues institucions museístiques de la ciutat s'ha produït un relleu en la direcció: Pere Izquierdo ha estat nomenat nou director del Museu Arqueològic de Catalunya, i Joan Roca ha assumit la del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha iniciat el procés de definició del Pla de museus proposant la creació del Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia. Sens dubte, la definició del projecte definitiu d'aquest nou museu, concebut com un «museu de societat», propiciarà un dels debats més interessants dels propers anys.

Tot aquest seguit de fets posen en relleu la necessitat d'afrontar el futur des d'una perspectiva enriquidora que prioritzi la recerca i el coneixement. La següent reflexió, feta

en el si del Consell Assessor d'Història, planteja la nova situació:

Ara fa uns quinze anys s'inicià allò que s'ha denominat la col·locació de Barcelona en el mapa del món. S'obria una etapa esperançadora, però en aquell moment i pel que fa als equipaments culturals, inclosos els vinculats a la història i el patrimoni, la situació era d'un enorme dèficit: pressupostos mínims, edificis i col·leccions en estat força precari, reduït nombre de visitants, escassa incidència social... Al mateix temps que amb grans esforços de tot ordre s'anaven superant els greus dèficits, una de les preocupacions prioritàries d'aquest període fou l'augment del nombre de visitants i usuaris. El punt de partida resultava tan raquític que no ens ha d'estranyar que així fos, i que les xifres de públic tendissin a ser un objectiu clau i una eina quasi única per a l'avaluació dels resultats. En paral·lel a les millores infraestructurals, la voluntat d'augmentar els visitants va anar de la mà del relleu concedit a tot allò més visible i dinamitzador a curt termini (les exposicions, per exemple), i es va deixar en un segon terme les feines més de fons, menys aparents i de fructificació lenta (recerca, catalogació, publicació...). Tampoc això no ens ha de sorprendre, perquè resultava força difícil millorar, simultàniament en tots els fronts, les dades de partida. [...]

Avui dia han quedat superats molts d'aquells dèficits: així ho indiquen les millores en els espais que ja existien, la creació de noves seus, la intensa i variada activitat que s'hi desenvolupa o les molt incrementades xifres de públic. [...] Ara, després d'aquella esforçada etapa, és possible posar l'atenció més en la qualitat de la feina que en les urgències per millorar els centres i augmentar les xifres de visitants. És el moment de donar prioritat a la recerca i al coneixement.

Aquest 2007 hem tingut bons exemples del treball d'investigació i recerca, ja que han vist la llum llibres com el de Víctor Hurtado, *Els Mitjavila, una família de mercaders a la Barcelona del segle XIV*, mereixedor del premi Ciutat de Barcelona 2007, o el de Mireia Campabadal, *Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona en el segle XVIII: l'interès per la història, la llengua i la literatura catalanes*.

A les universitats catalanes s'han presentat tesis doctorals notables per la seva aportació a la historiografia de la

ciutat, com ara «Política, liberalisme i revolució: Barcelona 1820-1823» de Jordi Roca, «Aigua i societat a Barcelona entre les dues exposicions (1888-1929)» de José Manuel Martín, o «Barcelona 1939: ocupació i repressió militar. El camp de concentració d'Horta i les presons de la ciutat» d'Aram Monfort.

Tanmateix, en l'àmbit de les institucions cal també donar prioritat a la recerca i al coneixement, resituant l'ordre lògic de les coses: primer l'estudi i la feina callada i poc aparent, després la difusió i el rendiment social més visible.

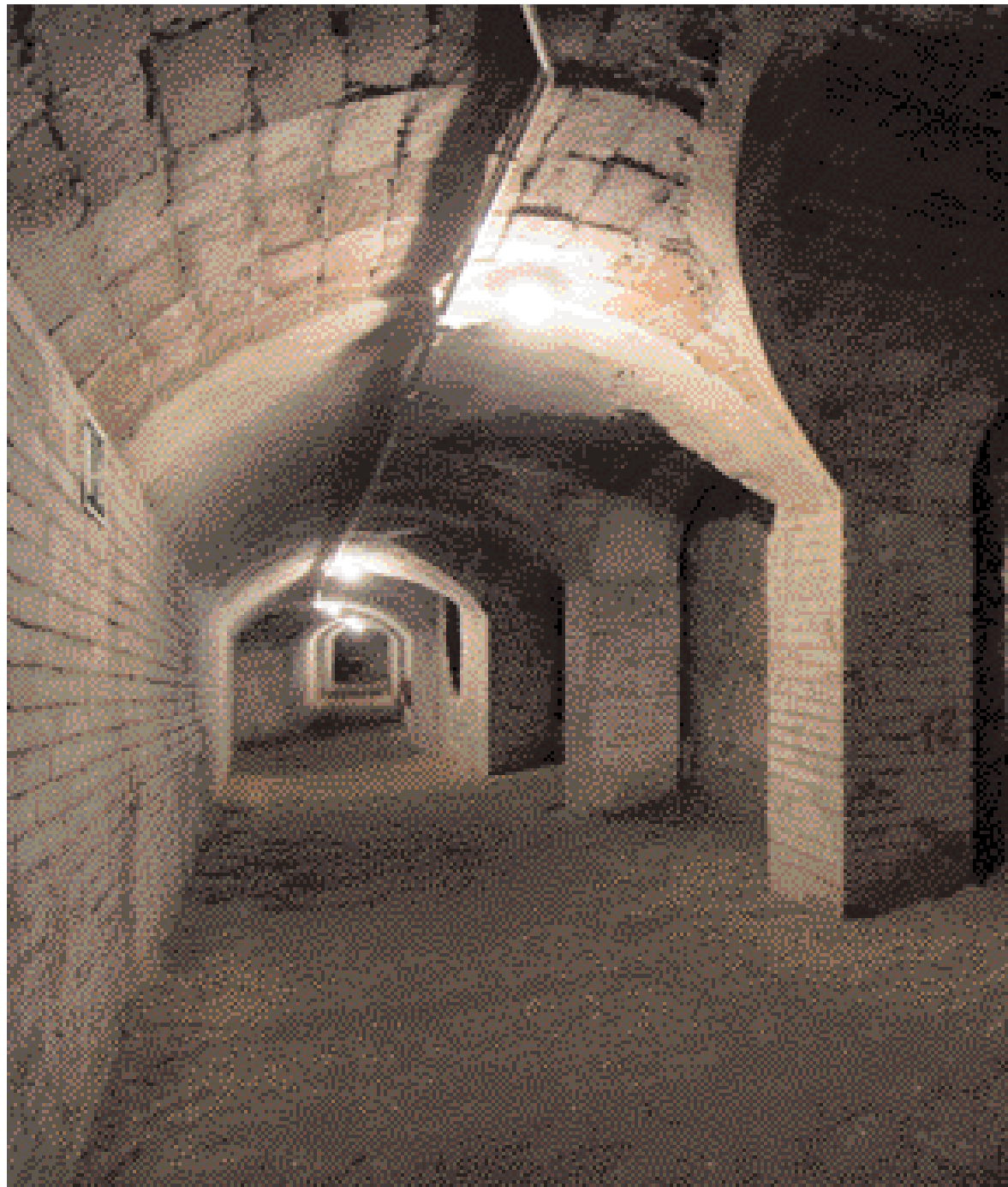
En el context d'aquesta situació, el cas del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat serveix prou bé per entendre en quin moment ens trobem: després de la feina, sempre urgent, feta durant anys al ritme i al darrere de les nombroses excavacions, ara cal poder dedicar esforços notables a la síntesi científica i a la difusió del coneixement acumulat.

El Centre de Conservació de Béns Mobles del Museu d'Història ens proporciona un altre bon exemple: desenvolupat el gran esforç de creació de nous edificis, excel·lentment equipats, i assegurada la conservació dels milers de peces que s'incorporen cada any al fons del museu, ara cal poder avançar, amb més força, contra un retard de moltes dècades en l'inventari, l'estudi, la catalogació i la difusió de l'extraordinari (i poc conegut) patrimoni custodiat en aquest centre.

Quelcom semblant ha de passar en el projecte del Born: superada la difícil fase de treballs en el jaciment arqueològic, i ja ben avançada la restauració i l'adaptació de l'edifici de Fontserè, el futur immediat passa per la creació i difusió de continguts. No és un mal exemple, aquest del Born, per mostrar que allò que té a veure amb la recerca i el coneixement, allò que al final és realment sòlid, no s'elabora en quatre dies. En aquest cas, el nou saber acumulat durant els últims anys és, precisament, el que permetrà presentar i difondre una notable riquesa de continguts inèdits des d'abans de la inauguració.

Posat el paper de les exposicions en el seu lloc just i raonable, la recuperació del Saló del Tinell com a espai amb valor propi, i també com a àmbit de partida per a una introducció rigorosa a la història i al patrimoni de la ciutat, serà un bon símbol d'una nova etapa en la qual la difusió, vital a Barcelona, tindrà les bases segures posades pels esforços, prioritàris, dedicats a la recerca i el coneixement.

402.868 usuaris

3 exposicions temporals

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB) està integrat per sis espais diferents i té la seu principal a la plaça del Rei. Amb més de 4.000 m² visitables, ofereix la possibilitat d'endinsar-se en l'antiga Bàrcino. Els altres cinc espais coordinats des del MHCB són: el Museu-Monestir de Pedralbes, el Museu-Casa Verdaguier, el Centre d'Interpretació del Park Güell, l'Espai de Santa Caterina i, inaugurat el 2007, i el Centre d'Interpretació Històrica Refugi 307 del Poble-sec.

ACTIVITATS DESTACADES

La inauguració del centre Refugi 307 i la seva incorporació a la xarxa de centres històrics ha estat un dels fets més destacables del museu durant el 2007. El potencial simbòlic de les restes, la rellevància històrica i els fets relacionats amb la vida quotidiana a la reguarda fan d'aquest refugi un testimoni excepcional de la defensa passiva de la població davant els bombardeigs de les aviacions italiana i franquista. La iniciativa es va dur a terme amb la col·laboració del Districte de Sants-Montjuïc.

El programa d'exposicions temporals del MHCB el 2007 ha estat vinculat al desenvolupament de Barcelona Ciència 2007. En aquest marc s'han presentat dues exposicions emplaçades al Conjunt Monumental de la Plaça del Rei i una altra als espais del Museu-Monestir de Pedralbes.

«Juan Negrín (1892-1956). Barcelona, capital de la república», ubicada a la Casa Padellàs, s'ha pogut visitar entre els mesos de juny i novembre. «L'arqueologia a Barcelona. Un passat amb futur», una producció del mateix MHCB inaugurada el mes de novembre al Saló del Tinell, presenta Barcelona com un jaciment únic, amb una activitat arqueològica creixent que ajuda a reconstruir els escenaris de la vida a la ciutat. Al claustre del Museu-Monestir de Pedralbes, l'exposició «Plantes, remeis i apotecaris» presentava una recreació hipotètica d'un herbari medieval.

Les publicacions científiques i tècniques del museu s'han seguit consolidant amb la presentació del número 3 de la revista *Quarhis* i el número 2 dels *Quaderns Tècnics del MHCB*.

En l'àmbit dels programes públics del museu, l'any 2007 s'han iniciat visites comentades i activitats nocturnes al Refugi 307. Al programa de rutes per la ciutat s'ha incorporat la ruta «De convent a mercat», vinculada a l'Espai Santa Caterina, i la ruta pel Call jueu.

Un any més, el Museu d'Història de la Ciutat ha avançat i ha donat servei als ciutadans, tant des del camp de la recerca com de la difusió de la història de Barcelona.

CENTRE CULTURAL DEL BORN

Durant el 2007 han continuat les obres de remodelació de l'antic Mercat del Born, que han de permetre obrir al públic el nou Centre Cultural del Born, una infraestructura sobre la memòria, la ciutat i els ciutadans integrat a la xarxa de centres que conformen el Museu d'Història de la Ciutat.

L'abril de 2007 ha acabat la construcció dels 8.000 m² de la plataforma que cobreix les restes arqueològiques del Born, que ha permès iniciar els treballs de restauració dels elements estructurals de l'edifici de l'antic mercat. Durant tot l'any s'ha estat treballant en el disseny dels continguts de les exposicions que es presentaran en el futur centre.

Pel que fa a la recerca, s'ha continuat l'estudi dels objectes trobats a les excavacions (vidre, ceràmica, objectes de joc i joguines, objectes d'importació oriental, d'importació lligur... Tots aquests estudis s'han publicat en revistes especialitzades i s'han presentat en diversos congressos.

MUSEU ETNOLÒGIC | www.museuetnologic.bcn.cat | Titularitat: Ajuntament de Barcelona

El Museu Etnològic de Barcelona neix l'any 1949. Les seves col·leccions procedeixen d'Europa i hi està especialment representada la cultura camperola i menestral hispana, amb fons molt importants del sud del Pirineu i Salamanca. Dels altres continents cal destacar les col·leccions procedents de Filipines, Japó, Marroc, Etiòpia, Mèxic, Equador, Nova Guinea i Austràlia.

El Museu Etnològic de Barcelona exposa actualment més de deu mil objectes de les seves col·leccions a través de dos grans àmbits temàtics: Orígens i Pobles.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant l'any 2007 el Museu Etnològic ha experimentat un increment notable de l'oferta d'exposicions itinerants fora del recinte del parc de Montjuïc: amb el CSIC se n'ha programat una de fotografia etnogràfica a la sala de la Residència d'Investigadors; amb l'Ajuntament de Sitges, una altra també de fotografia etnogràfica; amb l'Ajuntament de Perpinyà s'ha presentat l'exposició «Gitanos» al Convent dels Mínims.

S'han establert contactes i acords amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya, la Caja de Ahorros del Mediterráneo —amb qui s'ha establert un acord de col·laboració que ha permès convertir l'exposició «Gitanos» en itinerant—, i amb el Museu de l'Acordió d'Arsèguel, amb el qual s'ha obert un espai estable, en l'àmbit de Catalunya de les sales permanents del museu, dedicat a l'etnohistòria de l'acordió diatònic a Catalunya i el seu viatge d'Europa a Amèrica.

28.685 usuaris
2 exposicions temporals

MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA | www.museumaritimbarcelona.org | Titularitat: consorci Ajuntament de Barcelona i Diputació de Barcelona

383.792 usuaris
3 exposicions temporals

El Museu Marítim de Barcelona, ubicat a les Drassanes Reials de la ciutat, aplega des de l'any 1929 un important conjunt de col·leccions que il·lustren la cultura marítima catalana i ajuden a comprendre el com i el perquè de la història marítima del país.

ACTIVITATS DESTACADES

Al llarg de l'any 2007 el Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona s'ha centrat en un programa per fomentar la recerca i el coneixement de la cultura marítima entre els ciutadans i ciutadanes. Paral·lelament s'ha treballat en totes aquelles accions que afavoreixin la implicació del museu en la dinàmica de la ciutat i en el seu teixit associatiu. També ha estat un objectiu prioritari trobar noves vies de participació i col·laboració amb el món nàutic.

Així mateix s'ha dut a terme la remodelació de diferents àmbits de l'exposició permanent, s'ha continuat aprofundint en el foment de la línia d'exposicions temporals i s'han impulsat diferents xarxes de cooperació, la redacció d'estudis de recerca i les jornades i laboratoris de debat sobre les drassanes. El museu també ha participat en la creació de l'Observatori Permanent d'Història i Cultura Marítima de la Mediterrània, i finalment ha cercat complicitats del sector privat a partir del projecte de la Fundació del Museu Marítim.

Entre les exposicions temporals que s'han pogut visitar al Museu Marítim al llarg del 2007 destaquen «Leonardo, geni curiós» i «Atrapats al gel. La llegendària expedició a l'Antàrtida de Shackleton», ambdues presentades en el marc de Barcelona Ciència 2007.

També en el marc del Museu Marítim, però de la mà de Premier Exhibition, el 17 de novembre ha arribat a Barcelona l'exposició «Bodies», inicialment programada fins al 13 de gener de 2008 però prorrogada fins al mes d'abril de 2008 a causa del gran èxit de públic.

MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA | www.mhcat.cat | Titularitat: Generalitat de Catalunya

El Museu d'Història de Catalunya té l'objectiu de difondre la història de Catalunya des dels seus orígens més remots fins a l'actualitat. Aquest espai interactiu, de concepció innovadora i de vocació clarament pedagògica, ocupa una part dels antics magatzems generals de comerç del port de Barcelona i també organitza activitats específiques i exposicions temporals.

ACTIVITATS DESTACADES

Les exposicions temporals del 2007 del Museu d'Història de Catalunya han estat les següents: «Catalunya i la guerra de Successió», sobre la conquesta dels regnes de València i Aragó per part de les tropes borbòniques el 1707; «Josep Guinovart. Cartells d'un temps», amb motiu del 80è aniversari de l'artista.

Mereix una menció especial l'exposició «Quan ploïen bombes. Els bombardeigs i la ciutat de Barcelona durant la Guerra Civil», presentada del 13 de febrer al 13 de maig. Setanta anys després dels bombardeigs sobre la ciutat, l'Ajuntament de Barcelona - Ciutat del Coneixement ha construït un espai de reflexió sobre l'experiència bèl·lica de la primera gran ciutat europea bombardejada sistemàticament. La mostra ha recuperat material gràfic i audiovisual sobre els bombardeigs, tot mostrant els refugis en els quals es va teixir la supervivència, l'anomenada «defensa passiva», que es va materialitzar en la construcció de més de 1.300 refugis antiaeris. Les activitats paral·leles a l'exposició han aprofundit en el context i l'excepcionalitat de la Barcelona assetjada mitjançant conferències i projeccions.

385.753 usuaris | 6 exposicions temporals

MUSEU D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA | www.mac.es |
Titularitat: Generalitat de Catalunya

41.597 usuaris
4 exposicions temporals

El Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC), amb diferents seus arreu del país, ocupa a Barcelona l'antic palau de les Arts Gràfiques construït per a l'Exposició Internacional de 1929. La seva proposta ens endinsa en els orígens més remots de la nostra història.

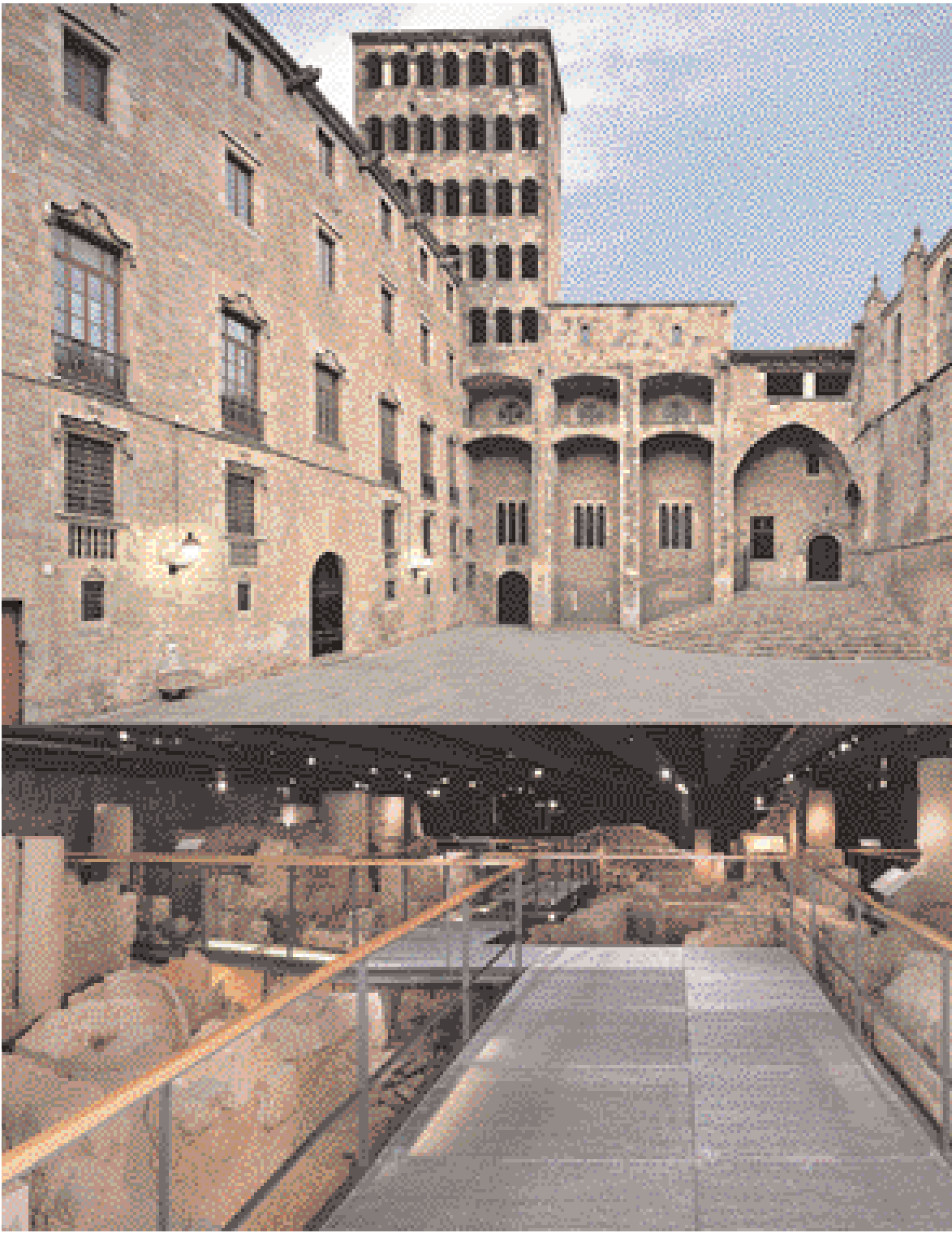
ACTIVITATS DESTACADES

L'activitat més destacada de la seu de Barcelona del Museu d'Arqueologia de Catalunya durant el 2007 ha estat, sens dubte, la presentació de la nova imatge de l'Esculapi. Després d'haver impulsat un exhaustiu projecte d'estudi i restauració de la millor escultura grega trobada al nostre país, el 27 d'octubre s'ha presentat a la seu a Barcelona del MAC l'exposició «L'Esculapi. El retorn del déu». Es tractava d'una ocasió única per gaudir d'una peça singular que, poc temps després, havia de tornar al seu emplaçament original amb motiu de la celebració del centenari de les excavacions d'Empúries.

L'exposició ha estat la culminació del Projecte Esculapi que, impulsat pel Museu d'Arqueologia de Catalunya i amb la col·laboració del seu laboratori de restauració de materials petrins, ha permès restaurar l'excepcional escultura amb el màxim rigor i, a la vegada, estudiar-la i documentar-la amb les tecnologies més avançades.

Prèviament a aquesta exposició, la seu de Barcelona del MAC n'ha ofert d'altres, com «Reflexos d'Apol·lo. Esport i arqueologia a la mediterrània antiga», produïda pel Ministeri de Cultura, i «Missió a Egipte. La tomba de Monthemhat», que s'ha pogut visitar del 14 de juny al 25 de setembre. Aquesta darrera proposava un recorregut fotogràfic per la tomba de Monthemhat amb l'objectiu de mostrar al públic els treballs, els reptes i les incògnites que inspiren la tasca investigadora de la missió arqueològica que treballa actualment a la ciutat de Luxor, l'antiga Tebes.

Més enllà del programa d'exposicions temporals, i com ja és habitual, al llarg del 2007, el Museu d'Arqueologia de Catalunya ha continuat oferint múltiples activitats adreçades a tot tipus de públic.

MUSEU EGIPCI DE BARCELONA | www.museuegipci.com |
Titularitat: privada

La Fundació Arqueològica Clos - Museu Egipci de Barcelona és una de les col·leccions privades d'art i cultura egípcies més importats d'Europa, i una entitat compromesa amb la investigació, l'estudi i la difusió de l'antic Egipte.

ACTIVITATS DESTACADES

El Museu Egipci ha prorrogat al llarg del 2007 l'exposició temporal «Mosaics romans de Síria. Pintura de pedra», formada per una selecció d'una trentena de mosaics datats entre els segles II i VI.

A més, ha ofert tot un seguit de propostes complementàries per a infants i adults amb el fi de divulgar les tècniques de construcció, els usos i la iconografia de l'art en pedra.

Així i tot, el buc insígnia del compromís del museu amb la divulgació de la cultura i l'art de l'antiguitat ha estat el programa d'estudis: un total de 200 cursos i conferències, programes didàctics i activitats formatives desenvolupades al Campus Arqueològic de Palau-solità i Plegamans.

També s'han organitzat dues activitats lúdiques, les visites nocturnes dramatitzades i el «Banquet etern», així com 50 expedicions culturals a la Ruta de la Seda, la Ruta de les Espècies, el Pròxim Orient, la cultura inca i Egipte.

Pel que fa a l'activitat editorial, la Fundació Arqueològica Clos ha publicat el vuitè número de l'*Arqueoclub*, un butlletí informatiu de periodicitat anual, i ha finalitzar l'edició del llibre *Egiptures*.

També al llarg del 2007 la Fundació ha continuat desenvolupant el projecte d'excavació a Egipte de la necròpoli de l'imperi antic Kom-el-Ahmar.

334.809 usuaris
1 exposició temporal

Les dues exposicions temporals inaugurades la temporada 2006-2007 han estat: «Cesc, vinyetes d'una època. 1952-2003», inaugurada el 8 de novembre de 2006, i «El Camp Nou. 50 anys de batec blaugrana (1957-2007)», inaugurada el 22 de setembre de 2007.

ALTRES MUSEUS TEMÀTICS

Quant a museus temàtics relacionats amb la història i la memòria, cal parlar del Museu dels Autòmats del Tibidabo, que ha rebut milers de visitants al llarg del 2007. Aquest acull una col·lecció d'autòmats amb peces d'arreu considerada una de les millors del món.

On també tenen un paper la imaginació i la història és el **MUSEU DE CERA**, un lloc on es troben personatges protagonistes de vides il·lustres, tràgiques o anecdòtiques que han traspassat el llindar del temps.

Situat als baixos de l'emblemàtic convent dels caputxins de Sarrià hi ha el **MUSEU ETNOGRÀFIC ANDINOAMAZÒNIC**, on es conserva una notable col·lecció del material recollit des de la segona meitat del segle XIX pels missioners caputxins de la zona andinoamazònica. Al llarg del 2007 el museu ha volgut posar èmfasi en la presentació d'una important sèrie de màscares rituals antigues.

L'antiga casa renaixentista del gremi de mestres sabaters acull el **MUSEU DEL CALÇAT**, i no gaire lluny hi trobem el **MUSEU DEL REI DE LA MÀGIA**. L'octubre del 2007 aquest darrer museu ha complert cinc anys i al llarg del 2007 ha organitzat 8 cursos, 66 funcions amb l'assistència de 3.100 espectadors i ha rebut 27 centres escolars.

Entre altres visites curioses, durant el 2007 també ha estat possible endinsar-se en el **MUSEU DEL PERFUM**, que supera les 10.000 peces i flascons d'essències de diferents cultures i civilitzacions.

Cal destacar també el **MUSEU DE L'ERÒTICA**, que amb una important influència de visitants ofereix un apropament a l'erotisme des dels temps de Grècia i Roma fins a la dècada de 1920.

En una altra dimensió trobem el **MUSEU MILITAR**, ubicat al castell de Montjuïc, que acull una col·lecció de miniatures militars així com col·leccions d'armes de foc produïdes a Catalunya entre els segles XVI i XIX, i altres objectes relacionats amb la història de les forces armades. A més, ha organitzat un cicle de quatre vetllades musicals denominat «Tercer pleniluni».

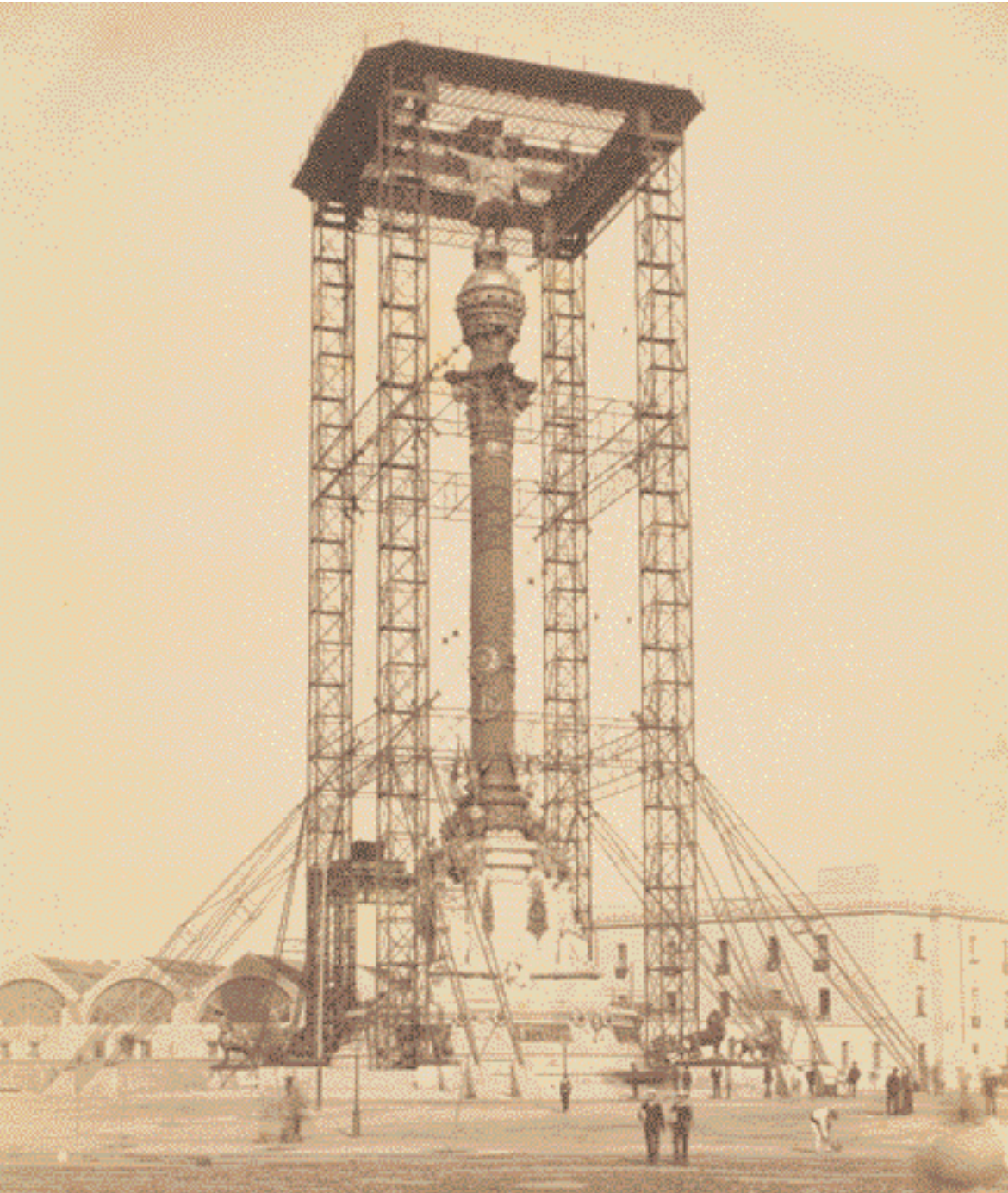
MUSEUS D'ESPORTS

El març de 2007 s'ha inaugurat el **MUSEU OLÍMPIC I DE L'ESPORT**, ubicat al costat de l'Estadi Olímpic de Montjuïc, a partir del fons de la Galeria Olímpica i del **MUSEU I CENTRE D'ESTUDIS DE L'ESPORT MELCIOR COLET**.

El nou Museu Olímpic ha acollit dues exposicions temporals: «Descobrint el Cos Esportiu Olímpic de Lausana» i «2008 Olympic Landscape Sculpture Design Collection Contest».

Més enllà del Museu Olímpic i de l'Esport, aquest àmbit disposa d'un altre equipament de visita indispensable per als amants del futbol, el **MUSEU DEL F. C. BARCELONA**, una entitat que rememora la història d'aquest club centenari i exposa el seu brillant palmarès de títols esportius des del 1899 fins a l'actualitat. Aquest museu ha tornat a rebre enguany més d'un milió de visitants.

14.762 usuaris
9.638 metres lineals d'arxiu

L'Arxiu Històric de la Ciutat és el centre responsable de la custòdia, el tractament, la conservació i la difusió del patrimoni documental municipal medieval i modern, altres fons documentals d'utilitat per a la història de la ciutat, així com materials sonors, audiovisuals, bibliogràfics, hemerogràfics i fotogràfics (aquests últims ubicats a l'Arxiu Fotogràfic) que es consideren d'interès per a la investigació i la recerca històrica.

ACTIVITATS DESTACADES

Les activitats més destacades de l'any 2007 a l'Arxiu Històric s'han situat en tres àmbits d'actuació: la conservació dels documents, el tractament i l'organització dels fons, i la comunicació i les activitats de difusió.

En primer lloc cal destacar els estudis de conservació i condicionament de diversos fons i col·leccions, així com la restauració de documents de tipologies diverses. D'altra banda, s'han impulsat les accions de digitalització i microfilmació de documents amb el doble objectiu de facilitar-ne la consulta i preservar els originals. En aquest sentit cal destacar la col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya en l'impuls del projecte ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques).

Pel que fa al tractament i l'organització dels fons, s'ha enllestit la nova proposta de classificació del fons municipal medieval i modern i s'ha avançat en l'organització i la descripció dels fons documentals (pergamins, bans municipals, etc.), fotogràfics, cartogràfics, iconogràfics, bibliogràfics i hemerogràfics.

En l'àmbit de la comunicació, destaquen l'exposició temporal «Santiago Rusiñol en els fons bibliogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat», presentada al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca, i l'edició de diverses publicacions com el *Catàleg dels pergamins municipals de Barcelona. Anys 1336-1396* (volum II), o els nous números de les revistes *Barcelona. Quaderns d'Història* i *Historia, Antropología y Fuentes Orales*.

En aquest mateix àmbit cal esmentar també la finalització del curs «Barcelona, 1931-1934. L'intent d'assolir una normalitat republicana» i el desenvolupament del nou curs «La construcció fotogràfica de Barcelona», en col·laboració amb la Fundació Antoni Tàpies. Així mateix és remarcable la celebració del X Congrés d'Història de Barcelona al mes de novembre, sota el títol «Dilemes de la fi de segle, 1874-1901».

ARXIU FOTOGRÀFIC

L'Arxiu Fotogràfic, amb seu a l'antic Convent de Sant Agustí, és la secció de l'Arxiu Històric de la Ciutat responsable de la custòdia, el tractament, la conservació i la difusió dels fons fotogràfics.

Durant l'any 2007 s'ha presentat al nou espai d'exposicions d'aquest centre la mostra «Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República», sobre l'imaginari republicà a la Catalunya de la dècada de 1930. Així mateix s'ha presentat també «Montjuïc 1915. Primera mirada», una exposició entorn del registre fotogràfic de la transformació de la muntanya de Montjuïc en el període de la remodelació de l'any 1915 al 1923. Finalment, «Fons fotogràfic» ha iniciat una nova línia d'exposicions amb l'objectiu d'anar presentant diferents seleccions de fotografies dels fons de l'Arxiu.

Fruit del treball de documentació de l'Arxiu ha estat la publicació del llibre «Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona».

ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ | www.mcu.es/archivos/MC/ACA | Titularitat: Ministeri de Cultura

El 20 de gener de 2007 s'ha inaugurat oficialment la restauració del palau del Lloctinent, al carrer dels Comtes, seu històrica de l'Arxiu de la Corona d'Aragó des de 1853, després de més de dos anys d'obres. S'ha reincorporat així a la ciutat un dels edificis més emblemàtics, que ha estat visitat durant l'any per més d'un milió de persones.

ACTIVITATS DESTACADES

A fi de donar a conèixer els riquíssims fons documentals de l'Arxiu, s'ha inaugurat una exposició que reunia una variada selecció de documents, de gran valor històric i també artístic en molts casos, acompanyada d'una explicació sobre la història de l'Arxiu i el seu contingut. L'exposició ha rebut cent mil visitants, i s'han organitzat a més visites comentades per a grups. L'Arxiu ha participat també amb el préstec dels seus fons en diverses exposicions nacionals i estrangeres.

A les renovades instal·lacions del palau del Lloctinent, l'Arxiu disposa d'una moderna sala d'actes que ha permès organitzar nombroses activitats, entre les quals podem destacar el seminari «Construcció i conservació de la memòria règia a Occident, segles X-XIV» (juny), diversos cursos i activitats del Centre d'Estudi de les Dones Duoda, i el curs de cal·ligrafia gòtica organitzat juntament amb Biblioteques de Barcelona. També s'ha celebrat al pati de l'Arxiu el tradicional dia del Corpus amb *l'ou com balla*, completat amb una jornada de portes obertes. Al pati del palau també s'ha dut a terme la presentació de l'Expo 2008 de Saragossa.

3.267 usuaris
8.500 metres lineals d'arxiu

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. IEC | www.iec.cat | Titularitat: privada

L'Institut d'Estudis Catalans l'any 2007 ha celebrat el centenari de la seva creació. Aquesta institució promou i desenvolupa, des de les seves seccions i societats filials, la recerca en els diferents àmbits de la ciència i la tecnologia, però principalment en la de tots els elements de la cultura catalana. La institució és, per sobre de tot, un centre de catalanística que desenvolupa projectes de llarg abast com són l'elaboració de corpus documentals o grans edicions crítiques.

Es pot dir que l'Institut acull avui una bona part de l'elit científica de l'àmbit lingüístic català, la qual cosa li atorga un alt nivell d'influència en la societat catalana.

L'IEC ha signat convenis de col·laboració amb totes les universitats dels Països Catalans, amb el Consell Superior d'Investigacions Científiques i, com a membre que és de la Unió Acadèmica Internacional, participa en projectes d'àmbit internacional impulsats per aquesta corporació.

ACTIVITATS DESTACADES

L'acte inaugural del centenari va tenir lloc al Palau de la Música Catalana el 16 d'octubre del 2006, però la major part de les activitats han transcorregut durant el 2007 (presentació del segon volum del llibre *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*, presentació de la nova edició del *Diccionari de la Llengua Catalana*, conferències, jornades de portes obertes a l'IEC, etc.). L'acte acadèmic de cloenda del centenari ha tingut lloc el 23 de gener del 2008.

Cal esmentar l'exposició commemorativa d'aquest centenari, «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», que ha ocupat la pràctica totalitat de la Casa de la Convalescència, seu de l'IEC. L'exposició estava estructurada en cinc àmbits temàtics que incloïen fotografies, documents, manuscrits, llibres i obres d'art de gran valor informatiu i estètic.

No podíem deixar d'esmentar en aquest capítol d'història i memòria els espais més significatius d'interès arquitectònic que cada any visiten milers de persones. És el cas de la **CASA BATLLÓ**, que des de l'Any Gaudí 2002 obre les seves portes als visitants i convida a conèixer aquest edifici construït per Antoni Gaudí entre 1904 i 1906.

Quant al **TEMPLE EXPIATORI DE LA SAGRADA FAMÍLIA**, l'any 2007 ha estat marcat per les activitats commemoratives de la col·locació de la primera pedra, ara fa 125 anys. La jornada de portes obertes, celebrada el 9 de juny, ha comptabilitzat més de 22.000 visitants, i en total durant l'any ha rebut 2.839.030 visites.

També cal destacar la visita a la **CASA-MUSEU GAUDÍ**, guinda de la passejada pel parc Güell, declarat Patrimoni Mundial per la UNESCO, així com al **PAVELLÓ MIES VAN DER ROHE**, situat al parc de Montjuïc i referent clau de l'arquitectura del segle xx.

D'altra banda, la **CASA AMATLLER**, una de les joies modernistes de l'Illa de la Discòrdia de Barcelona, segueix albergant la Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic que té com a finalitats la conservació de l'edifici i les seves col·leccions i la promoció de la recerca en la història de l'art hispànic.

1. MUSEUS D'HISTÒRIA, ARQUEOLOGIA I ETNOLOGIA | 2. ARXIVS
HISTÒRICS I CENTRES D'ESTUDI | 3. ESPAIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC |
4. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

Tal com es comenta en la introducció d'aquest capítol, un dels fets destacats del 2007 ha estat la creació del **CONSELL ASSESSOR D'HISTÒRIA**, nascut amb l'objectiu d'esdevenir un marc de reflexió i d'anàlisi de les estratègies i les prioritats en aquest àmbit.

També cal destacar la tasca que s'ha fet des de la **COMISSIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA DE BARCELONA** per rememorar esdeveniments o personalitats que han estat significatius per a la ciutat, a través dels itineraris de ciutat o la col·locació de plaques: a la memòria de les 42 víctimes del bombardeig sobre la plaça de Sant Felip Neri el 1938 o la que es va posar en memòria del cantautor valencià Ovidi Montllor, la dedicada a Pius Font i Quer a l'Institut Botànic de Barcelona, o la que commemorava el 150 aniversari dels Cors d'en Clavé.

L'any 2006 s'endegà un conjunt d'activitats al voltant del **75è ANIVERSARI DE LA PROCLAMACIÓ DE LA SEGONA REPÚBLICA ESPANYOLA I EL 70è DE L'ESCLAT DE LA GUERRA CIVIL**. Aquest programa ha tingut continuïtat al llarg del 2007 amb l'exposició «La primavera republicana» al MHCB, l'exposició «Centelles. Les vides d'un fotògraf. 1909-1985» al Palau de la Virreina, la inauguració del Refugi 307 al Poble-sec, i l'homenatge a les víctimes del bombardeig a la plaça de Sant Felip Neri.

El Parlament de Catalunya ha aprovat el 24 d'octubre del 2007 la Llei del Memorial Democràtic, que té per objecte la recuperació, la commemoració i el foment de la memòria democràtica, i en concret, el coneixement del període de la Segona República, la Generalitat republicana, la Guerra Civil, la repressió de la dictadura franquista, l'exili, la deportació i els valors i les accions de l'antifranquisme. L'activitat més significativa desenvolupada a Barcelona el 2007 ha estat el **PRIMER COL·LOQUI INTERNACIONAL DE POLÍTQUES PÚBLIQUES DE LA MEMÒRIA**, que s'ha celebrat del 17 al 20 d'octubre.

El 12 d'abril ha tingut lloc a l'Ajuntament de Barcelona un acte d'homenatge dedicat a la memòria de **VÍCTOR COLOMER**, conseller regidor de Cultura d'aquest ajuntament durant la Guerra Civil i que exercí les funcions d'alcalde de la ciutat en els darrers dos dies de la República.

Durant el 2007 l'Ajuntament de Barcelona ha concedit les **MEDALLES D'OR AL MÈRIT CULTURAL** a l'Ateneu Barcelonès, Josep Maria Huertas Clavería, Joan de Sagarra, Jordi Pericot i l'actriu Julieta Serrano. També s'ha lliurat una **MEDALLA D'OR AL MÈRIT CÍVIC** al Reial Automòbil Club de Catalunya i una **MEDALLA D'OR AL MÈRIT CIENTÍFIC** a l'Hospital Clínic de Barcelona.

Entre les moltes conferències organitzades al voltant de la història i la memòria destaquen la conferència «Remembering the future» del professor **GEORGE STEINER**, un dels estudiosos més reconeguts de la cultura europea, que per primera vegada visitava Barcelona, i la celebrada en motiu de la **DIADA NACIONAL DE CATALUNYA** a càrrec d'Antoni Malet, catedràtic d'Història de la Ciència de la Universitat Pompeu Fabra, qui va pronunciar la conferència «La recepció de la ciència moderna a Catalunya: Isaac Newton a la Barcelona del set-cents» el 12 de setembre al Saló de Cent.

Finalment, el 2007 ha nascut l'**ARQUEOTICKET**, una iniciativa fruit de la col·laboració dels cinc museus de la ciutat que tenen fons arqueològics i que permet l'entrada a tots ells. Aquests centres són els següents: el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Museu d'Història de la Ciutat, el Museu Egipci, el Museu Barbier-Mueller i el Museu Marítim. La iniciativa té el suport de Turisme de Barcelona.

LLETRES I BIBLIOTEQUES

**1. BIBLIOTEQUES | 2. MÓN EDITORIAL | 3. PROMOCIÓ I
NORMALITZACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA | 4. FESTIVALS
I INICIATIVES DIVERSES**

4

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA. DADES GLOBALS

31 equipaments
40.265 metres quadrats
5.172.624 visites
88.960 nous carnets
578.044 inscrits (carnets)
3.905.107 documents prestats
1.276.298 usos de préstec

Font: Biblioteques de Barcelona.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament
de Barcelona.

L'any 1970 vaig tenir el plaer d'entrevistar Miguel Delibes, el qual aleshores havia fet un tomb radical, i afortunadament fugaç, en la seva manera d'escriure, i li vaig preguntar com veia la narrativa del futur. En aquells dies les humanitats encara conservaven un cert prestigi, i ningú no s'ensumava que l'electrònica ens havia de conduir a una eclosió tan espectacular que fins i tot les persones educades acabarien fent servir el dit gros, que era el que els analfabets feien servir per signar, per escriure. Si algú hagués dit que escriptors seriosos farien novel·les per a un invent sensacional anomenat telèfon mòbil l'haurien pres directament per boig. La competència semblava venir pel costat del cinema —que tanmateix llavors tothom veia a unes sales que ara es buiden—, i el més visionari intuïa que la televisió robaria temps a la lectura. L'única certesa era que el ritme de vida augmentava a una velocitat salvatge i que llegir cada dia costava més. En aquestes circumstàncies, Miguel Delibes, que havia seduït tothom amb escrits on el temps transcorria lentament, sostenia que la narrativa del futur havia de ser breu i, en contraposició a les formes de la imatge, centrada en el domini de la lletra. O sia, en el fons, irreproducible a la pantalla. Vist en perspectiva, l'èxit obtingut tres anys abans per *Cien años de soledad* ja indicava que la narrativa que prenia com a model maneres tradicionals s'imposava entre un públic que desertava sense cap neguit dels experiments.

Cada vegada que agafo el metro, que és sens dubte la biblioteca mòbil més important del món, recordo aquesta predicció de Delibes. Certament, la gent no té temps, però és un fet inqüestionable que ningú no surt de casa amb un volum que pesi menys de dos quilos, i que, al seu torn, respon a una

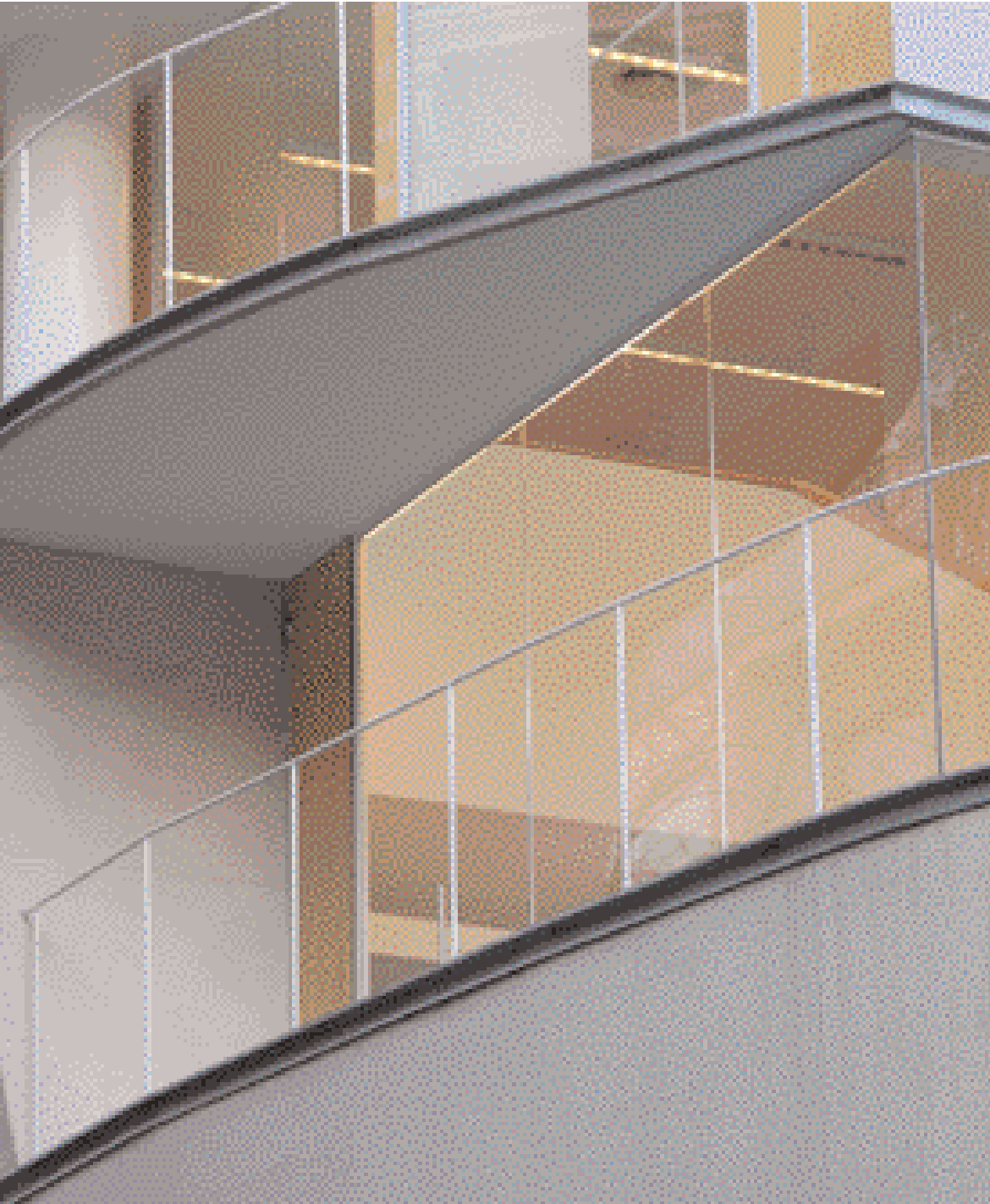

literatura que l'avantguarda ni se la planteja. Avui, en efecte, el lector majoritari s'inclina per la literatura de gènere, i dintre del gènere, per la literatura històrica, que normalment necessita molt de paper per a tantes coses com ha de contar. És a dir, per aquella literatura que de recent fou estimulada per l'èxit d'Umberto Eco i que troba les seves arrels en els fulletons del segle XIX. La moda s'arrossega, doncs, des dels anys vuitanta. No ho critico, la tendència contrària, unida a una manera d'entendre la literatura i d'explicar-la a les escoles, l'havia posada seriosament en risc, com ha advertit Tzvetan Todorov, que fou gran tallador de bacallà de la bacallaneria estructuralista de París, on tothom, si hem de ser sincers, hi ha resolt algun àpat.

Cert és que la literatura històrica és una constant des de l'aparició mateixa del gènere novel·lesc a la cort d'Enric Plantagenêt a mitjan segle XII, i que, per tant, es tracta d'una opció que figura en els gens literaris d'Occident. Però no ho és menys que l'interès per la història se sol accentuar en aquells períodes en els quals hom té plena consciència que els canvis que li ha tocat de viure són tan grans que li cal reordenar la memòria. Aleshores com ara. Amb una peculiar característica: l'atracció per l'ocult i l'esotèric, per dibuixar moments

periclitats anteriors a l'aparició de la ciència, o sia on era possible una comprensió màgica de l'univers. Altra cosa és, però aquí no convé entrar-hi, que aquest corrent respon en bona part a les tendències que, degudament estimulades, es detecten al mercat. La fortuna d'aquestes elaboracions ha estat tan gran que hom diria que ja tot està a punt perquè es produeixin les primeres paròdies.

Si les meves observacions a la biblioteca mòbil del metro no són errònies, i per tant poden extrapolar-se a la xarxa de biblioteques fixes o de superfície, diria que després de la curiositat *soi disant* històrica, on caldria incloure biografies i memòries, vénen els llibres que ajuden a entendre el món d'avui, sobre tot si posen el jo en primer pla, que és un terreny en el qual encara es pot competir amb avantatge amb la televisió i internet: el lector i la seva circumstància. Aquest és un terreny abonat per filòsofs i divulgadors. En la salut, l'amistat, les relacions amb els fills i les seves etapes, la tecnologia, o coneixements diversos. I a continuació ja ve el plaer: els viatges o tot allò que té alguna cosa a veure amb la gastronomia. En el fons un panorama força coherent: interessar-se pel passat, voler viure amb tranquil·litat el present, tot procurant-se algun plaer. D'entrada, llegint.

5.172.624 usuaris

El 2001, tres anys després de l'aprovació del Pla de biblioteques, es va constituir el Consorci de Biblioteques de Barcelona amb l'objectiu de dur a terme la renovació, la gestió i l'administració de les biblioteques públiques de la ciutat, així com l'oferiment de serveis d'informació, formació informacional, oci cultural i de difusió de la lectura. El balanç de l'any 2007 ha estat, un cop més, una mostra de l'excel·lent acollida dels barcelonins i les barcelonines a les biblioteques. Continguts, aprenentatge, lleure, creativitat, proximitat, cooperació i convivència són les paraules que resumeixen un any de feina compromesa. Un pas més en el desenvolupament del Pla de biblioteques que aposta per acostar el coneixement a tots els ciutadans i ciutadanes de forma directa i senzilla.

ACTIVITATS DESTACADES
L'any 2007 s'ha donat un gran pas endavant al districte més poblat de la ciutat, l'Eixample: s'han inaugurat la Biblioteca Sagrada Família, un equipament de districte amb 2.900 metres quadrats de servei, i la Biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver, al barri de Sant Antoni, de 1.884 metres quadrats. Amb aquestes inauguracions la xarxa de biblioteques públiques de la ciutat disposa ja de 31 equipaments (amb un total de 40.265 metres quadrats) que donen servei a tots els ciutadans en les seves necessitats informatives, formatives i d'oci cultural.

També al llarg del 2007 s'han instal·lat noves bústies de retorn de documents 24 hores i s'ha ampliat el servei de Wi-Fi, de manera que s'ha aconseguit que quasi la totalitat de les biblioteques (29) ofereixin aquest servei als usuaris amb carnet.

El nombre de carnets emesos durant el 2007 ha augmentat un 14,1% respecte a l'any anterior (corresponent als 88.960 carnets nous); aquesta dada situa el nombre d'usuaris amb carnet de soci per sobre de les 578.000 persones, la qual cosa fa de les biblioteques la institució amb més socis de la ciutat.

És rellevant també l'augment en el nombre d'activitats de tota mena i per a tots els públics organitzades tant pel conjunt de la xarxa Biblioteques de Barcelona com també a iniciativa de cadascuna de les biblioteques: en total 1.871 activitats que han tingut 63.910 assistents.

Els clubs de lectura han augmentat l'oferta de grups i especialitats, i al final de l'any arribaven ja a més de 70, alguns organitzats en col·laboració amb escoles i casals de gent gran.

Les biblioteques han estat presents en les programacions generals de la ciutat: les festes majors dels barris i de la ciutat, Carnaval, Sant Jordi, la Setmana de Poesia, el Món Llibre, activitats paral·leles a les programacions del Teatre Nacional, el Teatre Lliure, el Festival de Barcelona Grec, els diversos museus de la ciutat, el Saló del Còmic i el Manga, els salons dedicats al llibre celebrats

a la ciutat: Setmana del Llibre en Català, Liber, Saló del Llibre...

La Comissió de participació municipal de Lectura Pública, s'ha consolidat com a punt de trobada i coordinació dels agents culturals i educatius de la ciutat vinculats a la lectura i la biblioteca.

També durant el 2007 ha augmentat la participació de les Biblioteques de Barcelona en processos de planificació estratègica i en trobades de xarxes bibliotecàries nacionals i internacionals, com ara les organitzades per la FESABID (Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística) i de l'IFLA (Informational Federation of Libraries Association and Institutions).

BIBLIOTECA DE CATALUNYA |www.bnc.cat | Titularitat: Generalitat de Catalunya

52.265 usuaris presencials | 975.977 consultes remotes

Durant el 2007, la Biblioteca de Catalunya (BC) ha celebrat el seu centenari. Creada per un grup d'intel·lectuals i polítics amb l'afany de situar la societat i la cultura catalanes al mateix nivell que la resta de països d'Europa, la seva trajectòria ha estat paral·lela als esdeveniments històrics.

En el tombant cap al seu segon centenari, la BC proposa un seguit de projectes que posen a disposició de la ciutadania documents en qualsevol suport mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació.

ACTIVITATS DESTACADES

L'11 de gener del 2007 es presentava l'acord entre Google i cinc biblioteques catalanes liderades per la BC (Ateneu Barcelonès, Centre Excursionista de Catalunya, Monestir de Montserrat i Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona) que permetrà digitalitzar i fer accessibles a internet centenars de milers de llibres. Aquest fet suposa, a més d'una millora en l'accés a la informació, una gran oportunitat per a la projecció de la cultura catalana a internet.

Un altre projecte destacat del 2007 ha estat el PADICAT (Patrimoni Digital de Catalunya, <www.padi.cat>), que té per objectiu recollir i donar accés permanent a tota la producció cultural, científica i de caràcter general catalana produïda en format digital. En definitiva, l'objectiu és arxivar el web català. A final de 2007 hi ha més de 1.000 llocs web capturats i s'hi han adherit gairebé 300 institucions.

La BC ha impulsat, a més, els projectes següents: ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques, <www.bnc.cat/digital/arca/index.html>) i CLACA (Clàssics Catalans, <claca.bnc.cat/>). Així mateix participa en els portals RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert, <www.raco.cat>) i Memòria Digital de Catalunya (<mdc.cbuc.cat/index.php>).

La Biblioteca de Catalunya ha treballat també durant tot l'any del seu centenari per tenir una presència destacada en la vida ciutadana. Ha programat diferents activitats culturals com ara exposicions diverses, d'entre les quals destaquen «Biblioteca de Catalunya, 100 anys. 1907-2007», commemorativa del centenari de la institució, «Escolta i visiona», que resumeix més de cents anys del so o cinquanta de l'audiovisual, o «Mercè Llimona», sobre la il·lustradora catalana. Per Sant Jordi ha organitzat una jornada de portes obertes amb més de 2.600 assistents i durant l'any ha rebut 2.400 persones en 125 visites guiades per a estudiants universitaris, de primària i secundària, escoles d'adults, associacions diverses i professionals de l'àmbit de les biblioteques.

A més, la Biblioteca ha acollit també diverses funcions teatrals com *Antígona*, *El carter del rei*, *Rosita*, *història d'una florista* o *Le mani forti*, entre d'altres.

ATENEU BARCELONÈS | www.ateneubcn.org | Titularitat: privada

50.000 usuaris de la biblioteca

L'Ateneu Barcelonès acull la biblioteca civil privada més important de Catalunya i acompanya des de fa més de cent anys la societat i la cultura catalanes amb la voluntat de ser present en el debat intel·lectual i participar activament en la promoció i el desenvolupament del país.

ACTIVITATS DESTACADES

L'Ateneu ha disposat al llarg de l'any 2007 d'una àmplia oferta cultural i ha continuat desenvolupant l'Escola d'Esriptura, considerada la més important de l'Estat espanyol en el seu gènere.

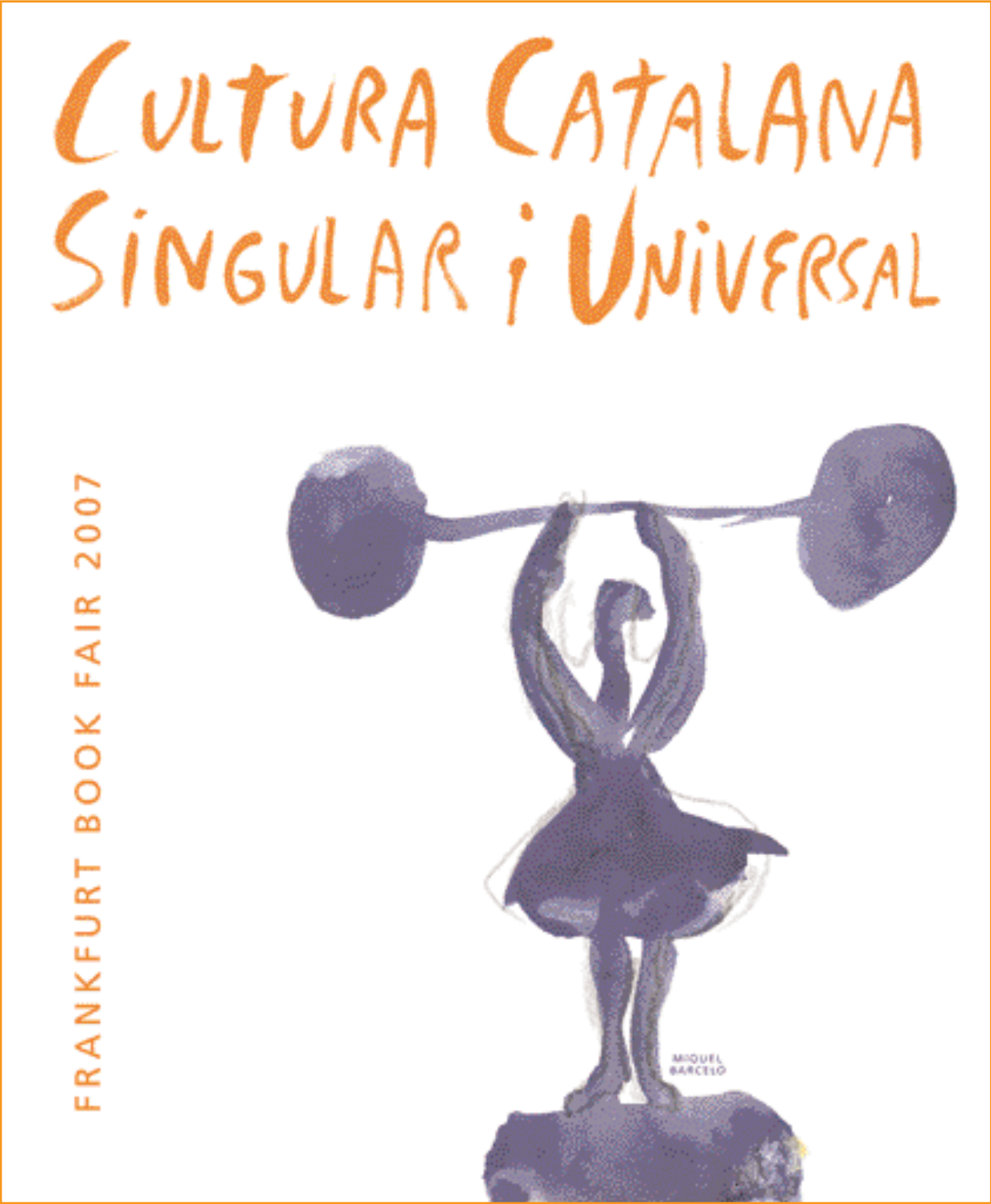
El 2007 ha estat un any de reafirmació de la presència pública de l'Ateneu Barcelonès. Després de la celebració de l'Any Ateneu durant el 2006, l'entitat ha continuat sent un referent de l'actualitat social i cultural de la ciutat des de diversos punts de vista i per fets ben diversos i complementaris.

Tres moments àlgids han assenyalat al llarg de l'any la repercussió de l'activitat ateneïsta. Primer ha estat la concessió de la Medalla d'Or al Mèrit Cultural per part de l'Ajuntament de Barcelona, el mes de gener. A l'estiu ha arribat l'esperada inauguració de l'àmbit Jujol de la Biblioteca, després de pràcticament un any d'obres. El darrer trimestre de l'any ha estat marcat per l'elecció dels membres de la junta directiva. En els tres casos la dinàmica de l'entitat ha despertat interès públic i els mitjans se n'han fet ressò.

A més de les biblioteques esmentades, cal fer referència també al conjunt de biblioteques especialitzades dels diferents equipaments públics de la ciutat, que durant tot l'any ofereixen servei als seus usuaris. Bona part d'aquestes biblioteques (des dels museus fins a les universitats, centres de recerca o centres de documentació), a més de treballar per incrementar els seus fons i donar un bon servei, estan posant els seus catàlegs a l'abast dels usuaris a través de la xarxa, fet que les fa més presents i més accessibles al conjunt de la ciutadania.

Cal esmentar la **BIBLIOTECA DEL MUSEU PICASSO** que, en funcionament des del 2007, posa a l'abast dels especialistes un fons documental sobre l'artista i, per extensió, sobre el context artístic de tota la seva trajectòria vital, la qual abasta pràcticament tot el segle xx. També cal citar la finalització, durant aquest mateix any, de les obres de reforma a la **BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS**, que han permès a aquesta emblemàtica biblioteca, especialitzada en moviments socials contemporanis i producció bibliogràfica del segle xix i inici del xx, tornar a posar els seus fons a l'abast dels investigadors.

El món editorial català és un sector madur, competitiu i dinàmic que constitueix un dels actius més importants de la indústria cultural catalana, alhora que ocupa una posició de lideratge en el conjunt de l'Estat espanyol, amb la producció del 30% del total de llibres editats a tot l'Estat durant el 2007. En aquest entorn, Barcelona exerceix una capitalitat indiscutible, amb el 95% de l'edició que es fa a Catalunya.

FIRA INTERNACIONAL DEL LLIBRE DE FRANKFURT

La solidesa del món editorial català el situa entre els més prestigiosos de l'àmbit internacional. El 2007 s'ha produït, en aquest sentit, un dels reconeixements més importants que pot rebre una indústria editorial: la cultura catalana ha estat la convidada d'honor de la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt, celebrada en aquella ciutat del 10 al 14 d'octubre. La presència de Catalunya a la Fira de Frankfurt s'ha coordinat a través de l'Institut Ramon Llull.

L'espai dedicat al llibre en català i a les editorials que treballen a Catalunya ha estat un aparador importantíssim per esdevenir visibles a tot el món, i ha servit també per fer un pas endavant en la penetració dels autors catalans en el gran circuit de les traduccions: Quim Monzó, Jaume Cabré, Maria Barbal i Baltasar Porcel, entre molts altres autors, han tingut una gran acollida a la Fira.

Però els resultats de la presència a Frankfurt, més enllà de les xifres d'assistents i de la gran repercussió als mitjans de comunicació catalans, caldrà seguir-los durant els propers anys, quan les traduccions contractades durant els dies de la Fira apareguin als mercats editorials de tot el món.

SETMANA INTERNACIONAL DEL LLIBRE INFANTIL I JUVENIL, 1a EDICIÓ | Dates: del 26 de gener al 4 de febrer de 2007 | Organitza: Fira Internacional del Llibre de Frankfurt i el Goethe-Institut de Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Institut Ramon Llull

Fira dedicada a la difusió de la literatura infantil i juvenil, i als seus il·lustradors.

ACTIVITATS DESTACADES
Aquest 2007, amb el lema «Llegir ens porta lluny», el certamen s'ha presentat com una cita prèvia a la celebració de la Fira del Llibre de Frankfurt l'octubre de 2007. El centre de les activitats ha estat el CCCB amb l'exposició de llibres, que ha disposat d'uns 2.000 títols, on les editorials catalanes i alemanyes han pogut presentar les seves novetats dels últims tres anys així com també les traduccions d'autors alemanys al català i castellà i d'autors catalans i castellans a l'alemany.
Altres activitats han estat dues exposicions temàtiques: «Nens entre móns: interculturalitat en els llibres infantils i juvenils», desenvolupada en col·laboració amb la Biblioteca Juvenil Internacional de Munic, i «Corremón», del Consell Català del Llibre per a Infants i Joves, que tracta el tema del viatge. També s'hi han organitzat tallers amb els il·lustradors alemanys Rotraut Susanne Berner i Philipp Waechter, i lectures amb autors d'Alemanya, Catalunya i altres països europeus, així com visites guiades per les exposicions, tallers de dibuix i escriptura per a escoles, i un programa de lectures i de cinema infantil.

SETMANA DEL LLIBRE EN CATALÀ, 25a EDICIÓ | Dates: de l'1 a l'11 de març | www.setmanallibre.com | Organitza: Cambra del Llibre de Catalunya amb la col·laboració de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, el Gremi d'Editors de Catalunya, el Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya i el Gremi de Distribuïdors de Publicacions de Catalunya

La Setmana del Llibre en Català és un gran aparador de la producció editorial en català del mercat on s'exposen, per a la venda, uns 20.000 títols (80.000 volums en total) que representen gairebé la totalitat d'aquesta producció. En el marc de la Setmana del Llibre en Català s'ofereix als editors la possibilitat de presentar les seves novetats, i s'hi organitzen diversos actes, com signatures de llibres per part dels autors o un programa d'activitats per als nens i nenes de les escoles, i per al públic familiar els caps de setmana.

ACTIVITATS DESTACADES

La XXV Setmana del Llibre en Català ha suposat la consolidació del nou format, iniciat l'any 2006, amb un envelat instal·lat a la plaça de Catalunya. Entre altres coses, el 2007 s'ha lliurat l'11è Premi Trajectòria a l'escriptor Quim Monzó i durant els dies que ha durat la setmana s'han dut a terme diversos actes a l'espai central, com presentacions, taules rodones o lectures de poemes. També s'hi han programat activitats adreçades als més petits, algunes organitzades conjuntament amb el Consorci de Biblioteques.

SALÓ INTERNACIONAL DEL CÒMIC DE BARCELONA, 25a EDICIÓ | Dates: del 19 al 22 d'abril | www.ficomic.com | Organitza: FICOMIC

El Saló Internacional del Còmic de Barcelona és, avui dia, el saló d'aquestes característiques més important d'Espanya i el segon d'Europa, després del que es desenvolupa a la ciutat francesa d'Angulema. En l'edició del 2007 el saló ha celebrat els seus 25 anys.

El gran èxit de públic, l'enorme repercussió als mitjans de comunicació i l'alta participació d'empreses exposidores són alguns dels fets més rellevants d'aquesta edició, que ha tingut lloc a la Fira de Barcelona, a Montjuïc.

ACTIVITATS DESTACADES

Les exposicions han tornat a ser les grans protagonistes, on el còmic ha mostrat la seva qualitat i les seves relacions transversals amb el cinema i la literatura. Dins del programa cultural s'hi han presentat les exposicions dedicades als guanyadors de l'anterior edició: Víctor de la Fuente, Blacksad i Pablo Auladell.

També s'hi han pogut veure les mostres «La sèrie negra entre vinyetes», «Historieta de Catalunya» i la instal·lació «300», que ensenyava al públic la relació entre el còmic i el cinema centrada en la pel·lícula basada en l'obra de Frank Miller.

Les noces d'argent del festival han coincidit amb els trenta anys d'*El Jueves* i els vint-i-cinc de l'escola de còmic, que també s'han celebrat amb les exposicions respectives.

La Comunitat Valenciana ha estat la convidada de l'edició del 2007, i a l'apartat d'autors estrangers cal destacar la col·laboració amb l'Ambaixada de França a l'hora de portar destacats autors de l'anomenada Nouvelle BD.

FIRA DEL LLIBRE D'OCASIÓ ANTIC I MODERN, 56a EDICIÓ | Dates: del 21 de setembre al 7 d'octubre | www.llibrevell.cat | Organitza: Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya

Organitzada pel Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya, la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern és tot un clàssic a Barcelona. S'hi troba una exhaustiva selecció de llibres i gravats tant antics com moderns.

ACTIVITATS DESTACADES

La Fira, exposada com cada any al concorregut passeig de Gràcia, ha gaudit en la 56a edició de la gran assistència de públic que ha fet, any rere any, d'aquesta cita un esdeveniment ineludible en el seu calendari. Una gran quantitat de parades de llibres han tornat a vestir la tardor barcelonina de literatura al cor de la ciutat.

LIBER, 25a EDICIÓ | Dates: del 3 al 5 d'octubre | www.salonliber.com | Organitza: Fira de Barcelona i Federación de Gremios de Editores de España

Liber és un certamen anual de caràcter professional promogut per la Federación de Gremios de Editores de España que alterna la seva seu entre Barcelona i Madrid. El certamen aposta per la internacionalització del sector editorial en espanyol i s'ha convertit en una trobada obligada per a la indústria editorial espanyola i llatinoamericana. Així mateix es tracta d'un marc ideal en el qual els professionals poden compartir idees, coneixements i experiències sobre les darreres novetats editorials, els avanços més recents en gestió o debatre sobre la problemàtica del sector.

ACTIVITATS DESTACADES

La Feria Internacional del Libro, Liber 2007, ha reunit, a la Fira de Barcelona de Montjuïc, gairebé un total de sis-centes empreses provinents de vint països —editorials, distribuïdores, agents literaris, empreses d'arts gràfiques, de multimèdia, proveïdores, associacions professionals i empreses de serveis, entre d'altres—. En aquesta edició Perú ha estat convidat d'honor, un país que per uns dies ha desplegat a Barcelona una magnífica oferta d'actes culturals oberts al públic de la ciutat. Així mateix, s'hi han organitzat al voltant d'una cinquantena d'activitats i trobades relacionades amb el llibre en les quals han participat quasi tres mil persones.

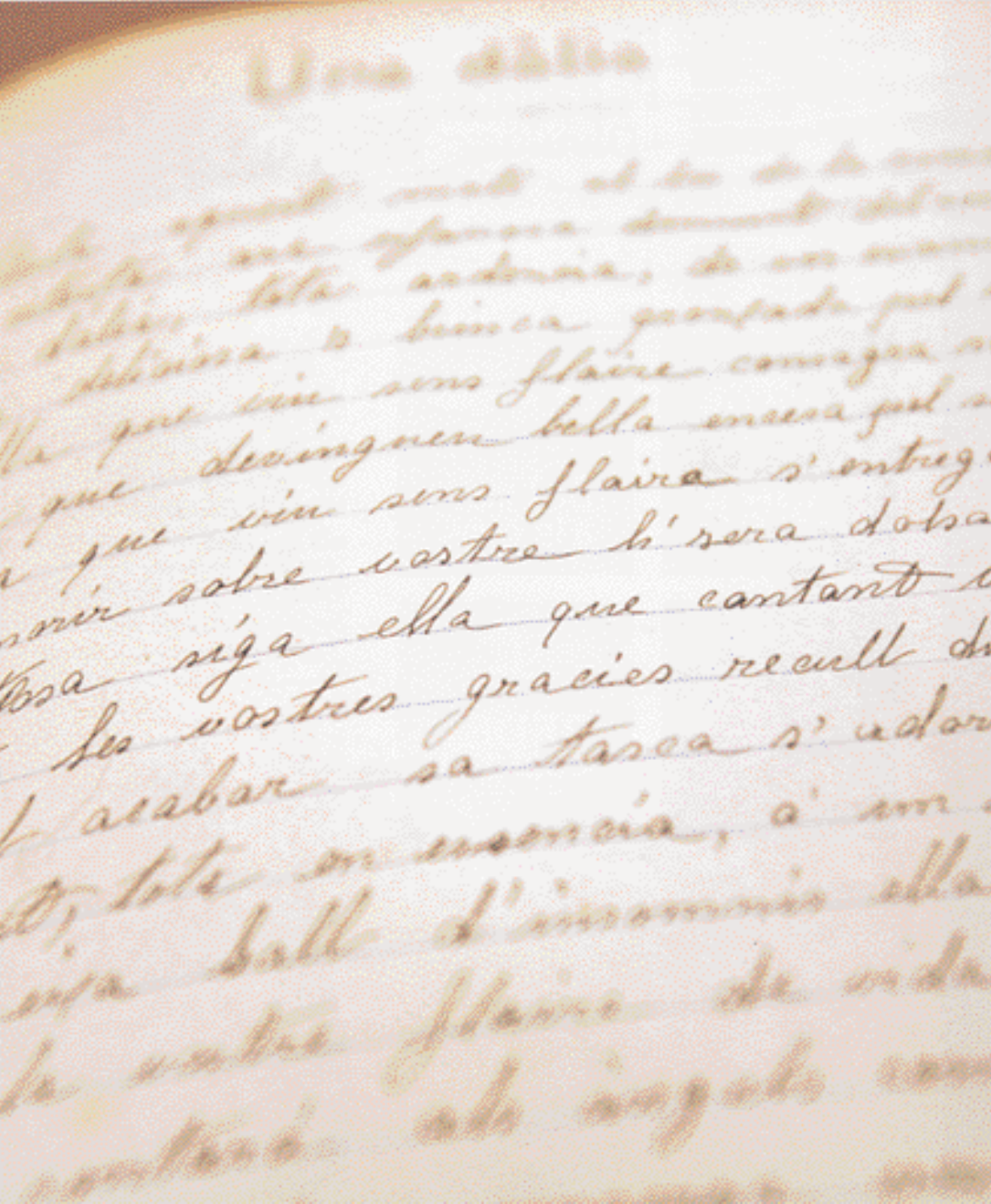
Dotze mil professionals de cinquanta-quatre països han visitat el Liber 2007 (editors, llibreters, distribuïdors, bibliotecaris, autors, docents i professionals de les arts gràfiques, etc.). Val la pena constatar l'alt grau de satisfacció dels editors pels acords i negocis que s'han dut a terme durant els tres dies d'activitat comercial, alguns dels quals l'han considerat el millor Liber des dels seus inicis.

El Saló del Llibre ofereix la possibilitat de conèixer de primera mà els projectes editorials dels expositors, consultar, aprendre, assistir a activitats vinculades amb la lectura així com escollir, detectar i comprar llibres, altres productes editorials i articles relacionats. Entre els expositors s'hi sumen editorials agremiades i no agremiades, premsa diària, publicacions periòdiques, editorials públiques i d'òrgans docents, llibreries especialitzades, grans llibreries i fabricants de productes afins (papereria especialitzada, òptiques, articles relacionats amb llibres antics, etc.).

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 la temàtica del Saló del Llibre ha estat la Mediterrània, tant des de la visió literària com des del punt de vista de la sostenibilitat. A la Fira de Barcelona de Montjuïc, a més dels expositors i els itineraris, jocs, sortejos i activitats pensats per a escolars i gent gran, al Saló del Llibre 2007 s'han organitzat també esdeveniments adreçats als professionals, com la Jornada de Llibreters, la Jornada de bibliotecaris, així com dues exposicions: «El llibre verd», que proposava als visitants oferir un estímul per entendre el procés de la indústria editorial en clau de sostenibilitat i els reptes ambientals del sector, i la del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil (ClijCAT) per a nens i nenes, «Mira i valora: què hi ha en un llibre?».

Durant l'any 2007, el Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Barcelona ha ampliat l'oferta general de cursos de tots els nivells, especialment els d'acolliment lingüístic i, a més, ha potenciat una oferta adaptada a les necessitats de col·lectius específics com és el cas dels cursos adreçats a la comunitat xinesa de la ciutat. El CNL també ha donat continuïtat a l'oferta de cursos adaptats al col·lectiu laboral de la restauració, anomenada «Català a taula». Els programes de foment de l'ús del català són una de les prioritats del Programa d'acolliment lingüístic. La voluntat primera es basa a posar a l'abast de les persones nouvingudes el coneixement de la llengua catalana com a element clau per facilitar-los l'accés al mercat laboral en condicions d'igualtat i per afavorir la cohesió social en tots els àmbits de la ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

Barcelona ha estat pionera a implantar el Pla d'acolliment lingüístic 2005-2007, emmarcat també en el Pla municipal d'immigració. A l'empara d'aquest Pla, el nombre d'inscripcions als cursos bàsics de català s'ha incrementat un 89% en els darrers tres anys.

Pel que fa a l'oferta general de cursos de tots els nivells, el 2007 s'hi han inscrit 28.851 persones, un 15% més que l'any 2006.

Amb el programa Voluntariat per la Llengua es fomenten entorns de conversa entre alumnes que estan aprenent català i persones que ja el coneixen per tal d'afavorir la fluïdesa oral i estimular l'ús del català en entorns informals fora de l'aula. L'any 2007 s'han constituït a Barcelona 980 parelles de voluntaris lingüístics, de les quals 836 les ha constituït el CNL de Barcelona, un 58% més que el 2006.

L'octubre del 2007 el CNL de Barcelona ha començat a impartir cursos de català especialment dissenyats per a la comunitat xinesa de Barcelona. En conjunt, durant el 2007 s'han duplicat les inscripcions de persones d'origen xinès als cursos del CNL de Barcelona.

Dins del sector socioeconòmic, s'ha donat continuïtat a la campanya per a bars i restaurants «Català a taula», amb una oferta específica de 14 cursos de català per a cambrers, que ha tingut una resposta de 240 inscripcions. Així mateix, s'han revisat 166 pàgines de cartes i menús de restaurants.

Des de les delegacions del Centre de Normalització Lingüística es treballa en coordinació amb els districtes municipals per donar serveis a les entitats, empreses i establiments comercials dels barris mitjançant convenis o acords de col·laboració. En aquest sentit, durant l'any 2007 s'ha treballat en conveni amb 281 empreses i entitats, s'han fet 49 auditories lingüístiques i s'ha format en català 2.498 persones d'aquestes organitzacions, xifra que representa un 39% més que l'any anterior.

28.851 inscrits
13.827 consultes

Des del Servei d'Assessorament Lingüístic s'ofereix la revisió de textos i l'atenció de consultes lingüístiques per telèfon i en línia al conjunt de la ciutadania amb l'objectiu de contribuir a millorar la qualitat dels textos orals i escrits. Durant l'any 2007 s'han atès 13.827 consultes lingüístiques i, en tots els àmbits de treball, s'han revisat 18.382 pàgines. En conjunt l'activitat d'assessorament s'ha reduït en un 16,5% respecte a l'any 2006.

Òmnium Cultural és una entitat que treballa per la promoció i la normalització de la llengua, la cultura i la identitat nacional de Catalunya.

Fundada el 1961, l'entitat té actualment 16.000 socis. Òmnium té la voluntat d'esdevenir el punt de trobada de la societat civil. Una casa comuna generadora d'idees i projectes que permetin afrontar els nous reptes que planteja una societat canviant i en constant evolució: la Catalunya del segle XXI.

ACTIVITATS DESTACADES

L'associació Òmnium Cultural ha continuat durant el 2007 la tasca per la promoció i normalització de la llengua catalana. Entre les activitats més destacades, s'ha inaugurat el programa de Grups de Conversa entre els participants del programa de Voluntariat Lingüístic, en el qual participa Òmnium Cultural, i ha continuat el desenvolupament del programa «Quedem?», un projecte de cohesió social per mitjà del lleure que projecta trobades entre ciutadans de Catalunya de procedències diverses perquè es coneguin i es relacionin. Òmnium ha participat també activament en la Fira del Llibre de Frankfurt 2007, en algunes de les activitats prèvies a la inauguració de la fira com la taula rodona «El procés polític, un obstacle per al canvi?», moderada per Jordi Porta. També ha concedit el 39è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a Baltasar Porcel. Pel que fa a la Festa de les Lletres Catalanes, el 2007 n'ha celebrat la 57a edició a Reus, i el president d'Òmnium, Jordi Porta, ha avançat que la pròxima Festa es farà a Barcelona.

2.600 participants
en el programa «Quedem?»

FESTIVALS I PREMIS LITERARIS DE BARCELONA

No podíem deixar d'esmentar en aquest capítol tres celebracions literàries organitzades des de l'Institut de Cultura de Barcelona que tenen ja el suport de molts barcelonins i barcelonines que els esperen any rere any. Es tracta de BCNegra, Trobada de Novel·la Negra de Barcelona (3a edició), Barcelona Poesia (11a edició) i Món Llibre (3a edició). (Trobareu més informació a l'apartat dedicat als festivals literaris, capítol 8).

Barcelona viu un festival continu d'esdeveniments i premis literaris que la fa única a Europa i al món. Durant el 2007 s'han tornat a celebrar diferents concursos, més de vint repartits al llarg de l'any, que premiaven des de la ciutat els millors escriptors nacionals i internacionals en llengües catalana i castellana.

SANT JORDI

El dia de Sant Jordi és actualment la festivitat més emblemàtica de Catalunya i de Barcelona, un fet que per si mateix posa de manifest la profunditat del vincle de la ciutat amb la lletra impresa i l'amor pel llibre i la lectura. Any rere any aquesta festa és celebrada per milers de ciutadans i ciutadanes.

Un element innovador important que de mica en mica es fa un lloc a la tradició del dia de Sant Jordi és el **Pregó de la Lectura**, organitzat per Biblioteques de Barcelona. El 2007 ha anat a càrrec de l'escriptor Emili Teixidor, que ha conversat amb la periodista i escriptora Ada Castells.

ARTS ESCÈNIQUES

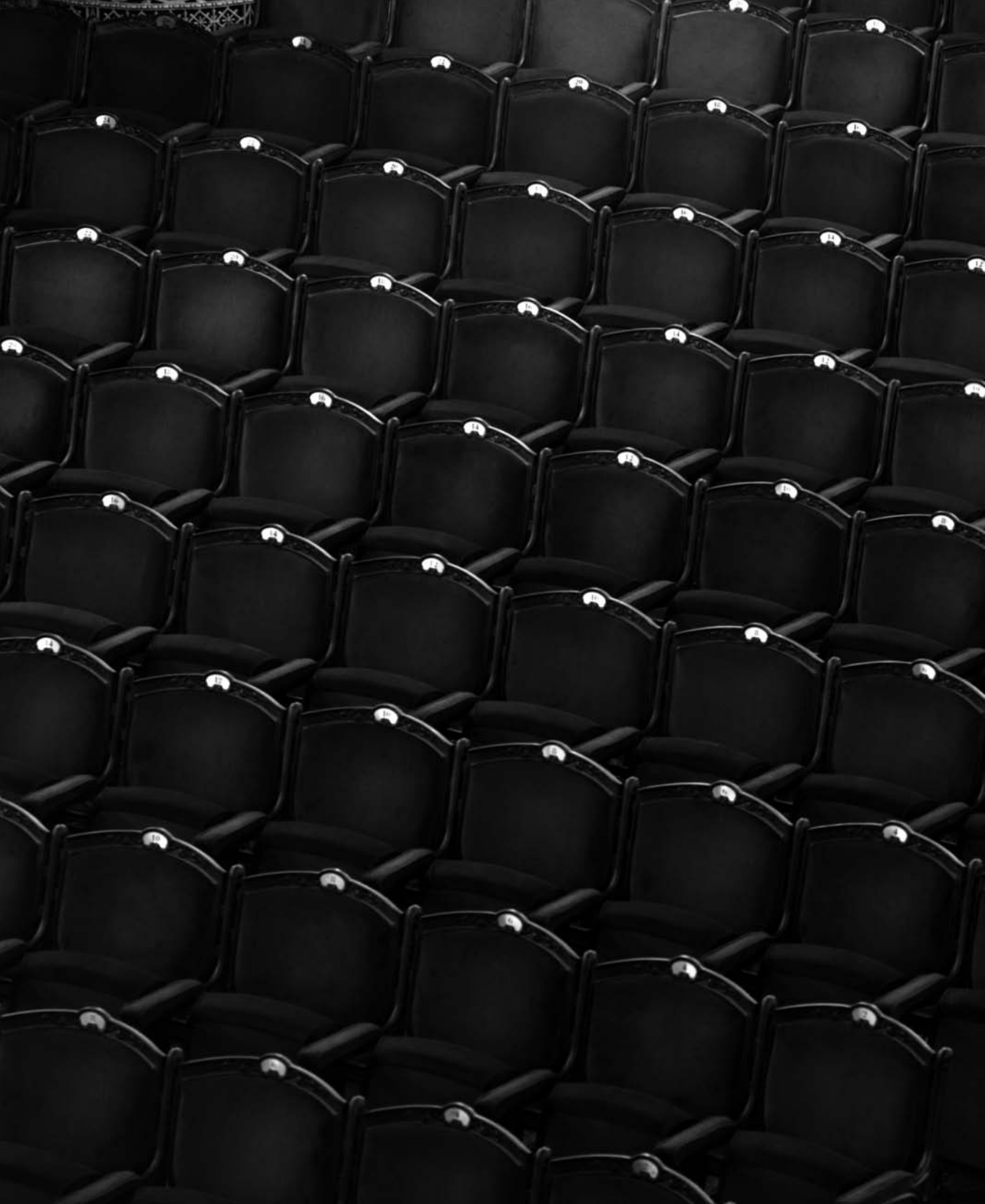
**1. SALES D'ARTS ESCÈNIQUES | 2. ESPAIS SINGULARS I
CENTRES D'ASSAIG | 3. LES COMPANYIES D'ARTS
ESCÈNIQUES | 4. FESTIVALS I INICIATIVES DIVERSES**

5

ARTS ESCÈNIQUES. INDICADORS PRINCIPALS

39 sales
6 espais singulars
606 espectacles
8.757 funcions
2.386.286 espectadors
60,92 % d'ocupació

Font i elaboració: ADETCA.

CARLOTA SUBIRÓS DIRECTORA D'ESCENA I MEMBRE DE L'EQUIP DE DIRECCIÓ ARTÍSTICA
DEL TEATRE LLIURE

Obro la memòria a l'any que tanquem, el 2007, un any de vida a Barcelona, fent espectacles, veient espectacles. Repasso la meva experiència personal i la imatge que en donen les anàlisis estadístiques, les valoracions de la premsa, els balanços generals.

On som? Com ha estat la vida escènica de la ciutat? Què en destaca? Què hi falta? Què malda per néixer? Què cal protegir, des de la política cultural municipal? Què cal evitar? Malgrat totes les discussions i frustracions internes que la ciutat pugui viure, segueix sent cert que, de portes enfora, la suposada «marca Barcelona» (per més vagues que siguin les realitats que designa), continua tenint un prestigi inqüestionable —també en el terreny de les arts escèniques. I el 2007 es tanca amb una eufòria oficial en el sector teatral per l'increment en nombres absoluts d'espectadors i de recaptació de taquilla. Però quina és la percepció real dels professionals? I la de la ciutadania? Quins són els seus desigs, les múltiples facetes del seu interès? I quines són les causes —àmplies, concretes— del seu desinterès? Fins a quin punt les arts escèniques formen part essencial del teixit cultural i vital de la ciutat —quina és la seva qualitat, la seva urgència, la seva connexió amb les altres pràctiques artístiques i amb unes realitats socials plurals en plena transformació?

El 2007 ha estat l'any que el Festival Grec, màxim aparador d'estiu de les arts escèniques de la ciutat, ha iniciat una nova etapa amb la designació d'un nou director; durant la temporada, la ciutat ha guanyat alguns espais d'exhibició (la Nau Ivanow, la Biblioteca de Catalunya, el Teatre del Raval, la tercera sala del Teatreneu, la reobertura de la Sala Muntaner); en el terreny de la dansa, el Mercat de les Flors s'ha consolidat

definitivament com a centre dinamitzador de l'exhibició i la reflexió entorn de les arts del moviment; el terreny interdisciplinari de l'anomenat teatre de creació ha trobat un lloc propi en la programació del Teatre Lliure, amb el cicle «Radicals Lliure», culminat amb un cap de setmana de difusió entre programadors d'àmbit nacional i internacional; s'ha disparat al llarg de la temporada el nombre d'espectacles d'autoria catalana estrenats a la ciutat; d'altra banda, a l'octubre, una petita selecció de muntatges teatrals i coreogràfics catalans van ser convidats a Frankfurt i Berlín en el marc de l'acolliment de la cultura catalana com a convidada de la Fira del Llibre de Frankfurt. Crec fermament que la valoració real de cadascuna d'aquestes iniciatives (així com de tot el que la producció i l'exhibició de la ciutat han donat de si) cal fer-la des de l'ambició i el desig: no com a problemes resolts, sinó com a portes obertes a l'agitació, a la recerca, a la sorpresa. No *donar lloc* per *aquietar*, sinó per fer més fèrtil i creativa la *inquietud*.

Si tenim al cap ciutats que viuen una veritable ebullició del teatre, la dansa i totes les noves formes d'espectacle en viu, crec que Barcelona ha de ser encara molt més ambiciosa en construir un panorama escènic ric, innovador i plural. Però aquesta gran ambició no passa, justament, per la gran escala, sinó per l'obertura de molts fronts a petita i mitjana escala: espais que lliguin orgànicament la formació, la recerca i la

producció; espais de treball veritablement alternatius, on l'assaig prengui el seu sentit ple de prova, de laboratori d'idees i formes, en un procés d'investigació que faci créixer tant els professionals com els aficionats, els estudiants i el públic en general. Si efectivament estan consolidats un circuit públic sòlid i una xarxa privada autònoma, la ciutat ha d'alimentar les iniciatives emergents que contribueixin a construir un veritable panorama singular, generar un viver de noves propostes i teixir el màxim possible de connexions profundes entre elles i amb els altres sectors artístics, culturals i socials de la ciutat. En aquest sentit, cal ser extraordinàriament exigents i imaginatius alhora amb iniciatives formulades al llarg d'aquest 2007 i que veuran la llum en els propers temps, com l'equipament de deu nous espais de creació o el desenvolupament d'un centre de les arts del circ. La marginalitat endèmica del teatre, la dansa o el circ en el terreny de la cultura contemporània s'ha de combatre de sota-rel, fent confiança a la potència social i intel·lectual d'unes arts que, en l'era de la virtualitat i de la distància, tenen la seva força essencial en la trobada, en l'experiència compartida. Estic segura que la curiositat del públic és sempre molt més generosa del que suposem. I especialment en les distàncies curtes, en la proximitat, en el mitjà format, que és sens dubte el del plaer escènic més intens.

CIRCUIT PÚBLIC

MERCAT DE LES FLORS | www.mercatflors.org | Titularitat: consorci Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Ministeri de Cultura

La creació del Consorci Mercat de les Flors l'any 2007 consolida el projecte d'aquest espai com a centre de les arts del moviment i el converteix en un centre nacional que ha de potenciar l'estructuració del sector, el suport als creadors i l'ampliació de públics. Les activitats del centre es regeixen per un pla a quatre anys estructurat en quatre eixos de treball: centre d'art, moviment, públics i treball en xarxa.

55.658 espectadors
72 % d'ocupació

ACTIVITATS DESTACADES

En el marc de l'eix «centre d'art», el Mercat ha participat durant el 2007 en prop de vint coproduccions, la majoria amb companyies catalanes, com Thomas Noon, la companyia Raravis, Membros o Jushka Weigel per citar-ne algunes. Entre els catalans a l'estranger, s'ha donat suport a Roberto Oliván, Salva Sanchís o Abraham Hurtado.

Pel que fa a la programació de companyies convidades, totes estaven centrades en diverses aproximacions al «moviment», des de la tècnica, la teatralitat, l'espiritualitat, el concepte o la improvisació. En aquest eix de treball han conviscut les internacionals Carolyn Carson, el flamenc d'Israel Galván, Alain Platel amb la presentació de *Vsprs* o Wim Vandekeybus amb *Spiegel*, una retrospectiva de tota la seva carrera. Un dels espectacles més aclamats ha estat el de Sidi Larbi Cherkaoui i Akram Khan (després que Akram triomfés al Festival Grec), i la companyia canadenca La la la Human Steps ha tornat al Mercat després de més de deu anys d'absència. Per Nadal, el hip-hop de la granadina Blanca Li ha omplert el Mercat de famílies i nens i nenes de totes les edats.

El treball per la participació de nous «públics» ha portat al naixement del cicle familiar anomenat «Dan Dan Dansa». Aquest cicle ha combinat la presentació de companyies per a famílies el cap de setmana amb sessions escolars (Aracaladanza, Mudances, Lanònima Imperial, Meekers).

El quart eix, «treball en xarxa», ha permès acollir diversos festivals com LP (amb Vera Mantero o Superamas), Grec (Cloud Gate, Trànsit, IT Dansa, la Fura dels Baus), la Marató de l'Espectacle, o els cicles de l'Escac i d'Arco y flecha, o col·laboracions amb la majoria de festivals catalans. Dins d'Art Futura, per exemple, Marcel·lí Antúnez ha estrenat el seu nou treball.

Un esment especial mereix la primera edició de Mov-s, un espai d'intercanvi que ha reunit prop de 500 professionals de tot el món entorn de taules de debat i la presentació d'espectacles de tot l'Estat espanyol.

TEATRE LLIURE | www.teatrelliure.com | Titularitat: consorci Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Ministeri de Cultura

L'històric Teatre Lliure va inaugurar el 2001 la nova seu a l'antic Palau de l'Agricultura, a la muntanya de Montjuïc, que continua sent referent a Barcelona de propostes artístiques arriscades i de gran qualitat en l'àmbit de les arts escèniques i disposa de diferents sales equipades amb la tecnologia més avançada.

L'any 2007 ha portat una bona notícia per a la ciutat: l'inici oficial de les obres de rehabilitació de l'antiga seu del Teatre Lliure al barri de Gràcia. La reforma, desbloquejada aquest any gràcies a una aportació econòmica estatal rebuda per l'Ajuntament de Barcelona en la seva condició de capital cultural, ha de permetre la reobertura d'aquest espai històric la temporada 2008-2009.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007, la programació del Teatre Lliure s'ha caracteritzat per la presència de companyies, dramaturgs, directors i coreògrafs de l'escena més innovadora, i per la incorporació a la programació del cicle «Radicals Lliure». Un cop més, s'ha combinat la producció autòctona de pes amb els espectacles i companyies de primera línia internacional.

Entre les produccions de creació cal comptar els espectacles de la companyia de dansa Gelabert-Azopardi, de Carles Santos, i de l'equip Xavier Albertí - Lluïsa Cunillé. El Circ Cric ha plantat la seva carpa al Lliure, i Roger Bernat ha estrenat *Das Paradies Experiment*, que s'entrellaçava amb la creació més contemporània de «Radicals Lliure».

Pel que fa als espectacles internacionals, s'ha presentat un text de Tom Peuckert sobre Artaud i Hitler dirigit per Paul Plamper, la companyia Rimini Protokoll ha representat *Mnemopark*, i també s'ha pogut veure *100% Marocain*, de Saïd Naciri. Per la seva banda els clàssics també han tingut el seu espai durant el 2007: *Macbeth*, *Hedda Gabler* i *Un hombre que se ahoga*, a partir de *Les tres germanes* de Txèkhov, són els tres textos que s'han representat.

70.070 espectadors
66 % d'ocupació

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA. TNC | www.tnc.es | Titularitat: Generalitat de Catalunya

La temporada 2006-2007 el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) ha iniciat etapa amb un nou director, el conegut dramaturg i director d'escena Sergi Belbel, que ha fet una aposta decidida per seguir consolidant el TNC com un teatre de referència.

ACTIVITATS DESTACADES

Dos autors reconeguts del nostre teatre, Salvador Espriu i Carles Soldevila, han pujat per primera vegada als escenaris del TNC en la temporada 2006-2007, amb *Primera història d'Esther* i *Valentina*, respectivament. Del nostre autor més emblemàtic, Àngel Guimerà —sens dubte el gran clàssic del teatre català— s'ha presentat *En Pólvora*, un dels seus textos menys coneguts però no per això menys interessants. Pel que fa al teatre universal, tres noms més s'han afegit a la nòmina d'autors estrenats al TNC: Oscar Wilde, amb *El ventall de Lady*

193.208 espectadors
79 % d'ocupació

Windermere, i els contemporanis Tom Stoppard, amb *Arcàdia*, i Harold Pinter, últim premi Nobel de literatura, del qual s'ha presentat *Tornar a casa*, a càrrec del Centre d'Arts Escèniques de Reus.

Del projecte de creació textual contemporània T6, que ha continuat amb la col·laboració de les Sales Alternatives de Catalunya i la SGAE, dos autors s'han estrenat a la Sala Tallers amb propostes contemporànies d'estils diversos, Albert Mestres i Mercè Sarrias, i dos més, Àngels Aymar i Jordi Silva, han vist els seus textos en sales alternatives de Barcelona, en coproducció amb el TNC. També s'ha recuperat *Uuuuh!*, de Gerard Vázquez, un dels espectacles d'èxit del T6 de la temporada passada, que va deixar molts espectadors al carrer.

Una de les grans apostes de la temporada ha estat l'oferta «Teatre per a tots els públics», amb col·laboracions i coproduccions de companyies catalanes com Marduix, La Baldufa, Búbulus Dansa, Artristras i Comediants.

La dansa també ha estat present a la programació del TNC amb la prestigiosa companyia sueca Cullberg Ballet, que ha presentat coreografies de Johan Inger i de l'aclamat Sidi Larbi Cherkaoui, l'espectacle *Mies* de Nats Nus Dansa i una nova iniciativa de creació coreogràfica, T6-dansa. Aquest nou projecte, coordinat per Sol Picó, proposava a sis coreògrafs que creessin una peça sobre el tema de la recerca de la felicitat.

En l'apartat musical s'ha pogut veure un espectacle de Lluís Llach que, a partir d'algunes de les seves cançons més emblemàtiques, proposava una fusió de llenguatges que anaven de la dansa al circ i al teatre. I en el cicle «La cançó a escena», a la Sala Tallers, s'han presentat sis únics concerts de sis dones destacades en el panorama musical i escènic dels darrers anys a Catalunya.

Finalment, tres prestigioses companyies convidades, el Teatro de la Abadía, la Compañía Nacional de Teatro Clásico i l'històric Piccolo Teatro di Milano, han fet gaudir de gran teatre i grans interpretacions amb textos de Dürrenmatt, Tirso de Molina i Goldoni, respectivament.

SAT. SANT ANDREU TEATRE | www.bcn.es/santandreuteatre | Titularitat: Ajuntament de Barcelona

El SAT és un equipament teatral al districte de Sant Andreu (de titularitat pública i gestió privada), amb unes característiques tècniques que el fan ideal per acollir tot tipus d'espectacles de format mitjà. Després de tres temporades en funcionament des de la seva remodelació, el SAT s'ha convertit en una sala forta amb una programació basada en tres pilars: el teatre, la dansa i els espectacles familiars.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant l'any 2007 el Sant Andreu Teatre ha continuat creixent tant pel que fa a nombre d'espectadors com de funcions.

Entre les activitats del 2007 es poden destacar les següents: la quarta edició del festival de dansa **DanSat!** (grups emergents barcelonins, companyies catalanes establertes i grans propostes interna-

cionals han convertit l'abril en el mes de la dansa a la sala barcelonina), o la setena **Mostra de Teatre Infantil!** al mes de juny. El SAT també ha participat en el Festival de Barcelona Grec'07 amb la programació de tres coreògrafs emergents.

Les companyies que han portar més públic al teatre han estat les de Toni Albà, amb *Protocol per a camaleons*, i Quim Vila, amb l'espectacle *Quan l'alegria és a la sala la tristesa puja l'escala*. Pel que fa als espectacles familiars, han estat l'Estaquirot, amb *Secret a l'armari*, i Xirriquiteula Teatre amb *Contes del cel*.

Al llarg del 2007 s'han estrenat també els espectacles següents: *A la meva Mercè* (Via Teatre), *Tot és possible* (La Cia. Sgrata) i *L'aniversari de Numira* (Fanàtik Visual).

38.277 espectadors
39 % d'ocupació

TEATRE ESTUDI DE L'INSTITUT DEL TEATRE I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I MUSEU DE LES ARTS ESCÈNIQUES | www.institutdelteatre.org | Titularitat: Diputació de Barcelona

18.354 espectadors
62 % d'ocupació

El Teatre Estudi de l'Institut del Teatre acull diferents activitats acadèmiques, docents i culturals. Entre les acadèmiques destaquen les relacionades amb les escoles superiors de teatre i dansa, l'Escola Superior d'Art Dramàtic i el Conservatori Superior de Dansa, bàsicament les representacions dels tallers dels seus alumnes, així com les relacionades amb l'activitat cultural del centre, principalment presentacions de llibres i altres actes.

L'Institut del Teatre acull també el Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques, que aplega una de les col·leccions més importants de Catalunya en aquest àmbit.

ACTIVITATS DESTACADES

El Teatre Estudi de l'Institut del Teatre presenta tallers d'alumnes de l'Institut sota el nom Factoria IT, com una mostra dels futurs professionals de l'escena a fi que els diferents agents interessats (directors teatrals, coreògrafs, realitzadors audiovisuals, productors, crítics, programadors...) i el públic en general puguin descobrir-los. Es tracta sempre d'espectacles gratuïts.

A més desenvolupa un seguit d'actes acadèmics i culturals impulsats o coparticipats pels Serveis Culturals de l'Institut del Teatre. És el cas de la presentació de llibres sobre teatre, el 28è Congrés Nacional de Màgia organitzat per l'Associació Catalana d'Il·lusionisme, que va reunir més de 500 especialistes de tot l'Estat a Barcelona, o la participació en el festival Casa Àsia 2007, que va acollir diferents espectacles de la seva programació.

Entre les activitats del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques cal destacar l'exposició temporal «L'Auca del senyor Rusiñol. Peripècia teatral d'un artista múltiple» i la petita mostra «Art de màgia. La col·lecció dels germans Roca», emmarcada en els actes del 28è Congrés Nacional de Màgia.

BROSSA. ESPAI ESCÈNIC | www.espaibrossa.com | Titularitat: privada

La programació del Brossa Espai Escènic ha continuat molt vinculada amb la poesia escènica, que forma part del frondós univers brossià, i s'ha complementat amb la presència d'algunes creacions emergents sorgides de la col·laboració mantinguda amb Areatangent.

8.366 espectadors
71 % d'ocupació

ACTIVITATS DESTACADES

La programació i les activitats del Brossa Espai Escènic durant l'any 2007 han aprofundit en els seus objectius fundacionals: arrencar —com deia Brossa— alguna espina del nostre ambient teatral quotidià, i tornar a la llum certes coses oblidades.

En aquesta direcció, i coincidint amb el desè aniversari del teatre, s'ha dedicat el Barribrossa 2007 a la figura i l'obra de Josep Palau i Fabre, amb activitats desplegades al Convent de Sant Agustí, el Museu Picasso, la SGAE i el CCCB.

Dins de la programació de temporada del Brossa s'ha representat una obra quasi desconeguda de Santiago Rusiñol, *El jardí abandonat*, que és l'expressió més contundent del decadentisme simbolista del teatre català. També s'ha ofert un espectacle amb textos de Jean Cocteau i *El mariner* de Fernando Pessoa, i s'ha estrenat un nou espectacle de màgia de Hausson dedicat a Robert Hudin i Méliès.

JOVE TEATRE REGINA | www.jtregina.com | Titularitat: privada

64.803 espectadors
77 % d'ocupació

El Jove Teatre Regina de Barcelona és l'única sala de la ciutat dedicada exclusivament a la producció i exhibició d'espectacles per a públic infantil i familiar.

La Companyia La Trepà, titular del teatre des de l'any 1988, no ha deixat en cap moment al llarg d'aquests trenta anys el món del teatre per a nois i noies. Ha estrenat 42 espectacles, amb més de 5.000 representacions i més d'un milió i mig d'espectadors. També ha rebut diversos premis i guardons per la seva trajectòria professional al servei del teatre infantil.

ACTIVITATS DESTACADES

El mes d'octubre el Jove Teatre Regina ha celebrat el trentè aniversari de la Companyia La Trepà. Ho ha fet amb la posada en escena de l'espectacle musical *El meravellós màgic d'Oz*, basat en el conte de Frank Baum, una coproducció amb el Festival de Barcelona Grec 2007 que ha assolit un gran èxit de públic. I també amb una festa que ha inclòs la representació de l'espectacle, una animació infantil i una xocolatada al carrer de Sèneca, tot amb la participació massiva del públic.

La Puntual es va inaugurar coincidint amb les Festes de la Mercè de 2005 de la mà d'Eugenio Navarro, soci fundador de La Fanfarra i del Teatre Malic, com a espai escènic dedicat al teatre de titelles, marionetes i ombres xineses, amb representacions durant tota la temporada teatral d'espectacles per a tots els públics.

La Puntual s'ha convertit en l'únic espai escènic de Barcelona dedicat exclusivament a la representació i divulgació d'espectacles de putxinellis.

ACTIVITATS DESTACADES

La política de programació de La Puntual, oberta als titellaires tant locals com internacionals, es fonamenta en el pal de paller del seu titellaire resident, Eugenio Navarro, i el repertori acumulat després de trenta-dos anys de professió.

Tanmateix, La Puntual vol ser també una plataforma per a noves companyies de titelles catalanes. Algunes de les companyies emergents que han passat per La Puntual al llarg del 2007 són: Boca Rica (Mallorca), Oixque Titelles (Solsona), Cia. Tatoina (Sant Cugat del Vallès), Valeria Guglietti (Vilanova i la Geltrú) i Teatre Butxaca (Mollerussa).

La Puntual també ha complert el seu compromís de completar la programació amb companyies de prestigi internacional consolidat, com la de Richard Bradshaw (Austràlia), Teatro Tinglado (Mèxic), Luca di Matteo (Itàlia), Rod Burnett (Anglaterra), Silvina Reinaudi (Argentina), Titelles Vergés (Catalunya), Cia. Toni Zafra (Catalunya), Pengim-Penjam (Catalunya) i Fabián Villareal (Argentina), entre d'altres.

La Puntual ha programat també espectacles de titelles per a adults en el marc del Festival Barribrossa 2007 en col·laboració amb l'Espai Joan Brossa, on aquesta companyia va estrenar *L'afrau*, de Josep Palau i Fabre, dirigit per Eugenio Navarro i representat per Oixque Titelles al Museu Picasso.

LA VILLARROEL | www.lavillarroel.cat | Titularitat: privada

Fundada l'any 1972, La Villarroel sempre s'ha distingit per la vitalitat i el compromís social. Comediants, Dagoll Dagom, Tricicle, La Gàbia de Vic, Teatro Fronterizo, Pepe Rubianes, La Claca, La Cuadra de Sevilla, Tábano, Esperpento de Sevilla, Ditirambo, Teatro del Mediodía, Geroa, Teatro Libre de Madrid, Companyia T de Teatre, etc. han trepitjat amb les seves produccions independents aquest escenari. Per a la immensa majoria de companyies, La Villarroel va ser la primera porta d'entrada a un escenari, la presentació com a professionals del sector i la possibilitat de donar-se a conèixer a un públic més ampli. El 2005, el grup Focus en va assumir la gestió i l'any 2007 Javier Daulte va passar a ser-ne el director artístic.

ACTIVITATS DESTACADES

Dins la programació de La Villarroel durant el 2007 destaca, en primer lloc, *Gorda* (fins al 4 de febrer). Magda Puyo va dirigir aquesta proposta sobre el text de Neil LaBute entorn de la importància que la societat actual dóna al físic. D'aquesta manera, La Villarroel consolida una línia artística on es prioritza el teatre d'autor viu.

64.537 espectadors
51 % d'ocupació

Els hereus (del 7 d'abril al 17 de juny), una producció del mateix teatre, va ser el seu espectacle amb més èxit del 2007. Escrita per Alain Krief, que assistí a l'estrena, adaptada i dirigida per Pep Anton Gómez i protagonitzada per Amparo Moreno, Àngels Bassas i Pep Ferrer (entre d'altres), va tenir més de 16.000 espectadors. Finalment cal destacar l'espectacle protagonitzat per Clara Segura i Joel Joan, *Intimitat* (a partir del 7 de novembre). Es tractava d'un espectacle de producció pròpia sobre el conegut text de Hanif Kureishi, dirigit pel director artístic del teatre, Javier Daulte. Una proposta sobre la relació de parella en què l'espectador se sentia identificat fàcilment amb una història sobre l'esperança de trobar la felicitat.

TEATRE POLIORAMA | www.teatrepoliorama.com | Titularitat: privada

El Teatre Poliorama està gestionat per 3xtr3s, una empresa formada per l'associació de Tricycle, Dagoll Dagom i Anexa. Combina la programació d'adults amb el cicle de públic familiar. L'any 2007 ha iniciat a més un nou cicle amb la presentació d'obres del teatre clàssic català adreçades al públic de la tercera edat.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 ha començat i ha continuat amb la reeixida trajectòria de l'espectacle *El mètode Grönholm*. L'obra de Jordi Galceran sens dubte s'ha convertit en un dels fenòmens teatrals dels escenaris, no només a Barcelona, sinó arreu del món on s'està representant amb el mateix èxit rotund. Jordi Boixaderas, Roser Batalla, Lluís Soler i Jordi Díaz han protagonitzat l'obra al llarg de 174 funcions durant el 2007. Així mateix s'ha estrenat l'obra d'Eric-Emmanuel Schmitt *El llibertí*, una comèdia intel·ligent i original, escrita i construïda al voltant d'alguns personatges reals. La música i el ball flamenc han anat de la mà a l'espectacle *Ópera y Flamenco*, un cicle de concerts que, iniciat el 2004, any rere any es consolida com un cicle estable i de qualitat per poder oferir aquestes disciplines més minoritàries a tots els públics.

206.087 espectadors
78 % d'ocupació

TEATRE ROMEA | www.teatreromea.com | Titularitat: privada

La programació 2007-2008 del Teatre Romea ha mantingut, en paraules del seu director artístic, Calixto Bieito, l'estil contemporani dels últims anys i ha suposat un gir cap al que s'anomena «teatre de gran repertori» i cap a la incorporació del teatre clàssic català, absent en les darreres temporades. Aquesta nova orientació recuperava una part essencial de la història d'aquest teatre com a motor de revisió i relectura del teatre clàssic català.

89.344 espectadors
56 % d'ocupació

ACTIVITATS DESTACADES
Dins la programació del Teatre Romea, durant el 2007 caldria destacar, en primer lloc, *Plataforma*. Aquesta adaptació de la novel·la homònima de Michel Houellebecq, a càrrec de Calixto Bieito i Marc Rosich i dirigida pel mateix Bieito, ha arribat a Barcelona (del 8 de febrer al 8 de març) després de ser estrenada al Festival d'Edimburg. Tot i tractar-se d'una proposta polèmica per la seva temàtica (el turisme sexual) aquest espectacle ha estat un èxit de crítica i públic que ha conclòs amb una gira nacional i internacional. També ha destacat l'adaptació que ha fet Joan Ollé de la coneguda novel·la de Javier Cercas *Soldados de Salamina* (del 14 d'abril al 13 de maig). El director ha portat a l'escenari una proposta en forma de tragèdia clàssica. Finalment ha arribat al Romea (del 23 d'octubre al 6 de gener) el clàssic de Josep Maria de Sagarra *El senyor Perramon*, una versió lliure de *L'avare* de Molière dirigida per Joan Anton Rechi i protagonitzada per Boris Ruiz, entre d'altres. Aquesta divertida i intel·ligent comèdia sobre el tema de l'avarícia ha donat el tret de sortida a la campanya «Romea amb els centres d'ensenyament», adreçada a alumnes d'ESO i batxillerat. Aquesta iniciativa pretén apropar als joves escolars diferents propostes teatrals vinculades a les programacions acadèmiques de literatura.

SALA BECKETT | www.salabeckett.com | Titularitat: privada

10.718 espectadors
71 % d'ocupació

La Sala Beckett és un teatre de petit format dedicat a la creació, la recerca i l'experimentació teatrals, amb una forta vocació d'incidència en el panorama general de la dramàtúrgia contemporània. Tant les seves produccions com el conjunt de les seves activitats pedagògiques i divulgatives (emmarcades a L'Obrador de la Sala Beckett) acostumen a despertar l'interès del conjunt de la professió teatral, la crítica i els espectadors més especialitzats.

ACTIVITATS DESTACADES

Una de les apostes més decidides de la Beckett durant els darrers anys ha estat donar suport a l'autoria catalana contemporània, amb la inclusió de diverses propostes d'autors catalans vius en les programacions de les seves temporades. L'any 2007, però, aquest suport ha anat més enllà i, per primer cop en un teatre de Barcelona, la programació s'ha dedicat íntegrament a la dramàtúrgia catalana contemporània. La presentació continuada, durant tot un any i en un mateix teatre, d'espectacles d'autoria catalana contemporània pretenia servir de crit d'atenció sobre la qualitat i la diversitat estilística del teatre que s'està escrivint avui dia al nostre país, i sobre les dificultats que els dramaturgs tenen

per consolidar la seva vocació i donar continuïtat a les seves inquietuds artístiques.

Les deu obres que s'han pogut veure a la Sala Beckett durant el 2007 són: *City / Simcity*, de Jordi Casanovas; *Folie en famille*, de Ricard Gázquez; *L'ham*, de Gemma Rodríguez; *L'olor sota la pell*, de Marta Buchaca; *Party Line*, de Marc Rossich; *Molta aigua*, de Carles Mallol; *Trànsits (Patchwork)*, de Carles Batlle; *Odola*, d'Albert Mestres i Jordi Rossinyol; *La màquina de parlar*, de Victòria Szpunberg, i *Singapur*, de Pau Miró.

SALA MUNTANER | www.salamuntaner.com | Titularitat: privada

La Sala Muntaner, creada l'any 1995 en l'antic espai Emporium del carrer de Muntaner 4, va néixer amb la idea de donar suport a autors, directors, actors i altres professionals de l'escena més emergent.

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 s'han programat en les dues franges horàries 17 espectacles i han passat per la Sala Muntaner 30.108 espectadors, que l'han convertit en la sala alternativa amb un nombre més alt d'espectadors i volum de recaptació.

Cal destacar en aquest últim any la creació de dues companyies residents. En primer lloc, Q-arts, gestionada per Mercè Anglès i Anna Güell, que, juntament amb el Festival de Barcelona Grec 2007, l'Institut Català de les Indústries Culturals i Sala Muntaner, ha produït *Leonce i Lena* de G. Brückner, dirigida per Pep Pla i mereixedora del premi de la crítica Serra d'or 2007. La segona, la companyia La reina de la Nit, creada per Xavier Albertí, Lluïsa Cunillé i la Sala Muntaner, iniciarà el seu camí el desembre de 2008.

30.108 espectadors
46 % d'ocupació

TEATRE TANTARANTANA | www.tantarantana.com | Titularitat: privada

El Teatre Tantarantana, ubicat des del 1996 al carrer de les Flors, disposa d'un espai per a 145 espectadors. La seva proposta artística està basada en teatre de text i en autors contemporanis de prestigi poc representats a les cartelleres catalanes. La temporada del Tantarantana té també una programació fixa de teatre infantil de qualitat.

ACTIVITATS DESTACADES

Si parlem de xifres, es pot resumir ràpidament l'any 2007 del Teatre Tantarantana: 39 espectacles i 365 funcions (entre programació per a adults i programació familiar). Però, més enllà de les xifres, és interessant parlar de la programació des del punt de vista de la creació i destacar que aquestes xifres han estat possibles gràcies a la complicitat de tots els creadors implicats.

25.676 espectadors
53 % d'ocupació

A l'hora de destacar alguns dels espectacles representatius dels objectius de la línia de programació del teatre es pot parlar de tres estrenes significatives: *La indiana*, d'Àngels Aymar i direcció de Julio Álvarez, que ha estat el primer espectacle sorgit de la nova etapa del programa del T6 del Teatre Nacional de Catalunya realitzat en coproducció amb les sales alternatives, i els dos Cicles de Teatre Físic, Dansa i Performance que s'han presentar en dues tandes (Cicle II, del 3 al 25 de febrer, i Cicle III, del 17 d'octubre al 25 de novembre). Per aquests dos cicles han passat disset companyies catalanes i de la resta de l'Estat espanyol, i han consolidat aquest espai dedicat a les arts de l'espectacle que representen les noves tendències dins del món de la creació actual. Finalment, cal destacar el cicle «De portes endins», que ha permès presentar quatre espectacles de creació sobre les relacions familiars molt ben rebuts per la crítica, i sobretot per un públic molt sensibilitzat amb les temàtiques plantejades: en definitiva, un cicle de teatre per a la reflexió a partir de la creació.

22.619 espectadors
60 % d'ocupació

VERSUS TEATRE | www.versusteatre.com | Titularitat: privada

El 1995 el grup Versus Teatre va obrir la seva seu del carrer de Los Castillejos com a equipament idoni per a l'activitat de creació pròpia, apostant per un espai no convencional amb un escenari central. El Versus Teatre programa, crea i produeix espectacles amb dramaturgia i directors emergents, cercant i ponderant l'excel·lència i l'originalitat, amb una atenció especial pel teatre musical alternatiu, el teatre de creació i les noves tendències.

ACTIVITATS DESTACADES

El Versus Teatre ha portat a escena una trentena d'espectacles durant el 2007. Ha començat l'any amb *Autèntic oest*, de Sam Shepard, dirigit per David Selvas. Al febrer ha estrenat *Salut*, un espectacle basat en *El malalt imaginari* de Molière, amb direcció de Jordi Pun-tí. També al febrer ha tingut en cartell l'òpera *Da Ponte* i *Los ojos de la noche*. Al març ha estrenat el projecte del T6 de l'autor Jordi Silva *La millor nit de la teva vida*, dirigit per Antonio Calvo. I també, *El diable enamorat*, de Pablo Ley.

A l'abril ha portat a escena *I les noies vestides de diumenge*, dirigit per Teresa Devant, i *Miniatures violentes*, escrit i dirigit per Victòria Szpunberg. *Sex n' Drugs n' Johan Cruyff*, coproduïda pel Versus i la Cia. Rue Miranda, sota la direcció de Josep Julien, s'ha estrenat al maig.

Al juny, ha portat a escena dos espectacles de «Hardcore video-games, una trilogia» escrita per Jordi Casanovas: *Wolfenstein* i *Tetris*. Aquesta trilogia ha obtingut el Premi de la Crítica Serra d'Or i ha estat finalista als premis Butaca i premis Max.

Dins del festival La Torna del Grec s’han programat *Viatge a Califòrnia*, de Toni Cabré, dirigit per Moisès Maicas, així com *Tres vint-i-set*, escrit i dirigit per Carles Mallol.

El cicle «Avantime» ha començat amb *Four movements for survival*, de la companyia Amaranto. Òscar Intente ha estrenat *Ca... lluny, reDéu!*, com a dramaturg, director i únic protagonista. Grappa Theatre ha portat a escena *Teràpia de grup per a gafes*, escrit i dirigit per Gilbert Bosch. El cicle ha finalitzar amb *Mil tristos tigres*, escrit i dirigit per Àlex Serrano, i *QED*, de Peter Parnell, dirigit per Joan Castells.

La nova temporada s’ha iniciat a l’octubre amb *Evidències*, de la companyia Teatre al Detall, basada en els poemes de Jordi Cienfuegos i dirigit per Pepa Calvo. Al principi de la temporada també s’hi han pogut veure *¿Qué querés con ese loro?*, una variada selecció de tangos amb direcció musical de Gonzalo Gravina, *Vitrinas fase#1: esposados*, de la companyia Lapsus Dansa i sota la direcció artística d’Alexis Eupierre, i *McBeth con queso*, escrit i dirigit per Marc Angelet i portat a escena per la companyia Aules.

Al novembre, s’ha estrenat *Dany y Roberta: una danza apache*, amb text de John Patrick Shanley i dirigida per Mariano de Paco Serrano, i *Entre les dents*, dirigida per Marc Miramunt. I també aquest mes ha arribat al Versus un espectacle revelació: el musical *Rud-digore o la nissaga maleïda*, amb quatre nominacions als Premios Gran Vía (<www.premiosgranvia.com>), que ha competit amb altres espectacles de renom.

Quim Lecina & Swingset han presentat l’espectacle musical *La maga y el club de la serpiente*, amb Andrea Fantoni i Laia Porta, ambientat al París dels anys cinquanta.

TEATRE VICTÒRIA | www.3xtr3s.com | Titularitat: privada

El Teatre Victòria, gestionat per 3xtr3s, s’ha consolidat els darrers anys com una de les sales privades amb més públic de Barcelona.

ACTIVITATS DESTACADES

El Teatre Victòria va finalitzar l’any 2006 i ha iniciat el 2007 amb un gran musical, *Grease, el musical de tu vida*, una producció de gran format dirigida per Ricard Reguant, amb coreografia de Coco Comín i direcció musical de Manu Guix. Més de trenta artistes a l’escenari, música en directe i una potent ambientació que ens remet a la pel·lícula protagonitzada per John Travolta i Olivia Newton John.

Pérez, el ratoncito de tu vida ha estat la gran producció del teatre per a públic familiar.

El Teatre Victòria ha estat, durant l’any 2007, el teatre amb més espectadors de la ciutat de Barcelona.

313.820 espectadors

72 % d’ocupació

DADES SOBRE ELS TEATRES A BARCELONA

Segons dades de l’**ASSOCIACIÓ D’EMPRESARIS DE TEATRE DE CATALUNYA (AETCA)**, l’any 2007 ha continuat amb la tendència a l’alça en el nombre d’espectadors de les sales d’arts escèniques de Barcelona, amb un total de 2.386.286 (un 9 % més que l’any anterior). Aquest increment ha estat paral·lel al creixement de l’oferta en nombre d’espectacles representats, 606 (36 més que el 2006). Tot i que l’ocupació del conjunt d’espectacles ha augmentat únicament un 2%, el percentatge global s’ha situat 4 punts per sobre del de l’any anterior, al voltant del 61%.

L’espectacle més vist de l’any ha estat *Grease, el musical*, representat al **TEATRE VICTÒRIA**, una sala que se situa també al primer lloc en nombre total d’espectadors, 313.820.

Entre les sales de més de dues-centes localitats, el **CLUB COLISEUM** i el **GRAN TEATRE DEL LI-CEU** són els equipaments que han obtingut millors xifres d’ocupació (el 91 % i el 87 %, respectivament). D’altra banda, la **SALA ADRIÀ GUAL** i l’**ESPAI LLIURE** del Teatre Lliure són als primers llocs d’aquest rànquing (87 % i 74 % d’ocupació) entre les sales amb menor aforament.

Els espectacles d’autors catalans han tingut un paper destacat durant l’any i ha arribat a 275 el nombre d’obres d’autoria catalana representades, xifra que significa un 45 % del total.

Respecte als gèneres teatrals, el gènere dramàtic, amb 275 obres, és el que s’emporta el nombre més alt d’espectadors, un 47 % del total, però cal destacar també la creixent demanda i l’impacte del teatre musical, que amb només 22 obres a la cartellera teatral acumula gairebé el 22 % del públic d’arts escèniques de la ciutat. L’èxit d’espectacles com *Cabaret* o *Mamma mia*, aquest últim al **BARCELONA TEATRE MUSICAL**, constata aquesta tendència.

Durant el 2007 han continuat també amb programació estable els teatres **TEATRENEU, CONDAL, GUASCH TEATRE, EL LLANTIOL, APOLO, CLUB CAPITOL, TÍVOLI, BORRÀS, TEATRE DEL RAVAL** i **NOVEDADES**.

Els teatres **PRINCIPAL** i **GOYA**, ambdós en fase de rehabilitació, han estat tancats durant tot l’any.

1. SALES D'ARTS ESCÈNIQUES | 2. ESPAIS SINGULARS I CENTRES D'ASSAIG | 3. LES COMPANYIES D'ARTS ESCÈNIQUES | 4. FESTIVALS I INICIATIVES DIVERSES

ATENEU POPULAR DE NOU BARRIS | www.noubarris.net/ateneu

L'Ateneu de Nou Barris aposta per potenciar la seva factoria de producció de circ sumant i consolidant projectes que van des de la formació a la programació i producció d'espectacles circenses. L'Ateneu és també la seu de l'Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APPC) i de la publicació *Zirkólika*.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 l'Ateneu de Nou Barris ha continuat priorititzant el foment a la creació i ha tingut el circ com a eix artístic. Des d'aquesta entitat es produeixen espectacles propis com el Circ d'Hivern, que es presenta amb gran èxit anualment durant el període nadalenc, o els Combinats de Circ, laboratoris d'experimentació i de difusió de noves propostes en aquest àmbit. El 12è Circ d'Hivern ha rebut el nom de Click.

D'altra banda, l'APCC ha treballat des de la seva seu de l'Ateneu en la concepció del futur Centre de Creació de Circ de Barcelona, que s'ubicarà al Parc del Fòrum, i ha donat suport i ha col·laborat en l'elaboració del Codi de Bones Pràctiques i en el Pla Integral de suport al Circ de la Generalitat de Catalunya com a representant del sector i interlocutor amb les administracions.

CAIXA D'EINES DEL TEATRO DE LOS SENTIDOS | www.teatrodelossentidos.com

La Caixa d'Eines del Teatro de los Sentidos des de la seva seu al Polvorí de Barcelona és avui dia un referent mundial indispensable dins l'àrea de les poètiques del sentir; un centre de formació que ha compartit les seves eines fins ara amb uns 900 joves creadors de Barcelona, Catalunya, Espanya i Europa; un espai de creació i producció que ha permès la realització de sis noves produccions de la companyia els darrers cinc anys i, el més important, un catalitzador i una plataforma cultural per a i dels veïns i veïnes i els barris de la muntanya de Montjuïc.

ACTIVITATS DESTACADES

A l'Escola dels Sentits durant l'any 2007 s'han completat dos cicles sencers de tallers de poètica dels sentits i imatge sensorial.

El que comença a ser veritablement interessant és el fet que, a poc a poc, la Caixa d'Eines ajuda a potenciar les noves creacions dels talleristes (alguns del mateix barri del Polvorí) que han fet tot el cicle de poètiques dels sentits. Alguns preparen, munten, assajen i presenten a la seu del Polvorí les seves pròpies creacions. És el cas, en el 2007 i entre d'altres, del projecte *Círculo* de Jordi Lafuente, o el projecte *Laberinto sensorial en homenaje a Gabriel García Márquez*, patrocinat pel Consolat General de Colòmbia a Barcelona.

Teatro de los Sentidos ha pres part també en les festes de Carnaval del barri de la Marina, i a poc a poc l'obra sobre el tema de la ciutat, nascuda com a element bàsic del projecte «El sentit del Polvorí» es va fent realitat i va esdevenint el nou projecte dramàtic internacional de la companyia amb vista als propers dos anys.

Art, política i altres excessos. Espai canviant per a l'intercanvi, l'experimentació, la construcció, l'aprenentatge i la transformació en general. L'espai de Conservas es comparteix, se cedeix i es lloga. Conservas és també una companyia de teatre i intervenció. Conservas produeix accions, videoaccions i altres eines. Conservas és, finalment, un festival bianual que permet veure i repensar el que està passant.

ACTIVITATS DESTACADES

Conservas ha preparat al llarg del 2007 el seu espectacle *Realidades avanzadas*, una *performance*-conferència interactiva dirigida per Simona Levi que proporciona a governs, partits polítics i grans poders fàctics en situació de crisi solucions participatives per calmar el descontentament ciutadà, aclarir tots els malentesos i evitar que la ciutadania acabi prenent-se el drets per seu compte...

Conservas també s'ha encarregat de la coordinació, concepció i direcció del festival bianual Inn Motion que s'ha presentat en el marc del Festival Grec 2007 al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

LA CALDERA | www.lacaldera.info

La Caldera és un espai per a la dansa i les noves tendències on es fan classes per a professionals, assaigs dels socis fundadors i les companyies residents, s'hi acullen artistes residents externs i s'organitza un complet programa d'activitats a la Sala O, recentment equipada i inaugurada el novembre del 2006.

Els fundadors i socis residents de La Caldera són: Carles Salas (Cia. Búbulus dansa, <www.bubulus.net>), Álvaro de la Peña (Cia. Iliacan, <www.iliacan.com>), Alexis Eupierre (A-E Lapsus dansa, <www.ae-lapsusdansa.com>), Lipi Hernández (Cia. Malqueridas), Montse Colomé, Toni Mira (Cia. Nats Nus dansa, <www.natsnus.com>), Inés Boza i Carles Mallol (Cia. Senza Tempo, <www.senzatempoteatro danza.com>), i Sol Picó (Cia. Sol Picó, <www.solpico.com>).

ACTIVITATS DESTACADES

El fet de tenir un espai on es mostren processos de treball ha permès al llarg del 2007 que La Caldera donés suport a diversos projectes emmarcats en el programa CalderaEnred.

També cal destacar el programa Caldera Residències, que aquest any ha donat suport a dotze artistes residents i s'ha incorporat al projecte internacional *Transfer*, que ha connectat les ciutats de Barcelona, Sevilla i Lisboa i ha propiciat la residència del coreògraf i ballarí portuguès Víctor Roriz.

A més, La Caldera ha concretat la seva visibilitat durant el 2007 amb dos projectes propis: Caldera Express, dins del Festival de Barcelona Grec, i les Jornades de Portes Obertes - Nodes de Gràcia.

La Perla 29 és un centre de creació i producció escènica fundat pels directors Oriol Broggi i Carlota Subirós amb l'objectiu de dur a terme projectes propis en tota mena de formats. Des del seu origen, La Perla 29 neix associat a Pas 29, amb la convicció que el diàleg constant entre producció i creació és la base per a un desenvolupament versàtil, eficaç i viable.

ACTIVITATS DESTACADES

La Perla 29, oberta a la col·laboració amb teatres públics i privats, amb artistes i companyies, ha continuat l'any 2007 una intensa col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya, on al mes de març ha presentat la reposició del text de Sòfocles *Antígona*, dirigit per Oriol Broggi, amb Clara Segura i Pep Cruz en els papers principals. L'èxit rotund d'aquest espectacle, estrenat el març del 2006 al mateix escenari, ha comportat la seva reposició un any més tard. També durant el mes de març, la Biblioteca de Catalunya ha estat l'escenari d'altres propostes com *El carter del rei* (un encàrrec del Teatre Municipal de Manacor a Oriol Broggi) o *Rosita, història d'una florista*, un espectacle de Rosa Gàmitz adreçat al públic més jove, estrenat a l'Obrador de la Sala Beckett el desembre del 2006.

Al mes de juny, en el marc del Grec'07, ha arribat a la Biblioteca l'espectacle *King*, de John Berger, sota la direcció de Carlota Subirós (estrenat al Festival Temporada Alta 2006).

Així mateix, l'espectacle de Joe DiPietro *Passat el riu* s'ha pogut veure al Teatre Romea durant els mesos de maig i juny de 2007.

La col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya s'ha reprès a la tardor amb la presentació de *L'oncle Vânia*, d'Anton Txèkhov, que ha estat en cartell del 19 de novembre de 2007 al 6 de gener de 2008.

L'ANTIC TEATRE | www.lanticteatre.com

Obert a propostes innovadores i arriscades, L'Antic Teatre ofereix una plataforma fora del circuit artístic convencional. La seva programació permet a un públic cada vegada més nombrós descobrir artistes locals, nacionals o internacionals, representatius de l'escena alternativa europea.

ACTIVITATS DESTACADES

Fidels a una línia multidisciplinària, la varietat de formats escènics ha dibuixat al llarg del 2007 una programació eclèctica de qualitat, amb espectacles que anaven des de la dansa fins a diferents propostes audiovisuals, circ, titelles, *performances*, recitals de poesia i teatre, a més de nombroses actuacions que barrejaven disciplines artístiques. Són destacables les actuacions de companyies i artistes reconeguts al nostre territori com Amaranto, Cia. Semolina Tomic, Sònia Gómez, Lydia Lunch, Impacta Teatre... així com artistes internacionals com l'escocès Adam Read, el japonès Tadashi Endo, les companyies internacionals Buchinger's Boot Marionettes o Al-Quds Theatre, els nòrdics Company Liiike, la nord-americana Vanessa Skantze...

El 2007 s'ha iniciat també un programa d'activitats regulars en col·laboració amb plataformes com Future Shorts o Short Escape, i associacions com La Clau del Paradís, que promouen mensualment el cinema independent i el debat al seu entorn.

Així mateix el teatre ha acollit espectacles en el marc de diversos festivals, com Complicitats, Loop o la Mostra de Teatre de Barcelona.

Són molts els professionals de les arts escèniques que treballen a Barcelona, i molts d'ells s'organitzen en col·lectius que desenvolupen una intensa tasca de connexió entre la creació, les administracions o el territori, i ofereixen diversos serveis als seus associats.

En el cas de la dansa destaca la tasca duta a terme per l'**ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS DE LA DANSA DE CATALUNYA (APDC)** i per l'**ASSOCIACIÓ DE COMPANYIES PROFESSIONALS DE DANSA DE CATALUNYA**, que apleguen una bona part dels professionals d'aquest àmbit.

Durant el 2007 les diferents companyies de dansa han continuat treballant i estrenant nous muntatges, a més d'organitzar interessants sessions i tallers de dansa. Entre aquestes companyies trobem **GELABERT-AZZOPARDI**, que ha estrenat el nou espectacle de Cesc Gelabert *Orion* al Teatre Lliure el febrer del 2007. El coreògraf català ha participat també en la cerimònia inaugural de la Fira de Frankfurt.

La companyia **TRÀNSIT DANSA** ha omplert durant diverses nits la sala Muntaner amb l'espectacle *El salt de Nijinsky*, després d'haver-lo estrenat amb gran èxit al Mercat de les Flors durant el Festival de Barcelona Grec'07.

Àngels Margarit i la companyia **MUDANCES** han coordinat el Festival Tensdansa de Terrassa i han presentat *Sólo por placer* en el marc de la Fira del Llibre de Frankfurt, que després ha viatjat a Santiago de Chile juntament amb l'espectacle *Souvenir*, que també s'ha presentat a Valparaíso.

La companyia d'Andrés Corchero i Rosa Muñoz, **RARAVIS**, ha treballat en la creació d'una nova peça *...de San Vito*, programada al Mercat de les Flors al mes de novembre i, entre altres coses, ha organitzat un taller laboratori de creadors amb Hisako Horitawa.

El coreògraf Ramon Oller i la seva companyia, **METROS**, han presentat una ambiciosa proposta coreogràfica durant el mes d'agost al Teatre Condal. Es tracta de l'espectacle *Carmen* —representat al mes de febrer al Joyce Theater de Nova York—, una versió de l'òpera de Bizet en la qual el flamenc i la dansa contemporània es donen la mà.

Per la seva banda, **SOL PICÓ** i la seva companyia han estat de gira per Espanya, Estats Units, Anglaterra, Alemanya, Equador i Xina. **NATS NUS DANSA** ha ofert més de 140 representacions dels seus espectacles *Brins*, *Fisi-k*, *Slot* i *Mies*, i han dedicat part del 2007 a la preparació de *Momentari*, un espectacle per a públic familiar que s'estrenaria el febrer del 2008 al Mercat de les Flors.

També la coneguda companyia de dansa per a públic familiar **ROSELAND MUSICAL** ha fet gira per tot Espanya amb els espectacles *Les mil i una nits*, *Cara calla!*, *Catalonia Stars* i *Les tres bessones i Leonardo da Vinci*.

Per la seva banda, **LA PORTA** ha organitzat els cicles Porta.doc, Porta.lab, Cicle Juliol, Cicle Tardor i Sobrenatural 1 - Cicle Virtual, amb els quals aquest col·lectiu obria noves vies per afavorir tant la col·laboració entre diferents artistes com les trobades de professionals.

Després de la celebració de vint anys d'existència, la companyia **LANÒNIMA IMPERIAL** ha continuat la recerca artística i ha presentat la nova peça *Variacions Al-leluia* en el marc del festival terrassenc Tensdansa'07.

És remarcable també la important tasca de l'associació **LA MEKÀNICA**, convertida en una de les plataformes de creació més innovadores, amb uns programes que al llarg del 2007 han incidit en el foment, la investigació, l'intercanvi internacional, la creació i la difusió de la dansa i altres arts vives contemporànies que tenen el cos com a referència. La Mekànica ha organitzat durant el mesos de febrer i març del 2007 el festival Complicitats.

Molts dels professionals del teatre també estan associats a organitzacions que els ofereixen diferents serveis. És el cas de **CIATRE**, una associació de companyies de teatre professionals de Catalunya nascuda el 1996 amb la finalitat d'enfortir un estil independent i privat de creació, gestió i difusió d'espectacles teatrals, o de l'**ASSOCIACIÓ D'ACTORS I DIRECTORS PROFESSIONALS DE CATALUNYA (AADPC)**, un organisme que aglutina actors, directors i escenògrafs que desenvolupen la seva activitat en aquest territori.

En molts casos es tracta de professionals de les arts escèniques, alguns d'ells amb més de vint anys d'experiència i milions d'espectadors a tot el món, que són al mateix temps creadors, productors i distribuïdors dels seus propis muntatges.

Com a exemple de les moltes activitats que es podrien esmentar en aquest camp, es pot parlar de les estrenes de *Cómeme el coco negro* (al desembre al Coliseum) en el 25è aniversari de **LA CUBANA**, o del nou musical de **DAGOLL DAGOM**, *Boscós endins*, presentat al novembre al Festival Temporada Alta de Girona, i que arribaria al Teatre Victòria el gener de 2008. Durant el 2007, Dagoll Dagom també ha presentat el seu musical *Mar i cel* en el marc de la Fira de Frankfurt.

T DE TEATRE ha portat una nova creació al TNC amb una obra escrita i dirigida per Javier Daulte, i la seva sèrie de TV *Jet Lag*, ha estat finalista al mes de febrer dels premis New York Festivals. Així mateix, **TRICICLE** ha continuat amb la gira internacional de l'espectacle *Sit*, que els ha portat a Shangai i Macao.

PEPA PLANA ha actuat al festival Clownin d'Àustria, i la **FURA DELS BAUS** ha recollit excel·lents crítiques pel gener a l'Òpera de París, ha impactat a Pequín amb *Imperium* i ha inaugurat a Singapur l'Outreach Festival.

Aquests són només alguns apunts del que han donat de si durant el 2007 la creació, la difusió i la projecció dels professionals que desenvolupen la seva feina a l'entorn de Barcelona i que, d'alguna manera, complementa el panorama de les arts escèniques, un cop fet el repàs de l'activitat de les principals sales i dels espais de creació i centres d'assaig de la ciutat.

En l'àmbit de les arts escèniques Barcelona disposa d'una gran quantitat de festivals que han enriquit el 2007 amb una mirada oberta i capaç de fusionar diferents tendències i estils.

És el cas de festivals i mostres com Dies de Dansa i Inn Motion (dins el Grec); Escena Poblenou, Festival de Tardor; Mostra de Teatre de Barcelona; Complicitats; IDN, Imatge, Dansa i Nous Mitjans; LP'07, Festival de Dansa... o No; La Marató de l'Espectacle; Festival Ulls; Festival Internacional Magdalena de Creadores Escèniques; Apallassa't Mostra de Pallasses i Pallassos del SAT!; Festival de Claqué de Barcelona, o Novembre VACA. Mostra de Dones Creadores.

El capítol 8 reuneix, a l'apartat dedicat als festivals d'arts escèniques, una bona part d'aquests festivals i n'ofereix moltes més dades.

MÚSICA. INDICADORS PRINCIPALS

GRANS AUDITORIS

1.159 concerts
1.288.354 espectadors
79 % d'ocupació

MACROCONCERTS (més de 5.000 espectadors)

17 concerts
322.323 espectadors

Font: cada equipament i SGAE.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MÚSICA

- 1. GRANS EQUIPAMENTS MUSICALS | 2. TEMPORADES I CICLES MUSICALS | 3. SALES DE MÚSICA EN VIU | 4. FESTIVALS I INICIATIVES DIVERSES

Intento pensar en la situació de la música a Barcelona no tan sols per fer-ne un balanç, sinó simplement per prendre-li algunes constants vitals o fer-me'n una composició de lloc des del camp de batalla. Intento pensar des de zero, posar la ment en blanc. Si no m'equivoco, no hi ha cap expressió semblant en el món de la música que faci referència al silenci, el seu símil de blanc o de zero.

No és fàcil escriure, per a un músic. Quasi mai som davant d'un paper en blanc. Ara mateix sí que us puc confessar una cosa. No escolto música quan escric sobre la situació de la música. No suportó la música de fons. No m'agraden els restaurants amb un pianista al fons de la sala que toca «estàndards de tots els temps». Per a això sí que hi ha una expressió: no es pot repicar campanes i anar a la processó. O menjo o escolto, i el meu vici és gaudir del que menjo i pensar en el que escolto. La música, com totes les arts, ha de ser pensada, i potser la música, perquè és la més abstracta de totes, és la que necessita més el silenci. Massa sovint la música de fons degrada el mateix fet musical i també massa sovint la música es troba en el moment equivocat en el lloc no indicat. Si volem gaudir de la música hem de potenciar el silenci.

L'onze de març del 2007 Boulez i Galas inauguraven el nou Museu de la Música de Barcelona. Per a la majoria dels amants de la música aquest esdeveniment suposava el final d'un procés llarg i feixuc. L'Auditori deixava de ser un projecte i es convertia en el principal equipament musical del país. L'equipament per a totes les músiques, el museu, l'escola superior de música, els grups residents: l'OBC, Hesperion XX i la Capella Reial, el Quartet Casals, Barcelona 216, l'Orquestra Àrab de Barcelona i finalment la Banda Municipal, que aviat ha de tro-

bar el seu lloc en aquest nou panorama. El definitiva, l'Auditori, el gran vaixell, comença a trobar la seva velocitat de creuer.

La febre dels grans equipaments no és pròpia del segle XXI, és una inquietud dels anys noranta. Aquest retard, «inexcusable», pel que fa l'Auditori ha tingut algunes virtualitats. Podem treballar sense els fantasmes que provoca la febre. Avui quan programem sabem que l'acció de l'equipament gran no només no ofega els altres, sinó tot el contrari, es genera més consum i més afició per a tots. I també sabem que «pensar en gran» no vol dir sempre grandiloqüència. Les dades de la temporada 2006-07 deixen un balanç prou clar: més de 300 concerts i 90.000 espectadors més que l'any anterior, gairebé mig milió. El cicle de concerts per a escolars i famílies supera els 200.000. El primer any del cicle de cambra, amb gairebé 10.000 espectadors i un 83 % d'ocupació, porta nous públics a l'Auditori amb una mitjana d'edat molt més jove que els concerts simfònics. Si aixequem el cap i mirem al voltant és evident que l'Auditori no ha estat una quimera faraònica.

Ahora que l'Auditori troba la seva velocitat de creuer l'oferta musical a la ciutat, especialment pel que fa a la música en viu, es consolida. Sònar, Primavera Sound, Summercase, Weekend Dance, el renovat Mas i Mas Festival... Sense que gairebé els barcelonins ens n'adonem, Barcelona s'ha convertit en el centre d'atracció musical d'un espai regional cada dia més ampli. L'expressió «turisme de festivals» ja no és estranya. Més enllà de les implicacions en l'economia —que no són el que aquí m'interessa— és evident que tot aquest moviment té un efecte important en la vida musical de la ciutat. Si som capaços de trobar una bona sinergia musical entre visitants i residents podrem guanyar en densitat musical. I quan em refereixo a densitat musical penso, sobretot, en una relació fluïda en els processos de creació, producció i consum. Si ho sabem «cuinar», el consum ha de generar producció i la producció, creació. Local o visitant? Això és el de menys. Si el nostre horitzó és que Barcelona sigui la capital de totes les músiques el nostre objectiu és la densitat. «Déu me'n guard»,

de donar lliçons morals des d'aquesta tribuna, però pel que fa a la música ho tinc bastant clar: la promiscuïtat gairebé sempre és bona.

Si els anys noranta del segle passat van ser els dels equipaments, els anys deu i vint del nostre segle haurien de ser els de la normalitat en la creació. Tot i que a la majoria de gent li agrada creure en les muses, la fórmula de la creació artística és molt senzilla: formació més afició, elevat a la promiscuïtat, és igual a creació. El nou Pla estratègic de cultura ha posat les bases per a nous espais per a la creació i procura vincular-los a l'àmbit de la formació. Sembla un bon plantejament. L'altre element que fa que la fórmula funcioni es diu «espais per a l'afició». És a dir, sales de música en viu, cultura de club. I de sobte penso: si tots els assistents a concerts de festivals de Barcelona fossin assistents de concerts de sales i clubs de música, Barcelona seria la ciutat amb més afició musical del món. I és aquí on anem a topar amb les normatives municipals per als locals amb música en directe i l'ordenament municipal de les pràctiques musicals al carrer. Desitjo molta mà esquerra al regidor de torn, però aquí el que interessa és que hi hagi locals amb una bona oferta i una bona dotació tècnica, i que al mateix temps els barcelonins puguem viure amb el mínim de contaminació acústica. Si volem escoltar música, necessitem silenci. Si volem normalitzar la música i la seva pràctica, totes les músiques, a tots els llocs, han de gaudir sobretot de respecte. Això vol dir ordenar per tal de fer compatibles els drets dels que toquen i els dels que escolten, i també els dels que no volen escoltar.

Una altra vegada, massa sovint la música de fons degrada el mateix fet musical, i també massa sovint la música es troba en el moment equivocat en el lloc no indicat. Ara bé, no voldria explicar-me malament, posar normes a la pràctica de la música no implica una actitud restrictiva en les seves formes d'expressió. Tal com va dir Robert Gerhard, el compositor català més important del segle XX, «Res que es manifesti a l'oïda com a so organitzat pot ser-me aliè com a músic».

Situat al costat de la plaça de les Glòries, aquest és el centre polivalent dedicat a la música més important de la ciutat. L'Auditori suma una gran sala simfònica, una sala polivalent, una sala per a música de cambra així com l'Escola Superior de Música de Catalunya i, des del 2007, el Museu de la Música.

ACTIVITATS DESTACADES

La línia de creixement de l'Auditori, a les portes del desè aniversari d'activitat que s'escau el 2008, ha significat durant l'exercici anual 2007 un total de 481.000 espectadors. La majoria (380.000) han assistit als 483 concerts de producció pròpia dels diferents departaments de l'Auditori, mentre que 100.000 ho han fet als 141 concerts programats per promotors externs a les tres sales. A aquest resultat anual cal sumar-hi els 117.000 espectadors registrats pels concerts oferts arreu de Catalunya per les diverses branques d'activitat que programa l'Auditori i els 35.000 assistents a actes no musicals.

L'any 2007 ha estat marcat per la inauguració de la nova seu del Museu de la Música, amb una moderna museografia destinada a posar al dia el seu ampli patrimoni de coneixements i instruments, com també les sinergies del nou equipament amb la resta d'activitats del recinte de l'Auditori, que engloba també l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Un altre fet destacable per a aquest equipament ha estat la incorporació de la direcció artística de la Banda Municipal de Barcelona (amb Abili Fort al capdavant) i de la seva temporada de concerts a la programació estable de l'Auditori.

D'altra banda, l'Auditori ha estat admès al novembre de 2007 com a primer i fins ara únic membre de ple dret d'arreu de l'Estat espanyol a l'European Concert Hall Organisation (ECHO), l'associació que aplega les setze principals sales de música europees amb alta capacitat de programació. El fet de poder treballar al costat dels grans d'Europa, a més del prestigi internacional que comporta, suposa la possibilitat de participar en projectes conjunts, coproduccions i intercanvis.

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC), que té la seva seu a l'Auditori, ha continuat oferint una concorreguda i extensa temporada simfònica als 12.000 abonats i al públic en general, caracteritzada per la pluralitat d'estils i també l'atenció dedicada a la música de compositors catalans mitjançant la programació de les seves obres i una política d'encàrrecs d'obres d'estrena.

Els concerts escolars, familiars i participatius de «l'Auditori Educa» s'han consolidat com una de les prioritats, programats a les tres sales de l'Auditori i arreu de Catalunya i de l'Estat espanyol. Aquest departament ha obert el 2007 dues noves línies de l'edició de materials de suport als concerts, amb les col·leccions de CD «Mira i escolta» adreçats als més petits i de CD-DVD pensada per als més grans de sis anys.

La primera temporada de música de cambra en l'actual format ha tingut el Quartet Casals com a formació resident, i ha incorporat els antics concerts de cambra de professors de l'OBC dintre d'una programació més àmplia que ha merescut un 80 % de l'ocupació de les localitats.

El departament «l'Auditori Moderna» també ha participat en la política de grups residents a través de l'Orquestra Àrab de Barcelona, al costat d'una programació general que reflecteix les últimes tendències i una àmplia pluralitat d'estils.

Finalment, el nou programa «l'Auditori Apropa» ha facilitat que 5.000 persones d'arreu de Catalunya afectades de discapacitat o exclusió social, dintre dels col·lectius socials menys afavorits, assistissin a 180 concerts diferents a l'Auditori.

El Museu de la Música s'ha inaugurat el març de 2007 a l'Auditori. L'exposició permanent acull prop de 500 instruments i documents musicals que recorren l'evolució de la música en el temps i l'espai, des dels orígens fins avui. Amb una esplèndida i moderna presentació de les col·leccions, els suports audiovisuals ens introdueixen d'una manera directa i vivencial en el coneixement i el gaudi de la música. En paral·lel, trobem «La permanència del so», una exposició entorn de la necessitat de fixar la música en diferents suports al llarg del temps i punt final del recorregut. Hi destaca la Sala d'Interactius, on el visitant pot manipular maquetes i fer sonar instruments.

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 ha servit principalment perquè la nova seu del Museu de la Música vagi més enllà de la seva moderna museografia destinada a posar al dia l'ampli patrimoni de coneixements i instruments i cerqui les sinergies del nou equipament amb la resta d'activitats de les diferents sales del recinte i l'Escola Superior de Música de Catalunya. Els objectius prioritaris han estat la recuperació i l'increment del públic fidelitzat i la restitució en la nova dimensió dels programes tradicionals del museu: tallers, música en viu i recerca. S'ha publicat també una memòria il·lustrada de l'etapa anterior del museu amb el títol *El Museu de la Música a la Casa Quadras (1983-2001)* i s'està treballant en la publicació de la *Guia del visitant*.

Des de la seva obertura el mes de març fins a la finalització de l'any, el Museu ha registrat 38.000 visites, que representa un increment del 100 % respecte a les dades dels darrers anys a la Casa Quadras.

38.279 usuaris

395.163 espectadors
88 % d'ocupació

Inaugurat el 1847, el Gran Teatre del Liceu ha estat durant més de 150 anys el més important teatre d'òpera de l'Estat espanyol. Destruït per un incendi el 1994 i reinaugurat el 1999, el Liceu és un dels símbols identificadors de Barcelona i un equipament fonamental del patrimoni cultural de la ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

Un dels espectacles emblemàtics que ha presentat el Liceu durant l'any 2007 ha estat l'òpera de Hans Werner Henze *Boulevard Solitude*. El mateix Henze ha assistit a l'estrena de la seva òpera el dia 2 de març.

D'entre les altres adaptacions operístiques del mite de Manon que ha presentat el Liceu s'ha de destacar molt especialment la producció de l'òpera de Massenet que ha gaudit de la posada en escena de David McVicar.

Caldria destacar també l'excepcional i controvertida posada en escena de Peter Konwitschny de *Don Carlos* de Verdi (estrenada al Liceu de la versió original francesa).

Àlex Rigola ha dirigit la seva primera òpera, *Der fliegende Holländer* de Wagner, amb Sebastian Weigle al capdavant de l'orquestra i Alan Titus en el paper titular. Sota la direcció de Michael Boder i Stein Winge, *Khovanščina* de Musorgskij (en la versió de Dimitri Xostakòvitx) ha estat un dels grans esdeveniments de la temporada. Al Foyer s'ha presentat una peça desconeguda i magistral de Xostakòvitx: *Anti-formalist Rayok*.

Renée Fleming ha estat la protagonista de *Thaïs* de Massenet en versió de concert, sota la direcció d'Andrew Davis. Fiorenza Cedolins i Sonia Ganassi (que s'alternà amb Dolora Zajick en el paper d'Adalgisa) han estat les protagonistes de *Norma*, de la qual una de les representacions s'ha emès en directe a la platja de la Barceloneta.

La Fura dels Baus ha presentat una coproducció del Liceu amb l'Òpera de París, *El castell de Barbablava* de Bartók, i *Diari d'un desaparegut* de Janáček, amb Williard White i Katarina Dalayman en els papers principals. Roberto Alagna ha estat la màxima atracció de la reposició d'*Aïda* de Verdi (amb els decorats històrics de Josep Mestres Cabanes), i Juan Diego Flórez ha protagonitzat la posada en escena de Joan Font (Comediants) de *La Cenerentola*, en coproducció amb l'Òpera de Houston, la Welsh National Opera (Cardiff) i el Grand Théâtre de Genève.

El gato con botas de Xavier Montsalvatge ha tingut Marisa Martins com a protagonista i una posada en escena d'Emilio Sagi. S'han estrenat *Hangman, Hangman!* i *The Town of Greed* de Leonard Balada, amb direcció musical d'Álvaro Albiach i escènica de Gustavo Tambascio. En la programació de dansa han destacat dues versions del mite de Carmen, la d'Antonio Gades i la de Sara Baras. Montserrat Caballé, Simon Keenlyside, Daniela Barcellona, Nina Stemme (acompanyada per Antonio Pappano), Felicity Lott i Juan Diego Flórez han ofert recitals de cant.

En les sessions «golfes» ha destacat el concert de Barbara Cook a la sala principal, amb la platea del Liceu transformada en sala de ball. Karen Mason ha protagonitzat un recital d'obres de Jules Styne; Janis Kelly i Richard Suart han dedicat el seu recital a Gilbert & Sullivan; Brent Barrett ha ofert un recital d'obres de Leonard Bernstein, i Angela Denoke, una sessió dedicada al repertori de Marlene Dietrich.

En la programació del Petit Liceu ha destacat *Els músics de Bremen*, *Cantant amb el Cor* i la commemoració de les 500 representacions de *La petita flauta màgica*.

El Palau de la Música Catalana (1908) estava, el 2007, a punt de complir cent anys en estat de plenitud: pel reconeixement unànim dels seus valors arquitectònics, pel seu estat òptim de conservació i per la qualitat i la importància de les seves manifestacions musicals i socials. Obra de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, el Palau de la Música està considerat un dels màxims exponents del modernisme. El 1997 fou declarat per la UNESCO Patrimoni de la Humanitat.

ACTIVITATS DESTACADES

El Palau de la Música Catalana ha afrontat l'any 2007 amb la vista posada en la celebració del Centenari 2008.

Per això, s'ha treballat intensament tant en la planificació i preparació dels actes commemoratius d'aquesta efemèride, com en la minuciosa restauració dels elements interiors i exteriors de l'edifici (neteja de la façana exterior i reposició dels seus elements originals, il·luminació interior i exterior, canvi de butaques, restauració dels mosaics de la sala de concerts, etc.).

Al mateix temps, la Sala de Concerts, el Petit Palau i altres espais de l'edifici han acollit una gran diversitat d'actes musicals, socials i empresarials. Cal destacar els dotze cicles de concerts organitzats per la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música, i també els organitzats per altres promotors, com Ibercamera, Euroconcert, The Project o Concert Studio, entre d'altres.

També cal remarcar la presència de l'Orfeó Català i els seus grups de formació, integrats a l'Escola Coral de l'entitat, i del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana.

412.144 espectadors
74 % d'ocupació

Els grans equipaments musicals de Barcelona compten any rere any moltes temporades i cicles estables que sumen milers de seguidors. El Palau de la Música ha organitzat durant el 2007 els cicles «Simfònics al Palau», «Palau 100», «El Primer Palau», «Els diumenges al Palau», «Cobla Cor i Dansa» o el «Palaujazz». L'Auditori ha inclòs també en la seva temporada estable diferents cicles de música antiga, música de cambra, coral, música moderna o música simfònica. El Liceu, com és habitual, ha desenvolupat les temporades d'òpera, dansa, concerts, recitals, sessions golfes i «El Petit Liceu» per a públic familiar.

Però a més dels organitzats directament pels grans equipaments esmentats, també trobem temporades i cicles de gestió privada, molts d'ells presentats als mateixos auditoris. Aquests nodreixen amb intèrprets de prestigi i repertoris per a tots els gustos el calendari musical de la ciutat.

EUROCONCERT | www.euroconcert.org

Euroconcert és una entitat de serveis que du a terme un ampli ventall d'activitats en el camp de la música clàssica. Fundada el 1985 i radicada a Barcelona, actua principalment com a promotora d'uns cicles de concerts de llarga trajectòria i destacada projecció internacional: la Temporada Musical al Palau de la Música Catalana, el Cicle d'Orgue a la catedral de Barcelona i el Cicle Música i Músics de Catalunya.

A més dels cicles esmentats, Euroconcert edita discos a través del segell de música clàssica Discant, organitza els Concerts d'Estiu a Montserrat, «Música d'altres temps» al monestir de Sant Pere de Roda i és present a festivals internacionals de música com Peralada, Peníscola, Granada, Sant Sebastià, Santander, Innsbruck, Budapest o Estrasburg.

ACTIVITATS DESTACADES

La programació de la Temporada Musical al Palau de la Música organitzada per Euroconcert ha constatat el 2007 de deu concerts i ha tingut un caràcter primordialment temàtic entorn d'uns compositors en el seu context històric, i s'ha posat de relleu el caràcter d'èpoques específiques de la literatura musical.

En el marc del XVIII Cicle d'Orgue a la Catedral, Euroconcert ha programat un total de 37 compositors de totes les èpoques, des d'autors el segle XVII fins a contemporanis.

IBERCAMERA | www.ibercamera.es

Ibercamera s'ha anat consolidant com una de les entitats deganes de l'oferta musical privada de Barcelona. Nascuda el 1985, la Temporada Ibercamera ha passat a ser una de les temporades de concerts de música clàssica de més tradició de la ciutat i una de les més prestigioses d'Europa.

La Temporada Ibercamera ha presentat al llarg dels anys, a més de les grans formacions simfòniques, corals i de cambra d'arreu del món, els directors i solistes de màxim nivell i reconeixement internacional. Els concerts de temporada tenen lloc al Palau de la Música, el Gran Teatre del Liceu i l'Auditori.

ACTIVITATS DESTACADES

El plat fort de la 23a edició (temporada 2006/2007) han estat la violinista Anne-Sophie Mutter i la pianista Maria João Pires. Alexei Volodin, Paul Lewis i el xinès Lang Lang, també pianistes, han estat algunes de les apostes d'Ibercamera pels artistes joves.

SCHUBERTÍADA, 10a EDICIÓ | www.schubertiada.com

La Shubertiada és un viatge al món interior de Schubert que recull des de fa deu anys els aplaudiments d'un públic entusiasta i el prestigi de la premsa especialitzada.

ACTIVITATS DESTACADES

La programació del 2007 constava de vuit concerts, els quals han transmès molts dels àmbits de la creació del compositor vienès Franz Schubert: des de les peces per a piano (Carme Vilà) fins a les obres per a grup vocal masculí (Die Sigphoniker), tot passant per la música de cambra (Hélène Latour i Martin Surot).

El veritable rei de la Schubertiada, però, és cada any el recital de *lieder*. El 2007 s'han programat quatre recitals, amb intèrprets de reconeguda solvència en el món «liederístic».

TEMPORADA AVUIMÚSICA, 11a EDICIÓ | www.accompositors.com

L'Associació Catalana de Compositors organitza la Temporada Avui-Música, el gran aparador de la música contemporània a Barcelona, que incideix en les estrenes, en les noves propostes musicals, en els intercanvis internacionals i, en definitiva, en la difusió de les obres dels compositors catalans.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant el 2007 les propostes escollides per formar part de la temporada han estat els tres concerts d'acord amb l'OBC: clarinet i percussió, *septimino* i quartet de corda; el concert de guitarra solista interpretat pel finalista del concurs Miquel Llobet; un duo de piano a quatre mans; el Grup Instrumental de l'Associació Catalana de Compositors constituït pels següents instruments: flauta, clarinet, fagot, trompa, percussió, violí, viola, violoncel, contrabaix i *soprano*, i un concert de *mezzo* i piano. També s'ha dut a terme el minicicle «Lloc de pas», en el qual hi ha hagut un diàleg entre la música i altres llenguatges artístics, com la poesia, el cinema i el videoart.

A més dels cicles esmentats, en aquest capítol caldria parlar també d'altres cicles tan diversos com els organitzats per les universitats i els conservatoris, o també el **22è CICLE DE MÚSICA DEL SEGLE XX-XXI**, tot un referent dels festivals de música contemporània que se celebren a Catalunya i que el 2007 ha tingut una significativa presència de vint-i-dos compositors catalans i nou estrenes.

Un altre dels cicles que cal tenir en compte és el dels **CONCERTS DE MÚSICA DE CAMBRA DE JOVENTUTS MUSICALS**, resultat de la fusió del cicle de joves «Música XXI» amb el cicle de música catalana «Nous repertoris» que organitzen les editorials musicals Clivis i Boileau.

Convé recordar finalment que entre el 16 d'octubre i el 23 de novembre ha tingut lloc a la Sala d'Actes del Conservatori del Liceu i a l'Auditori del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) la sisena edició del **CICLE ANNA RICCI, DE NOSALTRES A VOSALTRES**, organitzat per l'Associació Catalana d'Intèrprets de Música Clàssica (ACIMC) i que el 2007 ha ampliat el nombre de concerts a vuit i ha ofert un nou concert fruit de la col·laboració-intercanvi cultural entre l'ACIMC i l'Instituto Cubano de la Música. El cicle ha volgut retre homenatge en el seu concert inaugural a la soprano Carme Bustamante.

1. GRANS EQUIPAMENTS MUSICALS | 2. TEMPORADES I CICLES MUSICALS
| 3. SALES DE MÚSICA EN VIU | 4. FESTIVALS I INICIATIVES DIVERSES

És indubtable que any rere any l'oferta musical de Barcelona creix en festivals, cicles, circuits i tota mena de propostes. El 2007 ha estat l'any de la música en viu, i no només per l'augment de l'oferta musical, sinó pel debat sorgit al voltant de les sales de concerts. L'interès i el diàleg conjunt entre les sales i els responsables municipals ha portat a treballar de manera especial durant els últims mesos de l'any en la modificació de la normativa municipal que ha de permetre que els bars musicals de la ciutat puguin oferir música en viu. Un cop ultimats tots els tràmits administratius i aplicada la modificació, més d'un centenar de bars musicals de la ciutat podran programar música en viu.

Aquesta activitat se sumará als més de quatre mil concerts (només als espais de l'Associació de Sales de Concerts de Catalunya) que avalen la tasca que les sales de música en viu desenvolupen.

A part de les presentades amb fitxa individual en aquest balanç, no podem deixar d'esmentar altres sales de música en viu de la ciutat com són la sala **HELIOGÀBAL**, que ha treballat al llarg del 2007 al voltant dels següents eixos temàtics: concerts de petit format, músiques disperses, jazz, trimestres de poesia, projeccions d'audiovisuals i Festigàbal a la plaça de Rovira. Cal destacar també la tasca duta a terme durant el 2007 pel grup **MAS I MAS**, dedicat a la promoció musical en directe en diferents locals de la ciutat de Barcelona, entre els quals es troben les sales **JAMBOREE**, **JAZZ-ROOM – COVA DEL DRAC I TARANTOS**, on tenen cabuda diferents estils de música des del techno fins al jazz, passant pel flamenc o el blues. Mas i Mas també gestiona la discoteca-pub de música electrònica **MOOG**, que ofereix sessions musicals amb els discjòqueis residents combinades amb actuacions puntuals del gènere.

Si parlem de sales de música en viu no podem oblidar el **BEL LUNA JAZZ CLUB**, un local on gaudir de la música en viu amb una acurada selecció d'artistes que ofereixen un variat repertori d'estils, sempre amb el jazz de fons; el **BAR PASTÍS**, un local ambientat en la bohèmia francesa on es fan actuacions de música en directe, la **SALA BE COOL**, amb els seus concerts *indie pop* i sessions *electro techno minimal*, i la **SALA BE GOOD**, una de les més històriques del barri de Poble Nou, vinculada des de fa anys a la música en directe i on han fet les seves primeres passes artistes avui ja consagrats, tant del circuit comercial com independent.

L'històric **LONDON BAR** ha continuat el 2007 el seu ritme de concerts a punt de celebrar els cent anys, i la sala teatre **LUZ DE GAS** ha ofert una programació mensual de concerts en directe tant de caire nacional com internacional i de gran diversitat d'estils musicals.

Per la seva banda, la sala **MEPHISTO** ha continuat sent un punt de trobada indispensable de l'escena del rock dur, i ha programat mensualment nombrosos concerts del gènere.

Recentment s'ha sumat també a les sales barcelonines l'**OMMISSION CLUB**, la sala polivalent de l'hotel Omm destinada a esdeveniments, celebracions i accions diverses que programa sessions de discjòcqueis i videodiscjòcqueis en directe, sessions de música *new wave*, *electro funk*, *dance* i *house*.

Amb programació de música en viu tots els dies, la **SALA MONASTERIO** ha ofert també al llarg del mes de març del 2007 les «Jams de cantautors», un interessant i creatiu punt de trobada entre tots els artistes que actualment acudeixen i mantenen el format.

Finalment destacar el **ZACARÍAS**, antiga sala La Bête que des del 2005 continua l'aposta pel jazz, el blues i la cançó d'autor. Aquests concerts s'apleguen sota l'etiqueta Zac Live.

BIKINI | www.bikinibcn.com | Titularitat: privada

La Sala Bikini, formada per tres espais i amb una programació molt eclèctica, ha estat sempre un referent de la nit a Barcelona com a plataforma per al llançament de grups i figures locals. Bikini reuneix unes condicions tècniques tant de so com de llum que donen qualitat als concerts que componen la seva programació i esdevé escenari ideal per a esdeveniments d'altres tipus.

ACTIVITATS DESTACADES

Cal destacar al llarg del 2007 la presentació de nous treballs discogràfics com el de Quimi Portet, el lliurament dels Premis End-rock 2007 o els concerts de Sidonie, Gossos o La Troba Kung-Fu.

HARLEM JAZZ CLUB | Titularitat: privada

La celebració del 20è aniversari del Harlem Jazz Club ha permès ressaltar als ulls de la societat local l'aportació de la sala com a equipament sociocultural valuós i durador. Ha estat, també, una ocasió per fer una recapitulació de caire històric de l'escena musical barcelonina de les dues últimes dècades, on el Harlem ha assolit una categoria quasi emblemàtica gràcies a la seva activitat ininterrompuda i de qualitat.

ACTIVITATS DESTACADES

Per a la celebració d'aquests vints anys, el Harlem Jazz Club ha organitzat al llarg del 2007 activitats excepcionals, com el concert de Barcelona Fam Zero Afro Band (16 de maig), el concert homenatge a Joan Vinyals, l'espectacle *Focs* a càrrec de Las Migas i Rodinka o la presentació del CD *Insatisfacción total* del *bluesman* argentí Tota. Finalment, la programació del desembre de 2007 ha concentrat en un mes les característiques i aportacions habituals de la sala, tot i aprofitant l'ocasió per convidar quatre grups de músics estrangers excepcionals: Paula Santoro, Barrelhouse Chuck, Takis Kunelis Pergamos Project i el Jerry González Quintet acompanyat per Antonio Mesa.

JAMBOREE | www.masimas.com/jamboree | Titularitat: privada

Aquesta sala està especialitzada en la vessant del jazz i totes les seves variants.

ACTIVITATS DESTACADES

Al llarg del 2007 Jamboree ha tingut una assistència de públic d'unes 39.700 persones, i el nombre de concerts oferts ha estat de 335.

Entre els músics participants podem destacar Reynald Colom, Charmiin Michelle, Russ Lossing, Deborah Carter, Ernie Watts, o Kurt Rossenwinkel, entre molts d'altres.

Uns dels objectius prioritaris de l'any ha estat oferir concerts de qualitat a preus assequibles i esdevenir, un any més, uns dels clubs més reconeguts de Barcelona.

El Jazz Sí Club ha esdevingut un dels espais preferits dels barcelonins i barcelonines que volen escoltar música en directe. No és un lloc únicament reservat a professionals i estudiants relacionat amb el Taller de Músics. En el transcurs dels darrers anys, en aquest club s'ha aconseguit una concurrència amant no solament del jazz sinó també d'altres músiques.

ACTIVITATS DESTACADES

Els Cicles Jazz Sí Club de Joves Músics i Professionals és una de les activitats del club que gaudeixen de més expectació.

Al llarg del 2007 els cicles s'han obert a diferents tipus de música: jazz, flamenc, latin, rock, tradicionals, blues... i ha tingut un públic assistent divers i d'edats molt variades.

El 2007 ha començat novament el cicle sobre els mestres del jazz com a continuació del que es va iniciar fa ja dues temporades. Un cicle dedicat al jazz actual que es fa a la ciutat a càrrec de músics de l'escena local.

La mitjana de l'aforament ocupat en els concerts celebrats aquesta darrera temporada ha estat pràcticament d'un 100 %.

Amb programació conjunta amb Garatge Producciones, la Sala KGB és una sala de concerts històrica a Barcelona que des de fa un temps s'ha anat especialitzant en la rumba.

ACTIVITATS DESTACADES

KGB ofereix una vessant molt interessant i àmplia d'aquest gènere musical. A l'abril de 2007 s'ha creat el cicle «Rumba Club», a partir del qual cada dijous es programen actuacions en directe de rumba i altres influències de música afrocaribenya, flamenca, pop, disco i funk.

Razzmatazz consta de tres sales polivalents al Poble Nou on es fa música en directe, exposicions, festes, serveis d'àpats i desfilades de moda. Hi ha la sala més gran de Barcelona, amb una capacitat de fins a 3.000 persones.

ACTIVITATS DESTACADES

Oberta a tots els estils musicals, Razzmatazz prioritza la música *indie*, l'electrònica, el pop/rock i les sessions de discjòqueis, i esdevé l'escenari escollit per artistes, tant nacionals com internacionals, que opten per presentar-hi els seus treballs.

Músics de la talla de Sean Lennon, Xazzar o el triple concert de Ride the Sky, Epica i Sonata Arctica són alguns dels que han passat per l'antic Zeleste durant el 2007.

La Sala Apolo va obrir les seves portes l'any 1935, i des de llavors ha mantingut un fort vincle amb el Paral·lel i la ciutat de Barcelona. L'any 1991 donà un important tomb a la seva línia de programació, i va passar de ser un local per al ball de saló a una sala de concerts i un club de clubs. Des d'aleshores tota la programació ha estat focalitzada cap a la música, que ha apostat sempre per la diversitat. El pop, el rock, la música electrònica, el jazz, la world music, la música negra (hip hop, soul, funk) i les músiques urbanes han estat sempre presents en la programació de música en viu de la sala.

ACTIVITATS DESTACADES

L'Apolo és un club de clubs amb sessions destinades a estils concrets de música. Les sessions transcorren a la franja horària que va de les 00.00 a 5.30 h. Són: Nitsa Club (divendres i dissabtes), Powder Room (tots els dijous) i Caníbal Sound System (tots el dimecres).

La programació de la sala es completa amb els concerts. Durant l'any 2007 la sala ha programat al voltant de 200 concerts, cosa que la situa com una de les més actives de Barcelona i de les que més artistes diferents acull.

La sala Sidecar ha celebrat els 25 anys l'any 2007, fidel a la seva aposta per la música en directe, pels grups d'aquí... Al llarg d'aquests anys hi han actuat músics que després s'han convertit en referències nacionals i internacionals, i també ha estat un escenari per a grans estrelles com Manu Chao, Siniestro Total o Sisa.

ACTIVITATS DESTACADES

Durant els primers deu mesos del 2007 s'han fet a Sidecar un total de 113 concerts amb 179 artistes i una assistència de 12.543 persones.

Per a la celebració dels seus 25 anys, la sala i el BAM han organitzat una trobada de *sidecars* i els concerts de Poet in Process, Sionie, The Undertones i The Robocop Kraus.

Aquesta sala està especialment dedicada al flamenc, tot i que és oberta a la promoció i el desenvolupament d'espectacles i varietats artístiques de tota mena.

ACTIVITATS DESTACADES

Tarantos va tenir una assistència de públic d'unes 97.500 persones. El nombre de concerts oferts al llarg del 2007 ha estat de 335. En general, els concerts han presentat músics de flamenc poc coneguts i amb un gran potencial a l'espera d'oportunitats per mostrar el seu art.

En més d'una ocasió la mescla del públic de concert amb el públic de discoteca ha aportat color, i ha ofert possibilitats que entressin en contacte dos tipus d'usuaris amb diferents criteris musicals.

És quasi inabastable el nombre de festivals de música que suma Barcelona al llarg de l'any. Tots els estils, tendències i ritmes estan representats en esdeveniments per tot el territori.

Tenim des del Sònar (Festival internacional de música avançada i art multimèdia), fins al BAM (Barcelona Acció Musical) de música independent; el Festival del Mil·lenni; el Festival Folk Internacional Tradicionari; el Festival de Música Antiga; Barnasants, Festival internacional del cantautor; el Festival Internacional de Percussió; el Festival de Música Contemporània «Els poetes del so»; In-Somni, Festival itinerant de música independent de Catalunya; el Minifestival de música independent; el Festival Digressions; Nous Sons, músiques contemporànies; el Festival de Guitarra de Barcelona; el Llatino BCN Festival; el Festival de Música Antiga; el Festival Flamenco a Nou Barris; el Palau Jazz; Propostes; el Festival Únicas; el Festival de Flamenco a Ciutat Vella; el Primavera Sound; el Festival de Música Creativa i Jazz de Ciutat Vella; el B-Estival; el Summercase Jazz & Carrer; el Festival de Jazz del Raval; el Mas i Mas Festival; el Festival l'Hora del Jazz - Memorial Tete Montoliu; el Festival de Blues de Barcelona; el Weekend Dance; el Festival Mozart; el Festival de Músiques del Món; el Festival LEM (Festival internacional de música experimental); ASICS Music Festival; el Festival de tardor Ribermúsica; Rockdelux Weekend; el Voll-Damm Festival internacional de jazz de Barcelona; el Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions; Wintercase San Miguel; l'Hipersons, Festival de música independent; l'Estrella Damm Primavera Club o la Mostra de Músics al Metro.

Trobareu informació d'alguns dels més destacats al capítol 8, a l'apartat de festivals de música.

Barcelona també organitza des de fa anys alguns premis d'interpretació que gaudeixen d'un prestigi internacional del tot inqüestionable. És el cas del **CONCURS INTERNACIONAL MARIA CANALS**, nascut fa 54 anys amb la voluntat d'acostar el piano i la música clàssica al conjunt de la població. L'any 2007 s'ha adreçat a pianistes d'arreu del món amb edats d'entre 18 i 32 anys, i s'han seleccionat 113 pianistes de 35 països entre les més de 200 sol·licituds. En la final del Palau de la Música Catalana ha col·laborat l'Orquestra Simfònica del Vallès, i el guanyador ha estat el pianista serbi Mladen Colic.

Un altre dels concursos musicals històrics de la ciutat de Barcelona és el **PREMI INTERNACIONAL DE CANT FRANCESC VIÑAS**, considerat avui dia un dels més prestigiosos del món.

La tarragonina Marta Mathéu ha guanyat el segon premi femení de la 45a edició; el jurat, però, ha deixat deserts els dos primers premis, una circumstància que no es produïa des del 1987. En l'apartat masculí hi ha hagut dos segons premis, per al baríton nord-americà Lee Poulis i el tenor coreà Ook Chung.

També en l'apartat d'iniciatives diverses no es pot oblidar la **FESTA DE LA MÚSICA**, que el 2007 s'ha volgut sumar al programa de Barcelona Ciència. En concret, l'Auditori ha acollit tres propostes singulars que vinculaven música i ciència. Una d'elles és la presentació del ReacTable, una taula electroacústica que interacciona amb objectes de formes diferents, i que la cantant Björk ja ha contractat per a la seva pròxima gira. També cal esmentar les instal·lacions interactives «Golden Cage» de Yai-za Nicolás i «Deriva del cristal sonoro» de Carmen Platero.

A més de l'Auditori, carrers, places, parcs, centres cívics, biblioteques... han estat els escenaris de la Festa de la Música 2007. Entre el 17 i el 22 de juny s'han celebrat més de cent actuacions. A més dels concerts, repartits per tota la ciutat, el Museu de la Música i l'Escola Superior de Música de Catalunya han ofert una jornada de portes obertes. El conjunt de les activitats ha aplegat unes 15.000 persones.

No podem oblidar en aquest apartat els grans **MACROCONCERTS** celebrats a Barcelona al llarg del 2007. En primer lloc cal esmentar el del grup Police, que ha congregat a l'Estadi Olímpic 54.000 persones al final de setembre. També han estat ser un èxit rotund els concerts de la gira «Dos pájaros de tiro», de Serrat i Sabina, que han reunit en tres dies d'octubre un total de 52.000 persones al Palau Sant Jordi. D'altra banda, els Rolling Stones han aplegat poc més de 35.000 persones a l'Estadi Olímpic el 21 de juny.

Altres artistes que han actuat amb gran èxit de públic al Palau Sant Jordi són Miguel Bosé i Maná, amb 17.500 espectadors en els seus concerts respectius, així com David Bisbal, Alejandro Sanz o Luis Miguel, que han sobrepasat els 14.000 assistents.

CINEMES DEL CIRCUIT COMERCIAL

201 sales
834 pel·lícules exhibides
9.514.453 espectadors

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Generalitat de Catalunya.
Elaboració: Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona.

PRINCIPALS PRODUCCIONS AUDIOVISUALS A BARCELONA

52 llargmetratges
174 curtmetratges
322 rodats publicitaris
295 fotografies
161 programes d'entreteniment televisiu
158 reportatges i documentals

Font: Barcelona-Catalunya Film Commission.

AUDIOVISUALS

1. RODATGES A BARCELONA | 2. BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION | 3. EL PÚBLIC I LES SALES | 4. ELS PREMIS I LA PRESENCIA A FESTIVALS INTERNACIONALS | 5. FESTIVALS DE CINEMA I AUDIOVISUALS

ISAKI LACUESTA CINEASTA TEMPS DE TRANSFORMACIONS

Les sales de cinema espanyoles han registrat l'any 2007 quasi vint milions d'entrades menys que el 2006. Tanmateix, una lectura més atenta de les estadístiques permet confirmar que el públic de l'audiovisual no es crea ni es destrueix: simplement es transforma i es desplaça cap a altres àmbits i formats.

En aquest sentit, la programació barcelonina n'és representativa en extrem. Pel·lícules que són ignorades pels distribuïdors, o que en ser exhibides al circuit comercial passen sense pena ni glòria, aconsegueixen omplir les sales dels nombrosos festivals de la ciutat. Les quinze projeccions de cinema al castell de Montjuïc (amb una programació atrevida que ha assolit una mitjana de 2.000 espectadors per sessió), així com les xifres d'assistència a festivals consolidats com el BAFF, l'Alternativa i el Mecal, o altres mostres més joves com el Micec i l'In-edit, ens parlen d'una cultura de l'esdeveniment, promíscua i descentralitzada.

En paral·lel, també s'ha refermat la presència de l'audiovisual als museus. A més de les exhibicions i adquisicions puntuals al MACBA, cal destacar la continuïtat de les sessions Xcèntric al CCCB (en programa des del 2001), i l'exposició resultant d'una selecció dels seus programes: «That's not entertainment!», on el cinema fronterer ha trobat una visibilitat digna de menció.

La transcendència d'aquesta exposició encara és més profunda, perquè ha iniciat un camí que ens sembla que hauria de marcar tendència i trobar continuïtat els anys propers: el desembre del 2007 s'ha obert el primer arxiu digital de cinema experimental i documental, on es poden consultar els fons de Xcèntric. A títol personal, no podem deixar de somniar en

un gran arxiu de caràcter públic, integrat per les col·leccions de tots els festivals que se celebren anualment a Barcelona.

De tota manera, a efectes de notorietat pública és evident que el gran protagonista de l'any 2007 ha estat el rodatge dut a terme a Barcelona per Woody Allen, autor d'algunes de les pel·lícules més inoblidables de les últimes dècades. Per segona vegada, l'Ajuntament ha decidit invertir en la producció cinematogràfica (cal esmentar el precedent d'*El misterio del Nilo*, que Jordi Llompart va estrenar als cinemes IMAX l'any 2005). La importància del rodatge de Woody Allen ha sobrepassat l'àmbit estricte de l'audiovisual i la cultura, i sobretot ha esdevingut un termòmetre idoni per comprovar l'estat anímic dels diferents estaments involucrats. Del retrat resultant es desprèn

una primera conclusió estètica: començant pels polítics, els productors, els periodistes, els cineastes i els artistes locals, fóra bo que aprenguéssim a viure i encarar aquestes coproduccions amb certa naturalitat (o si més no a fingir-la); altrament ens arrisquem a continuar comportant-nos com a extemporanis figurants de *Bienvenido Mr. Marshall*. En tot cas, serà interessant comprovar, amb vista als propers anys, fins a quin punt la societat barcelonina està disposada a seguir invertint i arriscant en la producció audiovisual més enllà de la probable rendibilitat comercial o de l'eficaç reclam turístic.

Entre Woody Allen i Xcèntric (extrems no tan sols d'ordre alfabètic, sinó també simbòlic) se'ns obre un ventall de possibilitats infinites.

1. RODATGES A BARCELONA | 2. BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION | 3. EL PÚBLIC I LES SALES | 4. ELS PREMIS I LA PRESENCIA A FESTIVALS INTERNACIONALS | 5. FESTIVALS DE CINEMA I AUDIOVISUALS

En els darrers anys, la ciutat de Barcelona ha vist créixer de forma destacada el nombre de produccions audiovisuals que prenen les seves places i carrers, parcs i espais emblemàtics com a escenari de les més diverses filmacions. Concretament, l'any 2007 s'han rodat a la ciutat més de mil tres-centes produccions entre llargmetratges, telefilms, sèries de televisió, videoclips, reportatges, publicitat, etc.

L'important increment d'aquesta activitat a la via pública ha requerit un esforç de coordinació entre els diversos agents implicats en la gestió dels permisos i llicències corresponents. En aquest sentit, el febrer del 2007 s'ha creat la **TAULA DE COORDINACIÓ DE FILMACIONS DE LA CIUTAT DE BARCELONA**, una comissió presidida per la Direcció de Serveis de Gestió de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona i integrada per representants de l'Oficina d'Informació i Tràmits de la Guàrdia Urbana i de la Barcelona-Catalunya Film Commission. L'objectiu d'aquesta comissió és fer un seguiment de tots els rodatges que es duen a terme a la via pública de la ciutat i en edificis municipals, per poder oferir un millor suport als rodatges complexos i facilitar la coordinació entre les diferents parts implicades. Paral·lelament la comissió també ha estat treballant en la gestió dels espais singulars, les infraestructures i els immobles existents a la ciutat de Barcelona que puguin ser posats a disposició de les productores per al desenvolupament d'activitats audiovisuals, per tal d'ampliar el directori de localitzacions i infraestructures municipals susceptibles d'estar al servei d'aquestes produccions audiovisuals.

Entre els rodatges que s'han dut a terme durant el 2007, les tipologies més freqüents han estat les de finalitat publicitària, ja que entre espots publicitaris i fotografies comercials s'han filmat més de 600 produccions. També s'ha realitzat un important nombre de rodatges de programes d'entreteniment televisiu (136), de curtmetratges (174) i de documentals (116).

Però, més enllà de les xifres, és evident que els rodatges que tenen més repercussió mediàtica per a una ciutat són els llargmetratges de cinema, alguns dels quals poden arribar a diversos indrets del món. El 2007 Barcelona ha estat escenari de fins a 33 llargmetratges per a la gran pantalla. És d'obligat recordatori, per exemple, el rodatge de la pel·lícula de Woody Allen *Vicky Cristina Barcelona*, amb Scarlett Johanson, Penélope Cruz i Javier Bardem, que ha rebut el suport de les administracions públiques.

Seguint en l'àmbit de les produccions internacionals que s'han rodat a Barcelona, podem parlar del llargmetratge *Meu nome não é Johnny*, del brasiler Mauro Lima, o de les índies *Paali*, d'Abraham Abel, i *Wapsi*, de Vinnil Markan. L'argenti Fernando Díaz ha escollit també aquesta ciutat per rodar-hi *La extranjera*.

Entre els llargmetratges de factoria catalana trobem *En la ciudad de Sylvia*, de José Luís Guerin, *Barcelona (un mapa)*, de Ventura Pons, i *No me pidas que te bese porque te besaré*, d'Albert Espinosa.

Una gran part de les produccions audiovisuals registrades a la ciutat de Barcelona durant el 2007 s'han acollit al «Permís general de rodatge», un permís impulsat per la Taula de Coordinació de Filmacions que permet als equips rodar a diferents carrers i places barcelonines sense especificar una localització en concret. Aquesta autorització ha permès agilitzar els tràmits als equips de rodatge petits i lleugers que provoquen un impacte mínim a la via pública.

La resta de rodatges, és a dir, aquells que estan lligats a permisos per a zones concretes, s'han repartit majoritàriament entre els districtes de l'Eixample (202 produccions), Ciutat Vella (188) i Sant Martí (165).

Les localitzacions específiques més sol·licitades per part de les productores segueixen sent les mateixes d'anys anteriors: en primer lloc destaca el parc Güell (51 sol·licituds), seguit del parc de la Ciutadella (24) i del mercat de la Boqueria (16). Altres espais emblemàtics que han estat també usats durant l'any com a escenari per a diferents rodatges han estat la Sagrada Família, el port Olímpic, la rambla de Catalunya o la Pedrera.

1. RODATGES A BARCELONA | 2. BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION | 3. EL PÚBLIC I LES SALES | 4. ELS PREMIS I LA PRESENCIA A FESTIVALS INTERNACIONALS | 5. FESTIVALS DE CINEMA I AUDIOVISUALS

De les més de 1.300 produccions que s'han rodat durant l'any a la ciutat, un total de 438 han utilitzat els serveis de la **BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION (BCFC)**, un servei de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya que promociona, tant en l'àmbit internacional com estatal, la indústria audiovisual catalana i el territori català a fi que s'hi facin rodatges, assessora sobre localitzacions, ajuda les empreses audiovisuals en la coordinació i realització de filmacions, i actua d'intermediària entre les productores i les diferents administracions públiques.

La participació activa de la BCFC en la **TAULA DE COORDINACIÓ DE FILMACIONS DE LA CIUTAT DE BARCELONA** i la tasca duta a terme per aquesta comissió han permès millorar la redistribució de les produccions, ja que la BCFC ha gestionat fonamentalment els permisos de les produccions de gran volum i complexitat, i aquelles de caràcter no publicitari, mentre que la resta de produccions, especialment les que per la seva tipologia requereixen una tramitació més senzilla, han pogut ser derivades cap a l'Oficina d'Informació i Tràmits de la Guàrdia Urbana, que ha gestionat els permisos necessaris (920 produccions ateses).

Tot i que el curtmetratge (136 produccions), el documental (84) i l'entreteniment televisiu (56) ocupen els primers llocs en el rànquing de tipologies més ateses per la BCFC en xifres absolutes, cal tenir present que els llargmetratges comporten una dedicació especial i un seguiment important per part de l'oficina de coordinació. En aquest tipus de produccions, la BCFC organitza reunions de coordinació amb l'equip de producció i amb els diferents departaments de l'Ajuntament implicats en el rodatge, i du a terme un seguiment continuat del tràmit de permisos de filmació. És per aquest motiu que pràcticament tots els llargmetratges rodats a la ciutat durant el 2007 (49 sobre un total de 52) han sol·licitat la col·laboració d'aquest organisme. En concret s'ha donat suport a 32 llargs de cinema, 13 telefilms i 4 llargmetratges documentals.

Si tenim en compte la procedència, les produccions estrangeres que més s'han adreçat a BCFC el 2007 són les del continent europeu (57) seguides del continent asiàtic (22), que se situa clarament per sobre del continent americà (11). El país estranger que ha fet un ús més freqüent dels serveis de la BCFC durant el 2007 ha estat el Regne Unit, amb 20 produccions l'any 2007, fins i tot per davant de les 19 produccions de la resta de l'Estat.

Però més enllà de l'atenció continuada als rodatges, la BCFC ha treballat també durant el 2007 en la seva expansió territorial. Cal destacar que durant aquest any s'han adherit formalment deu municipis a la xarxa de la Film Commission catalana.

També s'ha treballat intensament en l'edició de la *Guia de producció audiovisual de Barcelona i Catalunya*, presentada en primícia internacional en el marc del Festival de Cannes. Així mateix, i en la línia de millorar la comunicació dels seus serveis, s'ha preparat un nou web que inclourà continguts que abasten tot el territori. La presentació del web està prevista per al 2008.

Cal destacar, finalment, la presència de la BCFC en diversos festivals i mercats d'audiovisuals celebrats durant l'any: el DocsBarcelona, l'European Film Market dins del Festival Internacional de Cinema de Berlín, el Marché du Film celebrat en el marc del Festival Internacional de Cinema de Cannes, el Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià, el Festival Internacional de Cinema de Catalunya i el Medimed, el mercat de documental organitzat per l'Associació de Productors Independents de la Mediterrània.

El nombre d'assistents a les sales barcelonines, en la línia de la resta de l'Estat espanyol, ha experimentat una davallada de més d'un 5 % el 2007 respecte a l'any anterior. Tot i això, és destacable el fet que les pel·lícules de producció catalana, en gran part barcelonina, han guanyat un 15 % d'espectadors.

Per primer cop a la història dos films produïts a Barcelona i dirigits per joves catalans han superat les recaptacions de les superproduccions dels EUA. Es tracta de l'òpera prima *El orfanato*, de Juan Antonio Bayona, i de *Rec*, de Jaume Balagueró i Paco Plaza.

FILMOTECA DE CATALUNYA | www.gencat.cat/cultura/icic/filmoteca | Titularitat: Generalitat de Catalunya

La Filmoteca de Catalunya, a més de difondre filmografies de qualitat d'arreu, té com a finalitat recuperar, conservar, catalogar i restaurar el patrimoni audiovisual de Catalunya per donar-lo a conèixer i gestionar el patrimoni documental especialitzat en audiovisual.

100.825 usuaris

ACTIVITATS DESTACADES

El terror asiàtic ha obert la temporada 2007 de la Filmoteca de Catalunya amb un cicle on s'han presentat els millors films fantàstics i de terror de Japó, Corea del Sud, Hong Kong i Tailàndia.

També durant el 2007 s'ha dedicat un cicle a les reflexions de cineastes com Eisenstein, Pasolini o Fassbinder, i s'han organitzat cicles específics sobre l'obra d'Alejandro Amenábar, Daniel Smich i Jose Luis Borau, entre d'altres. Així mateix, ha ofert també, durant quasi tres mesos, la retrospectiva més important dedicada a Catalunya al cineasta francès Jean-Luc Godard.

En definitiva, 987 sessions cinematogràfiques i més de cent mil espectadors que avalen el treball de la Filmoteca.

Rec, de Balagueró i Plaza, i *El orfanato*, de Bayona, les dues pel·lícules més taquilleres de l'any, han tingut gran repercussió al 40è Festival Internacional de Sitges 2007. L'obra de Balagueró i Plaza ha guanyat els premis a la millor direcció, millor actriu i els reconeixements de la crítica i del públic. D'altra banda, el film de Bayona ha inaugurat el Festival de Sitges i ha rebut una gran ovació a la Setmana de la Crítica de Cannes.

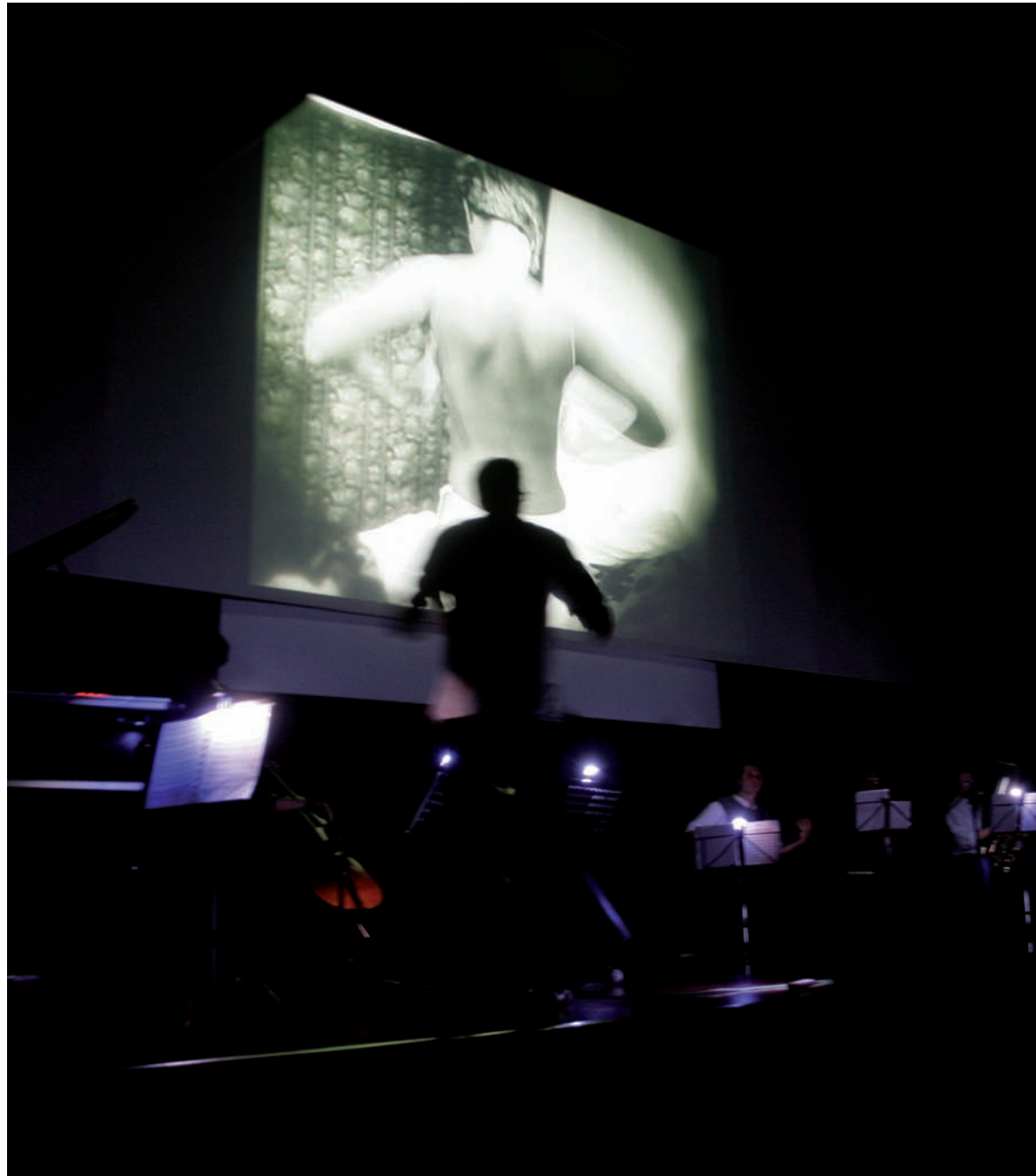
En la ciudad de Sylvia, del també barceloní José Luís Guerín, és l'única pel·lícula espanyola que ha competit al llarg del 2007 en un festival de sèrie ja que ha estat seleccionada per a la Mostra de Venècia.

El orfanato ha obtingut el premi Goya al millor director novell, tot i que el guanyador a la millor pel·lícula i al millor director ha estat el també barceloní Jaime Rosales amb el film *La soledad*.

Després de sorprendre fa cinc anys amb la seva òpera prima *Las horas del día*, Rosales tornava a la gran pantalla amb una cinta protagonitzada per Sonia Almarcha i Petra Martínez.

El orfanato ha estat el film escollit per l'acadèmia del cinema espanyol per representar Espanya als Oscars. Bayona i el seu equip també han estat els guanyadors indiscutibles amb sis estatuetses a **LA NIT DEL CINEMA CATALÀ, VI PREMIS BARCELONA DE CINEMA**, celebrada el 5 de desembre de 2007 al Gran Teatre del Liceu i retransmesa en directe pel Canal 33.

1. RODATGES A BARCELONA | 2. BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION | 3. EL PÚBLIC I LES SALES | 4. ELS PREMIS I LA PRESENCIA A FESTIVALS INTERNACIONALS | **5. FESTIVALS DE CINEMA I AUDIOVISUALS**

Barcelona ha sumat, al llarg del 2007, una gran quantitat de festivals de cinema i audiovisuals que denoten l'interès creixent dels barcelonins i barcelonines per un cinema generalment poc comercial que troba en aquestes mostres la seva millor, i sovint única, via d'exhibició.

Els festivals són: DocsBarcelona; Curt Ficcions, mostra de curtmetratges; Barcelona Visual Sound, festival audiovisual de creació jove; BAFF, festival de cinema asiàtic de Barcelona; OFFF, festival internacional d'art digital i música d'avantguarda; Digital Barcelona Film Festival (DiBa); MICEC, mostra internacional de cinema europeu contemporani; Festival de Cinema Jueu de Barcelona; Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona; Xinacittà, mostra internacional de cinema d'animació d'autor; Sala Montjuïc; Mostra Lambda, mostra internacional de cinema gai i lesbià; MECAL, festival internacional de curtmetratges de Barcelona; Festival de Cinema Polític; Docúpolis, Festival Internacional Documental de Barcelona; Mostra de Cinema Colombià; Cineambigú, festival continu de cinema contemporani, inèdit i independent; Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona; In-edit, festival internacional de cinema documental musical de Barcelona; Festival Art-Futura; Mostra de Cinema Àfrica de Barcelona; Marató de Cinema Fantàstic i de Terror de Sants; Resfest. Digital Film Festival, i l'Alternativa, festival de cinema independent de Barcelona.

Trobareu més informació sobre la majoria d'aquests festivals a l'apartat dedicat als festivals audiovisuals del capítol 8 d'aquest balanç.

FESTIVALS DE BARCELONA

8

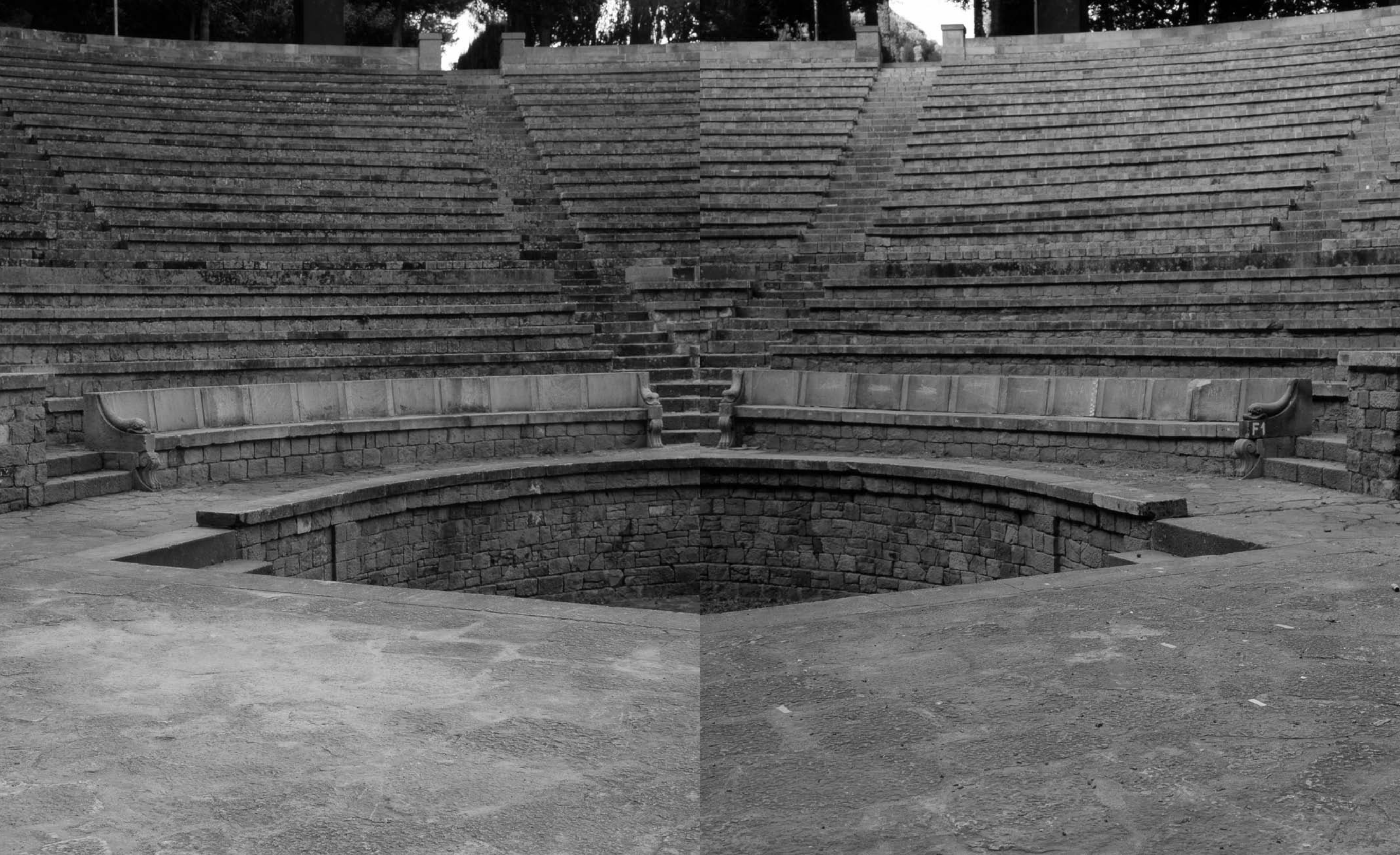
1. EL FESTIVAL DE BARCELONA GREC | 2. MÉS FESTIVALS A BARCELONA

FESTIVALS A BARCELONA. DADES GLOBALS

	FESTIVALS	ASSISTENTS
ARTS VISUALS I DISSENY	4	211.410
LITERARIS	4	30.108
ARTS ESCÈNIQUES	8	61.086
MÚSICA	33	1.087.838
AUDIOVISUALS	17	196.173
MULTIDISCIPLINARIS (inclou el Festival Grec)	5	139.969
Total ¹	71	1.726.584

1. Festivals dels quals es disposa de dades d'assistència.

Font: organitzadors i premsa.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

Els festivals, quina funció compleixen? Mostren signes d'estar en crisi i decadència? Es presenten com a punt culminant d'una temporada musical, de dansa i teatre, però no deu ser això un simple recurs de màrqueting cultural? Aquestes preguntes són recurrents, com les de la mort de l'òpera i del teatre...

Per trobar-hi una resposta, cal que recordem que alguns dels festivals europeus més importants van aparèixer en la immediata postguerra, o van sorgir com a acompanyants festius de l'optimisme politicoeconòmic i la mobilització social. Com a exemples del primer cas, Edimburg i Salzburg, i del segon, Avinyó i, en el seu moment, Nancy.

Aquests fets no foren casuals. Des de sempre, els festivals han contribuït a la cohesió comunitària i han produït un efecte restaurador en el teixit social. Només cal recordar que tot just acabada la Segona Guerra, a Alemanya els cicles de concerts de les orquestres simfòniques es van reprendre immediatament, quan tot estava encara en ruïnes.

Els festivals són un ritual laic de comunió poderós, una vivència que reforça la identitat comunitària en l'experiència oberta vers «l'altre». Són un instrument de participació social mitjançant el delit estètic i l'estimulació intel·lectual.

Més enllà de les diferències de gènere, època i estil, els festivals tenen diversos objectius comuns: oferir, a través d'una selecció acurada, un «estat de situació» de les arts; obrir una finestra cap a la innovació, presentant allò que —per diferents raons— no es pot trobar a les temporades tradicionals: les obres de creació, el treball experimental, el nou talent i les mostres d'altres tradicions culturals.

Però, a més, els festivals han sobreviscut gràcies a una mutació interna constant. Avui, als nostres escenaris la reflexió social puja a escena guiada per la necessitat de focalitzar i reflectir les disfuncions socials evidents i renovar l'autenticitat dels seus continguts artístics a través del compromís amb la realitat. Davant la precarietat social i una sensació creixent de fractura, la llibertat d'expressió artística és un antídota per contrarestar les tendències populistes, la mercantilització de la cultura i les polítiques d'entreteniment i distracció.

D'altra banda, la ciutat és el lloc, avui, on el cosmopolitisme es fa visible. Hi opera una xarxa de comunitats que creuen i redefeixen els límits nacionals, lingüístics i culturals. I aquest mestissatge també es reflecteix saludablement a l'escena.

Barcelona no ha estat aliena a aquestes grans mutacions. I com a mostra del seu gran dinamisme i inquietud creativa, acull ja més d'un centenar de festivals destinats a la música, les arts escèniques i les arts visuals i audiovisuals.

I entre ells, el Grec —la cita rellevant i tradicional de l'estiu— gaudeix d'un privilegi especial: a l'amfiteatre de Montjuïc ofereix al seu públic l'oportunitat de compartir emocions en el context incomparable que només pot oferir el contacte amb els elements naturals, despellant d'artificialitat el fet escènic i restaurant-lo en allò essencial, lluny de les pràctiques urbanes codificades, de les pertinences a sectors socials específics. És una proposta oberta a tothom.

En la 31a edició, el Festival de Barcelona Grec ha començat una nova etapa amb el nomenament de Ricardo Szwarczer com a director artístic per a un període de quatre anys. El Festival de Barcelona Grec 2007 ha sumat 75 propostes artístiques que han tingut lloc entre el 26 de juny i el 6 d'agost. Entre aquestes propostes trobem 22 espectacles de teatre, 9 de dansa, 31 concerts i 13 espectacles de teatre infantil, circ i hip hop. A més dels espectacles també s'han desenvolupat un seguit d'activitats com les accions *Interferències* i *Dies de dansa*, o les trobades *Converses amb els artistes* i *Llegir a la Cuina*.

Entre els trets característics d'aquesta nova etapa destaquen els següents:

APOSTA PELS CREADORS CATALANS. Lluís Pasqual, Àlex Rigola, Ferran Madico, La Fura dels Baus, Gerard Guix, Carlota Subirós, Lourdes Barba, Àlex Mañas, Jordi Coca, Pep Pla, Josep Maria Mes-tres, Carme Portaceli, Maria del Mar Bonet i Miguel Poveda, Juan Gómez «Chicuelo», Domingo Patricio, Sara Flores i Nacho Blanco han presentat els seus darrers treballs.

DIMENSIÓ INTERNACIONAL. Marcial Di Fonzo Bo (Théâtre des Lu-cioles), Alvis Hermanis (Jaunais Rigas Teātris - Nou Teatre de Riga), Akram Khan i Sylvie Guillem, Lim Hwai Min (Cloud Gate Dance The-ater of Taiwan), Cia. Bruno Beltrão, Hofesh Schecter, Club Guy & Roni, Thomas Noone, Laurie Anderson, Omara Portuondo, Medes-ki, Scofield, Martin + Wood, Michael Nyman, Pascal Comelade, Bebo i Chucho Valdés, Gonzales, Lenine, Peter Greenaway (*The Tulse Lu-per VJ Performance*) i Hossam Ramzy són alguns dels noms de l'es-cena internacional que va acollir el festival.

PRIMER PRODUCTOR DE CATALUNYA. El festival aquest any ha pre-sentat 19 produccions pròpies: *Caldera Express'07* - John Jasper-se; *Four*; *Febre*; *2666*; *Gènesi 3.0*; *King*; *Conte d'hivern*; *Krapp: última gravació*; *Le mani forti*; *Leonce i Lena*; *El maletí*; *Fairy*; *Europe is Li-ving a Celebration*; *Imperium*; *En cualquier otra parte*; *El perseguidor*; *El meravellós màgic d'Oz*; *Orlando Furioso!*; Hip hop al Teatre Grec.

APOSTA PER LES TROBADES I LA FUSIÓ. Akram Khan Dance Com-pany (Regne Unit - Bangla Desh) amb Sylvie Guillem (França), Mar-cial Di Fonzo Bo (Argentina-França) amb Théâtre des Lucioles (Fran-ça), Lluís Pasqual (Catalunya) amb el Teatro Stabile di Veneto (Itàlia), Omara Portuondo (Cuba) amb la Barcelona Big Latin Ensemble (Ca-talunya), Maria del Mar Bonet amb Miguel Poveda, etc.

95.411 espectadors
71 % d'ocupació

MONTJUÏC, COR DEL FESTIVAL. Gran part de l'oferta artística del Grec'07 s'ha concentrat a Montjuïc en quatre escenaris: Teatre Grec, Mercat de les Flors, Teatre Ovidi Montllor, Teatre Lliure - Teatre Fabià Puigserver, així com en dos importants centres culturals, la Fundació Miró i el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), que han ampliat la seva habitual oferta d'arts visuals, incorporant, cadascun, un espectacle d'arts escèniques i circenses.

ESCENARIS ALS DISTRICTES DE LA CIUTAT. Al costat de Montjuïc, les propostes artístiques del festival també s'han pogut veure en escenaris repartits per altres districtes de la ciutat: al TNC, l'Auditori, la Sala Muntaner i La Villarroel (Eixample); al Teatre Romea i el CCCB (Ciutat Vella); a la Sala Beckett i La Caldera (Gràcia); a la Nau Ivanow i al Sant Andreu Teatre saT! (Sant Andreu).

Creació d'una programació específica per a PÚBLIC INFANTIL I FAMILIAR al llarg d'una setmana amb l'objectiu de possibilitar la formació de nous i futurs espectadors de les arts escèniques.

Promoció de NOVES EXPRESSIONS ARTÍSTIQUES que formen part de la cultura més alternativa (hip hop, break dance) i la seva immersió en recintes escènics tradicionals, a fi de facilitar l'accés a un públic que habitualment no és consumidor d'espectacles d'arts escèniques.

1. EL FESTIVAL DE BARCELONA GREC | 2. MÉS FESTIVALS A BARCELONA

Al llarg del 2007 s'han celebrat més de noranta festivals que en aquest balanç s'han ordenat en sis categories diferents, que queden reflectides en aquesta publicació. Les diferents mostres es presenten agrupades en festivals d'arts visuals i disseny, festivals literaris, festivals d'arts escèniques, festivals de música i festivals d'audiovisuals.

Finalment, s'ha afegit una darrera classificació de festivals multidisciplinaris que aplega tots aquells que sumen clarament diferents disciplines i que, per tant, era difícil incloure en els grups abans esmentats. És el cas de la mostra Made in Mad, l'Hipnòtik, l'Urban Funke, el Festival Àsia, el Festival de Cultura del Raval o el mateix Festival Grec.

Els festivals, dins del seu àmbit, es presenten ordenats cronològicament, segons la data d'inici de cada esdeveniment.

FESTIVALS D'ARTS VISUALS

LOOP. FIRA I FESTIVAL INTERNACIONAL DE VIDEOART, 5a EDICIÓ | www.loop-barcelona.com |
Organitza: Plataforma LOOP

Loop. Fira i Festival Internacional de Videoart. 5a edició | www.loop-barcelona.com | Organitza: Plataforma LOOP

El Loop és la trobada anual de professionals i persones interessades en el videoart de Barcelona. Els seus tres eixos són: la fira, el festival i el fòrum de discussió, que van néixer simultàniament i són complementaris.

El Loop es consolida com un centre d'estrena de *premières*, indispensable per a tots els professionals dedicats al videoart.

ACTIVITATS DESTACADES

El Festival Loop 2007 ha ofert des de projectes consolidats com Cre-master Cycle fins a treballs de joves artistes com Alexandra Navratil, projeccions monocanal, videoinstal·lacions, *performances*, conferències, sessions de videojòqueis, concerts i altres formes d'expressió. Les activitats s'emmarcaren en cinc rutes proposades: Raval, Born-Ciutadella-Barceloneta, Eixample-Gràcia-Horta, Montjuïc i 22@.

Les 43 galeries seleccionades per a la Fira Loop han presentat els seus artistes a 4.000 professionals, periodistes, comissaris i col·leccionistes internacionals. Han participat en algunes de les activitats els responsables de les institucions mundials més importants del sector, com el MOMA, la Tate Modern, el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, el Centre Pompidou i el ZKM.

Entre les galeries participants, la Fira Loop ha tingut la presència de 24 galeries d'art europees, cinc de nord-americanes (la majoria de Nova York), una de Canadà, dues d'asiàtiques, una d'Amèrica Llatina i una d'Israel (a més de les quatre de Barcelona i les sis de la resta d'Espanya).

180.000 assistents
23|05 - 03|6

eBENT. ENCONTRE INTERNACIONAL DE FETS PERFORMÀTICS, 7a EDICIÓ | www.ebent.org |
Organitza: Club 8. Difusió de la Performance

1.410 assistents
09|11 - 01|12

eBent'07 va ser la setena edició de la trobada internacional de fets performàtics, que se celebra des del 2001 a diferents espais, tant de Barcelona com de Madrid, i aquest darrer any, també a la ciutat de Sabadell.

ACTIVITATS DESTACADES

eBent és una mostra del panorama de l'art d'acció o *performance* d'arreu del món i s'acompanya d'una sèrie de conferències i presentacions teòriques i pràctiques que donen un marc de referència comprensible.

A partir de la sisena edició, eBent va voler ampliar el concepte de *performance* més enllà de la concepció «tradicional» d'art d'acció —sovint lligada a una pràctica més conceptual—, per aprofundir en allò que han anomenat *fets performàtics*, i acollir un tipus de pràctica artística interdisciplinària desenvolupada per l'artista en directe i en temps real, treballant amb la incertesa, l'imprevisible i l'obertura a múltiples llenguatges, i utilitzant tots aquells recursos que els diferents llenguatges poden oferir, ja siguin tecnològics, conceptuals, escènics... El nou concepte manté, per tant, una vinculació estreta amb les arts plàstiques, visuals, teatrals, dansa... o amb totes alhora.

BAC! FESTIVAL INTERNACIONAL D'ART CONTEMPORANI A BARCELONA, 8a EDICIÓ |
www.bacfestival.com | Organitza: La Santa. Nuevo Espacio de Experimentación y Creación

El BAC!, organitzat per La Santa, sorgeix l'any 1999 a partir de la necessitat de crear un festival d'art que mostrés les diferents disciplines de l'art contemporani i fomentés la participació d'artistes emergents a escala nacional i internacional.

El festival, pel seu caràcter emprenedor i de suport a les noves tendències, també es planteja la possibilitat de crear laboratoris d'art. La intenció és que els artistes treballin durant tot l'any en els seus projectes i se n'exposi el resultat al BAC!

ACTIVITATS DESTACADES

El tema en la vuitena edició ha estat la ciutat com a continent i focus generador de diversitat, com a la gran Babilònia contemporània. Amb la intenció d'obrir un espai per a la reflexió de la ciutadania pel que fa a la configuració de les urbs contemporànies, s'hi han presentat projectes de més de 100 artistes provinents de 22 països, que han ofert la seva mirada artística amb propostes basades en les noves perspectives de la configuració social.

15.000 assistents
26|11 - 20|12

DRAP-ART’07. FESTIVAL INTERNACIONAL DE RECICLATGE ARTÍSTIC DE BARCELONA I

www.drapart.org | Organitza: La Carboneria. Espai Drap’Art

Drap-Art’07. Festival Internacional de Reciclatge Artístic de Barcelona | www.drapart.org | Organitza: La Carboneria. Espai Drap’Art
Les activitats d’aquest festival s’han desenvolupat el 2007 en vuit modalitats que ens apropen al reciclatge creatiu: exposició col·lectiva d’obres realitzades amb material de rebuig, intervencions a l’espai públic, el mercat de l’art i el disseny, espectacles, audiovisuals, l’espai de reflexió, tallers i, per primera vegada, la mostra de cine del medi ambient.

ACTIVITATS DESTACADES

El Drap-Art’07 ha tingut una molt bona acollida per part d’artistes, públic i premsa. En resposta a la creixent demanda de participació d’artistes d’arreu del món (39 a la Col·lectiva Drap’Art i 56 al Mercat), ha ampliat els seus espais expositius. La mostra col·lectiva s’ha traslladat al FAD, i les intervencions en l’espai públic, a la plaça dels Àngels i la de Joan Coromines.

15.000 assistents
14|12 - 16|12

BCNEGRA. TROBADA DE NOVEL·LA NEGRA, 3a EDICIÓ |

www.bcn.cat/cultura/bcnegra | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

BCNegra és la trobada de novel·la negra de la ciutat comtal. Una iniciativa que va començar el 2005 i que continua reunint a la capital catalana els autors més importants del panorama literari actual de la novel·la policíaca. BCNegra és un aparador per conèixer les últimes novetats literàries i per debatre els aspectes més importants d’aquest gènere.
Les conferències, exposicions i xerrades programades analitzen diversos aspectes, des de l’elaboració de les primeres novel·les, la importància dels personatges i la seva definició, fins als avenços que en aquesta matèria s’estan plantejant arreu del món.
La BCNegra ha despertat autèntica expectació entre els amants del gènere. L’assistència de nombros públic, any rere any, avala la bona salut d’aquest tipus de literatura al nostre país.

ACTIVITATS DESTACADES

El 2007 ha tornat a confirmar la bona acollida d’aquesta trobada de novel·la negra, a la qual han assistit un total de 3.463 persones, més del doble que en l’edició anterior. L’atorgament del Premi Pepe Carvalho al reconegut escriptor Henning Mankell, la conversa d’aquest autor amb el seu públic al Teatre Romea, i l’activitat «Simulació d’un crim» a la seu de la Guàrdia Urbana han estat alguns dels actes més rellevants.

3.463 assistents
05|02 - 10|02

MÓN LLIBRE, 3a EDICIÓ |

www.bcn.cat/cultura/bcnegra | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Món Llibre és la festa del llibre per a nens i nenes que se celebra des de fa tres anys al CCCB, la plaça de Joan Coromines i el MACBA.
Després de l’èxit de la primera edició del 2005, amb motiu de l’Any del Llibre i la Lectura, Món Llibre s’ha consolidat com un esdeveniment anual, una gran festa literària infantil que durant un cap de setmana proposa nombroses activitats entorn dels llibres. Més de quinze espais imaginaris relacionats amb el món de la literatura infantil s’obren als visitants més petits i els ofereixen més de 150 activitats. A més, disposa de la presència de més de quaranta editorials i centenars de llibres.

ACTIVITATS DESTACADES

El festival Món Llibre s’ha celebrat l’any 2007 durant el cap de setmana just abans de Sant Jordi. S’hi han programat un total de 130 actes, i es calcula que entre les dues jornades hi han passat unes 20.000 persones (aproximadament les mateixes que en l’edició anterior). El 2007 s’ha ampliat l’oferta cultural respecte a altres edicions. «El circ dels impossibles», amb els artistes de circ de l’Ateneu Popular de Nou Barris, n’ha estat un dels plats forts, però també hi ha hagut un espai per a Barcelona Ciència, amb l’espai de contacontes «El laboratori escrit» on, a més, els infants han pogut descobrir consells i curiositats del món animal i vegetal.

20.000 assistents
21|04 - 22|04

BARCELONA POESIA, 11a EDICIÓ |

www.bcn.cat/cultura | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

6.395 assistents
03|05 - 09|05

Al maig la ciutat de Barcelona s’omple de poesia. Durant els set dies del Barcelona Poesia se succeeixen diversos actes en els quals la poesia és la protagonista: lectures de poemes, lliurament dels premis dels Jocs Florals, homenatges a diferents autors, jornades de poesia i mestissatge, conferències, monogràfics, tallers...
Com a colofó d’aquests dies dedicats al foment del gènere, al Palau de la Música Catalana se celebra any rere any el Festival Internacional de Poesia de Barcelona. Aquest acte reuneix poetes de diferents racons del món que reciten les seves creacions en els més diversos idiomes davant un públic que omple de gom a gom el Palau i que rep una publicació amb tots els poemes llegits a l’acte.

ACTIVITATS DESTACADES

L’edició de 2007 ha aconseguit 95 activitats, entre les quals també s’han pogut explorar els vincles entre la poesia i la ciència. En aquella setmana han alternat esdeveniments ja clàssics, com els Jocs Florals, amb un seguit de propostes que van des dels recitals amb les veus actuals fins a iniciatives més transgressores, sense oblidar espais per als joves i el record de grans poetes. Com ja és habitual, el programa s’ha tancat amb el Festival Internacional de Poesia de

Barcelona, que en aquesta ocasió s'ha apropiat a l'Àfrica amb diferents poetes vinguts del continent. Pel conjunt dels actes han passat 6.395 persones.

D'altra banda, i des de l'edició del 2006, l'autor guanyador dels Jocs Florals és designat Poeta de la Ciutat per un any. El 2007 el guardó ha recaigut en Maria Josep Escrivà (el Grau de Gandia, 1968). Al certamen dels Jocs Florals 2007 s'hi han presentat un total de 66 treballs. Els Jocs Florals han tingut lloc el 8 de maig al Saló de Cent i, a més de donar a conèixer el guanyador del premi de poesia, s'ha fet balanç de les aportacions poètiques recollides durant l'últim any. Autors que han publicat recentment han estat convidats a l'acte per tal que ells mateixos llegissin la seva poesia.

FESTIVALS D'ARTS ESCÈNIQUES

LP'07. FESTIVAL DE DANSA... O NO, 1a EDICIÓ | www.laportabcn.com | Organitza: La Porta

El festival LP se situa al voltant d'una sèrie de creadors actuals i presenta propostes que inclouen obres escèniques, instal·lacions i accions, amb la voluntat d'aprofundir en la desaparició dels límits entre la dansa i les arts escèniques en general.

ACTIVITATS DESTACADES

En concret, les propostes de l'LP'07 compartien un qüestionament actiu dels formats instaurats. Connectaven amb la idea de trajecte i procés més que no pas amb l'obra com a producte tancat. Compartien també la reivindicació de la fantasia, de la projecció de la imaginació a través de l'ús de la paraula, el gest i l'acció, com una forma activa de construir-ne d'altres possibles, de revelar allò invisible, d'evocar altre formes de mirar i d'exposar. Els continguts han ofert, per tant, una àmplia i variada visió de la creació nacional i internacional més actual amb una gran diversitat de formats i una sèrie d'activitats paral·leles per facilitar la contextualització dels treballs i les trajectòries dels creadors i les companyies presentades.

2.887 assistents
09|03 - 24|03

FESTIVAL INTERNACIONAL MAGDALENA. PIEZAS CONECTADAS BARCELONA'07 | www.magdalenabarcelona.org | Organitza: Xarxa Internacional de Creadores Independents Magdalena Project

Aquest festival sorgeix de la Xarxa Internacional de Creadores Independents Magdalena Project, a través de relacions generades al llarg d'una dècada als Encuentros de Mujeres de Iberoamérica en las Artes Escénicas al FIT (Festival Iberoamericano de Teatro de Cadis). Piezas Conectadas s'afegeix al centenar d'esdeveniments que han nodrit el Projecte Magdalena en una cinquantena de països des de

1.500 assistents
16|03 - 25|03

fa vint anys, obrint espais de visibilitat i protecció a la creació femenina. El festival també ofereix un debat teòric exigent mitjançant conferències, taules rodones, demostracions, tallers d'intercanvi de pràctiques artístiques i laboratori de creació.

ACTIVITATS DESTACADES

L'Espai Francesca Bonnemaison i set escenaris més de la ciutat es van omplir amb 31 espectacles de teatre, dansa, música, instal·lacions i accions performàtiques produïdes en una dotzena de països per creadores escèniques de diferents indrets del món. Els espectacles més aclamats van ser *El Maíz de las Patronas* (Mèxic), *Sawn-off Scarface* d'Eddie Ladd (Gal·les), *Chinese Take Away* d'Anna Yen (Xina), *Antígona* de Yuyachkani (Perú) i *Very Short Stories* de Baba Yaga Theatre (Dinamarca).

MARATÓ DE L'ESPECTACLE, 24a EDICIÓ | www.marato.com | Organitza: Transmarató Espectacle

La Marató de l'Espectacle va ser una trobada pionera a la ciutat que tenia com a missió descobrir i aplaudir nous talents així com presentar artistes internacionals de l'àmbit de les arts escèniques i la música poc coneguts al nostre país. Són moltes les iniciatives de la ciutat que han begut del mateix esperit i, avui dia, aborden objectius semblants des d'altres mirades.

ACTIVITATS DESTACADES

L'edició 2007 de la Marató de l'Espectacle ha seguit la mateixa política d'accés gratuït en les activitats exteriors i a l'apartat d'audiovisuals del Teatre Lliure, i d'entrades a preu reduït, atès el seu caràcter de plataforma de difusió cultural i de desenvolupament de les indústries culturals de Catalunya. La Marató de l'Espectacle ha coproduït l'any 2007 tres espectacles, amb la col·laboració de l'Institut Català de les Indústries Culturals de la Generalitat de Catalunya. També ha apostat, per primera vegada, per un nou format de presentació de les companyies de la mà d'Ernesto Collado i el grup belga Maskesmachine.

4.000 assistents
01|06 - 02|06

DIES DE DANSA. FESTIVAL INTERNACIONAL DE DANSA CONTEMPORÀNIA EN PAISATGES URBANS, 16a EDICIÓ | www.marato.com | Organitza: Transmarató Espectacle

18.000 assistents
29|06 - 02|07

Dies de Dansa és un festival que pretén establir relacions entre l'arquitectura, les vivències quotidianes i l'experimentació artística. Vol que els artistes i ballarins participants construeixin una relació particular amb l'espai públic, provocant emocions, creant històries, induint reflexions i sensacions plantejades o motivades per les intenses sensacions del cos i la seva fantàstica capacitat per comunicar. Dies de dansa està inclòs a la xarxa CQD (Ciudades que Danzan), amb seu a Barcelona, a la qual al llarg del 2007 s'han afegit les ciutats de Berlín i São Paulo.

ACTIVITATS DESTACADES

Des de ja fa uns anys emmarcat en el Festival de Barcelona Grec, en aquesta edició la voluntat ha estat aprofundir encara més en la idea de proposar maneres d'habitar i sentir la ciutat durant quatre dies. A més s'ha volgut mirar cap a Àsia i s'ha continuat amb el projecte d'intercanvi amb els certàmens Trayectos d'Aragó i Leku del País Basc.

INN MOTION, 4a EDICIÓ | www.conservas.tk | Organitza: Conservas

Inn Motion és un aparador privilegiat per descobrir algunes de les propostes escèniques i visuals més innovadores generades a Europa. Des del 2005 és un festival biennal, que es presenta en el marc del Festival de Barcelona Grec. La seva programació presenta *performances*, instal·lacions, teatre visual, intervencions en l'espai públic, dansa contemporània, cabaret, poesia, accions, sessions de discjòqueis... Diferents disciplines que porten a noves maneres d'entendre el fet artístic en relació amb la transformació de l'imaginari i la societat. Un festival que vol generar des de l'entreteniment de la intel·ligència estímuls i eines per a la transformació.

1.200 assistents
05|07 - 07|07

ACTIVITATS DESTACADES

A l'edició del 2007 han participat, entre d'altres, els espectacles *The Real Fiction*, de Cuqui Jerez, *Fe, esperanza y cha cha chá*, d'Accidents Polipoètics, *Menta in iurmain*, de la Compañía Las Santas, *Realidades avanzadas*, de Conservas. No hi ha faltat tampoc una bona representació d'espectacles d'altres països com *Super Night Shot*, de Gob Squad (Gran Bretanya - Alemanya) o *Look Look* d'Anne Juren & Krööt Juurak (Bèlgica).

També s'han pogut visitar instal·lacions com la de Julius Popp (Alemanya), Jonathan Gitelson (EUA) o Bart Sabel (Holanda).

ESCENA POBLENOU. FESTIVAL DE TARDOR, 6a EDICIÓ | www.escenapoblenou.com | Organitza: Associació Escena Poblenou

3.970 assistents
18|10 - 21|10

El Festival de Tardor Escena Poblenou es constitueix sobre tres eixos fonamentals, que són l'espai, el cos i l'humor. La seva programació es basa, per tant, a mostrar diferents disciplines escèniques que treballin i investiguin sobre un d'aquests eixos o la combinació dels tres. L'espai, entès com una nova mirada a les línies arquitectòniques, els volums, les dinàmiques de trànsit, la itinerància, la interacció... El cos, entès com les propostes que el treballen com un instrument per a transmetre, gest-moviment, teatre físic, dansa, escriptura corporal... L'humor, com a recerca de noves formes escèniques del riure com el *clown*, el circ, el teatre de l'absurd...

ACTIVITATS DESTACADES

En l'edició del 2007 el Festival Escena Poblenou ha donat suport i ha exhibit aquelles creacions que obrissin diàleg entre diverses disciplines, que fossin experimentals i, en general, de petit format. Algunes d'aquestes creacions han estat treballs en procés, d'altres han estat estrenes, propostes —majoritàriament locals— amb l'objectiu de donar a conèixer el que es fa en aquest àmbit a Catalunya i també d'obrir-se a mirades de l'exterior i compartir criteris de creació.

MOSTRA DE TEATRE DE BARCELONA, 12a EDICIÓ | www.mostradeteatredebarcelona.com | Organitza: Artípolis i Coordinadora de Sales Alternatives de Catalunya

La Mostra de Teatre de Barcelona és un projecte de promoció artística que s'inicià l'any 1996. Va néixer amb diversos objectius: l'impuls de nous talents, autors i directors novells; la promoció d'espectacles de petit format, ja que els dona una via d'accés a les sales teatrals comercials de Barcelona, i l'apropament de la col·lectivitat al teatre.

3.970 assistents
30|10 - 09|12

ACTIVITATS DESTACADES

En la 12a edició, la Mostra ha incorporat un nou espai escènic, el Teatre del Raval, que s'afegia al Versus Teatre, el Teatreneu, el Guasch Teatre, l'Antic Teatre i el Teatre Tantarantana, per oferir un total de dinou espectacles, entre els quals hi ha hagut, sobretot, teatre de creació i textos d'autors nous, teatre polític i social, comèdia, dansa-teatre i adaptacions de clàssics. En aquesta edició s'han programat 179 espectacles en els quals han participat prop de 700 actors.

A través de la Coordinadora de Sales Alternatives de Catalunya i amb la incorporació del Teatre del Raval, seu de la Mostra a partir d'aquest any, s'ha garantit la programació dels espectacles guanyadors del concurs durant la temporada següent.

...I MOLTS MÉS

Tal com s'explicava en el capítol dedicat a les arts escèniques, queden encara diversos festivals per sumar als que s'exposen aquí. Cal esmentar, per exemple les primeres edicions de dos festivals de dansa nous: **COMPLICITATS** (organitzat per La Mekánica) i **IDN, IMATGE, DANSA I NOUS MITJANS** (organitzat per Nu2's), així com **APALLASSA'T. 2a MOSTRA DE PALLASSES I PALLASSOS DEL SAT!**, o la 7a edició de **NOVEMBRE VACA, MOSTRA DE DONES CREADORES**, organitzada pel Projecte Vaca, Associació de Creadores Escèniques.

FESTIVALS A BARCELONA

ARTS VISUALS I DISSENY

5è LOOP. FIRA I FESTIVAL INTERNACIONAL DE VIDEOART	23 05 07 - 03 06 07
Espai: més de 100 espais de la ciutat	
Organitzador: plataforma LOOP	
7è EBENT. ENCONTRE INTERNACIONAL DE FETS PERFORMÀTICS	09 11 07 - 01 12 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: Club 8. Difusió de la Performance	
8è BAC! FESTIVAL INTERNACIONAL D'ART CONTEMPORANI A BARCELONA	26 11 07 - 20 12 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: La Santa. Espacio de Experimentación y Creación	
DRAP'ART. FESTIVAL INTERNACIONAL DE RECICLATGE ARTÍSTIC DE BARCELONA	14 12 07 - 16 12 07
Espai: CCCB i altres espais	
Organitzador: La Carboneria. Espai Drap-Art	

LITERARIS

3r BCNEGRA. TROBADA DE NOVEL-LA NEGRA	05 02 07 - 10 02 07
Espai: diversos espais	
Organitzador: Institut de Cultura de Barcelona	
3r MÓN LLIBRE	21 04 07 - 22 04 07
Espai: CCCB	
Organitzador: Institut de Cultura de Barcelona	
11è BARCELONA POESIA	03 05 07 - 09 05 07
Espai: diversos espais	
Organitzador: Institut de Cultura de Barcelona	
15è FESTIVAL DE POLIPOESIA DE BARCELONA	26 05 07 - 26 05 07
Espai: Centre Cívic Torre Llobeta	
Organitzador: La Papa (Artistes, poetes i <i>performers</i> associats)	

ARTS ESCÈNIQUES

1r COMPLICITATS	21 01 07 - 24 02 07
Espai: Mercat de les Flors, Tantarantana, Antic Teatre, Institut Francès i Can Felipa	
Organitzador: Associació La Mekanica	
1r IDN. IMATGE, DANSA I NOUS MITJANS	01 03 07 - 04 03 07
Espai: Mercat de les Flors i CaixaForum	
Organitzador: Associació Nu2's	
1r LP'07 FESTIVAL DE DANSA... O NO	09 03 07 - 24 03 07
Espai: CCCB, Mercat de les Flors, La Poderosa i La Caldera	
Organitzador: La Porta	
1r FESTIVAL INTERNACIONAL MAGDALENA. PIEZAS CONECTADAS	16 03 07 - 25 03 07
Espai: Centre Francesca Bonnemaison i altres espais	
Organitzador: The Magdalena Project	
2n APALLASSA'T. MOSTRA DE PALLASSES I PALLASSOS DEL SAT!	19 04 07 - 29 04 07
Espai: SAT. Sant Andreu Teatre	
Organitzador: SAT. Sant Andreu Teatre	

4t FESTIVAL DE CLAQUÉ DE BARCELONA	25 05 07 - 27 05 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: Associació Tot pel Claqué	
24a MARATÓ DE L'ESPECTACLE	01 06 07 - 02 06 07
Espai: Mercat de les Flors, Teatre Lliure i plaça Margarida Xirgu	
Organitzador: Transmarató Espectacle	
16è DIES DE DANSA. FESTIVAL INTERNACIONAL DE DANSA CONTEMPORÀNIA EN PAISATGES URBANS (DINS EL FESTIVAL GREC)	29 06 07 - 02 07 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: Transmarató Espectacle	
4t INN MOTION	05 07 07 - 07 07 07
Espai: CCCB i plaça de Joan Corominas	
Organitzador: Conservas	
6è ESCENA POBLENOU. FESTIVAL DE TARDOR	18 10 07 - 21 10 07
Espai: Can Felipa i altres espais de Poblenou	
Organitzador: Associació Escena Poblenou	
12a MOSTRA DE TEATRE DE BARCELONA	30 10 07 - 09 12 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: Artípolis	
7è NOVEMBRE VACA. MOSTRA DE DONES CREADORES	31 10 07 - 30 11 07
Espai: diversos espais de la ciutat	
Organitzador: Projecte Vaca. Associació de creadores escèniques	

MÚSICA

1r FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA «EL SO ORIGINAL: ORÍGENS I MEMÒRIA»	06 11 06 - 24 05 07
Espai: l'Auditori i altres espais	
Organitzador: Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	
8è FESTIVAL DEL MIL-LENNI	13 12 06 - 09 03 07
Espai: Palau de la Música, BTM i Teatre Tívoli	
Organitzador: Concert Studio	
20è FESTIVAL FOLK INTERNACIONAL TRADICIONÀRIUS	12 01 07 - 30 03 07
Espai: Centre Artesà Tradicionàrius i altres espais de la ciutat	
Organitzador: CAT. Centre Artesà Tradicionariius	
12è BARNASANTS. FESTIVAL INTERNACIONAL DEL CANTAUTOR	13 01 07 - 25 03 07
Espai: l'Auditori, Luz de Gas, Liceu, Cotxeres de Sants...	
Organitzador: Barnasants	
2n FESTIVAL INTERNACIONAL DE PERCUSSIÓ	01 02 07 - 28 02 07
Espai: l'Auditori i altres espais	
Organitzador: Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	
2n FESTIVAL DE MÚSICA CONTEMPORÀNIA FREDERIC MOMPOU «ELS POETES DEL SO»	01 02 07 - 03 03 07
Espai: l'Auditori	
Organitzador: Fundació Caixa Catalunya	
4t IN-SOMNI. FESTIVAL ITINERANT DE MÚSICA INDEPENDENT	21 02 07 - 24 02 07
Espai: Bikini, BeCool i Sidecar	
12è MINIFESTIVAL DE MÚSICA INDEPENDENT	24 02 07 - 24 02 07
Espai: Auditori les Basses	
Organitzador: Laboratori Musical les Basses	
1r FESTIVAL DIGRESSIONS	26 02 07 - 11 03 07
Espai: l'Auditori	
Organitzador: Grup Instrumental BCN216	

13è NOUS SONS. MÚSIQUES CONTEMPORÀNIES Espai: l'Auditori Organitzador: Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	10 03 07 - 29 03 07
18è FESTIVAL DE GUITARRA DE BARCELONA Espai: Palau de la Música, Petit Palau, Bikini, Luz de Gas i Casal del Metge Organitzador: The Project	22 03 07 - 08 06 07
2n LLATINO BCN FESTIVAL Espai: Arc del Triomf	22 04 07 - 22 04 07
30è FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA Espai: l'Auditori i altres espais Organitzador: Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	26 04 07 - 20 05 07
8è FESTIVAL FLAMENCO A NOU BARRIS Espai: pati de la seu del districte Nou Barris Organitzador: Districte de Nou Barris i Taller de Músics	10 05 07 - 12 05 07
2n PALAU JAZZ Espai: Palau de la Música i Petit Palau Organitzador: The Project	10 05 07 - 04 07 07
3r FESTIVAL ÚNICAS Espai: Palau de la Música i església de Sant Felip Neri Organitzador: Únicas Concert	14 05 07 - 27 06 07
14è FESTIVAL DE FLAMENCO CIUTAT VELLA Espai: CCCB Organitzador: Taller de Músics i CCCB	22 05 07 - 26 05 07
7è ESTRELLA DAMM PRIMAVERA SOUND Espai: parc del Fòrum Organitzador: Primavera Sound (Nitsa Club, Rock de Luxe, Nasti i cd.drome)	31 05 07 - 02 06 07
18è FESTIVAL DE MÚSICA CREATIVA I JAZZ DE CIUTAT VELLA Espai: diversos espais de Ciutat Vella Organitzador: Zingaria Produccions	01 06 07 - 30 06 07
14è SÒNAR. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA AVANÇADA I ART MULTIMÈDIA Espai: CCCB i Fira de Barcelona Organitzador: Advanced Music	14 06 07 - 16 06 07
1r FESTIVAL DE PIANO Espai: l'Auditori Organitzador: Criterium Música	30 06 07 - 15 07 07
2n B-ESTIVAL Espai: Poble Espanyol Organitzador: The Project, PostoNove, Producciones Animadas i Encore Music	04 07 07 - 26 07 07
2n SUMMERCASE Espai: parc del Fòrum (també a Madrid) Organitzador: Sinnamon Promotions	13 07 07 - 14 07 07
4t JAZZ & CARRER, EL FESTIVAL DE JAZZ DEL RAVAL Espai: barri del Raval Organitzador: Eix Comercial del Raval	15 07 07 - 27 07 07
5è SAN MIGUEL MAS I MAS FESTIVAL Espai: l'Auditori, Liceu, Teatre Grec i altres espais Organitzador: Mas i Mas	24 07 07 - 05 09 07
17è FESTIVAL L'HORA DEL JAZZ-MEMORIAL TETE MONTOLIU Espai: plaça de Rius i Taulet Organitzador: Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya	02 09 07 - 30 09 07
5è FESTIVAL DE BLUES DE BARCELONA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Capibola Blues	10 09 07 - 16 09 07

1a WEEKEND DANCE Espai: parc del Fòrum (també a Madrid)	15 09 07 - 15 09 07
15è BAM. BARCELONA ACCIÓ MUSICAL Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Institut de Cultura de Barcelona	19 09 07 - 23 09 07
FESTIVAL MOZART Espai: l'Auditori Organitzador: Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	21 09 07 - 30 09 07
12è FESTIVAL DE MÚSIQUES DEL MÓN Espai: l'Auditori Organitzador: Fundació "la Caixa" i Consorci de l'Auditori i l'Orquestra	30 09 07 - 28 10 07
11è FESTIVAL LEM (FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA EXPERIMENTAL) Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Associació Gràcia Territori Sonor	04 10 07 - 28 10 07
ASICS MUSIC FESTIVAL Espai: Palau Sant Jordi Organitzador: ASICS	12 10 07 - 13 10 07
12è FESTIVAL DE TARDOR RIBERMÚSICA Espai: barri de la Ribera Organitzador: Fundació Ribermúsica	17 10 07 - 21 10 07
2n ROCKDELUX WEEKEND Espai: Sala Apolo Organitzador: <i>Rockdelux</i>	19 10 07 - 20 10 07
39è VOLL-DAMM FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: The Project	20 10 07 - 01 12 07
12è FESTIVAL D'ÒPERA DE BUTXACA I NOVES CREACIONS Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Centre d'Iniciatives del Teatre de les Arts, S.L.	24 10 07 - 01 12 07
6è WINTERCASE SAN MIGUEL Espai: Barcelona (Razzmatazz i Espai Movistar), València, Madrid i Bilbao Organitzador: Sinnamon Promotions	18 11 07 - 24 11 07
11è HIPERSONS. FESTIVAL DE MÚSICA INDEPENDENT Espai: La [2] d'Apolo de Barcelona i altres ciutats Organitzador: Indigestió	29 11 07 - 02 12 07
2n ESTRELLA DAMM PRIMAVERA CLUB Espai: l'Auditori del parc del Fòrum, Sala Apolo i La [2] de Nitsa Organitzador: Primavera Sound (Nitsa Club, Rock de Luxe, Nasti i cd.drome)	03 12 07 - 08 12 07
5a MOSTRA DE MÚSICS AL METRO Espai: estació de metro Universitat Organitzador: Associació de Músics del Carrer (AMUC) en col·laboració amb l'ICUB, el districte de Ciutat Vella, el Convent de Sant Agustí i TMB	19 12 07 - 22 12 07

AUDIOVISUALS

10è CURT FICCIONS BARCELONA Espai: cinemes Yelmo Cineplex - Icària Organitzador: Yelmo Cineplex	31 01 07 - 08 03 07
10è DOCSBARCELONA Espai: Filmoteca de Catalunya, Alexandra i Casablanca Organitzador: Paral·lel 40	01 02 07 - 04 02 07

9è BAFF. FESTIVAL DE CINEMA ASIÀTIC DE BARCELONA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: 100.000 retinas	27 04 07 - 05 05 07
7è OFFF. FESTIVAL INTERNACIONAL D'ART DIGITAL I MÚSICA D'AVANTGUARDA Espai: CCCB Organitzador: OFFF	10 05 07 - 12 05 07
3r DIBA. DIGITAL BARCELONA FILM FESTIVAL Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Diba Festival	17 05 07 - 27 05 07
3è MICEC. MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA EUROPEU CONTEMPORANI Espai: cinemes Aribau Club, CCCB i MACBA Organitzador: MICEC	31 05 07 - 08 06 07
9è FESTIVAL DE CINEMA JUEU DE BARCELONA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Associació Festival de Cinema Jueu de Barcelona	30 05 07 - 10 06 07
15a MOSTRA INTERNACIONAL DE FILMS DE DONES DE BARCELONA Espai: Filmoteca de Catalunya i Espai Francesca Bonnemaison Organitzador: Cooperativa Promotora de Mitjans Audiovisuals	08 06 07 - 17 06 07
5è XINACITTÀ. MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA D'ANIMACIÓ D'AUTOR Espai: plaça de la Mercè Organitzador: Avanti Piano Quasi Retro	28 06 07 - 30 06 07
5è SALA MONTJUÏC Espai: fossar del castell de Montjuïc Organitzador: Associació Cultural Modiband	02 07 07 - 03 08 07
12a MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LESBIÀ Espai: cinemes Casablanca i altres espais Organitzador: Casal Lambda	05 07 07 - 12 07 07
10è MECAL. FESTIVAL INTERNACIONAL DE CURTMETRATGES DE BARCELONA Espai: Sala Apolo, Residència d'Investigadors (CSIC) i escenaris BAM Organitzador: Festival Mecal	15 09 07 - 23 09 07
3r FESTIVAL DE CINEMA POLÍTIC Espai: cinemes Renoir Floridablanca, Institut Francès, MACBA i FNAC Organitzador: Associació francesa Sinetik amb el suport de l'ICUB	27 09 07 - 02 10 07
7è DOCÚPOLIS. FESTIVAL INTERNACIONAL DOCUMENTAL DE BARCELONA Espai: CCCB Organitzador: Tercer Ojo i CCCB	03 10 07 - 07 10 07
2a MOSTRA DE CINEMA COLOMBIÀ Espai: CCCB i Biblioteca Xavier Benguerel Organitzador: Fundación Imago	12 10 07 - 18 10 07
10è CINEAMBIGÚ. FESTIVAL CONTINU DE CINEMA CONTEMPORANI, INÈDIT I INDEPENDENT Espai: cinema Maldà Organitzador: 100.000 retinas	16 10 07 - MAIG 08
7è FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LÈSBIC DE BARCELONA Espai: Filmoteca de Catalunya, Mercat de les Flors i seus en altres ciutats Organitzador: Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona	25 10 07 - 05 11 07
5è IN-EDIT. BEEFEATER Espai: cinemes Rex i Aribau Club Organitzador: IN-EDIT, Festival internacional de cinema documental musical	25 10 07 - 01 11 07
18è FESTIVAL ARTFUTURA Espai: Mercat de les Flors Organitzador: Artfutura	25 10 07 - 28 10 07

12a MOSTRA DE CINEMA AFRICÀ DE BARCELONA Espai: cinemes Casablanca Gràcia Organitzador: Associació Cultural l'ULL Anònim	08 11 07 - 14 11 07
19a MARATÓ DE CINEMA FANTÀSTIC I DE TERROR DE SANTS Espai: cotxeres de Sants Organitzador: Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta	12 11 07 - 18 11 07
14è L'ALTERNATIVA. FESTIVAL DE CINEMA INDEPENDENT DE BARCELONA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: La fàbrica de cinema alternatiu de Barcelona	16 11 07 - 24 11 07
10è RESFEST. DIGITAL FILM FESTIVAL Espai: parc del Fòrum Organitzador: Iniciativa de la revista nord-americana <i>RES</i> i Artfutura	21 12 07 - 23 12 07

MULTIDISCIPLINARIS

1r MADE IN MAD Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Comunitat de Madrid	24 04 07 - 02 05 07
1r XINAFEST Espai: cotxeres de Sants Organitzador: Associació de Dones Comerciants Xineso-espanyoles i Orígens	10 06 07 - 10 06 07
31è FESTIVAL DE BARCELONA GREC Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Institut de Cultura de Barcelona	26 06 07 - 05 08 07
3r URBAN FUNKE. FESTIVAL DE CULTURA URBANA Espai: Poble Espanyol i diversos espais de la ciutat Organitzador: Gamerco	29 06 07 - 30 06 07
6è FESTIVAL ÀSIA Espai: diversos espais de la ciutat Organitzador: Casa Àsia	12 09 07 - 16 09 07
4a TROBADA EL PAÍS HIPNOTIK Espai: CCCB Organitzador: Hipnotik, S.L. - Sonarcam	15 09 07 - 16 09 07
5è RAVAL(S). FESTIVAL DE CULTURA DEL RAVAL Espai: diversos espais del Raval Organitzador: Fundació Tot Raval i 60 organitzacions del Raval	08 11 07 - 11 11 07

FESTIVALS DE MÚSICA

FESTIVAL DEL MIL·LENNI, 8a EDICIÓ | www.festivalmillenni.com | Organitza: Concert Studio

Concert Studio organitza des de fa una dècada el Festival del Mil·lenni, un cicle de concerts que es presenta com el festival d'hivern de Barcelona i cita imprescindible a l'agenda cultural de la ciutat. Per aquest festival eclèctic i prestigiós, amb seu principal al Palau de la Música Catalana, passen veus i estils diferents que reuneixen una àmplia gamma d'espectadors.

ACTIVITATS DESTACADES

El Festival del Mil·lenni en la vuitena edició ha doblat el nombre d'actuacions i ha assolit un mestissatge de gèneres musicals que ha generat un públic entusiasta. El denominador comú ha estat, com també en les darreres edicions del festival, el prestigi indiscutible dels artistes participants.

Entre els artistes que han passat per algun dels tres espais del Festival (Palau de la Música, Barcelona Teatre Musical i Teatre Tívoli) es poden destacar: Carlos Núñez, María Dolores Pradera, Ojos de Brujo, Salvatore Adamo, Ute Lemper, Raimon, Marceo Parker, Jaume Aragall, Les Choristes (*Los Chicos del Coro*), Goran Bregovic, Pablo Milanés o Gilberto Gil.

47.000 assistents
13|12 - 09|03

FESTIVAL FOLK INTERNACIONAL TRADICIONÀRIUS, 20a EDICIÓ | www.tradicionarius.com | Organitza: CAT. Centre Artesà Tradicionarius

El Centre Artesà Tradicionàrius (CAT) es va crear l'any 1993 a partir de la iniciativa de l'Associació Cultural TRAM (formada per músics i persones interessades en la promoció de la música i la cultura tradicional catalana) i de la proposta de l'Ajuntament de Barcelona per assumir la gestió d'un dels centres cívics de la xarxa pública de la ciutat (l'Artesà, al barri de Gràcia). En aquell moment TRAM ja acumulava una notable experiència organitzativa després de cinc edicions del Festival Tradicionàrius, la mostra més important de la música d'arrel tradicional arreu dels països de llengua catalana. El Festival programa concerts, balls i altres activitats durant prop de dotze setmanes (de gener a març).

ACTIVITATS DESTACADES

L'any 2007 ha coincidit el vintè aniversari del CAT amb el 150è aniversari de l'edifici l'Artesà de Gràcia. Precisament aquest espai, seu històrica del festival, ha continuat tancat al llarg del 2007 en fase de rehabilitació. Per tant, la 20a edició del Tradicionàrius s'ha celebrat en diferents espais de Gràcia i del conjunt de la ciutat, com els Lluïsos de Gràcia, les sales Bikini i Luz de Gas o l'Auditori.

L'edició 2007 del Tradicionàrius proposava concerts en la línia clàssica de la música tradicional i popular, concerts de fusió i

16.000 assistents
12|01 - 30|03

algunes novetats rellevants. Artistes com Kepa Kundera o Xerramequ Tiquis Miquis han aprofitat el marc del festival per presentar els seus últims treballs. D'altres com l'Orquestra Àrab de Barcelona i Omar Sosa han actuat junts a l'escenari de l'Auditori de Barcelona.

BARNASANTS, FESTIVAL INTERNACIONAL DE CANTAUTOR, 12a EDICIÓ | www.barnasants.org | Organitza: BarnaSants

12.735 assistents
13|01 - 25|03

La denominada cançó d'autor té anualment a Barcelona una cita de luxe, és el Festival Barnasants, que any rere any se supera en la quantitat de concerts i la qualitat dels intèrprets.

ACTIVITATS DESTACADES

En l'edició del 2007 s'han programat un total de 65 concerts. Alguns dels músics participants més destacats en aquesta ocasió han estat Luis Ramiro, Eduard Canimas, Quimi Portet, Túrnez i Sesé, Xavier Ribalta, Aquellos Maravillosos Maños, Joaquín Carbonell, Eduardo Paz (La Bullonera), Franca Masu, Luis Eduardo Aute, Dani Flaco, Javier Krahe, Loquillo & Sopena i León Chavez Teixeira.

El festival també ha inclòs com a activitat paral·lela l'exposició «Món Llach», amb fotografies de Juan Miguel Morales.

FESTIVAL DIGRESSIONS, 1a EDICIÓ | www.digressions.es | Organitza: Grup Instrumental Barcelona 216, Auditori de Barcelona, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i ICUB, Ajuntament de Barcelona

Digressions ens mostra treballs on la investigació musical se centra en la recerca d'elements relacionats amb la música orquestral, l'electrònica i el rock d'avantguarda.
És un projecte ideat per David Albet i Oriol Rossell.

1.415 assistents
26|02 - 11|03

ACTIVITATS DESTACADES

El Festival Digressions ha entrat al mercat de la música de noves tendències com un dels més prestigiosos del panorama internacional, gràcies sobretot a la repercussió mediàtica que ha tingut en diferents mitjans de comunicació i molt concretament en els especialitzats en aquest gènere.

Aquest festival ajuda a situar la ciutat de Barcelona al centre del mapa experimental internacional i proposa al teixit creatiu local col·laboracions transnacionals amb l'ambició de propiciar la creació d'una xarxa artística capaç de transcendir fronteres.

Els concerts programats en aquesta primera edició han estat els de Zeitkrtazer, Taylor Deupree & Kenneth Kirschner, Rhys Chatham i Diamanda Galás.

FESTIVAL DE GUITARRA DE BARCELONA, 18a EDICIÓ |

www.the-project.net | Organitza: The Project

El Festival de Guitarra de Barcelona ja és tot un clàssic que omple Barcelona durant gairebé tres mesos amb els millors guitarristes del món.

ACTIVITATS DESTACADES

El festival ha obert el teló amb Vicente Amigo al Palau de la Música, amb les entrades pràcticament exhaurides. Jugant amb set espais diferents durant dos mesos i mig, ha ofert 22 recitals ben diversos. El festival ha disposat, entre altres propostes, del duet excepcional de Brian Blade i Wolfgang Muthspiel, el darrer projecte de l'incansable músic novaiorquès Chuck Loeb, els fados de Mariza, Cañizares tocant Albéniz, el brindis concert pels trenta anys de carrera d'Ariel Roth, la guitarrista clàssica xinesa Xue Fei Yang o la celebració de la música brasilera de la mà de Toquinho al Palau, amb les entrades exhaurides.

Raimundo Amador i Kiko Veneno han signat l'apoteòsica clausura del festival a l'Auditori, amb la celebració dels trenta anys del legendari disc de flamenc-rock *Veneno*.

15.050 assistents
22|03 - 08|06

FESTIVAL FLAMENCO A NOU BARRIS, 8a EDICIÓ | www.bcn.cat/noubarris | Organitza: Districte de Nou Barris, Ajuntament de Barcelona

La vuitena edició del festival Flamenco a Nou Barris 2007, preàmbul de la festa major del districte, ha estat el primer dels dos festivals de flamenc més destacats durant el mes de maig a la ciutat de Barcelona. Juntament amb el de Ciutat Vella, aquest certamen, que té lloc a l'emblemàtic escenari del pati de la seu del Districte de Nou Barris, es consolida com una de les cites amb el flamenc més destacades de la ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

Sota el lema «Tres tonos a compás», l'edició del 2007 del festival ha tingut un cartell de qualitat indiscutible, amb figures de primera línia com el *bailaor* Farru, tres generacions de guitarristes de la família Habichuela acompanyant el jove *cantaor* Pitingo, l'excepcional músic procedent del jazz Chano Domínguez i l'actuació de la jove formació De-Lirios.

2.900 assistents
10|05 - 12|05

ÚNICAS. FESTIVAL DE GRANS INTÈRPRETS FEMENINES, 3a EDICIÓ | www.festivalunicas.com | Organitza: Únicas Concert

15.475 assistents
14|05 - 27|06

Únicas és un festival que reflecteix i celebra la creativitat femenina i que ha portat per primera vegada a Barcelona grans intèrprets de l'escena mundial que en molts casos no havien passat pels nostres escenaris, o ho havien fet en comptades ocasions.

ACTIVITATS DESTACADES

Més de 15.000 persones han assistit a la tercera edició d'aquest festival, en què han participat les veus femenines de Carmen Linares, Maria Friedman, Jessye Norman, Maria Bethânia, Ani Choying Drolma, Maria del Mar Bonet i Adriana Calcanhotto. Els concerts han tingut lloc al Palau de la Música i a l'església de Sant Felip Neri.

FESTIVAL DE FLAMENCO DE CIUTAT VELLA, 14a EDICIÓ | www.flamencociutatvella.com | Organitza: Tallers de Músics i CCCB

El Festival de Flamenco de Ciutat Vella ha arribat a la catorzena edició en plena maduresa vital i artística. És un esdeveniment imprescindible en l'escena flamenca de Barcelona i una cita de primer ordre en el calendari cultural de Ciutat Vella.

8.000 assistents
22|05 - 26|05

ACTIVITATS DESTACADES

«Maldades», ha estat el títol que ha definit la programació d'aquesta edició del Festival de Flamenco de Ciutat Vella.

Als concerts centrals del Pati de les Dones del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, i durant quatre dies, el protagonista ha estat el baix com a instrument jazzístic, que actualment, a través de composicions i tècniques pròpies, ja forma part del llenguatge flamenc. Com a grans representants s'hi han presentat els darrers treballs de Carles Benavent, Javier Colina i Juanlu, amb els grups respectius.

Al Hall, les veus femenines del *cante flamenco* més presents en el panorama actual de Catalunya i diferents grups de rumba catalana han estat els encarregats de fer palès que aquest festival creix en edat però no en conformisme, i acull propostes que, com la rumba catalana, solen estar apartades d'aquest estil musical, o veus que, com el grup Las Migas, amb una tradició musical diferent, busquen nous camins per arribar a cantar flamenc amb una sonoritat genuïna.

Les habituals sessions de mitjanit dels discjòqueis Hall han estat substituïdes per concerts amb grups de rumba com Rumberes del Garrotan, La Troba Kung-Fú, Carles Mestre & la Simfònica de Gavà, Jaleo Real i 5x Rumba.

La producció *La Famfara Malèfica*, encarregada especialment pel festival, feta per Xavier Maristany i la seva Bandaèria, ha obert aquesta 14a edició.

ESTRELLA DAMM PRIMAVERA SOUND'07, 7a EDICIÓ | www.primaverasound.com | Organitza: Primavera Sound

62.000 assistents
31|05 - 02|06

Primavera Sound s'ha consolidat, segons els seus organitzadors, com el festival de referència entre els del seu àmbit en tancar l'edició del 2007 amb un èxit de públic i crítica sense precedents els excel·lents resultats es deuen en gran part al cartell dels grups participants i la millora de la distribució dels espais.

ACTIVITATS DESTACADES

El cartell, a partir de la recepta ja emprada en darreres edicions, ha consistit en una proposta heterogènia que constava de grans noms (The Smashing Pumpkins, Patty Smith, White Stripes, Sonic Youth, Wilco...), bandes d'interès que no solen actuar al nostre país (The Good, The Bad and the Queen, Slint, The Durruti Column, etc...), les novetats més suggerents (Màximo Park, Battles, The Long Blondes...) i el més destacat del panorama nacional i local (Los Planetas, Lisabo...), un cartell conformat per 150 noms. Durant els tres dies centrals del festival, del 31 de maig al 2 de juny, l'ocupació del Fòrum ha estat un èxit i es pot afirmar que cada any el festival i el recinte es coordinen millor.

FESTIVAL DE MÚSICA CREATIVA I JAZZ DE CIUTAT VELLA, 18a EDICIÓ | Organitza: Zingaria Produccions

El festival té com a objectius estimular i promoure la pràctica de la música en viu, esdevenir plataforma de llançament de noves propostes musicals i enriquir el contingut de l'escena musical local amb la participació d'artistes de fora. A aquesta declaració d'intencions cal afegir també una clara voluntat de revitalització cultural del barri des de les sales de música a altres espais com places, carrers, bars i restaurants, així com de reivindicació del caràcter popular i pluriètnic de la nostra societat a través del jazz, la música ètnica i la contemporània de diversos orígens.

ACTIVITATS DESTACADES

Amb un 80 % d'ocupació, el festival ha desenvolupat 96 concerts i hi han participat més de 320 músics, dels quals un 90 % eren músics locals.

20.000 assistents
01|06 - 30|06

SÒNAR. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA AVANÇADA I ART MULTIMÈDIA, 14a EDICIÓ | www.sonar.es | Organitza: Advanced Music

El Sònar ha esdevingut un festival de gran prestigi internacional que va més enllà de l'estricta face-ta musical i s'endinsa en allò que podem anomenar cultura electrònica. Ha transitat de les músiques avançades a un esdeveniment que abraça tots els àmbits de la cultura més contemporània i es pot dir que marca tendències universals i situa Barcelona en un lloc destacat al mapa de la producció de noves idees, estils i moviments.

ACTIVITATS DESTACADES
El Sònar 2007 ha ofert més de 300 propostes artístiques diferents, procedents de 16 països, de les quals 90 eren concerts, 79 sessions de discjòquei, 58 títols al Sònar Cinema, 34 treballs multimèdia, 58 visuals i 9 conferències i debats. El ventall d'estils musicals representats era ampli: *noise, dubs-tep, intelligent techno, drone metal, IDM, third world beats...* entre d'altres.

Els Beastie Boys, Devo, Cornelius i les músiques cosmopolites actuals han destacat en un cartell polièdric i eminentment festiu.

El Sònar de Dia ha disposat, un any més, dels seus escenaris habituals: SonarVillage, SonarCom-plex, SonarDome i l'escenari Hall, així com de les clàssiques àrees expositives i de divulgació: Sonar-Cinema, Conferències i Debats, Sonarama, SonarMàtica i SonarExtra.

La proposta programada per l'Auditori ha tingut caràcter doble, amb Tristano-Murcof que presen-tava *Not for Piano* i una segona part protagonitzada pel projecte *Alexander's Annexe feat. Mira Calix*.

Entre les estètiques sonores actuals, cal destacar el *dubstep* amb Mary Anne Hobbs, Kode 9 & The Spaceape, Various Production, Skream i Oris Jay així com el millor de l'actual escena de ball france-sa amb Justice, Uffie & Feadz feat i DJ Mehdi. No es pot obviar tampoc el *revival rave*, amb Digitalism, Simian Mobile Disco i New Young Pony Club, així com el remesclador més de moda, Radioslave. Tam-bé hi han estat alguns referents com Altern 8 o Fangoria. Els clàssics de Sònar de Nit han estat Jeff Mills, Dave Clarke, Timo Maas i Miss Kittin. Així i tot, estils como el hip hop, l'electrònica més pop o el rock experimental i extrem també han estat molt ben representats en aquesta edició.

83.230 assistents
14|06 - 16|06

SUMMERCASE, 2a EDICIÓ | www.summercase.com | Organitza: Sinnamon Promotions

Aquest festival va néixer el 2006 amb el propòsit d'apropar al públic grans artistes consolidats i nous talents de l'escena del pop rock independent. Desenvolupat simultàniament a Madrid i Barcelona, el festival també vol ser un pont musical entre les dues capitals es-panyoles.

ACTIVITATS DESTACADES
La segona edició del Festival Summercase s'ha celebrat els dies 13 i 14 de juliol als escenaris de Boadilla del Monte, a Madrid, i al Parc del Fòrum, a Barcelona. Artistes com The Chemical Brothers, PJ Harvey, The Jesus and Mary Chain o The Flaming Lips han format part de l'ampli cartell.

50.000 assistents (Barcelona)
13|07 - 14|07

SAN MIGUEL MAS I MAS FESTIVAL, 5a EDICIÓ | www.masimas.com/festival | Organitza: Grup Mas i Mas

30.000 assistents
24|07 - 05|09

Uns dels objectius prioritaris d'aquest festival, segons els seus or-ganitzadors, era oferir concerts de qualitat a preus assequibles. D'altra banda, també es pretenia buscar una alternativa a la dava-llada en l'oferta de concerts durant el mes d'agost a la ciutat de Barcelona, un mes en el qual les programacions de temporada s'aturen i sembla que la ciutat té més tendència a viure de cara al turisme. Els més de 30.000 assistents a la darrera edició eviden-cien la demanda creixent que tenen aquest tipus d'esdeveniments, que treballen per introduir en la vida de la ciutat la música menys comercial en una època en què també hi ha demanda d'aquest pro-ducte.

ACTIVITATS DESTACADES
El nombre de concerts oferts aquest any en el marc del San Miguel Mas i Mas Festival ha estat de 140, en llocs tan diversos com l'Auditori, el Liceu, l'Apolo, Luz de Gas, el Jamboree o el Moog. S'hi han sumat diferents estils musicals com el jazz, el blues, el funk, el flamenco o el techno, novetat respecte a les edicions an-teriors.

El Mas i Mas Festival també ha apostat per la música clàssica, amb concerts a càrrec de formacions de com a màxim tres intèr-pret, amb composicions tan aviat clàssiques com contemporànies i d'una durada màxima de 30 minuts. L'espai escollit per acollir aquesta proposta ha estat l'entresol de la Pedrera.

El Festival ha disposat, el 2007, de la presència d'uns 250 músics nacionals, com en Peret amb la seva banda i un munt de convidats com Manolo Escobar o els Chunguitos, Lucrecia amb l'OBC, Perico Sambeat, l'Orquestra Àrab de Barcelona i convidats com Fangoria, Raynald Colom, Albert Bover, Llibert Fortuny, Ignasi Terraza o Albert Sanz entre molts d'altres, axí com una cinquantena de mú-sics internacionals com Wayne Shorter, Danilo Pérez, els membres de Buena Vista Social Club, Mulgrew Miller o Rodney Green, per anomenar-ne alguns.

FESTIVAL L'HORA DEL JAZZ – MEMORIAL TETE MONTOLIU, 17a EDICIÓ | www.amjm.org | Organitza: Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya

El Festival l'Hora del Jazz, després de disset anys, s'ha consolidat com un festival de gran prestigi i una notable repercussió al cor del barri de Gràcia. És un aparador de l'actualitat musical a casa nos-tra, on actuen grups d'avantguarda, tant de músics consolidats com dels que comencen a despuntar.

8.100 assistents
02|09 - 30|09

ACTIVITATS DESTACADES
L'any 2007 el festival ha commemorat el desè aniversari de la mort de Tete Montoliu, i ha tingut dues parts diferenciades: *L'Hora del Jazz de dia*, amb dos concerts gratuïts els dos primers diumenges de setembre, al migdia, a la plaça de Rius i Taulet del barri de Gràcia, i *L'Hora del Jazz de nit*, amb cinc concerts en locals de música en viu de Barcelona.

FESTIVAL DE BLUES DE BARCELONA, 5a EDICIÓ | www.festivalbluesbarcelona.com | Organitza: Associació Capibola Blues

4.723 assistents
10|09 - 16|09

Capibola Blues és una associació que té com a vocació ampliar l'oferta musical de Barcelona i difondre el blues. Ja fa cinc anys que organitza el Festival de Blues (fins al 2006, Festival de Blues de Nou Barris) a més d'altres esdeveniments amb els quals s'intenta contribuir al fet que la ciutat de Barcelona es consolidi com a referent cultural d'Europa en relació amb el blues.

ACTIVITATS DESTACADES
Des del punt de vista artístic, es considera que la cinquena edició del Festival de Blues de Barcelona ha pujat el nivell amb l'actuació de grups musicals (reconeguts mundialment) de Singapur, Sèrbia o els Estats Units... També s'ha obrert al boogie-woggi, un gènere fins ara poc presentat a la ciutat de Barcelona i que ha suposat un èxit rotund. Alguns dels artistes convidats han estat: Mittch Woods i Carl Sonny Leyland, Los Bisontes, Alex Shultz & Frank Muschalle Trio, Mingo Balaguer & Blues Company, Lluís Coloma Trio. Els concerts han tingut lloc al Casal del Barri de Prosperitat, al Portal de l'Àngel - Corte Inglés i al Poliesportiu Valldaura.

BAM. BARCELONA ACCIÓ MUSICAL, 15a EDICIÓ | www.bcn.cat/bam | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Qui vulgui escoltar la música més actual, amb criteris de qualitat i independència, disposa avui d'una gran oferta de festivals de tot tipus, capaços de satisfer gairebé tots els gustos. A Barcelona mateix, iniciatives com el Primavera Sound, el Summercase o, des d'una òrbita més especialitzada, el mateixa Sònar, s'han convertit en atraccions ineludibles. Però en un principi només hi havia el BAM. Aquest festival va obrir el camí per a tots els altres. En quinze anys ha exercit un paper capdavanter en la revolució musical que s'ha pogut viure a Barcelona, i que l'ha convertit en referent europeu de l'escena musical del continent.

ACTIVITATS DESTACADES
El BAM ha celebrat el quinzè aniversari amb una programació que rondava el centenar d'artistes. Entre els concerts especials cal destacar aquells en què s'han sumat grups i convidats afins i han ofert una vetllada irrepetible només concebuda per a l'ocasió. Ha estat el cas de Jaime Urrutia amb Los Ronaldos, Peret amb La Troba Kung-Fú o, en l'àmbit del hip hop, El-P amb Sara Da Pin Up.

També hi han actuat, entre d'altres, grups d'estils tan diferents com 7 notas 7 colores, Sidonie, Adrià Puntí, Mau Mau, Ojos de Brujo, Celtas Cortos o La Caja de Pandora.
Amb motiu de l'aniversari s'ha editat d'un disc recopilatori dels quinze anys de BAM, en col·laboració amb la revista *Rockdelux*, amb temes de grups de totes les edicions.

553.950 assistents
19|09 - 23|09

LEM. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA EXPERIMENTAL, 11a EDICIÓ | www.graciaterritori.com | Organitza: Gràcia Territori Sonor

Des dels inicis la voluntat del festival LEM ha estat presentar al públic de totes les edats espectacles musicals innovadors, inusuals, de risc, inèdits. La programació del festival es basa en un continu procés de descobriment i d'incitament de la curiositat del públic.
A més, des de Gràcia Territori Sonor i des del festival mateix s'ha volgut contribuir sempre a la consolidació a Catalunya d'una escena musical creativa, que prengui vida pròpia més enllà dels circuits de gèneres i les inèrcies de la indústria.

ACTIVITATS DESTACADES
En l'edició 2007 el LEM ha incrementat les activitats en espais de petit i mitjà aforament. L'esforç de producció pròpia d'aquesta onzena edició s'ha concentrat en dos espectacles estretament vinculats amb el patrimoni artístic i social i la memòria històrica: la presentació a la Sedeta de la cèl·lula d'intervenció cultural «Us-ted es un colectivo» i el projecte Anamnèsia, que recupera músiques del moviment laietà reinterpretades per una nova generació d'artistes.
El LEM 2007 ha fet una aposta ferma per la creació local mantenint, però, una notable quota d'artistes internacionals com Eliane Radigue, Héctor Zazou, Julia Kent o els mexicans Cabezas de cera.

14.000 assistents
04|10 - 28|10

FESTIVAL DE TARDOR RIBERMÚSICA, 12a EDICIÓ | www.ribermusica.org | Organitza: Fundació Ribermúsica

17|10 - 21|10

Ribermúsica és un projecte gestat en contacte permanent amb el teixit social del barri de la Ribera.
Des del 1996, any de celebració del primer festival, Ribermúsica organitza el seu esdeveniment sota el signe de la innovació, la transversalitat i la fusió interdisciplinària. Aquests paràmetres s'han accentuat al llarg de les set darreres edicions, de manera que el festival s'ha vinculat amb l'efemèride «oficial» de l'any, ja sigui la commemoració de l'aniversari d'algun personatge universal o la celebració d'un esdeveniment d'interès remarcable.

ACTIVITATS DESTACADES

Coincidint amb l'any 2007 i la celebració del programa Barcelona Ciència, Ribermúsica ha proposat com a actes puntuals d'aquesta edició (pòrtic i acte central) l'espectacle *Bluelili i les Ciències*, mandales i teoremes urbans, una singular combinació de jazz, filosofia i literatura amb Marian Barahona i Groovaloo dins del pòrtic del Ribermúsica, i com a acte central el poema escènic *La ciència de la fuga* a la basílica de Santa Maria del Mar, amb la seva introducció «Les muses de la ciència» als carrers de la Ribera.

VOLL-DAMM FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA, 39a EDICIÓ |

www.theproject.es/es/festival | Organitza: The Project

L'històric Voll-Damm Festival Internacional de Jazz de Barcelona no deixa de renovar-se des dels seus orígens i ha vetllat sempre per una línia de programació que, tot i que té en compte els grans clàssics i figures de renom i prestigi indiscutible, també s'endinsa en els camins del jazz més avant-guardista i de nova creació.

ACTIVITATS DESTACADES

Els músics Sonny Rollins, Ornette Coleman, Bugge Wesseltoft, Paolo Conte i Harry Connick Jr., entre d'altres, han protagonitzat la programació de la 39a edició del Voll-Damm Festival Internacional de Jazz de Barcelona, que ha tingut un total de 38 concerts.

Una programació potent, ambiciosa i rabiosament jazzística, que ha incorporat dos memorials sobre dues figures de gran transcendència en la història recent del gènere: Jaco Pastorius i Tete Montoliu.

Com a novetats del 2007 destaca l'obertura del festival a altres escenaris situats més enllà de la ciutat de Barcelona, com l'Hospitalet de Llobregat, Viladecans i Sant Cugat del Vallès, on han actuat artistes com Bebo Valdés, Michel Camilo i Concha Buika. Val la pena també esmentar la iniciativa que ha aglutinat el concert de Robin McKelle Quartet amb un sopar preparat pel popular cuiner català Isma Prados el 14 de novembre a la sala El Palacio del Flamenco.

40.014 assistents

20|10 - 01|12

FESTIVAL D'ÒPERA DE BUTXACA I NOVES CREACIONS 2007, 12a EDICIÓ |

www.festivaloperabutxaca.org | Organitza: Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions

El Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions va néixer amb la voluntat d'apropar el gènere operístic a tothom i amb la intenció de contribuir al fet que la creació autòctona es posi en el nivell europeu i pugui així competir en el mercat operístic internacional.

Els esforços duts a terme pel festival, primer en l'etapa al Teatre Malic i els darrers cinc anys amb la inclusió de Dietrich Grosse en la direcció, han donat bons resultats.

2.899 assistents

24|10 - 01|12

ACTIVITATS DESTACADES

La gran aposta del 2007 ha estat sens dubte la creació contemporània. No deixa de ser excepcional el fet que per primera vegada el festival ha estrenat quatre òperes noves d'autors catalans: *Saló d'Annubis* (de Joan Albert Amargós amb llibret de Toni Rumbau), *La Cuzconi* (d'Agustí Charles amb llibret de Marc Rossich), *Hangman, Hangman! The Town of Greed* (de Lleonard Balada) i *Odoloo* (de Jordi Rossinyol amb llibret d'Albert Mestres) i que, per primera vegada també, s'ha presentat un cicle de quatre òperes catalanes contemporànies en un programa internacional, concretament a la ciutat alemanya de Darmstadt (en ocasió de la Fira de Frankfurt). A més de l'estrena d'aquestes quatre òperes també s'hi han programat amb gran èxit tres concerts d'intèrprets femenines, un dels quals, el d'Uma Ysamat, ha estat també estrena absoluta.

FESTIVAL HIPERSONS, 11a EDICIÓ | www.indigestio.com/hipersons | Organitza: Indigestió

A Barcelona, 29|11, 01|12 i 02|12

Hipersons és un festival que es mou sempre en la descoberta i la presentació dels nous valors que van sorgint en l'escena catalana.

ACTIVITATS DESTACADES

L'Hipersons s'ha desenvolupat durant l'any 2007 entre el 14 de setembre i el 15 de desembre a les ciutats de Barcelona, Tarragona, Vic, Sabadell i Perpinyà. En els concerts de Barcelona han participat els grups de música i *performance* Triulet, Psicodèlic Funkill-jazz, Electric Octopus Orchestra, Usted es un colectivo, Espaldamaceta, Zebra i Los Carradine.

... I MOLTS MÉS

El panorama dels festivals musicals celebrats durant el 2007 no s'acaba aquí, cal recordar-ne alguns tan diferents i significatius com els que tenen lloc a l'Auditori (Festival Mozart, Festival de Música Antiga, Festival Internacional de Percussió, Festival Nous Sons...), i d'altres com l'In-Somni, el Minifestival de Música Independent, el Llatino BCN Festival, el B-Estival, el Festival de Jazz del Raval, el Weekend Dance, el Rockdelux Weekend, el Wintercase, el Primavera Club...

FESTIVALS D'AUDIOVISUALS

DOCSBARCELONA, 10a EDICIÓ | www.docsbarcelona.com | Organitza: Paral·lel 40

DocsBarcelona és un punt de trobada del món documental internacional des de fa deu anys. Un punt de trobada de la indústria, on directors i productors poden aconseguir finançament de les televisions per als seus films, i també un punt de trobada dels espectadors amb les pel·lícules i els seus directors. En l'edició del 2007 Docs Barcelona ampliava la seva activitat amb el Festival Internacional del Documental, una nova i ferma aposta per portar el documental de qualitat a les pantalles de cinema de la nostra ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

Al llarg de quatre dies i en quatre seccions temàtiques ben diferents, prop de 4.500 espectadors s'han acostat a les sales de cinema per veure un total de 25 documentals inèdits al nostre país i films que, pel seu interès fílmic o temàtic, mereixien més presència a les sales de cinema. A més de les quatre seccions oficials, a la secció anomenada Xtra s'ha emmarcat un homenatge a Joaquim Jordà, «Herències Jordà», diferents *masterclasses* i projeccions extraordinàries de documentals. A més, els directors de dinou dels documentals han participat en diferents col·loquis amb els espectadors, i això ha permès un acostament al seus processos de creació i producció.

4.483 assistents | 01|02 - 04|02

CURT FICCIONS BARCELONA, 10a EDICIÓ | www.curtficcionsyelmo.com | Organitza: Curt Ficcions - Yelmo Cineplex

El 2007, Curt Ficcions ha fet deu anys dedicats al curtmetratge espanyol. Al llarg del temps, aquest festival de referència ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats i ha ofert els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors.

ACTIVITATS DESTACADES

La desena edició ha continuat la gran complicitat amb Yelmo Cineplex i s'ha celebrat quasi paral·lelament a Madrid i a Barcelona. Respecte a les novetats, es poden destacar les sessions matinals centrades en la projecció de programes de curtmetratges per a estudiants de secundària, les *masterclasses* adreçades a alumnes d'imatge i so, i l'obertura a la projecció en suport digital, que ofereix la possibilitat de mostrar altres iniciatives complementàries als clàssics de 35 mm. El 2007, Curt Ficcions ha lliurat un total de sis premis i una menció especial. En el palmarès s'ha creat el Premi Especial 10è Aniversari, que ha guanyat el curtmetratge *Equipajes* de Toni Bestard. Els set curtmetratges guanyadors s'han projectat davant de pel·lícules entre el 9 de març i el 17 de maig a les pantalles de Yelmo de les ciutats següents: Barcelona, Madrid, Sant Cugat del Vallès, Vigo, Albacete, la Corunya, Màlaga, Oviedo, Tenerife i Barakaldo.

5.588 assistents
31|01 - 08|03

BAFF. FESTIVAL DE CINEMA ASIÀTIC DE BARCELONA, 9a EDICIÓ | www.baff-bcn.org | Organitza: 100.000 retinas

22.000 assistents
22|04 - 05|05

El BAFF és un festival de característiques úniques a tot Espanya: està dedicat exclusivament a les cinematografies asiàtiques i des de la seva primera edició ha experimentat un creixement espectacular en tots els nivells.

ACTIVITATS DESTACADES

El festival ha constatat, en la 9a edició, de 130 sessions programades en sis seccions: secció oficial, on un jurat internacional ha atorgat el premi Durió d'Or a la pel·lícula xinesa *Summer Palace*; secció Asian Selection, que recollia un panorama de la millor producció asiàtica recent; seccions especials, algunes d'elles presentades en col·laboració amb l'Udine Far East Film Festival; secció dedicada al país convidat, que el 2007 ha estat Xina; secció Espai Anime i Secció D-Cinema, dedicades a les produccions en format digital i a les propostes més emergents i innovadores. A més dels cinemes Aribau i del CCCB, el BAFF s'ha desenvolupat en molts altres espais de la ciutat, com Casa Àsia, Casa Madrid, Espai Movistar, Espai Drassanes, FNAC El Triangle i Diagonal Mar.

MICEC. MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA EUROPEU CONTEMPORANI, 3a EDICIÓ |

www.micec-barcelona.com | Organitza: Grup Cinema, Universitat Pompeu Fabra

El MICEC és una mostra que vol esdevenir espai de difusió i reflexió crítica, d'intercanvi d'idees i de mediació lúdica per viatjar i entendre el continent europeu de la mà del cinema. Es tracta de pensar el cinema europeu com una mena de moviment dissident que proposa tonalitats estètiques i estats de consciència en l'era de la globalització audiovisual.

17.500 assistents

31|05 - 08|06

ACTIVITATS DESTACADES

El MICEC'07 ha congregat, amb el cinema europeu de més prestigi, cineastes, crítics i professionals per debatre el present i el futur del cinema. A més ha projectat algunes pel·lícules europees que no han tingut distribució comercial a Espanya ni s'han exhibit en altres festivals. És el cas d'*Il Caimano*, de Nani Moretti, *Transe*, de la portuguesa Teresa Villaverde, o *Il regista di matrimoni*, de Marco Bellocchio. Les sessions han tingut lloc al CCCB, els cinemes Aribau i el MACBA.

FESTIVAL DE CINEMA JUEU DE BARCELONA, 9a EDICIÓ | www.fcjbarcelona.org |

Organitza: Associació Festival de Cinema Jueu a Barcelona

3.500 assistents

30|05 - 10|06

El Festival de Cinema Jueu de Barcelona té la vocació d'afirmar i difondre la cultura jueva estretament lligada al passat de Barcelona, Catalunya i Espanya. Un punt de trobada, de discussió i de diàleg obert que promou activitats al call de Barcelona i que al mateix temps situa la cultura jueva a l'agenda cultural de la ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

En l'edició del 2007 s'han presentat pel·lícules provinents de set països (Israel, Estats Units, Alemanya, França, Itàlia, Regne Unit i Holanda) i s'han fet projeccions i activitats en diversos punts de la ciutat, com l'Institut Francès de Barcelona o a la plaça de Sant Felip Neri.

Entre els directors que han presentat la seva obra en el marc del festival hi ha el realitzador francès Josep Morder, amb el seu llargmetratge *El Cantor*, i de l'israelià Tomer Heymann, amb el seu premiat documental *Paper Dolls*.

El darrer dia ha tingut lloc també un concorregut passeig comentat pel call de Barcelona que tancava el festival amb una sèrie d'activitats lúdiques per a tots els públics a la plaça de Sant Felip Neri.

MOSTRA INTERNACIONAL DE FILMS DE DONES, 15a EDICIÓ | www.dracmagic.cat | Organitza: Drac Màgic

Després de quinze anys, la Mostra Internacional de Films de Dones és un esdeveniment que es consolida a la ciutat de Barcelona com un dels espais de cinema alternatiu que vetlla per l'exhibició de cinema realitzat per dones i potencia el debat i la reflexió sobre el seu treball creatiu.

ACTIVITATS DESTACADES
Durant els deu dies que ha durat la 15a edició de la Mostra, s'hi han programat un total de 62 films entre documentals, ficcions i curtmetratges de procedència molt diversa, tant europea (França, Alemanya, Finlàndia, Itàlia, Gran Bretanya, República Txeca, Hongria, Dinamarca, Romania, Àustria, Eslovènia i Espanya) com de la resta del món (EUA, Indonèsia, Índia, Palestina i Japó). Tant a les sessions com a les activitats paral·leles s'han establert interessants debats.

Tres novetats que cal destacar han estat la incorporació de l'Espai Francesca Bonnemaison com un dels centres neuràlgics del certamen, la programació d'un film destinat al públic infantil, i el fet que la Mostra ha estat escenari per a la I Trobada de Directores i Productores de Catalunya.

També s'ha dut a terme una altra trobada de les directores de totes les mostres i festivals de cinema de dones d'Espanya amb la voluntat d'expandir l'actual xarxa a escala internacional.

4.000 assistents
08|06 - 17|06

XINACITTÀ. MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA D'ANIMACIÓ D'AUTOR, 5a EDICIÓ | www.xinacitta.com | Organitza: d'APQR (Avanti Piano Quasi Retro)

Xinacittà és una plataforma formada per artistes i animadors que aglutina tots els aspectes relacionats amb el cinema d'animació d'autor: formació, creació, producció i difusió. Per sobre de tècniques, gèneres i condicionants temporals, la Mostra Xinacittà cerca totes aquelles propostes valentes i compromeses que obrin nous camins, permetin noves hibridacions i eliminin prejudicis.

La Mostra ha anat creixent gràcies a la col·laboració dels col·lectius Laboratorium, Mad-actions (www.mad-actions.com) i Bordufilms (www.bordufilms.ch), tots ells compromesos amb la difusió i la creació audiovisual contemporània.

ACTIVITATS DESTACADES
L'eix temàtic de la programació del 2007 de Xinacittà ha estat: «L'art de subsistir: migracions, utopies, enginys».

Durant tres dies s'ha pogut gaudir d'una acurada selecció de peces d'animació d'autor recollida durant dos anys a diferents països. A més de les projeccions, Xinacittà 2007 ha desenvolupat també tallers, taules rodones, el tradicional concurs de *flipbook* Xinaflipà i l'assistència de Chris Shepherd, artista convidat de la present edició.

4.000 assistents | 28|06 - 30|06

SALA MONTJUÏC, 5a EDICIÓ | www.salamontjuic.com | Organitza: Associació Cultural Modiband

Sala Montjuïc es planteja com una trobada de cinema a l'aire lliure que vol atraure el públic amb diversos al·licients: el preu reduït de l'entrada, l'espai on es duu a terme (a l'aire lliure i molt característic), l'oferta cultural, que és completa i variada (jazz + curt + pel·lícula en versió original + picnic) o senzillament el fet de ser un punt de trobada original en les nits d'estiu barcelonines.

Amb vocació d'anar sempre més enllà estrictament del cinema, la Sala Montjuïc ofereix un nou espai d'oci que facilita la trobada social, la convivència cívica entre la gent, la sensibilització i la reflexió entorn de certes temàtiques socials, i un nou estil de diversió per a la població.

ACTIVITATS DESTACADES
La cinquena edició de Sala Montjuïc ha tingut lloc durant l'estiu del 2007 al camp de tir amb arc del fossar del castell de Montjuïc, amb una duració de cinc setmanes.

Pel que fa al format de Sala Montjuïc, s'ha mantingut la fórmula de picnic amb concert (21 h) + curtmetratge (22 h) + llargmetratge (22,15 h).

Per tercer any consecutiu també, la Sala Montjuïc ha reiterat la seva aposta pel cinema espanyol jove amb la projecció cada nit d'un curtmetratge de producció nacional amb la col·laboració de les dues escoles de cinema: l'ESCAC i el CECC.

També cal esmentar el programa especial del divendres 13 de juliol, en què es va projectar la pel·lícula muda *El fantasma de l'òpera* de Rupert Julian, que va estar acompanyada per la música en directe de l'Orquestra de l'Acadèmia del Liceu, dirigida per Guerassim Voronkov i interpretada per la soprano Virginia Lorena Wagner.

La darrera sessió del 2007 es va tancar amb una festa a càrrec del col·lectiu de fotògrafs Picture-tank amb IOIO, un dispositiu mòbil de projeccions d'imatges que ha servit de font i suport a diferents experiències visuals i sonores.

30.000 assistents
02|07 - 03|08

MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LESBIÀ, 12a EDICIÓ | www.cinemalambda.com | Organitza: Casal Lambda

12 anys de la Mostra són la millor demostració que aquesta ja és tot un referent en l'àmbit del cinema gai i lesbià. El 2007 el festival s'ha obert a noves seccions, és el cas de «La Peça», que ha presentat joies cinematogràfiques que no parlen sobre homosexualitat d'una manera directa però que interessin el col·lectiu.

ACTIVITATS DESTACADES
La programació de la Mostra i el seu motiu central s'ha basat en la llibertat d'escollir, el seu ideari aposta sempre per la diversitat i per donar a conèixer el que és diferent.

La Mostra Lambda ha presentat el 2007 una selecció de les millors produccions recents d'aquesta temàtica vingudes d'arreu del món.

05|06 - 12|07

MECAL. FESTIVAL INTERNACIONAL DE CURTMETRATGES DE BARCELONA, 10a EDICIÓ | www.mecalbcn.org | Organitza: Festival Mecal

Els deu anys dedicats al curtmetratge, a la seva difusió i al seu reconeixement públic, han fet del festival Mecal un certamen de gran prestigi dins i fora del seu espai natural, la ciutat de Barcelona, així com una proposta sòlida, de qualitat i necessària.

ACTIVITATS DESTACADES

Una de les grans novetats del Mecal 2007 ha estat la inclusió del festival en l'àmbit de les Festes de la Mercè. Aquest fet, celebrat tant per l'equip organitzatiu com pels mateixos espectadors, ha servit per apropar el curtmetratge a nous i més amplis públics de la ciutat.

El Mecal 2007 ha tingut com a eixos clau la defensa de la llibertat d'expressió i la creativitat, amb el reconeixement per part del públic de seccions com «Radical» i «Obliqua»; l'aprofundiment en el coneixement de les cinematografies dels països nòrdics amb una secció dedicada a la cinematografia noruega; l'especial atenció a l'aspecte musical en les seccions de videoclips, amb un especial de Beck, una retrospectiva dels anys vuitanta, l'actualitat musical i un especial de videoclips del segell discogràfic Elefant, i la creació d'un espai per a professionals, «*Screening*», on poder veure totes les obres seleccionades per a la desena edició del festival.

28.300 assistents
15|09 - 23|09

FESTIVAL DE CINEMA POLÍTIC, 3a EDICIÓ | www.cinemapolitic.com | Organitza: Sinetik

El Festival de Cinema Polític és un dels pocs festivals d'aquest gènere que hi ha al món, i el 2007 ha celebrat a Barcelona la seva tercera edició.

ACTIVITATS DESTACADES

Veure la política d'avui a través d'un cicle de telefilms de gènere ha estat l'objectiu d'«Esquerra/Dreta», una col·lecció d'ARTE de sis films de seixanta minuts que el Festival de Cinema Polític ha estrenat a Espanya. Segons Pierre Chevalier, responsable de la unitat de programes de ficció del canal francoalemany, «es va demanar a sis realitzadors que treballessin sobre una situació o un diàleg que evokes les nocions de dreta i esquerra».

Les sessions del festival s'han projectat en diferents seus de la ciutat com l'Institut Francès, els cinemes Renoir Floridablanca, el MACBA o l'FNAC.

1.500 assistents
27|09 - 02|10

DOCÚPOLIS. FESTIVAL INTERNACIONAL DOCUMENTAL DE BARCELONA, 7a EDICIÓ | www.docupolis.org | Organitza: Tercer Ojo, International Documentary Association

Des de la primera edició, Docúpolis ha estat un festival rigorós en el seu objectiu d'apropar els documentals al públic així com afavorir la discussió i replantejar els desafiaments particulars del gènere. Aquest és un festival que els seus organitzadors descriuen com una trobada mancada de pirotècnia però que no obstant té un esperit festiu que omple el CCCB de mirades crítiques, valentes, i sobretot curioses, vers el documental.

ACTIVITATS DESTACADES

Un any més, Docúpolis ha servit per prendre el pols al gènere, entendre la seva evolució i gaudir dels canvis i rumbos pels quals transita. Amb Eslovènia com a país convidat, l'edició de 2007 ha destacat també per les aliances que es van consolidant amb altres festivals. En aquesta línia destaca la presència i participació a Docúpolis de directors, productors i realitzadors d'altres festivals (com Patricio Guzman, del certamen de Santiago de Xile), que reafirma la interacció i l'intercanvi d'idees, contactes, opinions i experiències.

2.960 assistents
03|10 - 07|10

CINEAMBIGÚ. FESTIVAL CONTINU DE CINEMA CONTEMPORANI, INÈDIT I INDEPENDENT, 10a EDICIÓ | www.retinas.org | Organitza: 100.000 retinas

16|10|2007 - 05|2008

100.000 retinas ha iniciat una nova temporada de Cineambigú estrenant local renovat a l'històric cinema Maldà del centre de Barcelona.

ACTIVITATS DESTACADES

Per a la temporada 2007-2008, Cineambigú ha recuperat els dimarts com a cita amb el millor cinema independent, on s'estrenen les millors pel·lícules sense distribució comercial i les obres més destacades dels festivals internacionals, especialment el cinema europeu, l'actualitat del cine documental, els curtmetratges i l'*indie* nord-americà.

La temporada ha començat el dia 16 d'octubre amb l'estrena de la pel·lícula de Christophe Honoré, *Dans Paris* (França, 2006), una subtil història de vincles familiars protagonitzada pel camaleònic Romain Duris (*Casa de locos*) i l'emergent Louis Garrel (*Soñadores*).

Per celebrar l'inici d'aquesta nova temporada i la nova ubicació, les dues sessions inaugurals del film *Dans Paris* han estat gratuïtes amb invitació.

FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LÈSBIC DE BARCELONA, 7a EDICIÓ |
www.gaybarcelona.net/ficglb | Organitza: Associació FICGLB

El Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona té com a objectiu la promoció, difusió i impuls del cinema de temàtica homosexual, bisexual, transgènere i intersexual de qualitat.

Aquest certamen potencia també Barcelona i Catalunya com a símbols de la diversitat i l'avantguarda cinematogràfica i audiovisual d'aquesta temàtica.

ACTIVITATS DESTACADES

La celebració del festival s'ha ampliat l'any 2007 de set a dotze dies, que han inclòs vint-i-una sessions a Barcelona, deu a Terrassa, quatre a Castelldefels, una a Girona i una altra a Tarragona. En total s'hi han presentat setanta peces entre llargmetratges i curtmetratges provinents de vint-i-dos països.

Caldria destacar d'aquesta edició el canvi de seu d'exhibició a Barcelona, que ha passat a ser la Filmoteca de Catalunya, l'augment de subseus a Tarragona, Terrassa i Castelldefels i l'ampliació dels premis amb el guardó del públic al Millor documental FICGLB.

25|10 - 05|11

ARTFUTURA. BARCELONA, 18a EDICIÓ | www.artfutura.org | Organitza: ArtFutura

La divuitena edició del Festival de Cultura i Creativitat Digital de referència a Espanya ha aterrat a onze ciutats al mateix temps entre el 25 i el 28 d'octubre, amb un extens programa que explorava els projectes més importants sorgits en el darrer any en el panorama internacional del *new media*, el disseny d'interacció, els videojocs i l'animació digital.

ACTIVITATS DESTACADES

El Mercat de les Flors de Barcelona ha acollit quatre intensos dies de presentacions especials, conferències, *performances*, tallers, instal·lacions interactives, exposicions i actuacions en directe. Simultàniament, en museus i centres culturals de deu ciutats més, ha fet parada el Circuit Futura amb l'ampli programa audiovisual del Festival i la retransmissió en directe, en algunes seus, del programa de conferències de Barcelona.

25|10 - 28|10

IN-EDIT. BEEFEATER, 5a EDICIÓ | www.in-edit.beefeater.es | Organitza: In-Edit Producciones

16.962 assistents
25|10 - 01|11

In-Edit és l'únic festival de cinema documental musical que hi ha a Espanya i un dels pocs que hi ha al món.

A més de l'enorme interès que genera a la nostra ciutat, el festival segueix també la seva carrera internacional, més activa que mai, amb l'In-Edit Xile i col·laborant de manera activa en els festivals Moffom i BIFF.

ACTIVITATS DESTACADES

En l'edició de 2007 In-Edit ha presentat en primícia el documental nacional de l'any, *Od Man Bebo*, sobre Bebo Valdés, que ha obert el festival el dijous 25 d'octubre presentat pel mateix Bebo Valdés, el director Carlos Carcas i el coproductor del film, Fernando Trueba.

Així mateix s'ha presentat *The U.S. vs. John Lennon*, en col·laboració amb Manga Films, un documental que explora la psicosi governamental de la primera potència mundial per les activitats d'un músic.

El 2007 també ha nascut un nou apartat del festival, l'homenatge «London's Backstage», que en aquesta edició ha estat ofert a Don Letts, documentalista essencial i gran *pope* musical. D'altra banda, els dies d'estrena dels documentals de la secció oficial hi han assistit gran part dels seus directors, que a més de presentar les seves obres han participat en interessants xerrades *post screening*.

MOSTRA DE CINEMA AFRICÀ DE BARCELONA, 12a EDICIÓ | www.ullanonim.org |
Organitza: Associació Cultural l'ULL Anònim

L'Associació Cultural l'ULL Anònim ha dissenyat i promou des de 1996 el projecte Mostra de Cinema Africà de Barcelona, com a punt de trobada i canal de difusió del cinema i audiovisual del continent africà a Catalunya i Espanya, i amb la voluntat de crear vies de comunicació que facilitin la recerca de nous recursos tècnics i econòmics als cineastes i professionals del sector audiovisual Africà.

3.310 assistents
08|11 - 14|11

ACTIVITATS DESTACADES

Dones, joves i crítica social han estat els eixos bàsics d'aquesta dotzena edició de la Mostra de Cinema Africà de Barcelona.

El festival ha presentat un total de 28 pel·lícules (11 llargmetratges, 9 curtmetratges i 8 documentals).

Tres llargmetratges i dos curtmetratges conformaven la retrospectiva de Safi Faye. D'altra banda, vuit llargs, set curts i nou documentals mostraven les últimes produccions cinematogràfiques i audiovisuals dels països següents: Senegal, Mauritània, Algèria, Nigèria, República Democràtica del Congo, Tunísia, Burkina Faso, Etiòpia, Kenya i el Marroc.

La presència l'any 2007 de deu convidats ha permès desenvolupar nombrosos col·loquis després de les projeccions, un dels moments més apreciats pels espectadors ja que enforteixen el festival en el seu paper de punt de trobada entre creadors i públic.

MARATÓ DE CINEMA FANTÀSTIC I DE TERROR DE SANTS, 19a EDICIÓ |
www.cotxeres-casinet.org/marato | Organitza: Comitè integrat pel Club de Cinema la Llanterna Màgica, l'Associació Lúdica Silmaril, Random Rol, Subfilms, Sants 3 Ràdio, Ona de Sants i Enllaç Comunicació Local

2.000 assistents
12|11 - 18|11

La Marató de Cinema Fantàstic i de Terror és una setmana dedicada a aquesta especialitat i acull també el Concurs de Curts, que ha esdevingut una bona plataforma per als joves realitzadors afeccionats al gènere.

ACTIVITATS DESTACADES
Durant la Marató del 2007 s'hi han presentat 13 llargmetratges així com 104 curtmétratges provinents de la resta de l'Estat espanyol, Portugal, Suïssa i Alemanya. Al llarg de les sis sessions dedicades al Festival de Curtmetratges hi han assistit 1.400 espectadors, i només a *La Nit més llarga* n'hi ha hagut 600.
Enguany, a més, s'han potenciat les activitats paral·leles que han ajudat a dinamitzar la Marató. Entre d'altres, s'ha creat un bar ambientat amb personatges del cinema fantàstic realitzat per Random Rol, s'hi han sumat estands de botigues especialitzades en el gènere, i el grup Silmaril ha dissenyat un joc de rol ambientat per a la nit de dissabte.

L'ALTERNATIVA. FESTIVAL DE CINEMA INDEPENDENT DE BARCELONA, 14a EDICIÓ |
www.alternativa.cccb.org | Organitza: L'Alternativa

L'Alternativa és un festival de referència imprescindible per als professionals del sector i un dels més importants del cinema independent a Espanya i Europa.

ACTIVITATS DESTACADES
Al llarg de l'any, el festival ha rebut més de 2.500 films, entre els quals s'ha dut a terme una rigorosa selecció. El resultat ha estat una programació de 350 films de 46 països, entre seccions oficials, seccions paral·leles i Pantalla Hall.
S'han presentat quatre seccions oficials (llargmetratges, documentals, curts i animació) i deu seccions paral·leles (Peter Brook: un creador iconoclasta; No es queden curts; Palmarès Versión Española 2006; Estrena: Ararat-Fourteen views de Don Askarian; Sinergies de la Història. Grup Ukamau; Jove cinema mexicà; Paul Bush cineasta; Documental de reportatge; Estrena: *A la Soledad* de José María Nunes; Escoles de cinema del món).
Cal destacar també d'aquesta 14a edició la diversa i complexa programació de Pantalla Hall; un espai de programació interdisciplinari d'entrada lliure per a films, presentacions i actuacions en directe. En el marc de les activitats paral·leles s'han organitzat una taula rodona (Interdocnet, internet com a via de difusió), la *masterclass* de Paul Bush i el taller d'introducció al subtítulat i l'audiodescripció, a més del cinema concert: *L'home de la càmera de cinema*, que ha complementat l'àmplia oferta del festival.

30.000 assistents
16|11 - 24|11

RESFEST. DIGITAL FILM FESTIVAL, 10a EDICIÓ | www.resfest.es | Organitza: Art Futura

L'any 1997, la publicació nord-americana *RES*, considerada la Bíblia dels nous cineastes, ha decidit engegar un festival itinerant dedicat exclusivament a mostrar el treball de la primera generació de cineastes digitals: curtmétratges, publicitat, videoclips, títols de crèdit, documentals, animació...
El festival rep regularment més de dues mil peces des de totes les bandes del món que, juntament amb els centenars de treballs recollits per l'equip de programació del festival, serveixen per conformar l'excel·lent col·lecció de curtmétratges, vídeos musicals, treballs d'animació experimental i disseny gràfic en moviment que formen el programa ResFest.

ACTIVITATS DESTACADES
L'última edició del ResFest s'ha iniciat el setembre del 2007 al Museu d'Art Contemporani de Chicago i al Centre Pompidou de París, i ha continuat a Nova York, Bristol, Los Angeles, Ciutat del Cap, Londres, Tòquio, Osaka, Seül, Melbourne i Barcelona.
En aquesta ocasió el festival ha tingut una durada total aproximada de set hores i s'ha basat en sis programes: «A decade of Resfest» (deu curtmétratges de referència que representaven els deu anys del festival), «Unsung Heroes» (una selecció dels millors videoclips dels deu anys), «Radiohead» (caracteritzats per uns videoclips molt destacables de joves talents), «Traktor» (retrospectiva del col·lectiu escandinau), «Bushwacked» (peces activistes i sagnants referides a les darreres eleccions nord americanes), «Jonathan Glazer» (retrospectiva sobre l'excel·lent realitzador britànic) i «Resfest Spain» (sessió especial amb els millors treballs de realitzadors espanyols).

21|12 - 23|12

FESTIVALS MULTIDISCIPLINARIS

MADE IN MAD, 1a EDICIÓ | www.madeinmad.org | Organitza: Comunitat de Madrid

La cultura madrilenya s'ha instal·lat a Barcelona durant deu dies amb el festival Made in Mad, un programa variat d'exposicions, concerts, dansa i teatre organitzat per la Comunitat de Madrid en diferents espais emblemàtics de la capital catalana.

7.000 assistents
24|04 - 02|05

ACTIVITATS DESTACADES
El festival pretenia donar a conèixer les propostes madrilenyes i estendre un pont cultural entre les dues ciutats. Entre els artistes de «l'ambaixada madrilenya» figuraven l'Orquesta de la Comunidad de Madrid amb Ainhoa Arteta, Antonio Carmona, el Nuevo Ballet Español, la companyia Aracaladanza, un treball audiovisual del fotògraf Alberto García-Alix i l'exposició «Clausuras. Tesoros artísticos en los conventos y monasterios madrileños».
Made in Mad s'ha completat amb el festival de curtmétratges «Madrid en corto», una jornada de trobades culturals que ha disposat de la presència de Luis Alberto de Cuenca i Gabriel Albiach, i «MadridT: Entresijos y Gallinejas», una cita amb l'art més innovador de Madrid a través d'exposicions, videoart i *performances*.

Alguns dels espais on van tenir lloc les diferents activitats van ser el CCCB, la Filmoteca, el Palau de la Música o els teatres Romea i Villarroel.

URBAN FUNKE. FESTIVAL DE CULTURA URBANA, 3a EDICIÓ | www.urbanfunke.com | Organitza: Gamerco

Urban Funke es presenta i reafirma com una plataforma per a expressions emocionals urbanes que promou la interacció de les diferents disciplines representades (música, art i esport) i la participació del públic. Una trobada internacional de cultura urbana cada cop més concorreguda.

ACTIVITATS DESTACADES

Amb Suècia com a país convidat, l'Urban Funke Barcelona 2007 ha constatat de: l'Urban Funke Show, amb Skratch Comando, Dj Skratch, la primera actuació de 7 notes 7 colors després de set anys de silenci i Grandmaster Flash; l'Urban Funke Clubbing al Club Fellini, amb Chris de Luca vs. Phon.o i Dj Assault; i l'Urban Funke Dia que, de la mà de l'Àrea d'Art Urbà Hugo Create, d'una banda ha servit de plataforma per a l'expressió d'artistes procedents del grafit, l'art contemporani o de l'*street art*, i de l'altra, a través de l'Àrea d'Skate Circa i de l'Àrea Basquet Foot Locker, ha presentat una emocionant jornada de *skate* i bàsquet a l'esplanada de les fonts de Montjuïc.

També en el marc del festival s'han programat dues exposicions: la del polifacètic artista suec PMKFA a la galeria Vallery, i la de taules de surf *customitzades* per artistes com Adam Neate, Dave Kinsey o Flying Fortress, entre d'altres... a la Iguapop Gallery.

10.000 assistents
29|06 - 30|06

FESTIVAL ÀSIA, 6a EDICIÓ | www.casaasia.es | Organitza: Casa Àsia

17.500 assistents
12|09 - 16|09

El festival de les cultures asiàtiques organitzat cada any des del 2001 per Casa Àsia reuneix espectacles, projeccions, exposicions i activitats procedents de tots els països asiàtics.

ACTIVITATS DESTACADES

El Festival Àsia 2007 ha desplegat un programa obert a tots els públics capaç de reforçar els ponts de diàleg intercultural entre Orient i Occident i ha tingut com a país convidat Corea del Sud.

Entre el 12 i el 16 de setembre s'ha presentat a Barcelona una intensa programació de concerts, espectacles, projeccions cinematogràfiques, *videoperformances*, animació 3D, gastronomia, contes, tallers, demostracions, ludoteca i, fins i tot, una llar d'infants orientada al públic familiar.

Les activitats del festival s'han desenvolupat a diversos espais de la ciutat com el Mercat de les Flors, la Sala Ovidi Montllor, el Teatre Estudi de l'Institut del Teatre, la Sala Apolo 2, CaixaForum, la Fundació Miró i la plaça de Margarida Xirgu.

TROBADA EL PAÍS HIPNÒTIK, 4a EDICIÓ | www.hipnotikfestival.com | Organitza: Hipnotik

El hip hop s'ha convertit en moviment de referència per a milions de joves d'arreu del món. Els seus principals valors són la comunitat, el sentiment de pertinença a un grup i la visió crítica del sistema.

Hipnòtik és un esdeveniment multidisciplinari que engloba les quatre formes principals d'expressió del hip hop: dansa (*break dance*), música (discjòqueis), escriptura (rap) i arts plàstiques (grafit). També hi tenen cabuda altres vies d'expressió que reben la influència d'aquest moviment global com el cinema, l'audiovisual o la fotografia.

ACTIVITATS DESTACADES

Al setembre Barcelona ha acollit la quarta edició de la Trobada El País Hipnòtik. Per a aquesta edició, el tema central escollit era «El hip hop en lluita», que propiciava una reflexió sobre el caràcter combatiu d'aquest moviment cultural.

Les activitats s'han centrat en els quatre elements bàsics del hip hop: rap, discjòqueis, *break dance* i grafit i, a més de concerts, s'hi han organitzat taules rodones, tallers, fotografia, audiovisuals i zona de consoles.

Una de les principals novetats de l'Hipnotik 2007 ha estat l'espai dels concerts, la plaça de Joan Corominas, que ja congregat cada dia més de 4.000 persones.

10.058 assistents
15|09 - 16|09

... I MÉS FESTIVALS

D'entre els festivals multidisciplinaris de petit format cal destacar El festival **PULGAS MIX – FESTIVAL CULTURA EN ACCIÓ**, que durant la tardor del 2007 ha arribat a la tretzena edició i ha tingut la participació de 120 artistes entre dissenyadors, músics, *performers*, cineastes i educadors.

Hem de recordar finalment que el mes juny del 2007 ha nascut la primera edició del festival **XINAFEST**, el gran festival de la cultura xinesa a Barcelona, dedicat a enfortir, amb més de seixanta activitats, els vincles amb Catalunya i promoure el diàleg des de l'entorn mutu.

LA MERCÈ I LES TRADICIONS DE BARCELONA

**1. FESTES D'ÀMBIT DE CIUTAT | 2. ALTRES FESTES A LA
CIUTAT | 3. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES**

Les arts de carrer cada vegada tenen un paper més important dins del món de l'espectacle ja que per qüestions climàtiques les temporades de teatre són més curtes.

El públic busca propostes d'exterior, lligades moltes vegades a espectacles de to festiu, de formats originals, amb el valor afegit que es tracta d'espectacles gratuïts, que permeten la llibertat de marxar si no són del gust de l'espectador.

Barcelona és una ciutat rica en festes al carrer, una ciutat a la qual agrada participar en esdeveniments a l'aire lliure. Són molts els ciutadans que esperen l'arribada de les festes del seu barri, del Carnaval, de les Festes de Santa Eulàlia, de Sant Jordi, del Corpus, de la Cavalcada dels Reis o de la Mercè. I a aquestes festes, del tot arrelades des de fa anys a la ciutat, de mica en mica s'hi van sumant també les celebracions festives d'altres comunitats que hi conviuen.

En els darrers temps la demanda d'espectacles de carrer ha afavorit considerablement la millora del seu nivell artístic, i també que moltes de les companyies que treballaven habitualment en teatres convencionals comencin a fer propostes d'interès per als espais exteriors. Aquesta tendència està afavorint tant la creació de noves xarxes d'exhibició i festivals especialitzats com el debat, a escala europea, sobre la necessitat que els artistes d'arts de carrer tinguin els mateixos reconeixements que els artistes que treballen per al teatre convencional.

El rigor qualitatiu dels espectacles de carrer programats a Barcelona està fent una doble funció: d'una banda, atrau un públic fidel a l'espectacle, i de l'altra, està creant nous espectadors, l'espectador passavolant que, sense més pretensions, gaudeix de la festa i queda *atrapat* per l'elevat nivell de l'actuació.

Respecte la tipologia dels espectacles exhibits, durant molts anys el món del carrer s'ha relacionat únicament amb artistes de circ (acròbates, *clowns*, xanques, etc.) i grups d'animació i cercaviles. Actualment ens trobem amb un panorama molt diferent en què, per exemple, tenim un gran nombre de propostes de dansa d'interès artístic, amb uns treballs ben pensats, adaptats per a espais exteriors, amb propostes estètiques i coreogràfiques molt actuals, tècnica integrada i rigor en els muntatges.

En aquest context, les Festes de la Mercè s'han convertit en un punt de trobada important tant per a programadors com per a artistes nacionals i internacionals, ja que són les festes de Barcelona, una ciutat de moda, però també una ciutat rica en continguts culturals. Els professionals de la cultura gaudeixen d'una festa amb una oferta molt àmplia en tots els àmbits, i d'un bon aparador per als artistes del nostre país.

Durant les tres últimes edicions de la Mercè, el nivell de la programació ha fet un tomb important amb la incorporació progressiva d'espectacles d'una qualitat cada vegada superior. El públic, conscient d'aquesta realitat, comença a seleccionar amb criteri els espectacles que vol veure; un públic que en tres anys ha passat de veure el que es trobava al carrer a planificar-se per poder assistir a unes propostes o altres. Espectadors amb un escenari natural, sense protocols,

on l'artista se situa al costat del públic, el món de la cultura s'apropa al carrer, amb tota la qualitat artística, plàstica i tècnica necessària.

La Mercè 2007 ha apostat per artistes de qualitat, d'estils i disciplines diferents i amb participació internacional. El circ, la dansa i els espectacles per a tots els públics bàsicament han creat la programació denominada «Arts de Carrer», que ha estat ubicada en tres parcs diferents de la nostra ciutat i ha mobilitzat un nombre de ciutadans i ciutadanes espectacular. Les temàtiques dels espectacles han determinat la seva ubicació en els diferents espais: circ al parc de la Ciutadella, dansa al parc del Clot, i espectacles per a públic familiar al parc de la Guineueta. Pel que fa als espectacles de dansa i per a públic familiar, el criteri ha estat integrar-los totalment en els espais, sense tarimes ni elements que trenquessin l'harmonia del propi parc.

La dansa al Clot ha programat una barreja de propostes molt variades i sorprenents, sense limitacions d'estil i amb una idea central de participació ciutadana. A la Guineueta s'han vist espectacles fixos, itinerants, de disciplines artístiques diferents, amb una gran integració en l'espai.

La programació d'Arts de Carrer en el marc de les Festes de la Mercè és actualment imprescindible per al sector artístic, la ciutadania i els visitants, i genera en tots ells unes expectatives molt importants.

1. FESTES D'ÀMBIT DE CIUTAT | 2. ALTRES FESTES A LA CIUTAT |
3. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

LA MERCÈ | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

2.342.403 assistents
220 entitats participants
21|09 - 24|09

Al voltant del 24 de setembre, dia de la Mercè, Barcelona celebra la seva festa major. Com a darrera celebració prèvia a la tardor, la Mercè és un festival de festivals, que concentra en pocs dies centenars d' activitats de tota mena.

La Mercè és sens dubte la gran festa dels barcelonins i barcelonines, el moment en què la ciutat es transforma en un gran espai escènic on tot és possible.

ACTIVITATS DESTACADES

La Festa Major de la ciutat del 2007 s'ha desenvolupat entre el 21 de setembre (pregó) i el 24 de setembre (piromusical) amb la Festa del Cel i de l'Espai com a epíleg (29 i 30 de setembre) i ha sumat més de 600 activitats en 25 escenaris principals.

Els escenaris més tradicionals, com la plaça de Sant Jaume, la plaça de Catalunya, l'avinguda de la Catedral i el passeig de Gràcia s'han consolidat un any més com a punts neuràlgics de la festa. L'emblemàtica avinguda barcelonina, convertida en el passeig de les Persones, ha registrat més de 250.000 visites, i actes com el Correfoc han congregat prop de 50.000 persones.

Enguany també altres escenaris han demostrat la seva capacitat de convocatòria. El parc de la Ciutadella s'ha tornat a convertir en el pulmó de la programació de les Arts de Carrer: ha acollit al llarg de tres dies una programació de circ de la qual han gaudit unes 80.000 persones. També el parc del Fòrum s'ha consolidat com el gran escenari musical de la Mercè, el dels concerts més multitudinaris, que han atret prop de 470.000 persones en tres dies de programació. Per la seva banda, el Festival BAM ha celebrat el 15è aniversari amb més de 90 propostes musicals, que han estat seguides per més de 550.000 persones en 11 escenaris diferents de la ciutat.

Els espectacles familiars també han estat els protagonistes de la programació del parc del Clot (Sant Martí) i el parc de la Guineueta (Nou Barris). Prop de 17.500 persones han participat en la programació d'activitats d'aquests dos parcs.

Com ja és tradicional, entre el 22 i el 24 de setembre més de 30 centres (entre museus i altres equipaments) han fet jornada de portes obertes amb motiu de la festa major de la ciutat. Durant tres dies han passat per aquests equipaments més de 120.000 persones.

LA CAVALCADA DE REIS | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Cada 5 de gener arriben al port de Barcelona Ses Majestats els Reis d’Orient, Melcior, Gaspar i Baltasar a bord del pailebot Santa Eulàlia. Són moltíssims els nens, i no tan nens, que els esperen cada any. Els carrers de Barcelona es preparen per a la gran Cavalcada i la festa més emotiva s’imposa a tota la ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

Els Reis han arribat l’any 2007 amb dues novetats importants: la incorporació al seguici del patge Estel i el canvi del vestuari reial, dissenyat per Lúdia Azzopardi. A més, en el marc del programa Barcelona Ciència 2007, la Cavalcada s’ha concebut al voltant d’un discurs científic, una al·legoria de la universalitat de la ciència, i s’ha recreat el seu origen en cadascuna de les tres cultures antigues representades pels Reis Mags.

En aquesta edició han participat en la Cavalcada 875 persones, de les quals 310 eren artistes d’escoles de dansa i teatre de Barcelona seleccionats un any més a través de la Crida Artística, que té l’objectiu de mantenir la qualitat artística de l’espectacle popular de més ressò de la ciutat.

Es calcula que l’espectacle, d’uns 650 metres de longitud i cinc quilòmetres de recorregut, ha estat vist per unes 350.000 persones. S’hi han repartit 15.000 quilos de caramels.

350.000 assistents
17 entitats participants
05|01

CARNAVAL | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

El Carnaval és a Barcelona una festa que convida i que disposa de la participació activa de centenars de ciutadans que s’organitzen en comparses i s’hi sumen per gaudir en primera persona de la gran festa del món a l’inrevés.

El Carnaval presenta un programa únic que recull les aportacions dels grups i col·lectius que organitzen activitats, en un intent d’integrar-les en un mateix projecte comú. Això és possible gràcies a la Comissió Cívica del Carnaval de Barcelona, que treballa en la presentació de les diferents propostes lúdiques per a aquests dies, amb la coordinació de l’Institut de Cultura de Barcelona.

Per les seves característiques, la festa del Carnaval és una de les que ha facilitat més en els darrers anys la incorporació de col·lectius de nouvinguts a la celebració de les festes a la nostra ciutat.

ACTIVITATS DESTACADES

El Carnaval del 2007 s’ha celebrat entre el 15 i el 25 de febrer, i ha presentat algunes novetats. La primera ha estat el canvi d’horari i d’ubicació de la Gran Rua, que per primer cop s’ha desenvolupat al barri de Gràcia, amb la participació d’una quarantena de comparses i més de 1.500 persones desfilar. A més, amb motiu del programa Barcelona Ciència, s’hi ha incorporat el Premi Especial Barcelona Ciència 2007. El lliurament de premis ha tingut lloc el diumenge 18 de febrer al vaixell *Naumón* de La Fura dels Baus, amarrat al Moll Espanya.

127 entitats participants | 15|02 - 25|02

SANTA EULÀLIA | Organitza: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

103 entitats participants
03|02 - 13|02

Durant molts anys Santa Eulàlia va ser la patrona de la ciutat de Barcelona, fins que els barcelonins al segle XVII la van substituir per la Mare de Déu de la Mercè. Amb la voluntat de recuperar l’estima que se li tenia, la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella va recuperar i organitzar l’any 1983 les Festes de Santa Eulàlia, com a festa d’hivern d’aquest districte. El que havia començat amb una trobada de gegants s’ha convertit, amb el pas dels anys, en una festa de tota la ciutat, amb la presència destacada d’activitats tradicionals o relacionades amb la cultura popular així com d’altres destinades al públic familiar.

ACTIVITATS DESTACADES

Del 3 al 13 de febrer s’ha celebrat la Festa de Santa Eulàlia, la festa major d’hivern de la ciutat, que el 2007 commemorava el 25è aniversari. Hi ha hagut prop de 150 activitats repartides en més de 70 punts (carrers, places, esglésies, espais culturals...). En el conjunt d’activitats han participat més de 5.000 persones i 103 entitats i institucions, coordinades per l’Institut de Cultura de Barcelona, el Consell Municipal del Districte de Ciutat Vella i la Regidoria de la Dona i Drets civils.

Una de les novetats d’aquest any ha estat el concurs fotogràfic FotoLaia 2007, convocat per la Coordinadora de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella, amb el suport de l’Institut de Cultura de Barcelona i l’Espai fotogràfic Can Basté.

FESTES MAJORS DE BARRI

Durant tot l'any els diferents barris i districtes de Barcelona organitzen les esperades festes majors, on trobem barrejades alegria, diferents cultures, tradició, modernitat i una àmplia oferta d'activitats lúdiques.

Algunes d'aquestes festes són la Festa Major de Gràcia (segona quinzena d'agost), la Festa Major de Sants (segona quinzena d'agost), la Festa Major del Poblenou (primera quinzena de setembre), la Festa Major de Sant Antoni (mitjan gener), les Festes de Sant Medir (primers de març), la Festa de Sant Josep Oriol / El Pi (segona quinzena de març), la Festa Major del Coll (primera quinzena de juny), la Festa Major de Fort Pienc (primera quinzena de juliol), la Festa Major del Raval (mitjan juliol), la Festa Major del Poble-sec (segona quinzena de juliol), la Festa Major de Santa Maria de Vallvidrera (mitjan agost), les Festes de Sant Roc / Barri Gòtic (mitjan agost), la Festa Major del Parc Güell (setembre), la Festa Major del Camp d'en Grassot (primera quinzena de setembre), la Festa Major d'Horta (primera quinzena de setembre), els Tres Tombs de Sant Andreu (gener), la Festa Major de Vallcarca (primera quinzena de setembre), la Festa Major de la Bordeta (primera quinzena de setembre), la Festa Major de la Ribera (primera quinzena de setembre), la Festa Major de les Planes (mitjan setembre), la Festa Major de Montbau (segona quinzena de setembre), la Festa Major de Verdum (segona quinzena de setembre), la Festa Major de la Rambla (primera quinzena d'octubre), la Festa Major d'Hostafrancs (final de setembre / primers d'octubre), la Festa Major de Sant Miquel / Barceloneta (final de setembre / primers d'octubre), la Festa Major de les Corts (primera quinzena d'octubre), la Festa Major de la Verneda (segona quinzena d'octubre), la Festa Major del Clot - Camp de l'Arpa (primera quinzena de novembre), la Festa Major de la Sagrera (segona quinzena de novembre) i la Festa Major de Sant Andreu (final de novembre i primers de desembre).

Trobareu més informació sobre algunes d'aquestes festes així com dels aspectes més destacats de la seva programació del 2007 a l'apartat de festes de proximitat del capítol 10.

MÉS FESTES A BARCELONA

Barcelona també té una important relació de festes, la majoria celebrades en cap de setmana, que ofereixen un ampli ventall d'activitats lúdiques i culturals generalment per al públic familiar i amb objectius que sovint estan vinculats la presa de consciència sobre el medi ambient, la multiculturalitat, la cooperació, la ciència o el comerç just. Són moltes i només n'esmentem aquí algunes de les més significatives del 2007.

És el cas de la primera edició de la **FESTA DE LA CIÈNCIA**, organitzada per l'Institut de Cultura de Barcelona (de la qual ja s'ha parlat al capítol 1), o la novena edició de la **FESTA DE L'AIGUA**, celebrada durant un cap de setmana del mes de març al passeig de Lluís Companys sota el lema «L'aigua és vida». Aquesta trobada és un esdeveniment cultural participatiu que combina la sensibilització ciutadana amb les activitats artístiques i educatives que valoren una relació sostenible amb el medi.

També al passeig de Lluís Companys i al parc de la Ciutadella al mes d'abril se celebrava la **XII FIRA PER LA TERRA**, i al maig la trentena edició de la **TAMBORINADA**, que organitza la Fundació la Roda i que ha congregat unes 90.000 persones al parc de la Ciutadella.

Cal destacar també la **FESTA DEL COMERÇ JUST** celebrada al juny a la plaça de Catalunya, i la **FESTA DE LA COOPERACIÓ CATALANA**, que ha ofert al parc de la Ciutadella actuacions musicals, espectacles itinerants, exposicions, tallers, taules rodones, així com una significativa mostra d'entitats i actors que treballen en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament al nostre país.

A més Barcelona suma al seu calendari festiu les celebracions de les diferents comunitats que hi viuen. La ciutat disposa de centres regionals molt actius com són el **CENTRO GALEGO** ubicat a la Rambla, l'**HOGAR EXTREMEÑO** o la **CASA DE ANDALUCÍA**, entre d'altres que celebren, any rere any, les diades significatives de les seves comunitats autònomes.

També en l'àmbit de la cultura popular i les noves tendències, algunes entitats han contribuït a apropar diferents cultures com poden ser la gallega i la catalana. Els anys 2003 i 2006 l'Ateneu Popular de Nou Barris va organitzar la **FOLIADA**, un desembarcament d'artistes gallecs a Barcelona per oferir el millor de la cultura emergent de Galícia i ajudar a consolidar vies de comunicació entre les dues comunitats. L'any 2007 ha estat, en canvi, l'ocasió en què, amb la mateixa voluntat, la cultura catalana ha viatjat a Galícia amb la mostra **CERCEDA A GRESCA**, que ha ofert durant tres dies de setembre una suma d'iniciatives també emergents d'ambdues comunitats. A Gresca va ser fruit del treball conjunt de Bidó de Nou Barris, Rede.cat, l'Asociación Cultural Lucerna i el Kasal de Joves de Roquetes.

Potser en un àmbit més ampli i no únicament festiu, cal esmentar també la tasca duta a terme des de fa anys per l'**ESPAI MALLORCA** (<www.espaimallorca.cat>), que el 2007 ha continuat amb un interessant programa d'exposicions i activitats dedicades a enfortir el vincle entre Catalunya i les Illes Balears en una seu que suma un cafè, una llibreria, una botiga d'artesanía i una sala polivalent al carrer del Carme. Els illencs també celebren durant el gener al barri de Gràcia els **FOGUERONS DE SANT ANTONI**, que omplen les places i carrers d'ambient mallorquí; es consolida així una festa tradicional que ja és esperada tant per la població mallorquina com per l'autòctona de Gràcia i de la ciutat (en trobareu més informació al capítol 10).

Una altra de les grans festes populars a la nostra ciutat és la **FERIA DE ABRIL**, organitzada per la Federación de Entidades Culturales Andalusas en Catalunya. En la seva 36a edició, la multitudinària trobada popular celebrada a l'Espai Fòrum ha tingut un cartell de Jordi Labanda i una altra vegada ha omplert de colors, balls i flors la ciutat. La Fira ha ocupat poc més de 100.000 metres quadrats, en els quals hi havia les gairebé cinquanta casetas de les entitats, les zones de restauració i els espais comercials.

També durant l'any 2007 s'han desenvolupat festes i celebracions que han enriquit el nostre calendari amb noves dates significatives. **El calendari musulmà, el calendari hebreu, les festivitats budistes, les hindús i les sikhs, o les tradicions llatinoamericanes amb arrels precolombines** configuren un nou ventall de celebracions que en alguns casos nodreixen també els programes culturals dels diferents barris de la ciutat.

Entre d'altres, i seguint l'ordre cronològic, el darrer any s'han celebrat a les diferents comunitats el *Muharram* o any nou musulmà, el dia de l'*Ashura* musulmana, el carnaval (molt celebrat a les comunitats llatinoamericanes), l'any nou xinès (les celebracions duren quinze dies i acaben amb l'anomenada Festa de les Llanternes), el *Eid al aha* o sacrifici del xai (musulmà), el *Paishaki* o any nou sikh, el *Pesach* o pasqua jueva, el *Buddha jayanthi / Buddha purnima* (comunitat budista), l'*Inti raymi* o festa del déu Sol quítxua, *San Pedro i San Pablo* (comunitat equatoriana), el ramadà (comunitat musulmana), el *Rosh ha-shanah* o any nou jueu, el *Yom Kippūr* (comunitat jueva), el dia del Perdó, el *Diwali* o any nou hindú, el *Día de muertos* o el *Día de difuntos* (comunitats mexicana i equatoriana).

Són moltes les entitats que treballen a Barcelona al voltant de la cultura popular i enriqueixen any rere any el nostres imaginaris festius tradicionals.

Entitats com la **COORDINADORA DE COLLES DE DIABLES I BESTIARI DE FOC DE BARCELONA** han treballat al llarg del 2007 per difondre la cultura del foc festiu i aplegar els esforços de totes les colles de diables de la ciutat en defensa del seu patrimoni cultural i històric. La Coordinadora també ha promogut la celebració de trobades de diables com la 23a Trobada de Diables del Barcelonès, organitzada el 2007 pel Grup de Foc de Nou Barris, que celebrava els 25 anys.

Per la seva banda, la **COORDINADORA DE COLLES DE GEGANTS I BESTIARI DE CIUTAT VELLA**, mentre continuen a bon pas les obres de consolidació de la Casa dels Entremesos (futur Centre Barceloní de Producció i Difusió de Cultura Popular d'Arrel Tradicional), ha iniciat el 2007 la primera fase de difusió d'aquest centre i ha participat en les diferents festes de la ciutat i dels seus barris així com en altres celebracions de diverses poblacions del país.

El 2007 la **COORDINADORA DE GEGANTERS DE BARCELONA** ha participat entre altres trobades en el Festival de Teatre d'Almagro i la I Fira del Món Geganter celebrada a Pineda de Mar.

La colla dels **CASTELLERS DE BARCELONA** ha celebrat el 2007 38 anys d'existència i ha dut a terme una trentena d'actuacions alhora que el seu equip de promoció feia xerrades i tallers a diferents escoles i entitats de la ciutat.

També el 2007 s'han celebrat els deu anys de l'**AGRUPACIÓ BESTIARI FESTIU I POPULAR DE CATALUNYA**, que ha organitzat com a cloenda a Barcelona la Festa Nacional del Bestiari desenvolupada al barri de Poblenou els dies 16 i 17 de juny i que ha tingut 126 figures participants, cercaviles, tallers i el concert de La Carrau.

També han continuat, com des de fa vint i un anys, les **DANSES DELS DIVENDRES A PLAÇA DEL REI**. El 2007 hi han participat, entre d'altres, les formacions La Portàtil FM, Muscat, Els Ministrils del Rosselló i l'acordionista Carles Belda, que ha aconseguit fer ballar les mil persones congregades amb un únic acordió diatònic.

Finalment cal destacar en aquest capítol que l'any 2007 s'ha commemorat el centenari del naixement de Joaquim Serra i l'**AGRUPACIÓ CULTURAL FOLKLÒRICA BARCELONA** ha organitzat un seguit d'activitats a més de quaranta poblacions catalanes per celebrar l'esdeveniment.

A més la **COORDINADORA D'ENTITATS SARDANISTES DE BARCELONA**, a través de les mateixes entitats, ha celebrat un total de 208 audicions de sardanes, sis concerts de música per a cobla, un aplec de sardanes al parc de la Ciutadella i ha participat activament en les festes de Santa Eulàlia i de la Mercè.

ESPAI PÚBLIC I PROXIMITAT

**1. EQUIPAMENTS DE PROXIMITAT | 2. CREACIÓ ARTÍSTICA |
3. FESTES DE PROXIMITAT | 4. MOSTRES, CICLES, FESTIVALS...
| 5. ALTRES INICIATIVES**

JOSEP MARIA MONTANER ARQUITECTE I URBANISTA ELS USOS DE L'ESPai PÚBLIC

L'espai públic és clau a cada ciutat; és on la seva societat es fa visible. La qualitat de viure, treballar i relacionar-se té molt a veure amb les qualitats de l'espai públic. Per a una ciutat històrica, no genèrica, l'espai públic és la matèria que l'articula. I Barcelona té una bona tradició d'espai públic: s'ha dit històricament que disposa de les millors voravies del món i al llarg del període democràtic ha millorat amb la creació de nous parcs i places.

I els equipaments de Barcelona funcionen bé en la mesura que tenen una bona relació amb l'espai públic. I a l'inrevés: els bons espais públics són els que han sabut relacionar-se amb els edificis pròxims. Els mercats s'han rehabilitat en relació amb l'espai urbà del voltant, com és el cas del nou Mercat de la Barceloneta, que s'ha inaugurat al mateix temps que s'han refet les places de la Font i del Poeta Boscà.

Les biblioteques funcionen bé si tenen bons espais públics al voltant: millor la de Fort Pienc o la de Lesseps que la de Gràcia, encotillada en carrers estrets. Per això, la nova Biblioteca Joan Oliver, juntament amb el centre de dia per a gent gran, a l'Esquerra de l'Eixample, s'ha projectat essencialment com a volums arquitectònics lleugers que van conformant l'espai públic de l'entrada i del jardí a l'interior de la *mansana*. I una de les noves biblioteques, la de la Sagrada Família, ha creat una magnífica relació visual i de pas amb el mercat existent.

I els museus també tenen vida en funció d'aquest espai urbà: ambient estimulante per al MACBA o el CCCB, i una accessibilitat escanyada en el cas de la Fundació Antoni Tàpies al carrer d'Aragó. En aquest sentit de relació amb l'espai urbà, és molt millor l'aposta que ha fet Barcelona en repartir equi-

paments i contenidors culturals per tota la ciutat, que la política de Madrid, que ho concentra gairebé tot, a la manera napoleònica, al Paseo de la Castellana. No oblidem que és millor mantenir els petits museus arreu de la ciutat que no pas concentrar-los.

També el prometedor programa d'Espais per a la Creació que ha proposat l'Institut de Cultura de Barcelona, amb la previsió d'una desena de llocs dedicats a la producció cultural —com l'existent Hangar a Can Ricart i els futurs centres al conjunt fabril de la Fabra i Coats o a l'Escocesa— funcionaran millor com més bona relació tinguin amb l'espai de l'entorn i com més articulats estiguin per carrerons i placetes.

I l'espai públic és també el lloc d'expressió per a tothom: de festa i reivindicació. Per això és bàsic que tota la cultura s'hi pugui expressar, no solament la tradicional de la ciutat, sinó també les celebracions d'altres, com el ramadà. Si el carrer és el lloc de les festes, com les de la Mercè, al mateix temps també és la ciutat sobreexcitada, amb una oferta de cultura i esdeveniments a vegades excessius per poder-los digerir.

En aquest sentit, el bon funcionament de l'espai públic sempre respon a un equilibri delicat: hi conflueixen molts interessos i pressions, conflictes entre usos, i funciona si aquests es concilien i cap grup el pot convertir en privat. En això, l'Ordenança del civisme hi pot contribuir quan es tracta de defensar la integritat de l'espai públic davant d'agressions o abusos; però també pot constituir un retall a la llibertat genuïna de l'espai públic, en posar fronteres a la creativitat que es diu

que es vol fomentar i que la ciutat té, i en prioritzar l'espai públic com a lloc de trànsit i no per a la sociabilitat. Aquí la clau és la manera com es gestiona l'ordenança.

Tot espai públic funciona quan compleix una sèrie de recomanacions funcionals, socials i físiques. Si és complex i no és monofuncional, quan és per a tots i totes i no només per a un grup dominant, com *pandilles* de joves o patinadors. Funciona si en la seva forma física s'ha tingut en compte la memòria i els desitjos de la gent del barri i si s'ha projectat amb participació; si és segur i amb visibilitat, ben il·luminat i còmode; si propicia la trobada i la convivència; si té llocs diversos, diferenciats en els seus paviments, colors i textures, i si hi ha bancs amb ombra per descansar. Sobretot, si és fàcil entrar-hi, orientar-s'hi i sortir-ne; si és obert a l'entorn i està ben relacionat amb els equipaments públics. Aquestes són algunes de les conclusions del treball fet per un equip multidisciplinari —de manera participativa i amb forta presència de les dones, amb perspectiva de gènere aplicada a l'espai públic— que ha estudiat, entre altres casos, la plaça de les Tres Xemeneies al Poble-sec; i són alguns dels arguments del projecte participatiu per fer una nova plaça al Baró de Viver. I per totes aquestes raons és ben absurd i criticable haver promogut una obra aïllada, tancada i autàrquica com el Parc Central del Poblenou, projectat per Jean Nouvel.

Concloent, l'espai públic és el reflex de la complexitat i la conflictivitat de la ciutat, un lloc en contínua transformació, referència per a la convivència lliure i la creativitat radical.

En aquest capítol es fa una relació de les activitats de diferents equipaments de proximitat, d'iniciatives i projectes emmarcats en l'àmbit de la creació artística, de festes majors i celebracions de caire més tradicional així com d'activitats, mostres, cicles, festivals, concerts i altres iniciatives reparatides per tot el territori de la ciutat.

La informació que aquí trobareu s'ha elaborat a partir de la selecció feta des de cadascun dels deu districtes de Barcelona.

1. EQUIPAMENTS DE PROXIMITAT | 2. CREACIÓ ARTÍSTICA | 3. FESTES DE PROXIMITAT | 4. MOSTRES, CICLES, FESTIVALS... | 5. ALTRES INICIATIVES

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA (TOTS ELS DISTRICTES)

Durant el 2007 s'han inaugurat dues biblioteques a Barcelona, ambdues al Districte de l'Eixample. Al mes de juliol ha obert les portes la **Biblioteca Sagrada Família**, amb un fons inicial de 65.000 documents i més de 250 subscripcions a diaris i revistes. Al mes de novembre ha estat el torn de la **Biblioteca Sant Antoni – Joan Oliver**. Amb aquest nou equipament (la sisena biblioteca pública al Districte de l'Eixample) ha quedat completat el mapa de biblioteques previstes en aquest districte, tot i que hi ha prevista l'ampliació i el trasllat d'algunes de les ja existents.

D'altra banda, les biblioteques públiques de la ciutat han ofert, com ja és habitual, un ampli programa d'activitats culturals que s'han desplegat pels diferents equipaments, i que han abastat un gran nombre de temàtiques i públics. Alguns d'aquests programes han gaudit d'un nivell d'acceptació i participació molt amplis, tant en l'àmbit del territori com des de l'òptica de la ciutat.

Un bon exemple d'això és el cicle especialitzat en poesia «De pensament, paraula i obra» a la biblioteca Mercè Rodoreda (Districte d'Horta-Guinardó). Amb més de vuit anys de funcionament, aquest cicle s'ha convertit en tot un referent de la ciutat per la seva aposta per nous valors poètics i també per grans poetes consagrats tant de l'àmbit nacional com internacional.

Al mateix districte trobem la Biblioteca Juan Marsé amb el cicle «Narradors», que convida autors de reconegut prestigi tant en llengua catalana com en castellana i s'ha convertit en una activitat cultural de primera línia al barri del Carmel. Per uns dies escriptors de prestigi mundial s'apropen al Carmel i expliquen la seva obra, i fan d'aquesta trobada tot un esdeveniment per al barri.

La Biblioteca d'Horta - Can Mariner, especialitzada en teatre, ha programat durant el 2007 xerrades i col·loquis amb dramaturgs, actors i directors, sessions monogràfiques sobre diferents gèneres (comèdia, teatre musical, teatre de text), etc. També ha organitzat monòlegs, lectures dramatitzades i altres espectacles de petit format a la sala d'actes.

Cal esmentar també algunes de les exposicions que s'han pogut visitar durant l'any en altres equipaments, com «Recordant el Capitán Trueno» a la Biblioteca Jaume Fuster (districte de Gràcia), o «Gràcia a través dels llibres» a la mateixa biblioteca. Aquesta exposició, organitzada pel Taller d'Història de Gràcia, posteriorment ha itinerat a la Biblioteca Vila de Gràcia. Així mateix l'exposició «Jo entre tu», també a la Jaume Fuster, ha estat vista per un bon nombre d'alumnes d'escoles d'aquest districte, que hi han pogut desenvolupar diversos tallers.

LA CASA ELIZALDE (EIXAMPLE)

Durant el 2007 la Casa Elizalde ha desplegat un ampli programa d’activitats destinat a satisfer les inquietuds culturals dels seus usuaris (exposicions, música, dansa... i també una llarga i reeixida llista de cursos de formació per a adults). Així mateix, en la línia del que ha estat fent durant els darrers anys i amb voluntat de servei a la ciutadania, ha ofert els seus espais a aquells artistes, entitats, associacions, grups i empreses que volguessin reunir-se, donar-se a conèixer i difondre les seves activitats.

CENTRE PEPITA CASANELLAS (SANTS-MONTJUÏC)

L’Illa Philips, l’espai que ocupava l’antiga fàbrica amb aquest nom al passeig de la Zona Franca, ha viscut els darrers anys un procés de recuperació i rehabilitació que l’ha convertit en un equipament de serveis socioculturals per als veïns i veïnes del barri de la Marina del Port. Aquestes recuperacions són una bona manera de mantenir viva la història d’uns edificis singulars amb valor arquitectònic a la nostra ciutat. En el conjunt dels edificis que constitueixen l’antiga fàbrica s’han anat instal·lant diferents equipaments com el Centre d’Atenció Primària la Marina o la Biblioteca Francesc Candel. El 2007 ha estat l’any de la inauguració del Centre Pepita Casanellas, un nou equipament sociocultural de 336 m² amb un aforament per a més de 200 persones. Aquest espai ha acollit, entre altres activitats, espectacles els divendres a la nit, espectacles infantils i tallers infantils amb la Companyia Nats Nus o el Cicle Veus.

NOUS CENTRES CÍVICS A SARRIÀ (SARRIÀ - SANT GERVASI)

Durant el 2007 s’han inaugurat tres centres cívics nous al districte de Sarrià - Sant Gervasi: **Can Castelló**, **Vil·la Florida** i **Casa Sagnier**. L’existència d’aquestes infraestructures bàsiques de desenvolupament cultural ha permès entrar en contacte amb creadors nous, impulsar la formació de públics nous amb l’oferta de cicles de teatre, música i altres manifestacions artístiques, millorar la participació en les festes tradicionals i, en definitiva, fomentar l’ús del temps per apropar els veïns i veïnes a una millor qualitat de vida i establir un procés per a una millora de la cohesió social.

SAT. SANT ANDREU TEATRE (SANT ANDREU)

El SAT! Sant Andreu Teatre ha demostrat a la ciutat de Barcelona que és possible fer teatre fora del centre i, alhora, moure’s en unes xifres d’ocupació més que acceptables. Després de tres temporades, la sala té una programació basada en tres pilars: el teatre, la dansa i els espectacles familiars. A escala de districte ha estat remarcable la mostra d’arts escèniques **Fica’t al saT!** Durant el mes de juny, el teatre ha obert les portes a escoles de dansa, música, teatre, etc. perquè utilitzessin els seus espais. Trobareu més informació sobre aquest equipament al capítol 5, dedicat a les arts escèniques.

NAU IVANOW (SANT ANDREU)

Ubicada a l’antiga fàbrica de pintures Ivanow, la Nau Ivanow va néixer fa deu anys de mans de l’arquitecte i fotògraf Xavier Basiana. Aquest centre multifuncional pretén ser un referent de l’activitat cultural que es duu a terme al barri de la Sagrera i ofereix un lloc de trobada i un programa d’activitats de marcat caràcter multidisciplinari: arts plàstiques, dansa, pensament, literatura, música i teatre. El seu origen i arrelament sagrerenc, però, no està renyit amb la projecció de tot el seguit d’iniciatives proposades. Durant el 2007 es poden destacar les següents activitats dutes a terme en les diferents disciplines artístiques: el Cicle Fem Música, Hot Jam Sessions i Jazz Books, Dr. Strange Jam, les Nits de Tango amb Cecilia Ledesma, el Cicle Sensorial de Ribermúsica, la Trobada de Dead Heads, l’Interfona (festival de música aborígen), el Cicle de Músiques del Món i el cicle Música i Paraules, tot això en l’àmbit de la música. En l’àmbit del teatre s’han presentat les *performances Melodrama* i *Grupo Humano*. D’altra banda, la Factoria Escènica Internacional (amb seu a la Nau Ivanow), una plataforma orientada a la creació, la producció i la difusió de les arts escèniques contemporànies i dirigida per Carme Portacelli, ha presentat en el marc del Grec’07 els espectacles *God is a DJ* i *Fairy*. També ha produït al llarg del 2007 les obres: *Hamlet*, *el dia dels assassinats* (estrenada al Festival Shakespeare 2007), *Immobiliu tremens* (a partir de *L’hort dels cirerers* de Txèkhov) i *Josep Maria* de Peter Turrini.

+A PROP (DIVERSOS DISTRICTES)

El programa +a prop, impulsat des de l'Institut de Cultura de Barcelona en col·laboració amb els districtes de la ciutat, té l'objectiu de promoure algunes de les iniciatives culturals que s'executen a través dels diferents centres cívics de Barcelona i que es divideixen en quatre àrees temàtiques: música, art contemporani, dansa i teatre. Durant el 2007 han col·laborat amb el programa: 16 equipaments en art contemporani, 12 en teatre, 10 en dansa i 23 en música.

Un dels projectes més rellevants impulsats des del programa +a prop és **Emergents +a prop**. Emergents coordina la xarxa d'equipaments municipals especialitzats en música de Barcelona i recull una mostra del treball que es desenvolupa anualment en aquests espais de creació de primer nivell.

Durant el 2007 s'han fet un total de dotze concerts amb les tretze bandes de música del CD Músiques Urbanes 06, en un circuit pels vuit centres cívics que han participat en el projecte. Durant el segon trimestre de l'any s'han seleccionat també les tretze bandes per promocionar durant el curs 2007-08. En el marc de la Festa de la Música ha tingut lloc un concert amb set d'aquestes bandes en un escenari a la plaça Reial. A més, s'han editat 1.000 CD/DVD distribuïts entre programadors, discogràfiques i mitjans de comunicació especialitzats.

En el marc del projecte **Dansa +a prop** s'ha fet la convocatòria de **Peces Curtes**. Tretze de les companyies que hi han participat han presentat les seves coreografies en quatre centres cívics. El Mercat de les Flors ha acollit la final de la convocatòria, d'on ha sortit la companyia guanyadora, Contrapunctus Danceport, que ha treballat durant el segon semestre de l'any en coproducció amb el Mercat i que ha presentat l'obra al març de 2008 al mateix teatre.

BARCELONA VISUAL SOUND (DIVERSOS DISTRICTES)

Barcelona Visual Sound és un festival audiovisual de creació jove on participen diferents centres cívics i espais joves municipals de Barcelona. Concebut com un festival/concurs dedicat als joves creadors d'audiovisuals menors de 35 anys, Barcelona Visual Sound s'ha convertit en un aparador de diferents formats i disciplines audiovisuals, des del documental de contingut social fins a les bandes sonores originals o fins i tot el disseny web i els *weblogs*.

Organitzat per la Regidoria de Dones i Joventut, el Barcelona Visual Sound ha tingut el 2007 les categories següents: filmets de mòbil i càmera de fotos, salvapantalles, documental d'aventura, documental de contingut social, animació, videoclip, videocreació, ficció, disseny web, vídeo publicitari i banda sonora original. La mostra té una secció competitiva i un conjunt d'activitats complementàries relacionades amb el món de l'audiovisual.

TALLERS OBERTS (DIVERSOS DISTRICTES)

Tallers Oberts és una iniciativa que va néixer ja fa uns anys a Ciutat Vella (l'organització del qual va a càrrec del Foment de les Arts Decoratives) que té per objectiu donar a conèixer les creacions dels artistes del barri i apropar l'art als ciutadans i ciutadanes d'una manera lúdica.

Els creadors de Ciutat Vella (Raval, Gòtic i Born) han obert també les portes dels seus tallers al públic el 2007 per mostrar la feina feta al llarg de l'any. Hi han participat tallers d'artistes de diferents disciplines, des de ceramistes, joiers, pintors i fotògrafs fins a vidriers escultors i gravadors.

Durant el 2007, el públic s'ha pogut apropar també als espais de creació dels artistes del districte de Sarrià - Sant Gervasi en dues ocasions diferents: d'una banda en la VI Jornada de Tallers Oberts de Sarrià, però també, i per primera vegada, una vintena d'artistes i artesans del barri de Sant Gervasi han obert les portes dels seus estudis a totes les persones interessades a descobrir com i on treballen aquests creadors. Com en anys anteriors, la Jornada de Tallers Oberts de Sarrià s'ha fet a la primavera i la de Sant Gervasi ha començat la seva singladura a la tardor. Hi han participat un total de 39 tallers amb 54 artistes, als quals s'han sumat dues escoles d'art i la Fundació Josep Amat de patrimoni ciutadà.

A Gràcia, a mitjan setembre s'ha celebrat la tercera edició del projecte Públic!, un programa de propostes culturals que promou un territori compartit entre la creació contemporània i les veïnes i veïns del barri de Gràcia. En el marc d'aquest projecte han tingut lloc les jornades de Tallers Oberts de Gràcia 2007, amb una participació de 58 artistes i 23 espais. Els tallers dels artistes s'han convertit alhora en seus electorals, ja que els veïns del barri podien votar quin projecte d'intervenció d'art contemporani a l'espai públic volien.

2a MOSTRA DEL LABORATORI D'ARTS ESCÈNIQUES TÍSNER (EIXAMPLE)

El Laboratori Tísner és un espai de suport que s'ofereix als creadors en l'àmbit de les arts escèniques per desenvolupar els seus projectes artístics. Un punt de trobada artístic on l'objectiu principal són les iniciatives que arriben en la producció, en la investigació artística i la creació contemporània. La Mostra ha tingut lloc del 4 al 7 d'octubre de 2007 a l'Espai Escènic Tísner, del Centre Cívic Cotxeres Borrell de Barcelona.

COL·LECTIU NODES (GRÀCIA)

El Col·lectiu Nodes, format per Gràcia Territori Sonor, l'Obrador de la Sala Beckett, Experimentem amb l'Art, SLDSTAR, Tragantdansa i la Caldera, ha organitzat a mitjan desembre del 2007 les segones jornades de portes obertes, amb un conjunt d'activitats al voltant de la creació artística (*performances*, poesia, música i dansa). No des també ha produït un espectacle multidisciplinari d'una gran qualitat artística titulat *Nodescartis Res*, que s'ha presentat en el marc de les portes obertes del Centre Cívic la Sedeta.

STRIPART. MOSTRA DE JOVES CREADORS (HORTA-GUINARDÓ)

Durant quinze dies el Centre Cívic del Guinardó ha recollit propostes artístiques de joves creadors de tota la ciutat per participar en aquesta mostra no competitiva. Proposava un espai interdisciplinari obert a tot tipus de propostes plàstiques i escèniques (pintura, instal·lacions, escultura, *performance*, teatre d'experimentació, noves tecnologies). Hi han participat un total de 178 artistes en 14 espectacles en viu.

DESPLAÇA'T (HORTA-GUINARDÓ)

«Desplaça't» és el cicle d'arts de carrer del Centre Cívic Casa Grogga. El centre mateix, la plaça de Meguidó i les seves rodalies han fet d'escenari per a una mostra que reunia tradició i modernitat, escoles i esbarts, *performance* i accions, grafitis i esport... Tot un ventall d'expressions artístiques que s'han fet seu el carrer durant set dies amb 23 espectacles programats i uns 1.600 assistents.

PERPETRACIONS (SANT MARTÍ)

«Perpetracions» és una mostra d'intervencions efímeres al carrer que es fa anualment a Sant Martí amb el propòsit de crear i enfortir espais de comunicació i promoure la creació i la participació reflexiva, a partir de les possibilitats que propicien les intervencions i les instal·lacions. La mostra promou espais des d'on poder suggerir i experimentar formes alternatives de mirar, pensar, sentir i comprendre la ciutat i els seus habitants. Cada any proposa un tema de reflexió, que el 2007 ha estat el desig.

FESTA MAJOR DEL RAVAL (CIUTAT VELLA)

Un dels actes més destacats de la Festa Major del Raval, que se celebra durant el mes de juny, és el Festival «L'alegria del barri», una gran festa multicultural, un festival gratuït a l'aire lliure que té com a escenari la rambla del Raval i que el 2007 ha reunit prop de 8.000 persones.

Fidel al seu estil, el festival ha aplegat a l'escenari en l'edició del 2007 grups de procedència ben diversa. El grup Dil Mastana del Rajasthan, al nord de l'Índia; Abdeljalil Kodssi, un músic amb una obra híbrida entre les grans figures del rock, el jazz, el flamenc i la música gnawa; La Sucursal S.A., que neix a la tardor del 2004 per iniciativa de quatre joves músics de Colòmbia que es troben al Raval; Papawa, combo gitano format el 2006 per Ricardo Tarragona jr., tot un mestre de la rumba i el ventilador.

El 2007 per primer cop a més s'ha editat un CD recopilatori del festival.

SANTA EULÀLIA AL RAVAL (CIUTAT VELLA)

En el marc de la Festa Major d'Hivern de Barcelona, que té lloc cada any al mes de febrer, s'ha tornat a presentar una programació específica a la rambla del Raval. Es tracta d'un seguit d'actes adreçats principalment a les persones novingudes, amb audicions musicals a l'aire lliure, jocs per a les famílies i teatre infantil. Una trobada pensada perquè les noves comunitats puguin conèixer de primera mà les tradicions de Barcelona, i que ha tingut una gran participació per part de famílies de diferents orígens.

FESTA MAJOR DE SANTS (SANTS-MONTJUÏC)

Una de les festes majors més esperades del mes d'agost és la de Sants, un gran esdeveniment que suma tot tipus d'activitats per fer gaudir el veïnat i la resta de barcelonines i barcelonins. El 2007, dotze carrers s'han presentat al Concurs de Guarniment de Carrers, els mateixos que l'any 2006. Alcolea de Baix, Alcolea de Dalt, Canalejas, plaça de la Farga, Finlàndia, Galileu, Guadiana, Robrenyo, Rosés (Casa Gran), Sagunt, Valladolid i Vallespir són els carrers que pertanyen a la Federació d'Associacions i Comissions de Carrers de la Festa Major de Sants. Durant vuit dies s'hi han organitzat vetllades amb concerts, actes per a la mainada, balls, sardanes, àpats, jocs, banys d'escuma i una llarga llista d'activitats per amenitzar la celebració.

FESTA MAJOR D’HOSTAFRANCs (SANTS-MONTJUÏC)

Del 28 de setembre al 7 d’octubre, coincidint amb la celebració de sant Àngel Custodi, patró del barri, ha tornat a arribar la festa de tardor del districte, la Festa Major d’Hostafrancs.

Aquesta és la festa local per excel·lència, la que crea i recrea la comunitat, la identifica i la projecta. L’alt grau de participació denota l’orgull que senten els veïns i les veïnes de pertànyer al barri d’Hostafrancs.

FESTA MAJOR DEL POBLE-SEC (SANTS-MONTJUÏC)

Entre el 13 i el 22 de juliol, el barri del Poble-sec ha celebrat la seva festa major. Durant més d’una setmana hi han hagut balls populars, cercaviles, sardanes, activitats infantils, concerts, fires gastronòmiques i exposicions.

El pregó l’ha llegit Salvador Escribà, cantant, fundador i ànima de La Salseta del Poble Sec, formació que el 2007 ha celebrat trenta anys d’existència. També amb motiu d’aquests trenta anys s’ha fet l’exposició «A Sucar» al Centre Cívic del Sortidor, i el divendres 13 de juliol s’ha celebrat un concert d’aniversari amb el grup i artistes convidats.

Com a novetats de la festa major cal destacar la jornada de portes obertes del Centre d’Interpretació Històrica Refugi 307 al Poble-sec i dos nous escenaris de festa: al carrer de Blai i a Nou de la Rambla.

També en el marc de la festa s’ha celebrat la tercera edició del Festival de les Arts a les places del voltant de la ciutat del teatre, amb l’associació que porta el mateix nom i que incorpora la plaça d’Ovidi Montllor com a nou espai de festa major.

FESTA MAJOR DE GRÀCIA

Del 15 al 21 d’agost s’ha celebrat la festa major de barri més multitudinària de la ciutat, que el 2007 ha disposat de la participació d’una vintena d’associacions de veïns de carrers que, com cada any, han guarnit els diferents espais de festa. Més de sis-centes activitats s’han sumat al tradicional concurs de carrers guarnits. Hi ha hagut activitats per a tots els gustos, programacions de música, dansa, teatre, arts visuals i sopars de germanor als carrers i places organitzats pels mateixos veïns. Les colles de cultura popular també han tret les imatges festives al carrer i s’han organitzat cercaviles, correfocs i diades.

SANT ANTONI DE SA POBLA (GRÀCIA)

El darrer cap de setmana de gener, els Foguerons de Sant Antoni han omplert les places i carrers de Gràcia d’ambient mallorquí, de manera que s’ha consolidat una festa tradicional que ja és esperada per la població mallorquina i autòctona de Gràcia i de la ciutat. A l’organització s’han afegit com a voluntaris estudiants mallorquins de Sa Pobla residents a Gràcia i les colles de cultura del districte. El bon temps i la comunicació massiva dels mitjans han contribuït a portar als Foguerons, les festes d’hivern de Gràcia, una presència massiva de gent en carrers i places.

SANT MEDIR (GRÀCIA)

El pregó de Sant Medir a mitjan febrer dona el tret de sortida de les festes de Sant Medir. El 3 de març del 2007 han sortit al carrer les 21 colles federades, en les romeries del matí i el vespre, que han llençat 100 tones de caramels pels carrers del barri.

EL RAVAL ÉS TEATRE (CIUTAT VELLA)

Mostra de teatre al Centre Cívic Drassanes que ha tingut la participació de gent jove i grups *amateurs* del barri en un total de 15 obres de teatre i 750 participants.

RIBERMÚSICA (CIUTAT VELLA)

El 12è Festival de Tardor Ribermúsica ha arribat del 12 al 21 d'octubre. Un any més, la Ribera ha obert les seves portes a un festival que ha omplert tots els racons del barri. Durant quatre dies s'ha pogut gaudir de diverses activitats. Trobareu més informació a l'apartat dedicat als festivals de música del capítol 8.

XINACITTÀ (CIUTAT VELLA)

El 2007 s'ha celebrat la cinquena edició de Xinacittà. Mostra de Cinema d'Animació d'Autor que es desenvolupa a la plaça de la Mercè. Durant tres dies s'ha pogut veure una acurada selecció de peces d'animació d'autor recollides durant dos anys en diferents països. L'eix temàtic de la programació del 2007 ha estat «L'art de subsistir: migracions, utopies, enginys». A més de les projeccions, també s'hi programen tallers, taules rodones, etc. Trobareu més informació a l'apartat dedicat als festivals de cinema i audiovisuals del capítol 8.

EIXAMPLE A LA FRESCA (EIXAMPLE)

Les nits d'estiu conviden a sortir, a prendre la fresca i a gaudir d'espectacles i cultura. El Districte de l'Eixample ha ofert el 2007 un seguit d'actes a l'aire lliure en diferents indrets per fer més agradables les nits del mes de juliol. Els ciutadans i ciutadanes han pogut gaudir als patis, als terrats i a les places dels centres cívics d'una variada oferta d'activitats culturals que sumava música, narracions, contes, cinema i teatre.

S'han celebrat sis sessions de cinema a la fresca al Centre Cívic Fort Pienc, «Nits de contes» del món a la Casa Elizalde, concerts de música africana al patí del xalet Golferichs, vetllades de jazz i música flamenca al Centre Cívic Sagrada Família, i nits de teatre a la fresca al Centre Cívic Borrell, amb cinc gèneres diferents: comèdia-clown, clown dramàtic-social, dansa contemporània i faula.

VERMUT JAZZ AL CASINET D'HOSTAFRANCS (SANTS-MONTJUÏC)

Els mesos de maig i juny del 2007 el Casinet d'Hostafrancs ha celebrat el cicle «Vermut Jazz» amb formacions musicals diverses (trios, quartets, quintets), primeres figures del jazz a Catalunya i grups novells. Vetllades per a un públic molt heterogeni en un format diferent del context habitual dels concerts de jazz.

MARATÓ DE CINEMA FANTÀSTIC I DE TERROR DE SANTS (SANTS-MONTJUÏC)

Del 12 al 18 de novembre les Cotxeres de Sants han estat l’escenari de la Marató de Cinema Fantàstic i de Terror, que celebrava la seva 19a edició. En trobareu més informació al capítol 8.

XX APLEC DE LA SARDANA DE SANTS (SANTS-MONTJUÏC)

La tradicional trobada estava organitzada per la Federació d’Associacions i Comissions de Carrers de la Festa Major de Sants, i hi han participat les cobles Jovenívola de Sabadell, la Principal del Llobregat, la Mediterrània i la Selvatana. S’han afegit a l’aplec un gran nombre de dansaires que han pogut gaudir novament d’aquest ball tradicional i donar la benvinguda al bon temps.

9a MOSTRA D’ENTITATS DEL DISTRICTE (LES CORTS)

El 5 de maig de 2007, la Gran Via de Carles III s’ha convertit en un passeig ple de vida i de propostes cíviques que ha gaudit de la presència de més de 200 entitats del districte i on s’han organitzat tallers, espais de joc i actuacions.

En el marc d’aquesta mostra, i per primera vegada, l’Auditori del Centre Cultural de les Corts ha acollit una obra de teatre adaptada amb sistema d’audiodescripció per a persones amb discapacitat visual, a càrrec de la companyia Lapsus Teatre.

L’HORA DEL JAZZ (GRÀCIA)

Durant quatre diumenges ha tingut lloc el festival l’Hora del Jazz a la plaça de Rius i Taulet, amb la participació de vuit formacions musicals. Trobareu més informació a l’apartat dedicat als festivals de música del capítol 8.

FESTIVAL LEM (GRÀCIA)

Festival LEM ha celebrat l’onzena edició amb 34 concerts pels quals han passat 120 músics de sis països diferents, distribuïts en divuit espais entre els dies 4 i 28 d’octubre. En trobareu més informació a l’apartat dedicat als festivals de música del capítol 8.

CORAL EUTERPE (GRÀCIA)

El 21 d’octubre del 2007 s’ha celebrat la commemoració del 150è aniversari de la Coral Euterpe, fundada per Anselm Clavé. La Federació dels Cors d’en Clavé, amb nou cors vinguts de diferents indrets de Catalunya, acompanyats per la Banda de Música del Prat de Llobregat, ha commemorat aquesta efemèride amb un gran concert al passeig de Sant Joan, davant del monument a Anselm Clavé i amb unes dues mil persones entre el públic.

XXIV TROBADA DE CORALS A GRÀCIA

Gràcia és el districte de Barcelona que té més corals censades (una cinquantena entre cors i corals adultes i infantils). El 24 de febrer la Coral Vent del Nord dels Lluïsos ha organitzat la trobada de nou corals a la Parròquia de Santa Maria de Gràcia.

MOSTRA DE TEATRE D’HORTA-GUINARDÓ

Els grups teatrals *amateurs* del districte han tornat a celebrar la seva mostra anual de teatre. En l’actualitat la mostra funciona com una coordinadora teatral que fa propostes d’actuacions i de llocs on representar les obres.

MÚSICA CLÀSSICA A HORTA-GUINARDÓ

El 2007 s’ha tornat a celebrar el cicle de música clàssica que incorpora les escoles de música del districte d’Horta-Guinardó, on les propostes de música interpretada per infants i joves aficionats es complementen amb actuacions de músics professionals. En la setena edició de la mostra han participat els centres cívics del Carmel, Casa Grogga, Guinardó, Matas i Ramis i Taxonera, així com les biblioteques Mercè Rodoreda, Juan Marsé i Albert Baró. Celebrada entre el 15 de març i el 21 de juny, la mostra ha reunit set escoles i grups en divuit concerts i activitats.

SETEART DE CINEMA (HORTA-GUINARDÓ)

El cicle de cinema «Seteart» va néixer l’any 2005 amb la intenció d’explicar el cinema i fer-ne partícip el barri. No es tracta tant d’un cicle de cinema, sinó d’un cicle al voltant del cinema on els elements pedagògics i de participació tenen molta importància. L’edició 2007 s’ha desenvolupat al mes de novembre amb les següents activitats vinculades al cicle: taller obert a les escoles, taller de caracterització, taller de curts, visita a una escola d’animació, exposició d’una mostra fotogràfica dels rodatges de curts, videoinstal·lacions d’instantànies i exposició de llibres de cinema.

FESTIVAL DE SOPES DEL MÓN (NOU BARRIS)

Si des de temps immemorials totes les cultures han aprofitat el moment de seure al voltant d’una olla fumejant com un espai per conèixer-se, per comunicar-se i per compartir, per què no podrien, les sopes, convertir-se en un símbol d’aquest esperit de trobada i d’intercanvi relacionat amb la gastronomia? Aquest és el repte que es proposa el Festival de Sopes del Món que organitzen, des de fa cinc anys, la Xarxa d’Intercanvi de Coneixements i la Xarxa 9 Barris Acull, integrada per més de seixanta entitats i col·lectius que treballen per la convivència entre antics i nous veïns i veïnes de Nou Barris.

Al certamen celebrat el 2007 s’hi han pogut degustar més de seixanta sopes, a més de gaudir de diverses activitats i tallers.

FESTIVAL «SÓLO PARA CORTOS» (NOU BARRIS)

La quarta edició del Festival «Sólo para Cortos», el festival internacional de curtmetratges de temàtica social de Nou Barris, s’ha dut a terme l’octubre del 2007 a diversos equipaments del districte. El festival ha projectat 42 curtmetratges que optaven al Premi del Públic i a les mencions especials del jurat, en les categories de documental, ficció i òpera prima.

També han format part de la programació del 2007 l’exhibició de treballs realitzats pels estudiants dels instituts de secundària de Nou Barris i de la Presó de Joves de la Trinitat.

FIRA D'ARTS AL CARRER DE ROQUETES (NOU BARRIS)

Des del 2005, la Fira d’Arts al Carrer de Roquetes es va consolidant com una de les principals activitats dinamitzadores i aglutinadores d’entitats, col·lectius i veïns del barri i de la zona. Com a actes destacats en l’edició del 2007 cal esmentar el cercavila i l’espectacle de teles a l’ascensor del carrer d’Alcàntara, tot un símbol de la fira i del barri. El combinat de circ, els concerts, els espectacles i la fira d’artesans a l’Amfiteatre reflecteixen la reivindicació de l’esperit de carrer d’aquest actiu barri.

FESTIVAL DE TITELLES (NOU BARRIS)

Després del gran èxit assolit durant la seva primera edició, de l’1 al 17 de juny ha tingut lloc el segon Festival de Teatre de Titelles de Nou Barris. A més dels espectacles, adreçats a públic familiar, el festival ha ofert la possibilitat al públic de crear el seu propi titella i participar en una rua pels carrers del barri. Les companyies que hi han participat són Tatoina, Drom, L’Udol Teatre, El Cau de l’Unicorn i Animamundi Titelles.

FESTIVAL DE BLUES (NOU BARRIS)

Al setembre del 2007 s’ha celebrat la cinquena edició del Festival de Blues organitzat per Capibola Blues. En trobareu més informació al capítol 8.

LAS CRUCES DE MAYO (NOU BARRIS)

Organitzat pel Centro Cultural García Lorca, del 12 al 20 de maig del 2007 al Parc de la Guineueta s’han celebrat «Las Cruces de Mayo» de Nou Barris, una activitat que recull la tradició andalusa de guarnir de flors una creu de grans dimensions per celebrar l’arribada de la primavera.

LA CULTURA VA DE FESTA (NOU BARRIS)

Del 4 al 6 de maig del 2007 s’ha celebrat la 27a edició de «La Cultura va de Festa» al Parc de la Guineueta. Aquesta és una de les festes populars més representatives del moviment associatiu a Nou Barris i està organitzada per la Coordinadora Cultural Zona Centre 9Barris i per la Coordinadora Infàntil. En aquesta edició s’han celebrat diferents activitats com cercaviles, actuacions folklòriques de col·lectius de dansa d’Ecuador, tallers infantils, actuacions musicals, circ i dinars populars.

ACÚSTICA 2007 (SANT ANDREU)

El Centre Cívic Garcilaso ha organitzat el 8è Concurs de Música Acústica per a grups i solistes afeccionats. Les peces musicals s’havien de crear amb instruments acústics. Després d’una primera fase eliminatòria s’han seleccionat sis propostes que han passat a la final el 24 de novembre.

7 DE TEATRE (SANT ANDREU)

La setena edició de la mostra 7 de Teatre ha dedicat set dies consecutius a la formació i l’espectacle escènic a Sant Andreu. La programació ha inclòs tres tallers especialitzats en arts escèniques conduïts per Sergi Pompermayer, el Màgic Andreu i Teresa Sil. També s’hi han programat dos espectacles (al SAT i al Centre Cívic Bon Pastor).

MÚSICA I PARAULES. X CICLE CULTURAL DE TARDOR (SANT ANDREU)

El cicle Música i Paraules s’ha celebrat del 19 al 28 d’octubre del 2007 amb una extensa programació organitzada en diferents cicles, on han participat un bon nombre d’artistes: Jordi Amenós, Sam Atencia, Txé Arana, Roger Julià, Toni Xuclà, Jordi Vidal, Enric Casasses, Feliu Gasull, Lloïl Bertran i Celdoni Fonoll, Isaac Fonoll, Dani Nel·lo, Francisco Suárez i l’Orquestra de Cambra Catalana.

ESCENA POBLENOU. IV FESTIVAL DE TARDOR (SANT MARTÍ)

Del 28 al 21 d’octubre el festival ha omplert els espais més emblemàtics i vinculats a l’escena independent del Poblenou amb companyies de teatre físic, clown, dansa, circ, teatre de carrer i teatre d’objectes. Els carrers del Poblenou, el Centre del barri, el Centre Moral i Cultural i el Casino de l’Aliança han acollit una intensa programació que al llarg de quatre dies d’octubre ha mostrat l’avantguarda d’aquestes arts escèniques. Una de les novetats més importants del 2007 és «VIA / Viatges d’Interès Artístic», un projecte d’intercanvi que consolida les relacions amb Label Rue i Ramonville, dos festivals de carrer de regions franceses properes a Catalunya amb els quals ja s’havien iniciat col·laboracions artístiques. Trobareu més informació a l’apartat dedicat als festivals d’arts escèniques del capítol 8.

MERCATEATRE'07 (SANT MARTÍ)

El dissabte 7 de juliol s'ha celebrat la 10a Fira de Teatre i Animació al Parc de Sant Martí. L'acte ha tingut nou actuacions i un espectacle pirotècnic final. Mercateatre apropa les arts escèniques a tots els públics, estimula la creació i l'exhibició de les arts de carrer i crea un espai on s'afavoreix i es propicia el diàleg i l'intercanvi d'idees i experiències entre artistes, professionals i públic. Un any més Mercateatre ha convidat a presentar les seves propostes tots els grups o companyies que treballen i investiguen diferents llenguatges i disciplines escèniques, i utilitzen espais oberts com a escenari d'expressió.

HAVANERES A LA PLATJA (SANT MARTÍ)

«Havaneres a la platja» ha estat l'acte principal del XVIII Estiuàs de Sant Martí, i de la Festa Major de la Vila Olímpica. Hi han actuat els grups Arrels, Terra Endins i Xarxa, i hi han participat els grups de corals i de casals de gent gran del districte. També s'hi ha celebrat una sardinada popular i un castell de focs com a cloenda de la festa el 6 de juliol.

1. EQUIPAMENTS DE PROXIMITAT | 2. CREACIÓ ARTÍSTICA | 3. FESTES DE PROXIMITAT | 4. MOSTRES, CICLES, FESTIVALS... | 5. ALTRES INICIATIVES

PRIMERA BANDA DE MÚSICA DE BARRI: RAVAL’S BAND (CIUTAT VELLA)

Al final del 2006, però en ple funcionament durant el 2007, es va crear la Raval’s Band. El Raval es convertí així en el primer barri de la ciutat de Barcelona que tenia una banda de música a l’estil valencià. Els seus components són músics afeccionats de totes les edats, vinculats d’una manera o altra al barri (residència, estudis o treball). La banda, dirigida pel mestre Bartolomé García-Plata, està gestionada per l’Escola de Músics del Raval. Després d’algunes primeres actuacions durant el 2006, el 2007 ha estat l’any de la seva consolidació.

A TAULA! AL CENTRE CÍVIC EL SORTIDOR (SANTS-MONTJUÏC)

La iniciativa «A taula!» del Centre Cívic el Sortidor s’ha estructurat a partir de diferents programes que tractaven la gastronomia i l’alimentació des d’àmbits ben diversos: «A peu de carrer», celebracions del calendari festiu i concursos populars; «Plats forts», un apropament a la gastronomia mitjançant cicles de cinema, presentacions de llibres i exposicions; «El cistell», conferències, monogràfics i altres activitats sobre diferents aspectes del món de la cuina; «La cuina dels bons hàbits», on diferents professionals de la nutrició han ensenyat la base d’una alimentació sana i equilibrada; «L’aula del gourmet», amb diverses activitats formatives sobre l’aprenentatge de tècniques de cuina, enologia i gastronomia; «Cicle adreçat a professionals» de la cuina amb activitats per a aquest col·lectiu, com un curs per aprendre a cuinar al buit. I finalment, l’àmbit «A taula! surt del Sortidor», que ha organitzat visites guiades, sempre vinculades a la gastronomia, com la de la fàbrica d’Anís del Mono, la Cooperativa Cristalleries Sant Miquel, la visita als comerços centenaris de Barcelona o la passejada guiada pel Mercat de la Boqueria.

PREMI PER A LA IGUALTAT (LES CORTS)

El 2007 s’ha celebrat la 4a edició del Premi M. Àngels Ureña per a la igualtat, del Districte de les Corts. Aquest premi es convoca amb l’objectiu de promoure propostes culturals de joves creadores i obrir horitzons culturals en femení, en el marc de la igualtat entre homes i dones.

CICLE PRIMAVERA VERDA (GRÀCIA)

Per primer any, el 2007 ha tingut lloc al Centre Cívic del Coll un cicle dedicat a la sostenibilitat i el medi ambient. El cicle ha tingut dues exposicions, sis xerrades, un espectacle infantil, tres tallers per a adults, una «matinal verda», itineraris i visites a l’hort de l’avi, i un punt d’informació ambiental.

APROVACIÓ DEL PROTOCOL FESTIU DE GRÀCIA

El nou protocol, aprovat al Plenari de gener del 2007, té per objectius visibilitzar, difondre i conservar el patrimoni festiu i immaterial gracienc pel que fa a la imatge festiva, les colles de cultura popular i les festes que tenen lloc al llarg de l’any. Recull una vintena de festes del calendari tradicio-

nal festiu, nou colles de cultura popular i una quinzena de figures festives. També regula el protocol festiu en els cercaviles i les festes i les músiques, i és un instrument fonamental de la cultura popular al districte. El Protocol Festiu de Gràcia va ser impulsat pel Districte i s’ha treballat amb el consens de totes les entitats i colles festives i de cultura popular de Gràcia.

PRESENTACIÓ DE LA «GUIA CULTURAL DE GRÀCIA»

La «Guia cultural de Gràcia» ha culminat durant el 2007 la fase de recerca de dades de les diferents entitats per entrar en la fase de disseny de la pàgina web, CD interactiu i producció en paper. Articulada entorn de cinc eixos (patrimoni arquitectònic d’interès cultural, equipaments municipals, entitats i associacions, cicles, festes i festivals i sector empresarial), la guia aborda fins a vuit disciplines del sector cultural des de les perspectives dels barris, les franges d’edat i la projecció.

PLA ESTRATÈGIC DE LA MÚSICA DE GRÀCIA

El Pla estratègic de la música de Gràcia es fonamenta bàsicament a potenciar la creativitat musical del barri, i establir xarxes i lligams entre les diferents iniciatives, tant les tradicionals com les més innovadores. L’Oficina del Pla estratègic de la música de Gràcia està formada per Víctor Nubla com a director del Pla, Jordi Oliveras i Marc Martí (d’Indigestió), Fran Jurado com a redactor del Pla i Albert Gil com a contacte i seguiment amb tots els participants. Les taules de diagnosi, celebrades durant el 2007, han tingut una àmplia participació (sobre unes 60 persones) entre entitats, bars, discogràfiques, productores, mànagers, músics, professors, intel·lectuals, etc.

SETMANA DE GRÀCIA AMB GAZA

La setmana del 19 al 25 de novembre ha tingut lloc la 14a edició del Cicle de la Mediterrània que organitza el Centre Cívic la Sedeta en diferents espais del districte. Hi han participat una vintena d’estudiosos, artistes i periodistes especialitzats en Gaza i el conflicte israelianopalestí i unes 450 persones han assistit a les nou activitats programades. La setmana es completava amb exposicions, mostres gastronòmiques de productes de Gaza i espectacles infantils.

PREMI D’ARTS VISUALS MIQUEL CASABLANCAS (SANT ANDREU)

El concurs d’arts visuals Premi Miquel Casablanca és una convocatòria pública adreçada a joves creadors/res que vol donar cabuda a la multidisciplinarietat de la pràctica artística actual, un context d’aprenentatge, visibilitat i confrontació crítica especialment sensible al circuit artístic emergent.

DIÀLEG

1. EL DESPLEGAMENT DEL PLA ESTRATÈGIC DE CULTURA | 2. EL MÓN A BARCELONA | 3. BARCELONA AL MÓN | 4. LA FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA I ELS CERCLES D'AMICS

CARLES GINER SECRETARI DEL CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA
L'ARQUITECTURA DEL DIÀLEG: EL CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA

La participació en l'àmbit de la cultura ha estat una estratègia permanentment desenvolupada per l'Ajuntament. Des de la normativa pública de subvencions —que reconeix i dona suport a les iniciatives culturals impulsades per entitats i associacions—, el contacte permanent amb els diferents interlocutors de la vida cultural de Barcelona, la participació dels agents culturals en projectes tan rellevants com el Festival Grec, la Mercè, l'Any del Llibre i la Lectura o el programa Barcelona Ciència, l'establiment d'un espai de coordinació entre les diferents regidories de cultura del territori metropolità, les comissions de lectura pública com a instrument de concertació de la política bibliotecària de l'Ajuntament o la presència d'independents en el Consell d'Administració de l'Institut de Cultura de Barcelona, són alguns exemples de les múltiples iniciatives encaminades a conciliar i concertar les polítiques públiques amb molts dels agents culturals que tenen un paper actiu en la configuració cultural de la ciutat.

La creació de l'Institut de Cultura l'any 1996 va intensificar aquesta línia de treball, i el procés de redacció del Pla estratègic del sector cultural de la ciutat, aprovat el maig de 1999 i actualitzat el 2006, ha estat un bon exemple de com afavorir, no només el diàleg entre l'ens públic i el sector de la cultura, sinó de com arribar a acordar el conjunt d'objectius estratègics i projectes concrets que cal tirar endavant. Moltes de les iniciatives i propostes començades els darrers anys neixen de l'acord i el consens entre l'Administració local i sector de la cultura, fins al punt que allò que s'iniciava com a experiència concreta ha esdevingut un model de treball per al conjunt de programes i serveis impulsats per l'Institut de Cultura de Barcelona.

El Consell de la Cultura de Barcelona s'ha creat com a instrument de diàleg constant entre el govern de la ciutat, els diversos sectors de la cultura i persones de reconeguda vàlua en l'àmbit de la cultura i les arts, en la construcció de polítiques culturals de ciutat. S'articula com a espai de participació i incideix en la manera de fer polítiques culturals, en *com* es defineixen i es posen en pràctica, tot incorporant el diàleg com a condició indispensable de les polítiques culturals.

El context actual de Barcelona assenyala un nou canvi d'etapa. La ciutat ha consolidat un conjunt de plataformes culturals de primer nivell, no només per la inauguració, aquests darrers anys, de diferents infraestructures, sinó, sobretot, perquè avui el sector cultural produeix continguts i propostes amb infinita més intensitat que deu anys enrere. A més, ha tingut un creixement exponencial de públic i ha reforçat de manera indiscutible la seva projecció internacional. L'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona hi ha tingut un paper important com a activador de noves realitats culturals i com a catalitzador del conjunt d'iniciatives d'agents públics i privats de la ciutat. Ara, però, cal començar a replantejar el futur i, sobretot, a disposar d'estructures més estables que permetin la reflexió estratègica compartida. No tant per actuar sobre conjuntures, sinó per avançar-se i projectar respostes als nous reptes que l'escenari contemporani posa damunt la taula.

Malgrat que s'hagi avançat molt, entre tots, en múltiples direccions, continuen apareixent noves necessitats que reclamen reflexió estratègica compartida. El fenomen cultural associats a la immigració, els reptes d'adaptació a un món globalitzat de la indústria cultural local, el reforç de la incorporació del sector de la cultura a l'era digital, la necessitat d'enfortir la dimensió social de la cultura, el reconèixer i potenciar una nova creativitat que campa pels marges del sistema cultural establert, són alguns dels àmbits que cal

explorar per mantenir aquesta atmosfera cultural genuïna de Barcelona, que combina producció i difusió, tradició i creativitat, terreny per a la iniciativa empresarial però garantint la cultura com a bé públic, infraestructures culturals de primer nivell i, alhora, un ús creatiu de l'espai públic.

Aquestes són les preocupacions, els aspectes crítics que assenyala l'Agenda 21 de la Cultura, un document de gran transcendència per a les polítiques culturals del futur, aprovat el 8 de maig de 2004 en el marc del IV Fòrum d'Autoritats Locals per a la Inclusió Social de Porto Alegre i posteriorment aprovat pel Plenari de l'Ajuntament de Barcelona. L'Agenda 21 de la Cultura compromet a «implementar els instruments adequats per garantir la participació democràtica dels ciutadans en la formulació, l'exercici i l'avaluació de les polítiques públiques de cultura» (art. 19). Consolida, per tant, la idea que la definició de cultura és incompleta si no incorpora la noció de participació.

Sense tenir en compte tots aquests elements és difícil entendre l'especial significació del Consell de la Cultura de Barcelona com a experiència pionera i model inèdit en l'entorn local. De manera molt sintètica, el Consell conté elements propis dels consells de cultura de tradició continental o francòfona, en el sentit de ser un òrgan de caràcter consultiu i assessor, impulsor de debat i reflexió sobre la cultura i la ciutat. Però incorpora també elements propis dels Arts Councils de tradició anglosaxona, creats a partir del principi d'*arms lenght* (la distància d'un braç en relació amb el poder polític, garantia d'independència de l'organisme i dels seus membres) orientats a la praxi de les polítiques culturals i, per tant, dotats amb funcions amb caràcter executiu. És aquesta naturalesa mixta, alhora consultiva i executiva, independent del poder públic i alhora integrada en part pel govern de la ciutat, allò que converteix el Consell de la Cultura de Barcelona en una experiència innovadora en el panorama local dels instruments de polítiques culturals.

Arribar fins aquí, fins a aquesta definició, ja ha estat una mostra de la necessitat d'incorporar el diàleg al centre de la pràctica quotidiana. El model resultant de Consell ha estat el producte dels treballs d'una Comissió creada expressament per donar-li forma, una nova forma que, tot partint d'un marc legal que no es pot obviar (aquell que delimita la legislació local) i que prescriu consells amb caràcter exclusivament assessor i consultiu, recollís també els plantejaments de les principals associacions del sector, en el sentit d'incorporar funcions amb caràcter executiu. I aquesta és la tasca que ha desenvolupat la Comissió d'Elaboració del Reglament Intern, integrada per les entitats (membres o no del Ple) que hi han volgut participar, moltes de les quals formen part de la Plataforma per a la Constitució del Consell de les Arts de Catalunya. La Comissió, creada per acord del Ple del 20 de febrer, finalitzà els seus treballs al final d'octubre del 2007 i presentà una nova proposta de reglament intern, que va ser aprovada de forma unànime pel Ple del Consell (27 de novembre de 2007), de manera que s'iniciaven així els tràmits per a l'aprovació legal. Aquest nou Reglament recull els elements amb caràcter innovador i que donen un perfil del tot inèdit al Consell de la Cultura de Barcelona.

El Ple del Consell, integrat per un màxim de cinquanta persones amb veu i vot¹ és l'òrgan que acull l'aspecte més consultiu i assessor. Entre altres funcions, té la capacitat de crear comissions delegades per tal d'obrir la participació i el debat a totes aquelles persones, col·lectius i entitats que conformen el sistema cultural de la ciutat.

Durant el 2007 s'han creat nou comissions sectorials —Música, Teatre, Dansa, Circ, Arts Visuals, Cinema i Audiovisual, Lletres, Cultura Popular i Tradicional, i Patrimoni— i tres comissions amb caràcter transversal —Fàbriques de Creació, Pla d'Ensenyaments Artístics i Diàleg Intercultural—. En les comissions sectorials s'ha donat forma a la proposta d'actuacions en l'àmbit cultural que han estat incloses en la proposta de Pla

1. 16 en representació d'entitats; 16 en la seva condició de reconeguda vàlua; 10 en representació dels Consells de Cultura de cada Districte; un representant de cadascun dels partits polítics presents al Ple de l'Ajuntament; un representant de la Comissió de Lectura Pública; la vicepresidència, escollida a proposta dels representants de les entitats, i, finalment, la presidència, que recau en l'alcalde o alcaldessa de Barcelona.

d'actuació municipal 2008-2011 (PAM). Igualment, la Comissió de Música ha tingut un especial protagonisme en la recerca dels acords necessaris per tal d'impulsar la modificació de les normatives municipals que afectaven l'activitat de les sales que programen música en viu a la ciutat. Pel que respecta a les comissions transversals, s'han constituït en espais on contrastar i mantenir el debat sobre tres dels principals projectes formulats en el Pla estratègic de cultura – Nous accents 06.

Segons el nou reglament, el Comitè Executiu, presidit per la vicepresidència del Consell i integrat per un màxim de sis persones més (totes elles designades d'entre les de reconeguda vàlua i a proposta dels representants de les entitats culturals), té un perfil netament independent en el seu funcionament i és l'òrgan que concentra les competències executives del Consell, que es poden resumir en:

a) Informar amb caràcter preceptiu, per iniciativa pròpia o a instància del Ple del Consell, sobre la creació de nous organismes o equipaments culturals de caràcter municipal, sobre els projectes normatius i reglamentaris municipals que incideixin en temes de política cultural o artística, i sobre el nomenament dels responsables dels equipaments culturals municipals.

b) Participar en la destinació de les subvencions de l'àmbit de la cultura, en el marc de la normativa de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona.

c) Proposar els membres dels jurats dels Premis Ciutat de Barcelona.

En síntesi, l'arquitectura del diàleg que perfila el nou reglament assigna al Ple del Consell (i a les seves comissions delegades) el paper netament consultiu, de debat i de reflexió propi dels consells de participació característics de l'entorn continental, mentre que es reserva al Comitè Executiu el paper més propi dels Arts Councils de tradició anglosaxona, orientats a funcions més executives.

(Continuarà.)

El 2006 es va aprovar el **PLA ESTRATÈGIC DE CULTURA PER A LA CIUTAT DE BARCELONA**, una revisió i actualització del Pla estratègic promogut per l'Institut de Cultura de Barcelona i aprovat l'any 1999. El Pla estratègic és un acord entre els diferents actors que intervenen en el desenvolupament cultural de Barcelona, que marca les línies estratègiques de futur per a la ciutat en l'àmbit cultural.

Un dels programes estructurants fruit d'aquest pla és l'anomenat Barcelona Laboratori, que pretén incrementar el suport a la creació com a condició necessària per a un desenvolupament cultural millor de la ciutat. En aquest marc d'actuació, l'octubre de 2007 l'Institut de Cultura va presentar al Plenari Municipal de l'Ajuntament el Programa **FÀBRQUES PER A LA CREACIÓ**, amb l'objectiu d'incrementar la xarxa d'equipaments públics de la ciutat orientats a l'assaig i a la creació en els diferents àmbits artístics. La proposta pretén transformar edificis singulars de Barcelona en espais generadors de cultura, en fàbriques de creació artística, i cedir-los, amb condicions, a col·lectius o associacions per ajudar, així, a estimular la creació a la ciutat. Durant el 2007 s'han iniciat els treballs per fer possible la primera fàbrica per a la Creació al Parc del Fòrum. Sensible a les demandes del sector, l'Institut de Cultura de Barcelona ha decidit dedicar aquest primer espai al circ, concretament a l'entrenament i l'assaig d'aquesta disciplina.

D'altra banda, l'Ajuntament de Barcelona canalitza el reconeixement i el suport als creadors i les entitats que treballen amb la cultura i per a la cultura a la ciutat a través dels **PREMIS CIUTAT DE BARCELONA** (trobareu la relació dels premis atorgats el 2007 a les taules annexes) i les **SUBVENCIONS** que atorga l'Institut de Cultura. L'any 2007 aquesta entitat ha rebut un total de 550 sol·licituds de subvenció, de les quals n'ha atorgat 330, amb un import total de 4,2 milions d'euros.

Tal com es comenta a la presentació d'aquest capítol, l'aprovació del nou Reglament del **CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA** (un organisme nascut també com a conseqüència del desplegament del Pla estratègic) permetrà que el seu Consell Executiu desenvolupi plenament les seves funcions, entre les quals hi ha la de proposar els membres dels jurats dels Premis Ciutat de Barcelona i la de participar en la destinació de les subvencions que atorga l'Institut de Cultura de Barcelona cada any.

PROPOSTES INTERNACIONALS A BARCELONA

Barcelona ha tingut al llarg del 2007 desenes de propostes culturals vingudes d'arreu del món. És impossible ressenyar-les totes. Només en la programació dels museus, els teatres, les sales de concerts i els festivals de Barcelona el volum de propostes internacionals hi és molt present. De fet, la majoria es troben repartides als diferents capítols d'aquest balanç. Destaquem per tant en aquest apartat només alguns exemples que donen una idea prou clara de la riquíssima i continuada aportació internacional.

En arts visuals, trobem exposicions com «Grans mestres de la pintura europea de The Metropolitan Museum. Del Greco a Cezanne» al MNAC, la mostra sobre Lee Friedlander (un dels creadors més prolífics de la història de la fotografia), presentada per CaixaForum i organitzada pel MOMA de Nova York, o l'exposició «Lee Miller. Picasso en privat», un document visual que recull els trenta-sis anys de relació entre la fotògrafa i el pintor malagueny i que s'ha presentat al Museu Picasso de Barcelona.

El Festival Grec 2007 també ha tingut una dimensió internacional molt destacada, amb artistes de la talla de Marcial Di Fonzo Bo (Théâtre des Lucioles), Alvis Hermanis (Jaunais Rigas Teātris - Nou Teatre de Riga), Akram Khan Dance Company i Sylvie Guillem, Lim Hwai Min (Cia. Cloud Gate Dance Theater of Taiwan), Cia. Bruno Beltrão, Hofesh Schechter, Club Guy & Roni, Thomas Noone, Laurie Anderson, Omara Portuondo, Medeski, Scofield, Martin + Wood, Michael Nyman, Pascal Comelade, Bebo i Chucho Valdés, Gonzales, Lenine, Peter Greenaway (*The Tulse Luper VJ Performance*) i Hossam Ramzy.

Pel que fa als espectacles internacionals convidats pel Teatre Lliure de Barcelona cal destacar, entre d'altres, un text de Tom Peuckert sobre Artaud i Hitler dirigit per Paul Plamper i interpretat per Martin Wuttke; la companyia Rimini Protokoll amb *Mnemopark*, el quart capítol de la *Tragedia endogonidia* de la Societas Raffaello Sanzio i *100% Marocain*, de Saïd Naciri. El Lliure ha presentat també tres clàssics: el director Jürgen Gosch amb *Macbeth*, la Schaubühne am Lehniner Platz amb *Hedda Gabler* i Daniel Veronese amb *Un hombre que se ahoga*, a partir de *Les tres germanes* de Txèkhov.

També en l'àmbit de les arts escèniques mereix un especial esment la primera edició de Mov-s, al Mercat de les Flors, un espai d'intercanvi que ha reunit prop de 500 professionals de tot el món entorn de taules de debat i on s'han presentat espectacles de tot l'Estat espanyol.

Els festivals de totes les disciplines també han disposat d'una més que significativa presència internacional; en l'àmbit de la música és imprescindible esmentar el Sònar, el Primavera Sound i altres festivals que com el Summercase, que han portat a Barcelona figures internacionals de primera línia com també, en l'àmbit de la música clàssica, ho han fet els grans equipaments com el Palau de la Música, l'Auditori, el Liceu o temporades com les d'Ibercamera i Euroconcert.

En l'àmbit audiovisual han tingut gran pes les iniciatives internacionals, que han anat des dels convidats i pel·lícules presentades en els diferents festivals de cinema fins a la presència de diferents rodatges a la ciutat de pel·lícules de producció hindú, japonesa o argentina, entre d'altres.

El país estranger que ha fet ús més sovint dels serveis de la Barcelona-Catalunya Film Commission durant el 2007 ha estat el Regne Unit, amb 19 produccions.

Cal destacar finalment algunes conferències amb convidats de luxe com la del professor George Steiner al Saló del Tinell el 22 d'octubre. El reconegut estudiós de la cultura europea visitava Barcelona per primera vegada. La seva xerrada «Remembering the future», impulsada pel Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona i el seu Cercle d'Amics, es va centrar en les noves perspectives sobre la importància dels espais de la memòria a l'hora de pensar el futur.

Tal com ja s'ha comentat en parlar d'aquest equipament, també el CCCB es consolidava, amb el seu programa de debats com a referència internacional sobre qüestions d'espai urbà, nous humanismes i nous imaginaris. Hobsbawn, Garton Ash, Ian Buruma, John Gray, Gianni Watino, Gilles Lipovetsky, Javier Muguerza, Guy Hermet, Ivan Krastev, Fermín Bouza i tants altres noms exemplifiquen l'abast de les jornades de debat d'aquest centre durant el 2007.

A Barcelona hi ha una sèrie d'entitats d'altres països que promouen la seva llengua i cultura i fan activitats per donar a conèixer el seu país amb la voluntat de trobar punts de connexió i crear ponts de diàleg amb la ciutat.

És el cas, entre d'altres, del British Council, l'Istituto Italiano di Cultura, l'Institut Francès i també d'alguns d'abast cultural més ampli com la Casa Àsia o la Casa Amèrica.

CASA AMÈRICA CATALUNYA treballa des del 1911 per afermar els vincles que uneixen Amèrica Llatina i Catalunya amb una oferta que inclou exposicions, jornades, espais literaris i musicals o cicles de cinema. Les seves activitats culturals més destacades de l'any 2007 han estat les exposicions «Casa Amèrica Catalunya, un trajecte centenari» i «Ausencias», una mostra del fotògraf argentí Gustavo Germano que retrata una de les conseqüències més dramàtiques de la dictadura argentina.

Per la seva banda, **CASA ÀSIA BARCELONA** ha dut a terme diferents exposicions a la seva seu de Barcelona com «El te de la Xina», «The rebirth of a nation», «Hiperarquitectura i hiperdisseny: nous models urbans a la Xina del segle XXI», «Murakami» i «Manila». També amb ocasió de l'Any de Corea a Espanya i en el marc del Festival Àsia s'ha mostrat l'obra dels artistes Kyungwoo Chun i Ana Laura Alaez.

Cal destacar a més el ja tradicional festival de les cultures asiàtiques, Festival Àsia, els cicles de cinema asiàtic, la col·laboració amb els Festival de Cinema Asiàtic de Barcelona-BAFF i amb el Festival de Videoart Loop, la setmana de cinema de Hong Kong així com la realització de diferents seminaris d'art contemporani en col·laboració amb l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya, el MACBA i la Universitat de Barcelona.

Tal com dèiem a l'inici, l'activitat cultural que despleguen els diferents instituts estrangers d'alguns països europeus també és significativa. Aquí tenim una selecció de les activitats del francès i el britànic, però cal tenir present també la qualitat i el nombre d'activitats organitzades per altres entitats com el **GOETHE INSTITUT**, l'**INSTITUT D'ESTUDIS NORD-AMERICANS** o l'**ISTITUTO ITALIANO DI CULTURA**.

L'**INSTITUT FRANCÈS** ha estat seu de nombroses presentacions de llibres d'autors francesos com Hédi Kaddour amb *Waltenberg*, Antoine Compagnon amb *Les antimodernes*, Boris Cyrulnik amb *De corps et d'âme*, Philipp Blom amb *Encyclopédie*, Michel Wieviorka amb *Le Printemps du politique*, Jean Echenoz amb *Ravel*, Bartolomé Bennassar amb «Le lit, le pouvoir et la mort», Samuel Benchetrit amb «Chroniques de l'asphalte», Bernard Pivot amb «Dictionnaire amoureux du vin»...

També ha organitzat durant el 2007 les exposicions «Daniel Arigimon, 1965-1968», «Supervivents del genocidi: els armenis de Bourj Hammoud (Líban) - Fotografies d'Ariane Delacampagne» i ha participat activament en diferents festivals d'audiovisuals com el II Festival de Cinema Indígena, L'Alternativa - Homenatge a Peter Brook, el 3r Festival Cinema Polític i el Festival Cinema Jueu.

El **BRITISH COUNCIL**, a més del que són les activitats de la seva seu com el Cicle Trobades amb la Literatura Anglesa Actual (Julian Barnes al gener o Rachel Seiffert al maig), també ha estat present al llarg de l'any en molta de l'activitat cultural que ha tingut lloc a Barcelona, i que organitzen altres institucions. És el cas de la Setmana Internacional del Llibre Infantil i Juvenil (organitzada pel Goethe Institut al CCCB) o el Festival Nou Sons (a l'Auditori pel març).

El British Council també ha participat en el projecte Sonic Postcards (abril) d'art sonor a la xarxa entre dues escoles, una de britànica i una altra de Barcelona, en el Festival de Poesia de Barcelona (maig), amb la participació de Linton Kwesi Johnson al Palau de la Música Catalana, o en el Festival Grec amb Akram Khan i Sylvie Guillem (*Sacred Monsters*) i Hofesh Shechter (*deGeneration*). També ha col·laborat en la retrospectiva dedicada a Paul Bush i el cinema animat del Festival l'Alternativa (setembre).

En un àmbit titulat «Entitats de diàleg a Barcelona», sens dubte cal fer referència també al treball de la **FUNDACIÓ CIDOB** i de l'**INSTITUT D'ESTUDIS DE LA MEDITERRÀNIA**, dues entitats l'objectiu de les quals és el diàleg entre diferents cultures del món i de la Mediterrània respectivament.

Amb aquestes i altres entitats i institucions, l'Institut de Cultura ha organitzat, com a pòrtic d'entrada a les Festes de la Mercè 2007, el **FÒRUM MEDITERRANI**, una iniciativa nascuda com a espai de trobada de les xarxes i els operadors culturals de la Mediterrània.

El Fòrum Mediterrani ha inclòs la III Trobada de Festivals i Músiques del Mediterrani, la Biennal ArtMar, uns debats al CCCB sobre la Mediterrània i la Primera Trobada de Ciutats Mediterrànies per la Cultura.

Cal esmentar finalment que al novembre del 2007 s'ha presentat al Plenari de l'Ajuntament de Barcelona la mesura de govern **BARCELONA DIÀLEG INTERCULTURAL 2008**, un programa municipal impulsat per l'Institut de Cultura de Barcelona que celebra la iniciativa de la Unió Europea de declarar el 2008 l'Any Europeu del Diàleg Intercultural al i compromet la nostra ciutat a promoure, impulsar i donar prioritat a iniciatives ciutadanes al voltant d'aquest tema.

I si Barcelona ha gaudit de centenars de propostes culturals vingudes d'arreu del món, durant el 2007 es pot ben dir que la ciutat també ha estat present en molts països amb diferents iniciatives. Fem aquí un resum d'algunes de les més destacades.

ACTIVITATS AMB PROJECCIÓ INTERNACIONAL

Segurament un dels esdeveniments que han portat Barcelona més lluny durant el 2007 ha estat l'exposició «**Barcelona and Modernity. Gaudí to Dalí**», que ha tingut lloc al Metropolitan Museum de Nova York del 7 de març al 3 de juny amb un total de 300.000 visites. A l'exposició s'han pogut veure més de 350 obres (pintures, arts decoratives, mobles, escultures, maquetes...), una cinquantena de les quals havien estat cedides pel MNAC i el Museu Frederic Marès. També a Nova York, del 26 de setembre al 6 d'octubre, el MOMA ha presentat una **retrospectiva del director de cinema Pere Portabella** en la qual s'exhibia la seva última pel·lícula, *El silenci abans de Bach*.

L'exposició «**Cosmos Gaudí. Arquitectura, geometria i disseny**» s'ha pogut veure durant dos mesos i fins al 2 d'agost al Capital Museum de Pequín, i ha rebut més de 170.000 visites. La mostra ha estat qualificada pels responsables del centre com un dels més grans èxits d'aquest museu. Posteriorment l'exposició ha viatjat al Museum of Contemporary Art de Xangai, on ha restat oberta fins al 23 de setembre. La mostra, comissariada per Daniel Giralt-Miracle, és la primera que es fa a la Xina dedicada a la figura d'Antoni Gaudí.

Una altra exposició, «**Barcelona. 1900**», ha visitat el Museu Van Gogh d'Amsterdam del 21 de setembre del 2007 al 12 de gener del 2008. Aquesta repassava, amb més de 300 obres, la riquesa del modernisme català. A mitjan desembre ja havien passat per l'exposició més de 120.000 persones.

També les itineràncies de les grans **exposicions del CCCB** han arribat ben lluny: «Literatures de l'exili», per diferents ciutats de Llatinoamèrica (Santo Domingo, Ciutat de Mèxic, Santiago de Xile i Buenos Aires), i «Erice-Kiarostami. Correspondències», al Centre Georges Pompidou de París i amb el compromís de portar-la l'any vinent a Melbourne, amb l'ajuda de les entitats SEACEX (Societat Estatal per a l'Acció Cultural Exterior) i SECC (Societat Estatal de Commemoracions Culturals). El CCCB també ha organitzat i produït l'exposició «Cultura catalana. Singular i universal» a la Fira del Llibre de Frankfurt.

En el context de la projecció internacional del **MACBA**, destaca el fet que les exposicions concebudes i organitzades pel museu han viatjat durant el 2007 (com en anys anteriors) per museus i centres d'art d'Europa i Estats Units. També cal esmentar el gran ressò internacional (tant mediàtic com artístic) de dues exposicions en especial: «Un teatre sense teatre» (de maig a setembre), així com de «Sota la bomba. El jazz de la guerra d'imatges transatlàntica» (a la tardor). El Frankfurter Kunstverein i el MACBA han presentat a partir de l'octubre una important exposició d'obres de la Col·lecció MACBA, organitzada i comissariada conjuntament, que s'ha emmarcat en la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt (amb la cultura catalana com a convidada d'honor). Aquesta exposició és la primera d'entitat de la Col·lecció MACBA fora del museu.

En l'apartat de les arts visuals més emergents trobem la projecció dels artistes barcelonins gràcies als programes de residència d'**Hangar** amb Duende de Rotterdam (Holanda) i la Fondazione Pistoletto de Biella (Itàlia), i d'intercanvi amb Fonca/Cenart de Mèxic DF, el CIC del Caire (Egipte), el Basilsco de Buenos Aires (Argentina) i el Ssamzie Space de Seül (Corea del Sud).

D'altra banda, **la Capella** ha continuat amb el seu programa «Roundabout Encounter», iniciat ja fa quatre anys. Del 13 de juliol al 12 d'agost, un grup d'artistes catalans (Job Ramos, Isaías Griñolo, Marcel Dalmau, Kardinal, Sitesize, Rubén Martínez, Andrea Nacach i Daniel García Andújar) han exposat a Santiago de Xile («Barcelona Toolbar») les seves obres seleccionades pel comissari Valentín Roma.

Es tractava d'un intercanvi amb el Centro Cultural Matucana 100. També, l'exposició «I like to be a resident» ha estat resultat de l'estada a Barcelona durant un mes dels artistes israelians Doron Rabin i Koby Levy i la dels artistes catalans Daniel Chust Peters i Domènec a Tel Aviv.

En l'àmbit del disseny, el Centre d'Art d'Escaldes-Engordany al Principat d'Andorra ha acollit des del 21 de juliol i fins al 26 de setembre la mostra «**Offjectes, conceptes i dissenys per a un canvi de segle**», organitzada pel Museu de les Arts Decoratives de Barcelona.

Si entrem en el terreny de les **arts escèniques**, són moltes les companyies barcelonines que han girat pel món durant el 2007. És el cas de les darreres obres teatrals de Calixto Bieito, la participació de la companyia del Teatre Lliure en el festival de Melbourne, l'estrena a la Xina de l'espectacle *Imperium* de la Fura dels Baus, la presència del Teatro de los Sentidos al Fòrum de les Cultures de Monterrey, la presentació de les darreres creacions de Mudances a Xile o la gira internacional de la també ballarina Sol Picó.

Passa el mateix amb alguns dels nostres grups de música i orquestres. Cal destacar, per exemple, el Concert de l'OBC a l'Auditorium Parco della Musica a Roma el passat mes de juny, la gira europea de la Troba Kung-Fú i d'Ojos de Brujo, o la sèrie de concerts del grup barceloní Fufú Ai a Xile.

A més, amb motiu de la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt, i en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, el festival Sònar hi ha presentat quatre nits temàtiques.

Si parlem d'audiovisuals cal destacar la presència de la **Barcelona-Catalunya Film Commission** a les trobades internacionals europees més importants del sector: Berlin International Film Festival i European Film Market, Cannes Film Festival, i Marché International du Film, Festival Internacional de Cine Donostia – San Sebastián i Sales Office i Festival Internacional de Cinema de Catalunya, i Sitges Sales Office, entre d'altres. Convé remarcar també la presència als Co-production Meetings & Talents Campus organitzats per Catalan Films & TV, aprofitant la plataforma de 28 regions que componen l'associació europea de Cine Regio, de la qual la Barcelona-Catalunya Film Commission forma part.

També dos dels **Premis Ciutat de Barcelona 2007** són clars reconeixements a projectes que s'han obert camí més enllà de casa nostra. És el cas del **Premi Multimèdia** a Sergi Jordà, Günter Geiger, Marcos Alonso, Martin Kaltenbrunner (del Grup de Tecnologia Musical de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona) pel **Reactable**. El jurat ha valorat el fet que es tracta d'una creació multimèdia innovadora i també l'impacte que han causat les nombroses produccions artístiques generades amb aquesta plataforma al llarg de l'any 2007, com ara els concerts de Björk i Guillamino, que han contribuït a la projecció internacional de Barcelona en el camp de les arts. Quant al Premi Ciutat de Barcelona 2007 de **Projecció internacional**, aquest ha estat atorgat a l'editorial **Actar**, perquè ha creat a Barcelona un model d'editorial de projecció internacional, per la qualitat dels llibres que edita, per l'interès dels autors i temes que aborda i per la difusió assolida especialment durant l'any 2007.

Finalment, una mirada a l'àmbit de les noves tecnologies ens porta a descobrir el pes internacional d'alguns grups de productors culturals desenvolupadors de *software* amb base a Barcelona. És el cas, per citar-ne un exemple, del col·lectiu **Platoniq** (<www.platoniq.net>), que proposa un sistema cultural cooperatiu i investiga sobre els possibles usos socials de la tecnologia i la cultura connectada. Amb seu al CCCB i premiat darrerament al festival de cultura digital Transmediale de Berlín i al Festival Tránsito de Mèxic DF, Platoniq ha treballat el 2007 en l'organització del Mercat d'Intercanvi de Coneixements Lliures, el festival Internacional Open Radio, el servidor públic de *streaming* (retransmissió d'àudio per internet), OpenServer, les jornades de «*media* activisme» Media Space Invaders, el projecte Burn Station (estació copiadora d'àudio documentació i música lliure de drets) i la creació de la llicència *copyleft* Aire Incondicional.

El 8 de desembre del 2007 va cloure el Fòrum Universal de les Cultures de Monterrey (capital de l'estat de Nuevo León, Mèxic). Aquest esdeveniment internacional seguia les pautes del Fòrum de Barcelona 2004 i ha mantingut els tres eixos conceptuals centrals —diversitat cultural, sostenibilitat i condicions per a la pau— i els seus formats principals —diàlegs, exposicions, manifestacions artístiques i camp de la pau— afegint i reforçant la vessant educativa i la preocupació pel coneixement i la ciència.

La segona edició del Fòrum Universal de les Cultures, amb més de 4 milions de visitants, 77 països participants, 250.000 nens i nenes assistents amb les seves escoles i 80 dies de durada, va cloure havent assolit els seus principals objectius: la gran participació ciutadana, la recuperació d'un gran espai públic per a la ciutat i l'èxit dels programes educatius per a nens i joves. El Fòrum Monterrey 2007 deixa com a llegat als seus ciutadans un gran parc públic, diversos espais expositius i un museu dedicat a la memòria històrica de la ciutat (Museu de l'Acer).

Pasqual Maragall, en representació de l'alcalde de Barcelona i president de la Fundació Fòrum, Jordi Hereu, va participar en l'acte oficial de clausura i va fer el traspàs formal a Valparaíso (Xile) com a futura seu del tercer Fòrum Universal de les Cultures.

En aquesta cloenda, el Governador de l'Estat de Nuevo León va destacar la valentia de Barcelona per inventar-se un nou esdeveniment centrat en el pensament, el diàleg i la creativitat, i dedicat a la recerca de solucions als grans reptes del segle XXI.

Amb l'edició de Valparaíso el 2010 s'assegura amb garanties la permanència d'aquest esdeveniment internacional cultural, ideat i iniciat a la ciutat de Barcelona, seu permanent de la seva Fundació, que ha de vetllar per la seva qualitat, llegats i continuïtat.

COOPERACIÓ CULTURAL INTERNACIONAL

La presència de Barcelona en institucions i xarxes de cooperació cultural d'àmbit internacional és cada cop més notable.

Entre els fets per destacar podem parlar en primer lloc de l'**AGENDA 21 DE LA CULTURA**. El 31 de desembre del 2007 hi havia 267 ciutats, governs locals, organitzacions i xarxes que hi estaven vinculades. L'Organització de Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) i Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) han firmat un acord de cooperació el dia 21 de maig del 2007 amb l'objectiu de reforçar la col·laboració entre ambdues organitzacions. L'acord reafirma la importància de l'Agenda 21 de la Cultura com a compromís de les ciutats i els governs locals per al desenvolupament local. Els objectius de l'acord són la preparació de noves traduccions de l'Agenda 21 de la Cultura (japonès, turc, àrab), el manteniment del lloc web <www.agenda21culture.net>, l'impuls a un programa d'intercanvi d'experiències entre ciutats, la celebració conjunta cada 21 de maig del Dia Mundial de la Diversitat Cultural, i la promoció de la investigació i la innovació en el camp de les polítiques culturals de ciutats i governs locals.

També el 2007 s'ha publicat l'informe *Polítiques locals per a la diversitat cultural*, encarregat per la Divisió de Polítiques Culturals i Diàleg intercultural de la UNESCO a l'Institut de Cultura de Barcelona, en tant que president de la Comissió de Cultura de Ciutats i Governos Locals Units.

Finalment, és important destacar l'entrada en vigor el 18 de març del 2007 de la **Convenció sobre la Protecció i la Promoció de la Diversitat de les Expressions Culturals de la UNESCO**. Mai en la història una convenció cultural havia estat ratificada per tants estats amb tanta celeritat. Es preveu que aquest nou acord mundial de cooperació internacional contribuirà de manera decisiva a uns processos de desenvolupament on la cultura, i els agents culturals, tindran un paper fonamental.

1. EL DESPLEGAMENT DEL PLA ESTRATÈGIC DE CULTURA | 2. EL MÓN A BARCELONA | 3. BARCELONA AL MÓN | 4. LA FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA I ELS CERCLES D'AMICS

És palès el pes que té la cultura en l'economia d'una ciutat. És un dels factors de desenvolupament de les ciutats que es pot observar en la transformació de les zones properes a grans equipaments culturals (museus, biblioteques,...). Per reforçar la relació entre el sector empresarial i el cultural, així com per promoure les aportacions de la iniciativa privada a l'activitat cultural pública, l'Ajuntament de Barcelona va crear el 2005 la **FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA**, que aglutina en el seu patronat representants de dinou empreses.

La Fundació té dos grans objectius: crear un espai adequat per fer més fluïdes les relacions entre la cultura i la seva dimensió econòmica, i canalitzar les aportacions que fan les empreses a les activitats municipals a través d'una fundació cultural, que els ofereix avantatges fiscals.

La Fundació Barcelona Cultura, i amb ella gran part de les activitats culturals que organitza, s'ha sumat l'any 2007 al programa general de la regata **BARCELONA WORLD RACE** (BWR). Aquest gran esdeveniment ha entrat el 2007 en el circuit de les regates oceàniques però també ha aconseguit, gràcies al treball conjunt de la Fundació Barcelona Oceànica i la Fundació Barcelona Cultura, que la ciutat apostés per reforçar el coneixement i gaudi de la seva vessant marina. Ja en plena preparació de la regata Barcelona World Race 2010, les diferents festes, festivals i activitats culturals de la ciutat vinculades a la Fundació Barcelona Cultura seguiran fomentant durant tot aquest període la cultura del mar.

Una altra iniciativa des del món empresarial sorgida per apropar la cultura a l'empresa ha estat el **CERCLE D'AMICS DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA**. Aquest model va néixer el 2006 a iniciativa d'aquest museu amb l'impuls donat pel nucli inicial format per les empreses i entitats que de fa més temps hi col·laboraven, i amb el suport institucional de l'ICUB i l'Ajuntament de Barcelona, que va possibilitar el seu encaix en la Fundació Barcelona Cultura, de la qual forma part el Cercle. Emprant el significat més precís dels termes, és una aposta decidida per fer mecenatge i no només patrocini. El Cercle d'Amics del Museu és un format que permet a diferents agents socials i econòmics dur a terme un nou paper en el desenvolupament social i cultural de la ciutat, i configura un model innovador amb relació a altres fórmules més habituals de suport a museus i institucions culturals que s'anirà estenent a altres centres (Museu Picasso, Museus de Ciències, etc.).

ÍNDEX

+a prop.....	245	Docúpolis. Festival Int. Documental de Barcelona.....	211	Institut d'Estudis Catalans. IEC	74	Museu Picasso.....	35
7 de Teatre	257	Drap-Art. Festival Int. de Reciclatge Artístic de Barcelona	180	Institut Francès	274	Museu Tèxtil i d'Indumentària	36
A taula! Al Centre Cívic el Sortidor	260	eBent. Encontre Int. de Fets Performatícs	179	Jamboree	147	Música Clàssica a Horta-Guinardó	255
Acústica2007.....	257	Eixample a la Fresca	253	Jardí Botànic de Barcelona	23	Música i Paraules. Cicle Cultural de Tardor	257
Agenda 21 de la Cultura.....	279	El Raval és Teatre.....	253	Jazz Sí Club	148	Nau Ivanow	243
Aplec de la Sardana de Sants	254	Escena Poblenou. Festival de Tardor.....	184	Jove Teatre Regina	112	Òmnium Cultural.....	97
Artfutura. Barcelona.....	212	Euroconcert	142	KGB	148	Palau de la Música Catalana.....	140
Arxiu de la Corona d'Aragó	74	Fàbriques per a la Creació.....	271	La Caldera	122	Palau Robert.....	49
Arxiu Fotogràfic	73	Festa Major d'Hostafranchs	250	La Capella.....	46	Parc Zoològic	26
Arxiu Històric de la Ciutat	73	Festa Major de Gràcia	250	La Casa Elizalde	242	Perpetracions	247
Ateneu Barcelonès	89	Festa Major de Sants.....	249	La Cultura va de Festa	257	Pla Estratègic de Cultura per a la ciutat de Barcelona	271
Ateneu Popular de Nou Barris.....	121	Festa Major del Poble-sec	250	La Mercè	225	Premi d'Arts Visuals Miquel Casablanças	261
BAC! Festival Int. d'Art Contemporani a Barcelona	179	Festa Major del Raval.....	249	La Perla 29	123	Premi per a la Igualtat	260
BAFF. Festival de Cinema Asiàtic de Barcelona.....	205	Festival «Sólo para cortos»	256	La Puntual	113	Premis Ciutat de Barcelona	271
BAM. Barcelona Acció Musical	200	Festival Àsia.....	216	La Villarroel.....	113	Primavera Sound.....	197
Barcelona Poesia.....	181	Festival de Barcelona Grec	175	La Virreina exposicions	46	Raval's Band	260
Barcelona Visual Sound	245	Festival de Blues	200	L'Alternativa. Festival de Cinema Independent de Barcelona.....	214	Razzmatazz.....	148
Barcelona World Race.....	281	Festival de Cinema Jueu	207	L'Antic Teatre	123	ResFest. Digital Film Festival	215
Barnasants. Festival Int. de Cantautor	193	Festival de Cinema Polític	210	L'Aquàrium.....	26	Sala Apolo	149
BCNegra. Trobada de Novel·la Negra.....	180	Festival de Flamenco de Ciutat Vella.....	196	Las Cruces de Mayo	256	Sala Beckett	115
Biblioteca de Catalunya.....	88	Festival de Folk Int. Tradicionàrius.....	192	L'Auditori	137	Sala Montjuïc	209
Biblioteques de Barcelona	87	Festival de Guitarra de Barcelona	194	LEM. Festival Int. de Música Experimental	201	Sala Muntaner	116
Bikini.....	147	Festival de Música Creativa i Jazz de Ciutat Vella.....	197	Liber.....	93	Saló del Llibre	94
British Council.....	275	Festival de Sopes del Món	255	Loop. Fira i Festival Int. de Videoart	178	Saló Int. del Còmic	92
Brossa Espai Escènic	112	Festival de Tardor Ribermúsica	201	LP. Festival de Dansa... o no	182	Sant Antoni de Sa Pobra.....	251
Caixa d'Eines del Teatro de los Sentidos.....	121	Festival de Titelles.....	256	Made in Mad	215	Sant Medir	251
CaixaForum	50	Festival del Mil·lenni	192	Marató de Cinema Fantàstic i de Terror de Sants.....	214	Santa Eulàlia.....	227
Carnaval.....	226	Festival Digressions	193	Marató de l'Espectacle	183	Santa Eulàlia al Raval	249
Casa Amèrica Catalunya	274	Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions	202	Mas i Mas Festival.....	199	SAT. Sant Andreu Teatre.....	109
Casa Àsia Barcelona.....	274	Festival Flamenco a Nou Barris	194	Mecal. Festival Int. de Curmetratges de Barcelona	210	Schubertiada	143
Cavalcada de Reis.....	226	Festival Hipersons	203	Mercat de les Flors.....	107	Seteart de Cinema.....	255
Centre Cívic Can Castelló.....	242	Festival Int. de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona	212	MercaTeatre.....	258	Setmana de Gràcia amb Gaza	261
Centre Cívic Casa Sagnier	242	Festival Int. de Jazz de Barcelona	202	Món Llibre.....	181	Setmana del Llibre en Català	92
Centre Cívic Vil·la Florida.....	242	Festival Int. Magdalena. Piezas Conectadas	182	Mostra de Cinema Africà de Barcelona	213	Setmana Int. del Llibre Infantil i Juvenil	91
Centre Cultural del Born.....	66	Festival L'Hora del Jazz - Memorial Tete Montoliu	199	Mostra de Teatre de Barcelona	185	Sidecar	149
Centre Cultural Fundació Caixa Catalunya. La Pedrera	51	Filmoteca de Catalunya.....	163	Mostra de Teatre d'Horta-Guinardó.....	255	Sònar. Festival Int. de Música Avançada i Art Multimèdia	198
Centre d'Art Santa Mònica. CASM	49	Fira d'Arts al Carrer de Roquetes.....	256	Mostra del Laboratori d'Arts Escèniques Tisner.....	246	Stripart. Mostra de Joves Creadors.....	247
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. CCCB	47	Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern	93	Mostra d'Entitats del Districte de les Corts	254	Subvencions ICUB	271
Centre de Normalització Lingüística de Barcelona.....	96	Fira Int. del Llibre de Frankfurt.....	91	Mostra Int. de Cinema Europeu Contemporani. MICEC	207	Summercase.....	198
Centre del Disseny	35	Foment de les Arts Decoratives. FAD.....	52	Mostra Int. de Cinema Gai i Lesbià	209	Tallers Oberts	246
Centre Pepita Casanellas.....	242	Fòrum Mediterrani	275	Mostra Int. de Films de Dones.....	208	Tarantos	149
Cercle d'Amics del Museu d'Història de la Ciutat.....	281	Fòrum Universal de les Cultures de Monterrey.....	279	Museu Barbier-Mueller d'Art Precolombí de Barcelona	37	Teatre Estudi - Institut del Teatre	110
Cicle Primavera Verda.....	260	Fundació Antoni Tàpies	42	Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona	65	Teatre Lliure	108
Cineambigü.....	211	Fundació Barcelona Cultura	281	Museu d'Arqueologia de Catalunya	68	Teatre Nacional de Catalunya. TNC	108
Col·lectiu Nodes	247	Fundació Francisco Godia	43	Museu d'Art Contemporani de Barcelona. MACBA	41	Teatre Poliorama	114
Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya. COAC	52	Fundació Joan Miró	40	Museu de Ceràmica	36	Teatre Romea	114
Consell de Cultura de Barcelona.....	271	Fundació Suñol d'Art Contemporani	43	Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella	22	Teatre Tantarantana	116
Conservas	122	Gran Teatre del Liceu	138	Museu de la Música.....	138	Teatre Victòria.....	118
Coral Euterpe	254	Hangar	53	Museu de les Arts Decoratives	36	Temporada AvuiMúsica	143
CosmoCaixa.....	24	Harlem Jazz Club	147	Museu d'Història de Catalunya	67	Trobada de Corals a Gràcia.....	255
Curt Ficcions Barcelona	204	Havaneres a la Platja	258	Museu Egipci de Barcelona.....	70	Únicas. Festival de Grans Intèrprets Femenines	196
Desplaça't	247	Hipnòtik.....	217	Museu Etnològic.....	66	Urban Funke. Festival de Cultura Urbana	216
Diàleg Intercultural 2008.....	275	Ibercamera	142	Museu Frederic Marès	37	Vermut Jazz al Casinet d'Hostafrancs.....	253
Dies de Dansa.....	183	In-Edit	212	Museu Geològic del Seminari	27	Versus Teatre	117
Digital Barcelona Film Festival. DiBa	205	Inn Motion	184	Museu Marítim	67	Xinacittà. Mostra Int. de Cinema d'Animació d'Autor	208
DocsBarcelona.....	204	Institut Botànic de Barcelona	23	Museu Nacional d'Art de Catalunya. MNAC	40		

TAULES ANNEXES	
DADES GENERALS	
La cultura en xifres, 2005-2007	286
Altres dades de Barcelona, 2007	286
MUSEUS, COL-LECCIONS I CENTRES D'EXPOSICIONS	
Museus, col·leccions i centres d'exposicions municipals i consorciats. Usuaris, 2007	287
Museus, col·leccions i centres d'exposicions d'altres institucions públiques. Usuaris, 2007	288
Museus, col·leccions i centres d'exposicions privats. Usuaris, 2007	288
Exposicions temporals de ciències, 2007	289
Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2007	289
Exposicions temporals d'història, 2007	293
LLETRES I BIBLIOTEQUES	
Biblioteques de Barcelona. Dades per centre, 2007	294
Moviments editorials a Espanya (ISBN), 2007	295
Centre de Normalització Lingüística de Barcelona, 2007	295
ARTS ESCÈNIQUES	
Dades globals, 2007	295
Obres de més de 25.000 espectadors, 2007	296
MÚSICA	
Concerts als grans auditoris i altres espais, 2007	296
Concerts de més de 5.000 espectadors, 2007	297
FESTIVALS	
Festival de Barcelona Grec 2007. Resum per àmbits	297
DIÀLEG	
Premis Ciutat de Barcelona 2007	298
CRÈDITS FOTOGRÀFICS	
Pàg. 15, 30, 60, 83, 89, 102, 133, 154, 170, 221, 236, 264 © Maria Espeus Pàg. 18 © Barcelona Ciència 2007 Pàg. 21 © Jordi Serrallonga - Ciencia y Aventura Pàg. 25 © Jardí Botànic de Barcelona Pàg. 35 «Apartheid», CCCB © Rafael Vargas, 2007 Pàg. 38: 1. Biblioteca personal de Joan Miró © Fundació Joan Miró. Fotògraf: Pere Pratdesaba, 2. Espai expositiu de la Fundació Joan Brossa © Fundació Joan Brossa, 3. Sanja Ivekovic: «Alerta general. Obres 1974-2007», Fundació Antoni Tàpies © Marc Coromina, 2007, 4. Hangar, Sala Polivalent © Pedro Pegenaute, 2007, 5. © Fundació Antoni Tàpies, 6. © Fundació Fran Daurel, 7. Hangar © Merche Blasco, 2008, 8. © Fundació Fran Daurel, 9. Centre d'Estudis i Documentació del MACBA © David Campos, 10. © CaixaForum, 11. CosmoCaixa Barcelona © Roland Stallard i 12. MACBA © David Campos Pàg. 45 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 48: 1. © Institut Botànic de Barcelona, 2. MACBA © David Campos, 3. CaixaForum, 4. MHCB © Pere Vivas, 5. © Teatre Lliure, 6. © Biblioteques de Barcelona, 7. Museu Picasso, Barcelona 2008 © Ronald Stallard, 8. Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 55 Fundació Foto Colectania © Baltasar Sanmartí Pàg. 56 Festival LOOP 2007 Pàg. 64 MHCB © Pere Vivas Pàg. 69 MHCB © Pere Vivas Pàg. 72 © AHCB – AF. Antoni Esplugas Pàg. 76 Façana de nit © Casa Batlló Pàg. 77 Casa-Museu Gaudí © Daniel Picó. Fundació Mies van der Rohe, fotògraf: Pepo Segura Pàg. 78 «Centelles. Les vides d'un fotògraf, 1909-1985», La Virreina Exposicions, © Luz de la Mora Pàg. 86 © Biblioteques de Barcelona Pàg. 90 Institut Ramon Llull Pàg. 95 Òmnium Cultural Pàg. 98 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 106 Festival de Barcelona Grec 2007 © Ros Ribas Pàg. 111 Festival de Barcelona Grec 2007 © Ros Ribas Pàg. 120 Biblioteca de Catalunya © Oriol Miralles Pàg. 124 Festival de Barcelona Grec 2007 © Ros Ribas Pàg. 126 © Ros Ribas i © Elke Verheyen Pàg. 128 Cartell d'Inn Motion 2007 © Conservas Pàg. 136 Museu de la Música Pàg. 141 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 145 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 150 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 158 Rodatge <i>Mejor que nunca</i> . BCFC / © Jordi Serra Pàg.160 Rodatge <i>Mejor que nunca</i> . BCFC / © Jordi Serra Pàg. 162 CCCB ©Jordi Azategui, 2007 Pàg. 168 Cartell de REC, de Jaume Balagueró & Paco Plaza. Imatge cedida per Filmax Pàg. 166 Festival l'Alternativa 2007 © Lisbeth Salas Pàg. 174 Festival de Barcelona Grec 2007 © Ros Ribas Pàg. 177 Festival LOOP 2007 Pàg. 195 Festival de Barcelona Grec 2007 © Ros Ribas; La Mercè 2007©Pepe Herrero; Festival LOOP'07 Pàg. 206 Festival l'Alternativa 2007 © Lisbeth Salas, i Festival LOOP 2007 Pàg. 224 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 228 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 230 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 232 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 240 © Biblioteques de Barcelona Pàg. 244 © Festival Barcelona VisualSound 2007 Pàg. 248 Festes de Gràcia'07, Federació Festa Major de Gràcia © Sergi Mariana Pàg. 252 Hisako Horikawa. Festival Dies de Dansa 2007 © Albert Casanovas Pàg. 259 Institut de Cultura de Barcelona © Pepe Herrero Pàg. 270 Vaivén. Festival Dies de Dansa 2007 © Albert Casanovas Pàg. 272 Museu Picasso, Barcelona 2008 © Óscar Ferrer Pàg. 276 Cartell de <i>Die Stille vor Bach</i> / <i>El silenci abans de Bach</i> , de Pere Portabella. Films 59 Cartell de Daria Esteva i Jordi Vidal Amorós Pàg. 280 © Barcelona World Race	

LA CULTURA EN XIFRES, 2005-2007¹

	2005	2006	2007	% DE VARIACIÓ 2007/2006
MUSEUS, COL-LECCIONS I CENTRES D'EXPOSICIONS				
Usuaris	16.647.267	18.913.872	21.368.795	13

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA (xarxa pública)

Visites	4.421.266	4.896.978	5.172.624	6
Préstecs	3.713.484	3.816.777	3.905.107	2

ARTS ESCÈNIQUES

Espectadors	2.062.816	2.191.505	2.386.286	9
% d'ocupació	57	57	61	7

MÚSICA

Espectadors	1.613.341	1.680.767	1.697.532	1
-------------------	-----------	-----------	-----------	---

AUDIOVISUALS

Espectadors als cinemes	10.143.980	10.057.069	9.514.453	-5
-------------------------------	------------	------------	-----------	----

FESTIVALS

Nombre	81	90	91	1
Espectadors	982.402	950.655	1.726.584	82

FESTES

La Mercè	2.248.363	2.168.689	2.342.403	8
Altres festes de ciutat	2.250.000	2.030.000	2.111.200	4

MÉS DADES D'INTERÈS

Any del Llibre i la Lectura 2005

Públic participant	2.500.000
--------------------------	-----------

Picasso2006BCN

Públic participant	1.291.157
--------------------------	-----------

Barcelona Ciència 2007

Públic participant	1.286.449
--------------------------	-----------

1. Per tal d'homogeneitzar les xifres recollides en aquesta taula, s'han actualitzat les dades dels anys 2005 i 2006, respecte dades publicades anteriorment. L'actualització més important s'ha fet al sector Museus, col·leccions i centres d'exposicions, on s'han incorporat els usuaris de cinc equipaments més.

ALTRES DADES DE BARCELONA, 2007

Població de la ciutat	1.595.110
Població de la Regió Metropolitana	4.856.579
Turistes	7.108.393
Consultes als punts d'informació turística.....	2.680.525

Fonts: centres, organitzadors, entitats gestores, Turisme de Barcelona i Institut Municipal d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS, COL-LECCIONS I CENTRES D'EXPOSICIONS MUNICIPALS I CONSORCIATS. USUARIS, 2007

	VISITES A EXPOSICIONS PERMANENTS	TEMPORALS	ACTIVITATS I SERVEIS	TOTAL USUARIS
MUSEUS I COL-LECCIONS				
Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella	81.929	70.492	21.084	173.505
Jardí Botànic¹	50.302	1.505	—	51.807
Institut Botànic	—	35.625	318	35.943
Parc Zoològic	1.102.939			1.102.939
Museu Picasso	975.818	161.488	7.943	1.145.249
Museu Frederic Marès	26.978	26.978	4.381	58.337
Museu Barbier-Mueller	—	27.062	1.219	28.281
MACBA	178.423	314.431	70.327	563.181
MNAC	345.227	604.712	14.422	964.361
Fundació Joan Miró	542.093	503.445	73.219	1.118.757
Fundació Antoni Tàpies	—	69.079	6.167	75.246
Museu de les Arts Decoratives	40.411	9.052	1.865	51.328
Museu de Ceràmica	39.946	6.180	3.130	49.256
Museu Tèxtil i d'Indumentària	38.379	—	2.930	41.309
Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona	316.945	34.791	51.132	402.868
Conjunt Monumental Pl. del Rei	181.621	34.791	51.132	267.544
Museu-Monestir de Pedralbes	54.230	—	—	54.230
Museu Verdaguer	4.366	—	—	4.366
Centre d'Interpretació del Park Güell	40.534	—	—	40.534
Altres espais (Portal de Sant Daniel i Refugi 307)	36.194	—	—	36.194
Museu Marítim	270.884	61.520	51.388	383.792
Museu Militar de Barcelona	47.000	70.086	2.700	119.786
Museu Etnològic	13.428	9.619	5.638	28.685
Museu Olímpic i de l'Esport²	23.168	—	—	23.168
Museu de la Música³	30.428	—	7.851	38.279

CENTRES D'EXPOSICIONS

CCCB	205.094	195.583	400.677
La Virreina exposicions	110.906	—	110.906
La Capella	19.827	3.435	23.262

TOTAL	4.124.298	2.341.892	524.732	6.990.922
--------------------	------------------	------------------	----------------	------------------

1. El Jardí Botànic no comptabilitza els assistents a les activitats.
2. El Museu Olímpic i de l'Esport es va inaugurar el 21/3/2007.
3. El Museu de la Música (tancat al públic des de l'any 2002) va inaugurar la nova seu de l'Auditori el 10/3/2007.

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS, COL-LECCIONS I CENTRES D'EXPOSICIONS D'ALTRES INSTITUCIONS PÚBLIQUES. USUARIS, 2007

	VISITES A EXPOSICIONS			TOTAL
	PERMANENTS	TEMPORALS	ACTIVITATS	USUARIS
MUSEUS I COL·LECCIONS				
Museu d'Arqueologia de Catalunya	—	27.332	14.265	41.597
Museu d'Història de Catalunya	129.950	133.402	122.401	385.753
Museu i C. d'Estudis de l'Esport Dr. Melcior Colet	—	103	—	103
Centre Doc. i Museu de les Arts Escèniques	—	4.000	19.638	23.638
CENTRES D'EXPOSICIONS				
Centre d'Art de Santa Mònica	—	57.663	3.488	61.151
Palau Robert	—	432.416	295	432.711
TOTAL	129.950	654.916	160.087	944.953

MUSEUS, COL-LECCIONS I CENTRES D'EXPOSICIONS PRIVATS. USUARIS, 2007

	VISITES A EXPOSICIONS		ACTIVITATS	TOTAL
	PERMANENTS	TEMPORALS		USUARIS
MUSEUS I COL·LECCIONS				
CosmoCaixa	910.766	1.232.886	315.180	2.458.832
L'Aquàrium	1.626.069			1.626.069
Museu Geològic del Seminari.....	3.827	—	936	4.763
Museu Fundació Fran Daurel	221.979	13.886	—	235.865
Museu de la Xocolata	91.932	—	19.095	111.027
Museu Egipci	—	300.558	34.251	334.809
Museu FC Barcelona President Núñez	1.397.574	—	—	1.397.574
Museu de la Cera	203.705	—	—	203.705
Museu del Calçat	3.150	—	940	4.090
Museu del Rei de la Màgia	4.556	—	3.400	7.956
Museu del Perfum	3.367	—	—	3.367
Museu de l'Eròtica	36.364	—	—	36.364
Temple Expiatori de la Sagrada Família	2.839.030	—	—	2.839.030
Casa Museu Gaudí	535.888	—	—	535.888
Museu de Carruatges	286	—	—	286
CENTRES D'EXPOSICIONS				
CaixaForum	—	1.363.826	310.781	1.674.607
Casa Batlló	595.549	—	—	595.549
Espai Volart	—	4.956	63	5.019
Fundació Cuixart	—	600	100	700
Fundació Joan Brossa	—	1.775	655	2.430
Fundació Suñol	—	4.894	273	5.167
La Pedrera. Centre Cultural Caixa Catalunya	986.337	327.452	36.034	1.349.823
TOTAL	9.460.379	3.250.833	721.708	13.432.920

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

EXPOSICIONS TEMPORALS DE CIÈNCIES, 2007

	DATES	VISITES¹
MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE LA CIUTADELLA		
Orígens. UniversTerraVidaHumanitat	28/02/07 - 28/02/08	61.910
L'àguila cuabarrada, una espècie amenaçada	14/03/07 - 14/04/07	1.303
JARDÍ BOTÀNIC / INSTITUT BOTÀNIC		
Els colors ocults de la natura	30/05/07 - 31/12/07	26.750
Suzzane Davit. Una il·lustradora a l'Institut Botànic	03/05/07 - 31/07/07	35.625
COSMOCAIXA		
Einstein 1905, cent anys de física	01/01/07 - 25/02/07	49.752
Aquí Planeta Terra	des de l'1/10/07	461.199
Mart-Terra, una anatomia comparada	21/12/06 - 20/01/08	259.337
Visca la diferència. El tresor més valuós dels últims mil milions d'anys	22/01/07 - 31/08/08	371.630
Física i música	25/04/07 - 30/03/08	238.455
Ecodisseny	08/06/07 - 30/11/07	59.875

1. Dades corresponents als dies oberts durant el 2007.

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

EXPOSICIONS TEMPORALS D'ARTS VISUALS I DISSENY, 2007

	DATES	VISITES¹
MUSEU PICASSO		
Picasso i el circ	16/11/06 - 18/02/07	52.420
Lee Miller. Picasso en privat	01/06/07 - 16/09/07	107.995
Picasso i la seva col·lecció	19/12/07 - 30/03/08	1.073
MUSEU DE LES ARTS DECORATIVES		
Offjectes. Conceptes i dissenys per a un canvi de segle	15/11/06 - 15/04/07	9.052
MUSEU TÈXIL I D'INDUMENTÀRIA		
«Fashion Show». Les desfilades de la moda	05/07/07 - 28/10/07	14.018
Llucca Preziosa Time tales. Joieria contemporània	23/11/07 - 06/01/08	1.961
MUSEU DE CERÀMICA		
Talaveras de Puebla	31/05/07 - 02/09/07	6.180
MUSEU FREDERIC MARÈS		
La fortuna d'unes obres. Sant Pere de Rodes, del monestir al museu	22/11/06 - 29/04/07	10.219
Mirada endins. Talles medievals revelades per la càmera de Domi Mora	14/06/07 - 03/02/08	16.759
MUSEU BARBIER-MUELLER D'ART PRECOLOMBÍ		
Arts rituals del Nou Continent	14/09/06 - 01/04/08	27.062
Amazònia. Brasil prehistòric	15/11/07 - 01/04/08	—

	DATES	VISITES¹
MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA		
Mediae Aetatis moneta la moneda la Mediterrània medieval	07/04/06 - 04/04/07	15.071
Humberto Rivas El fotògraf del silenci	14/11/06 - 04/02/07	51.957
Grans mestres de la pintura europea de The Metropolitan Museum.		
D'el Greco a Cézanne	01/02/06 - 04/03/07	96.143
Dibuixos espanyols a la Hispanic Society of America. Del Segle d'Or a Goya	16/03/07 - 24/06/07	105.014
Natures mortes. De Sánchez Cotán a Goya	27/03/07 - 24/06/07	97.341
Dibuixos de Santiago Rusiñol (1866-1932)	24/04/07 - 01/04/08	34.102
Cinc segles de numismàtica catalana	14/06/07 - 04/05/08	28.598
El cartell modern a les col·leccions del MNAC	19/07/07 - 30/09/07	82.308
Yves Tanguy. L'univers surrealista	26/10/07 - 13/01/08	56.709
L'objecte català a la llum del surrealisme		
Napper i Frith. Un viatge fotogràfic per la Ibèria del segle XIX	16/11/07 - 10/02/08	33.469

FUNDACIÓ JOAN MIRÓ

Joan Miró 1956-1983. Sentiment, emoció, gest	23/11/06 - 25/02/07	53.080
Claes Oldenburg Coosje van Bruggen. Escultura, potser	23/03/07 - 04/06/07	157.117
Sean Scully	29/06/07 - 30/09/07	149.237
Un cos sense límits	26/10/07 - 27/01/08	85.436
Espai 13. Gregg Smith	30/11/06 - 21/01/07	900
Espai 13. Carolina Saquel	09/02/07 - 18/03/07	2.559
Espai 13. Antonia Fritche - Sebastien Caillat - Cyprien Quairiat	30/03/07 - 04/06/07	13.458
Espai 13. qubo gas	15/06/07 - 30/07/07	4.386
Espai 13. Kawaii El Japó ara: Aya Takano	20/09/07 - 11/11/07	9.860
Espai 13. Kawaii El Japó ara: Erina Matsui	23/11/07 - 13/01/08	8.582
Nadala 2007. Pessebre Sert, de Perejaume	29/11/07 - 21/01/08	18.830

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA

Gego. Desafiant estructures	07/11/06 - 14/01/07	6.379
Pablo Palazuelo. Procés de treball	14/12/06 - 18/02/07	18.548
The Killing Machine i altres històries	01/02/07 - 01/05/07	56.022
Barcelona 1978-1997 . Manolo Laguillo	01/03/07 - 06/05/07	43.532
Carlos Pazos. No em diguis res	08/03/07 - 06/05/07	39.526
Un teatre sense teatre	24/05/07 - 11/09/07	61.361
Joan Jonas. Timelines: transparències en una habitació fosca	20/09/07 - 24/02/08	44.527
Sota la bomba. El jazz de la guerra d'imatges transatlàntica. 1946-1956	05/10/07 - 07/01/08	44.536

FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES

Els cartells de Tàpies i l'esfera pública	20/12/06 - 25/02/07	10.851
Zona B. Als marges d'Europa	09/03/07 - 01/05/07	13.233
Sanja Ivekovic. Alerta General. Obres 1974-2004	30/05/07 - 22/07/07	9.020
Imaginaris urbans a l'Amèrica Llatina: arxius	04/05/07 - 13/05/07	522
Mons interiors i compromís públic	17/05/07 - 20/05/07	1.734
Col·lecció estiu 2007	27/07/07 - 16/09/07	10.849
Bahman Jalali	29/09/07 - 30/12/07	17.407

FUNDACIÓ SUÑOL D'ART CONTEMPORANI

1915+1995 (Fundació Suñol)	21/05/07 - 05/01/08	4.741
Acte 1: Observació (Nivell Zero)	26/10/07 - 05/01/08	928

	DATES	VISITES¹
LA VIRREINA EXPOSICIONS		
ESPAI 2		
Centelles. Les vides d'un fotògraf, 1909-1985	03/11/06 - 19/03/07	14.956
El rei de la casa	30/05/07 - 24/09/07	9.706
CH€! Revolució i Mercat	24/10/07 - 20/01/08	12.079

ESPAI XAVIER MISERACHS

Centelles. Les vides d'un fotògraf, 1909-1985	03/11/06 - 19/03/07	conjunt Espai 2
Stasi. Secret rooms	28/03/07 - 01/07/07	22.404
Cartografies silenciades	18/07/07 - 09/09/07	14.470
Fotomercè 2006	19/09/07 - 04/10/07	23.263
Fotoperiodisme a Catalunya 1976-2000	21/11/07 - 24/02/08	14.028

LA CAPELLA

BCN Producció	23/11/06 - 07/01/07	19.827
Horitzó TV	24/01/07 - 01/04/07	912
Generación 2007	25/07/07 - 03/09/07	5.713
I like to be a resident	20/09/07 - 18/10/07	1.517

CENTRE DE CULTURA CONTEMPORÀNIA DE BARCELONA

BAMAKO'05	05/10/06 - 28/01/07	6.817
That's not entertainment!	21/12/06 - 18/03/07	28.933
Hammershoi i Dreyer	25/01/07 - 01/05/07	44.052
Fronteres	03/05/07 - 30/09/07	36.361
Apartheid	26/09/07 - 03/02/08	25.403
En Transició	20/11/07 - 24/02/08	9.787
World Press Photo 2007	16/10/07 - 11/11/07	29.178
BAC Babylon	27/11/07 - 20/12/07	8.546

CENTRE D'ART SANTA MÒNICA

Joan Morey: POST MORTEM	15/12/06 - 04/03/07	57.663
Jack Pierson: sense títol	15/12/06 - 04/03/07	
Tomás Saraceno: On Water	15/12/06 - 04/03/07	
Montserrat Soto / Dionisio Cañas: Lugar de Silencios	16/03/07 - 10/06/07	
Jill Magid: Thin Blue lines	16/03/07 - 10/06/07	
Living Sculptures, de Christian Jankowski	28/05/07 - 10/06/07	
Pensa/Piensa/Think: col·lectiva	29/06/07 - 14/10/07	
Dora García: Contes Choisis	09/11/07 - 03/02/08	
Hamsterwheel: col·lectiva	09/11/07 - 03/02/08	

PALAU ROBERT

1977. Ja som aquí! Memòria d'EFE	20/09/07 - 02/12/07	432.416
Activa't! Entra a la tele i a la ràdio del futur	30/05/07 - 31/08/07	
Montserrat, un lloc únic	01/02/07 - 29/04/07	
País de paisatges	20/10/06 - 07/01/07	
Ros Ribas, fotògraf	13/12/07 - 27/01/08	
Sierra Leona, guerra i pau, de Gervasio Sánchez	28/09/07 - 25/11/07	
Fills de Simbad. Making off de Los árabes del mar, de Jordi Esteva	21/06/07 - 24/09/07	
Cèsar Malet	23/03/07 - 17/06/07	
Txema Salvans	19/01/07 - 18/03/07	
Anna Boyé	09/11/06 - 14/01/07	

	DATES	VISITES¹
Amb Manuel Vázquez Montalbán	01/11/07 - 16/03/08	
Apropa't a la ciència. De la recerca a la Innovació	12/10/06 - 26/08/07	
Cesc. La força del traç	18/12/07 - 02/03/08	
Record de Jordi Sarsanedas	13/11/07 - 03/12/07	
Mirades necessàries. Esport i cohesió social	16/10/07 - 04/11/07	
Víctor-M. Amela, Ima Sanchís, Lluís Amiguet: 10 anys fent La Contra	24/05/07 - 08/07/07	
Adolfo Marsillach: tan lluny, tan a prop	15/03/07 - 13/05/07	
Nois: 10 anys amb la comunitat gai	20/04/07 - 22/04/07	
Pere Casaldàliga: una veu compromesa	16/01/07 - 11/03/07	
Dona i pobresa, relació perpètua?	24/11/06 - 07/01/07	

CAIXAFORUM

Hashem El Madani: retrats d'estudi i passeigs fotogràfics	04/10/06 - 11/02/07	25.355
J. H. Fragonard (1732 - 1806). Orígens i influències.		
De Rembrandt al segle XXI	10/11/06 - 11/02/07	43.589
El món d'Anglada-Camarasa	29/11/06 - 18/03/07	70.541
Ágatha Ruiz de la Prada. Color, dibuixos i vestits	09/03/07 - 13/05/07	74.708
Escolta amb els teus ulls. Entre llenguatge i percepció	14/03/07 - 06/05/07	46.524
Lee Friedlander	13/04/07 - 24/06/07	60.198
William Hogarth	29/05/07 - 26/08/07	95.860
Fotopres'07	06/06/07 - 19/08/07	63.432
L'escultura als temples indis. L'art de la devoció	26/07/07 - 18/11/07	126.285
Candida Höffer a Portugal	20/09/07 - 06/01/08	66.168
Passió pel dibuix. De poussin a Cézanne. Obres mestres		
de la Col·lecció Prat	06/09/07 - 09/12/07	116.464
Chaplin en imatges	18/12/07 - 27/04/08	15.754

CENTRE CULTURAL FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA. LA PEDRERA

Gargallo	31/10/06 - 28/01/07	39.929
La música i el Tercer Reich	26/02/07 - 27/05/07	77.081
Nicolas de Staël	18/06/07 - 24/09/07	101.092
Passió i negoci. L'art a la Venècia dels segles XVII i XVIII	23/10/07 - 27/01/08	92.824

L'ENTRESÒL DE LA PEDRERA

Descobrint Ricard Viñes, el pianista de les avantguardes	06/02/07 - 04/03/07	9.006
--	---------------------------	-------

ESPAI VOLART

Tot reposa en la superfície. Isidre Manils	30/11/06 - 10/02/07	1.012
30 anys d'escultura. Lluís Blanc	22/02/07 - 21/04/07	825
Malevos. Maria Helguera	03/05/07 - 23/06/07	731
Yinglada Guillot	05/07/07 - 28/07/07	402
Llum i ombra a l'aigua. Guerrero Medina	13/09/07 - 17/11/07	657
Rajastan. Tito Dalmau	29/11/07 - 17/11/07	1.329

1. Dades corresponents als dies oberts durant el 2007.

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

EXPOSICIONS TEMPORALS D'HISTÒRIA, 2007

	DATES	VISITES¹
MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA		
Juan Negrín, 1892-1956 Barcelona, capital de la república	21/06/07 - 04/11/07	12.868
L'arqueologia a Barcelona. Un passat amb futur	des del 22/11/07	6.956

MUSEU ETNOLÒGIC

Gitanos	01/07/06 - 30/09/07	8.531
Josep M. Brull	06/11/07 - 02/12/07	1.088

MUSEU MARÍTIM

Pirates	16/03/06 - 07/01/07	1.904
Leonardo, geni curiós	15/03/07 - 30/09/07	31.918
Atrapats al gel	13/11/07 - 31/12/07	25.807

MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA

Quan plovien bombes	13/02/07 - 13/05/07	133.402
Nous genis	22/05/07 - 03/06/07	
Catalunya-Andalucía. 25 anys de la FECAC	27/04/07 - 06/05/07	
Per bruixa i metzinera. La cacera de bruixes a Catalunya	25/01/07 - 23/09/07	
Legionaris italians de Mussolini a la guerra d'Espanya (1936-1939)	14/06/07 - 23/09/07	
Catalunya i la Guerra de Successió	17/10/07 - 20/01/08	
XII Experiència fotogràfica internacional dels Monuments	23/10/07 - 10/11/07	
Cartells d'un temps. Homenatge a Guinovart	03/12/07 - 03/03/07	

MUSEU D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA

Enginyeria romana a Hispània	09/01/07 - 05/02/07	5.752
Reflexos d'Apolo. Esport i arqueologia	22/02/07 - 04/06/07	5.412
Missió a Egipte. La tomba de Monthemhat	22/06/07 - 30/09/07	6.711
L'Esculapi. El retorn del Déu	27/10/07 - 17/02/08	6.544

MUSEU MILITAR

Vida quotidiana en el ejèrcito	12/06/07 - 03/12/07	70.086
Fotografia china. Juegos Olímpicos 2008	02/06/07 - 20/07/07	
El cómic y la Ilustración	des del 24/07/07	

1. Dades corresponents als dies oberts durant el 2007.

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA. DADES PER CENTRE, 2007

	SUPERFÍCIE (m²)	FONS DOCUMENTAL	PUNTS DE LECTURA I SERVEI	VISITES	PRÉSTECES
DISTRICTE CIUTAT VELLA					
Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat¹	686	35.072	71	104.178	87.510
Biblioteca Francesca Bonnemaison	1.663	79.732	222	213.201	197.664
Biblioteca Sant Pau - Santa Creu	950	57.627	124	197.462	119.857
DISTRICTE EIXAMPLE					
Biblioteca Fort Pienc	1.091	43.615	97	256.238	183.565
Biblioteca Infantil i Juvenil Lola Anglada	270	27.556	64	46.575	43.976
Biblioteca Joan Miró	750	64.850	207	188.506	188.709
Biblioteca Sagrada Família²	1.322	22.156	294	23.967	19.185
Biblioteca Sant Antoni - Joan Oliver³	2.641	58.056	109	192.945	170.556
Biblioteca Sofia Barat	535	37.887	74	119.899	109.258
DISTRICTE SANTS-MONTJUÏC					
Biblioteca Francesc Candel	2.091	33.898	183	115.220	105.464
Biblioteca Poble-sec Francesc Boix	539	34.343	93	131.793	120.363
Biblioteca Vapor Vell	2.000	84.348	294	400.866	242.762
DISTRICTE LES CORTS					
Biblioteca Can Rosés	770	42.188	111	113.002	92.100
Biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras	1.431	72.639	203	214.636	156.377
DISTRICTE SARRIÀ-SANT GERVASI					
Biblioteca Clarà	762	44.779	102	123.239	105.853
Biblioteca Collserola - Josep Miracle	460	25.972	73	35.749	37.983
DISTRICTE GRÀCIA					
Biblioteca de Gràcia - Jaume Fuster	5.636	81.118	325	651.790	349.973
Biblioteca Vila de Gràcia	1.024	42.614	153	248.016	162.961
DISTRICTE HORTA-GUINARDÓ					
Biblioteca El Carmel - Juan Marsé	2.392	72.548	314	210.396	152.384
Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda	2.060	80.529	214	320.924	188.117
Biblioteca Montbau - Albert Pérez Baró⁴	570	33.195	179	37.851	36.902
DISTRICTE NOU BARRIS					
Biblioteca Canyelles	450	29.572	68	13.519	29.236
Biblioteca Les Roquetes⁵	160	20.036	29	10.421	18.965
Biblioteca Nou Barris	2.010	72.176	276	318.433	234.503
Biblioteca Torre Llobeta	108	15.275	33	17.880	26.737
DISTRICTE SANT ANDREU					
Biblioteca Bon Pastor	1.574	32.282	109	59.086	46.838
Biblioteca Garcilaso	700	42.872	86	127.369	118.284
Biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra	3.000	99.442	389	380.721	262.715
DISTRICTE SANT MARTÍ					
Biblioteca Ramon d'Alòs - Moner	380	27.795	80	50.050	57.070
Biblioteca Sant Martí de Provençals	280	23.858	89	51.183	45.394
Biblioteca Xavier Benguerel	1.960	90.157	184	197.509	193.846
TOTAL	40.265	1.528.187	4.849	5.172.624	3.905.107

MOVIMENTS EDITORIALS A ESPANYA (ISBN), 2007

LLOC DE PUBLICACIÓ	TOTAL LLIBRES EDITATS	EDITATS EN CATALÀ	EDITATS EN CASTELLÀ I ALTRES IDIOMES
Barcelona	23.540	5.395	18.145
Girona	342	207	135
Lleida	270	179	91
Tarragona	488	313	175
TOTAL CATALUNYA	24.640	6.094	18.546
RESTA D'ESPANYA	57.919	1.515	56.404
TOTAL	82.559	7.609	74.950

Font: Direcció General del Llibre, Arxius i Biblioteques. Ministeri de Cultura.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE BARCELONA, 2007

INSCRIPCIONS ALS CURSOS DE CATALÀ

Acolliment lingüístic (nivells bàsics)	20.038
Resta de nivells	8.813

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

Consultes ateses	13.827
Pàgines revisades	18.382

Font: Centre de Normalització Lingüística de Barcelona.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

ARTS ESCÈNIQUES. DADES GLOBSALS, 2007

	TEATRES DE + 200 LOCALITATS	TEATRES DE - 200 LOCALITATS	TEATRES ESPECIALS¹	TOTAL
TEATRES	25	14	6	45
ESPECTACLES	396	193	39	606²
REPRESENTACIONS	54.547	3.065	145	8.757
AFORAMENT	3.472.671	353.753	90.606	3.917.030
ENTRADES VENUEDES	1.984.121	135.367	61.814	2.181.302
TAQUILLATGE (€)	54.024.716	1.250.739	1.442.863	56.718.319
% DE VENDA	57	38	68	56
ESPECTADORS	2.150.667	163.655	71.964	2.386.286
% D'Ocupació	62	46	79	61

1. Es consideren teatres especials: Biblioteca de Catalunya, Convent de Sant Agustí, Mercat-Sala Bacsteix, Palau Sant Jordi, Plaça Margarida Xirgu i Plaça del Rei.
2. La suma parcial d'espectacles no correspon al total perquè n'hi ha hagut que s'han representat en diferents teatres.

Font i elaboració: ADETCA.

1. La Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat va tancar de l'1 al 31/12/07 amb motiu d'obres d'ampliació.
2. La Biblioteca Sagrada Família es va inaugurar el 12/07/07.
3. La Biblioteca Sant Antoni - Joan Oliver es va inaugurar el 04/11/07.
4. La Biblioteca Montbau - APB va estar tancada del 17/09 al 31/12/07 per problemes tècnics.
5. La Biblioteca Les Roquetes va tancar del 31/07 al 31/12/07 amb motiu del seu trasllat.

ARTS ESCÈNIQUES. OBRES DE MÉS DE 25.000 ESPECTADORS, 2007

TÍTOL	SALA	FUNCIONS	ESPECTADORS	AFORAMENT	% OCUP.
Grease, el musical	TEATRE VICTÒRIA	359	304.277	407.824	75
Oscar, una maleta, dues maletes...	TEATRE CONDAL	253	108.434	172.233	63
El mètode Grönholm	TEATRE POLIORAMA	174	97.119	110.664	88
Cabaret	TEATRE APOLO	122	83.406	107.444	78
Mamma mia	BCN TEATRE MUSICAL	46	69.428	87.952	79
El llibertí	TEATRE POLIORAMA	114	66.754	72.504	92
Pels pèls	TEATRE BORRÀS	117	53.279	86.425	62
El ventall de lady Windermere	TEATRE NACIONAL	48	37.590	42.384	89
Cómeme el coco, negro	TEATRE COLISEUM	40	32.079	35.320	91
La plaça del Diamant	TEATRE NACIONAL	37	28.640	32.190	89
Carta a una desconeguda	TEATRE BORRÀS	64	28.348	47.296	60
Andrea Chenter	GRAN TEATRE DEL LICEU	14	28.024	32.088	87
La revista negra	TEATRE TIVOLI	40	26.684	63.840	42

Font: ADETCÀ.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.77

CONCERTS ALS GRANS AUDITORIS I ALTRES ESPAIS, 2007

	CONCERTS	ESPECTADORS	AFORAMENT	% OCUPACIÓ
L'AUDITORI				
TOTAL ACTIVITAT	624	481.047	616.549	78
Resum principals temporades i cicles¹				
Temporada de l'OBC	106	178.987	216.663	83
Música de cambra de l'OBC	11	3.103	7.401	42
Temporada Més Mozart	6	10.435	13.218	79
Juliol a l'Auditori	8	5.963	7.698	77
Nous sons	13	4.320	7.254	60
Cicle Visions	3	2.642	3.599	73

PALAU DE LA MÚSICA

TOTAL ACTIVITAT	453	412.144	559.765	74
Resum principals temporades i cicles¹				
Palau 100	16	19.367	31.248	62
Els Simfònics al Palau	16	21.813	31.471	69
Concerts de Tarda	5	8.276	9.775	85
Els Diumenges al Palau	6	7.575	10.373	73
Concerts familiars	27	13.117	16.398	80
Cobla, Cor i Dansa al Palau	6	6.705	11.802	57
El Primer Palau	5	5.122	9.835	52
Cicle d'orgue	2	2.981	3.934	76
Música de cambra al Petit Palau	4	1.414	2.152	66
Cicle Orquestra Nacional Cambra Andorra	3	1.448	1.614	90
Cicle de Cambra Coral	3	887	1.614	55
Palaujazz	5	3.643	4.119	88
Temporada Euroconcert (concerts al Palau)	11	11.967	18.500	65

CONCERTS ESPECTADORS AFORAMENT % OCUPACIÓ

GRAN TEATRE DEL LICEU

TOTAL ACTIVITAT	82	395.163	449.323	88
-----------------	----	---------	---------	----

ALTRES ESPAIS¹

Concerts de la Banda Municipal²	83	71.412	—	—
Cicle d'Orgue a la Catedral	8	4.000	—	—
VIII Cicle Nous Repertoris Música XXI (seu SGAE)	7	692	850	81

1. Dades dels concerts realitzats durant l'any 2007.
2. L'any 2007 la Banda Municipal ha realitzat els seus concerts entre l'Auditori i altres espais de la ciutat.

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

CONCERTS DE MÉS DE 5.000 ESPECTADORS, 2007

	DATA	LLOC	ESPECTADORS
Police	27/09/2007	ESTADI OLÍMPIC	54.058
Serrat&Sabina	04-05-06/10/07	PALAU SANT JORDI	52.094
Rolling Stones	21/06/07	ESTADI OLÍMPIC	35.522
RBD	30/06/07	ESTADI OLÍMPIC	22.475
Roger Waters	21/04/07	PALAU SANT JORDI	17.957
Miguel Bosé	20/09/07	PALAU SANT JORDI	17.530
Maná	26/06/07	PALAU SANT JORDI	17.500
Fito y Fitipaldis+Andres Calamaro	28/07/07	PARC DEL FÒRUM	16.986
David Bisbal	14/09/07	PALAU SANT JORDI	16.559
Alejandro Sanz	04/09/07	PALAU SANT JORDI	14.442
Luis Miguel	30/04/07	PALAU SANT JORDI	14.370
RBD	06/01/07	PALAU SANT JORDI	14.166
Beyonce	27/05/07	PALAU SANT JORDI	11.177
OT 2007	28/04/07	PALAU SANT JORDI	9.406
Il Divo	17/06/07	PALAU SANT JORDI	8.081

TOTAL	322.323
-------	---------

Font: SGAE. Societat General d'Autors i Editors.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

FESTIVAL DE BARCELONA GREC 2007. RESUM PER ÀMBITS¹

	ESPECTACLES	AFORAMENT	ESPECTADORS	% D'OCUPACIÓ
TEATRE	22	66.048	40.761	62
DANSA	9	17.060	13.005	76
MÚSICA	31	39.533	32.592	82
INFANTIL, CIRC, HIP HOP	13	12.104	9.053	75

TOTAL	75	134.745	95.411	71
-------	----	---------	--------	----

1. No inclou les dades de les activitats Dies de Dansa i Interferències.

Font i elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

PREMIS CIUTAT DE BARCELONA 2007

ÀMBIT	OBRA PREMIADA
INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA	
PREMIAT: Carles Lalueza-Fox, del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona	Per la seva investigació paleogenòmica dels neandertals per a la reconstrucció de la història evolutiva dels homínids.

INVESTIGACIÓ TECNOLÒGICA	
PREMIAT: Thrombotargets Europe	Per crear una plataforma tecnològica que permet el descobriment de nous fàrmacs en l'àmbit cardiovascular, que aporten solucions a l'hemofília i altres malalties hemorràgiques.
MENCIÓ ESPECIAL: Grup de Recerca en Òptica Aplicada i Processament d'Imatge de la UPC	Pel desenvolupament d'un sistema de seguretat basat en la identificació òptica de senyals biomètrics i multifactorials.

ARTS PLÀSTIQUES	
PREMIADA: Consuelo Bautista	Pel projecte fotogràfic «A los invisibles».

ARQUITECTURA I URBANISME	
PREMIAT: Josep Miàs	Pel Mercat de la Barceloneta.

MENCIÓ ESPECIAL: RCR Aranda, Pigem, Vilalta Arquitectes	Per la Biblioteca Joan Oliver.
---	--------------------------------

DISSENY	
PREMIAT: Base Design Studio	Pel catàleg de l'exposició «Nova York 1626-1990, un relat gràfic de Carles Fontserè».

PREMI AGUSTÍ DURAN I SANPERE D'HISTÒRIA DE BARCELONA	
PREMIAT: Víctor Hurtado	Pel llibre <i>Els Mitjavila: una família de mercaders a la Barcelona del segle XIV</i> .

TRADUCCIÓ EN LLENGUA CATALANA	
PREMIAT: Jordi Llovet	Per la traducció de <i>Les flors del mal</i> , de Charles Baudelaire.

LITERATURA EN LLENGUA CATALANA	
PREMIAT: Pere Rovira	Per la novel·la <i>L'amor boig</i> .

LITERATURA EN LLENGUA CASTELLANA	
PREMIAT: José Corredor-Matheos	Per <i>Un pez que va por el jardín</i> .

ASSAIG	
PREMIADA: Maria Josep Balsach	Per <i>Joan Miró. Cosmogonies d'un món originari</i> .
MENCIÓ ESPECIAL: Rosa Sala Rose	Per <i>El misterioso caso alemán</i> .

MITJANS DE COMUNICACIÓ EN PREMSA ESCRITA	
Toni Batllori	Pels comentaris gràfics al diari <i>La Vanguardia</i> .

ÀMBIT	OBRA PREMIADA
ARTS ESCÈNIQUES	
PREMIAT: Ramon Madaula	Pel personatge de Diderot en l'obra <i>El llibertí</i> .

MENCIÓ ESPECIAL: Meritxell Santamaria	Per la seva interpretació a l'obra <i>Temps real</i> , d'Albert Mestres.
---------------------------------------	--

DANSA	
PREMIAT: Israel Galván, ballarí i coreògraf	Per la seva improvisació dins el cicle enCRU, al Mercat de les Flors.

MÚSICA	
PREMIAT: Joan Garriga, líder de La Troba Kung-Fú	Per la fusió d'estils al voltant de la rumba catalana materialitzat en el disc <i>Clavell morenet</i> .

AUDIOVISUALS	
PREMIAT: Pere Portabella	Per la pel·lícula <i>El silenci abans de Bach</i> .

MITJANS DE COMUNICACIÓ EN RÀDIO	
PREMIAT: Manel Borrell	Pel programa «El Balcó», de Ràdio.

MITJANS DE COMUNICACIÓ EN TELEVISIÓ	
PREMIAT: «Telemonegal», de Barcelona Televisió	Per l'habilitat en la crítica de la televisió des de la televisió i per la contribució a desvetllar en l'espectador una mirada crítica cap al mitjà.

MULTIMÈDIA	
PREMIATS: Sergi Jordà, Günter Geiger, Marcos Alonso, Martin Kaltenbrunner, del Grup de Tecnologia Musical de la Universitat Pompeu Fabra	Per Reactable, un instrument multimèdia sorgit d'aquest grup de tecnologia musical que té com a objectiu promoure la creació multimèdia i que incorpora música, imatge, interacció i col·laboració entre creadors d'arreu del món. El jurat ha valorat el fet que es tracta d'una creació multimèdia innovadora i també l'impacte que han causat les nombroses produccions artístiques generades amb aquesta plataforma al llarg de l'any 2007, com ara els concerts de Björk i Guillamino, que han contribuït a la projecció internacional de Barcelona en el camp de les arts.

PROJECCIÓ INTERNACIONAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA	
PREMIAT: ACTAR	Per haver creat a Barcelona un model d'editorial de projecció internacional, per la qualitat dels llibres que edita, per l'interès dels autors i temes que aborda i per la difusió assolida especialment durant l'any 2007.

EDUCACIÓ	
PREMIADA: Teresa Serra, del CEIP Collaso i Gil	Per la seva tasca com a mestra d'educació infantil amb nens i nenes de diversos països i en situacions socioeconòmiques desfavorides.

Font: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.